

Жул Верн

Две години ваканция

Много робинзоновци вече са държали будно любопитството на нашите млади читатели. Даниел Дефо в своя безсмъртен „Робинзон Крузо“ представя самотника; Вие в своя „Швейцарски Робинзон“ – семейството; Купър в „Кратерът“ – семейството с неговите разнородни съставки. В „Тайнственият остров“ аз сблъсках учени с негодите на това положение. Измислени са още „Дванадесетгодишен Робинзон“, „Робинзон на ледовете“, „Момичета-робинзонки“ и т.н. Въпреки безчетния брой романи, съставляващи цикъла на робинзоновците, струваше ми се, че за да се довърши той, остава да се покаже група деца от осем до тринайсет години, изоставени на остров, където се борят за живот сред страстите, подклаждани от националните различия – с една дума, пансион от робинзоновци.

От друга страна, в „Петнайсетгодишният капитан“ аз се постарях да покажа на какво са способни храбростта и умът на едно дете в борба с опасностите и трудностите на едно начинание, непосилно за възрастта му. Но сметнах, че щом поука, съдържаща се в тази книга, мрже да бъде полезна за всички, тя трябва да се допълни.

Именно с тази двойка цел бе създадена тази нова творба.

ЖУЛ ВЕРН

ПЪРВА ЧАСТ

I

Бурята. – Безпомощната шхуна. – Четири малки момчета на палубата ни „Слуи“. – Разкъсаният фок. – Оглед на вътрешността на яхтата, – Полу-задушеният юнга. – Кърмова вълна. – Земята в утринната мъгла. – Подводните скали.

През нощта на 9 март 1860 година облаците, сливайки се с морето, намаляваха видимостта до няколко метра.

По това разбунено море, сред кипящите вълни, които хвърляха оловносиви отблясъци, летеше лек кораб, почти със свити платна.

Това беше стогонна яхта – шхуна, както се наричат гое-летите в Англия и Америка.

Тази шхуна носеше името „Слуи“, но напразно бихте търсили да прочетете това название на кърмата ѝ, тъй като в резултат от злополука – вълна или сблъскване – част от нея беше откъсната под хакаборда¹.

Беше единайсет часът вечерта. На тази географска ширина в началото на месец март нощите са още къси. Първите лъчи на зората трябваше да се появят едва към пет часа сутринта. Но дали когато слънцето озареше простора, опасностите, които застрашаваха „Слуи“, щяха да намалее? Нямаше ли крехкото корабче да остане все така във властта на вълните? Разбира се, единствено укротяването на талазите, утихването на бурята можеше да го спаси от най-страшно корабокрушение, каквото се случва сред океана, далеч от всякаква земя, на която оцелелите биха могли да намерят спасение!

На кърмата на „Слуи“, до кормилното колело, стояха три момчета, едното от които беше на четиринайсет години, а другите две – по на тринайсет, както и един дванайсетгодишен юнга – негърче. Там те се мъчеха с дружни усилия да противостоят на напора на вълните, които подхвърляха яхтата насам-натам и заплашваха да я преобърнат. Трудна работа, защото кормилото се въртеше против волята им и можеше да ги запокити зад парапета. На всичко отгоре малко преди полунощ в борда на яхтата се блъсна такава огромна вълна, че по чудо не счупи

1. Хакаборд – горната закръглена част на кърмата на кораб. – Б. пр.

кормилото.

Децата, повалени от удара, успяха почти веднага да се изправят.

– Работи ли кормилото, Бриан? – запита едното от тях.

– Да, Гордън – отговори Бриан, който бе заел отново мястото си и запазил пълно самообладание.

После, като се извърна към третото дете, добави:

– Дръж се здраво, Донифан, и да не губим кураж! Има и други, които трябва да спасяваме!

Тези няколко фрази бяха произнесени на английски, при все че акцентът на Бриан издаваше френския му произход. Като се обърна към юнгата, той запита:

– Да не си ранен, Моко?

– Не, господин Бриан – отговори юнгата. – Най-важното е да се стараем да поддържаме равновесието на яхтата върху вълните, иначе има опасност да отидем право на дъното!

В този момент се отвори бързо люкът#1, водещ към кают-компанията#2 на шхуната. На равнището на палубата се показаха две главици и заедно с тях мила муцунка на куче, което залая.

– Бриан! Бриан! – завика едно деветгодишно дете. – Какво става?

– Нищо, Айвърсън, нищо! – отговори Бриан. – Бъди тъй добър да слезеш обратно с Доул и то по-бързо!

– Много-ни е страх! – добави второто дете, още по-малко от първото.

– А другите? – запита Донифан.

– И другите! – отвърна Доул.

– Хайде, прибирайте се всички! – заповяда Бриан. – Затворете се, скрийте се под одеялата, стиснете очи и страхът ви ще изчезне! Няма опасност!

– Внимание! Нова вълна! – извика Моко.

Страшен удар блъсна кърмата на яхтата. Този път за щастие вълната не я залая, защото, ако водата проникнеше във вътрешността, през люка, натежалата яхта нямаше да може да се задържи на повърхността.

– Прибирайте се, де! – закрещя Гордън. – Прибирайте се, че ще ви дам да се разберете!

– Хайде, прибирайте се, дечица! – добави Бриан с по-благ тон.

Двете, глави изчезнаха тъкмо когато през люка се показа едно друго момче и запита:

– Нямаш ли нужда от нас, Бриан?

– Не, Бакстър – отговори Бриан. – Крос, Уеб, Сървис, Уилкокс и ти

останете при малките! Ние четиримата сме достатъчни!

Бакстър затвори люка отвътре.

– И другите ги е страх! – бе казал Доул.

Но нима на борда на тази шхуна, понесена от урагана, имаше само деца? Да, нищо друго освен деца! А колко бяха те? Петнайсет, ако се броят Гордън, Бриан, Донифан и юнгата. При какви обстоятелства бяха попаднали на нея? Скоро ще узнаем.

А нямаше ли възрастен на яхтата? Капитан, който да я командува? Моряк, който да помага в нагласянето на платната? Кормчия, който да управлява сред тази буря! Не! Нито един!

Ето защо никой на борда не можеше да определи точното положение на „Слуи“ в тоя океан! И то какъв океан! Най-големият от всички! Тихият океан, който се простира на две хиляди левги ширина, от земите на Австралия и Нова Зеландия до бреговете на Южна Америка.

Но какво се бе случило? Дали екипажът на шхуната бе загинал при някаква катастрофа? Или го бяха отвлекли малайски пирати, оставяйки на борда само млади пътници, предоставени сами на себе си, а най-големият от тях имаше едва петнайсет години? Стотонна яхта трябва да разполага поне с капитан, боцман, петима-шестима моряци, ала от този персонал, необходим за управляването ѝ, бе налице само юнгата! И най-после, откъде идеше тази шхуна, от кон райони на Австралия или от кои архипелази на Океания, и от колко време и закъде пътуваше? На тези въпроси, които всеки капитан би задал, ако срещнеше „Слуи“ в тия далечни морски простори, тези деца сигурно биха могли да отговорят; но не се виждаше никакъв кораб – нито от трансатлантическите, чиито маршрути минават през моретата на Океания, нито от търговските параходи или платноходи, които Европа и Америка пращат със стотици към тихоокеанските пристанища. И дори когато някой от тези плавателни съдове, толкова мощни със своите машини или колела, се озовеше по тия места, зает изцяло в борба с бурята, той не би могъл да окаже помощ на една яхта, която морето подхвърляше като треска!

През това време Бриан и неговите другари се стараеха според силите си шхуната да не легне на единия или на другия си борд.

– Какво да правим? – попита в този момент Донифан.

– Всичко възможно, за да се спасим с божия помощ! – отвърна Бриан.

И това го казваше юноша, когато дори и най-енергичен възрастен човек едва ли би хранил някаква надежда!

Всъщност бурята се засилваше. Вятърът духаше с „мълниеносна

скорост⁴, както се изразяват моряците, и това е много вярно, защото ви-хърът заплашваше да поразии „Слуи“ като мълния. На всичко отгоре, от две денонощия вече грот-мачтата² и, счупена на четири стъпки над основата си, беше почти излязла от строя, тъй че не можеха да сложат платно, с помощта на което биха управлявали по-сигурно. Фок-мачтата³, останала без флакшок⁴, още се държеше, но поради разхлабените си ванти⁵ можеше всеки момент да рухне на палубата. На носа останките от малкия кливер⁶ плющяха като изстреии на огнестрелно оръжие. От всички платна бе останал само фокът⁷, който заплашваше да се скъса, защото юношите нямаха сили да вържат последния риф⁸, за да намалят площта му. Ако това станеше, шхуната не ще може повече да се държи по посоката на вятъра, вълните ще я блъскат отстрани, тя ще се преобърне, ще потъне, и пътниците й ще изчезнат заедно с нея в бездната. А никакъв остров не бяха забелязали досега в морето, никакъв континент не бе се появил на изток! Приближаването до брега криеше опасности, и все пак за тези деца то не беше така страшно, както яростта на това безбрежно море. Какъвто и да се окажеше брегът със своите плитчини, подводни скали, с разбиващите се в него огромни вълни, с прибой, който блъска безспир скалите, този бряг, смятаха те, щеше да бъде спасение за тях, твърда земя, а не този океан, готов да се разтвори под нозете им!

Ето защо търсеха с очи някакво огънче, към което да се насочат.

Но никаква светлинка не се показваше в тази дълбока нощ!

Изведнъж, към един часа сутринта, страшен трясък заглуши воя на бурята.

– Фок-мачтата се счупи! – извика Донифан.

– Не! – възрази юнгата. – Платното се откъсна от въжетата си!

– Трябва да го махнем – каза Бриан. – Гордън, остани на кормилото с Донифан, а ти, Моко, ела да ми помогнеш!

Ако Моко в качеството си на юнга имаше известни познания по мореплаване, и на Бриан също не му липсваха. Преминал вече през Атлантическия и Тихия океан, за да дойде от Европа в Океания, той имаше горе-долу понятие от управление на кораб. Ето защо другите момчета,

2. Гротмачта – средната или най-високата мачта на кораб. – Б. пр.

3. Фок-мачта – предна мачта. – Б. пр.

4. Флакшок – прът за знаме, – Б. пр.

5. Ванти – дебели въжета, поддържащи мачтата и свързани помежду си с тънки напречни върви във формата на стълба. – Б. пр.

6. Кливер – предно триъгълно платно на кораб. – Б. пр.

7. Фок – долното изправено платно на предната мачта. – Б. пр.

8. Рифове – малки въженца, пришити под долната част на корабно платно. – Б. пр.

които не разбираха нищо от това, бяха принудени да възложат на Моко и на него грижата да управляват шхуната.

Мигновено Бриан и юнгата се устремиха смело към носа на яхтата. За да не се преобърне тя, трябваше на всяка цена да махнат фока, който в долната си част се издуваше и наклоняваше шхуната така, че имаше опасност да я преобърне. В такъв случай тя нямаше да може вече да се изправи, ако не отсекаят фок-мачтата в самата основа, след като счупят металните ванти; а по силите ли беше на деца да свършат тази работа?

При тези условия Бриан и Моко проявиха удивителна ловкост. Решихи да запазят колкото е възможно повече от платното, за да могат, докато трае бурята, да държат „Слуи“ по посока на вятъра, те успяха да отпуснат въжето на реята⁹, която се смъкна на четири-пет фута¹⁰ от палубата. След като отрязаха с нож накъсаните останки от фока, те съединиха долните му въгли с две въжета и ги вързаха за пръчките на фалшборда¹¹, при което двете смели момчета неведнъж рискуваха да бъдат отнесени от вълните.

С помощта на това до крайност намалено платно шхуната можеше да поддържа посоката, която следваше вече от толкова време. Вятърът облъхваше само корпуса и, но това беше достатъчно, за да се носи със скоростта на торпильор. И най-важното: – можеше да избягва вълните, тъй като се движеше по-бързо от тях и нямаше опасност някоя огромна вълна да се прехвърли през хакаборда.

След като свършиха тази работа, Бриан и Моко се върнаха при Гордън и Донифан, за да им помагат в кормуването.

В този момент люкът се отвори за втори път. Навън се подаде детска глава. Това беше Жак, братчето на Бриан, с три години по-малко от него.

– Какво искаш, Жак? – запита го батко му.

– Ела! Ела! – отвърна Жак. – Водата залива вече каюткомпанията!

– Не може да бъде! – извика Бриан.

И като се втурна към люка, бързо се заслуша надолу.

Каюткомпанията беше слабо осветена от една лампа, която се люлееше силно от страничното клатене на кораба. Под нейната светлина се виждаха дванайсетина деца, проснати на диваните или на кушетките на „Слуи“. Най-малките – от осем до девет години – се притискаха едно о

9. Рея – напречно дърво на мачта, на което се закача с горния си край праволатно. – Б. пр.

10. Фут – мярка за дължина – 30,4 см. – Б. пр.

11. Фалшборд – лека обшивка на борда на кораб над горната палуба. – Б. пр.

друго, обхванати от ужас.

– Няма опасност! – каза им Бриан, който искаше-първо да ги успокои. – Ние сме тук! Не бойте се!

После, като огледа със запалва фенер пода на каюткомпанията, той можа да се убеди, че известно количество вода течеше от единия до другия борд на яхтата.

Откъде идеше тази вода? Дали бе проникнала през някаква пукнатина в обшивката? Трябваше да се разбере това.

Пред каюткомпанията се намираще голямата каюта, до нея – трапезарията и кубрикт¹².

Бриан обходи тези различни помещения и забеляза, че водата не проникваше нито над ватерлинията¹³, нито под нея. Тази вода, насъбрала се в задната част на яхтата, понеже кърмата ѝ се беше наклонила, идеше от вълните, които бяха залели носа, а известно количество бе проникнало във вътрешността през люка на кубрика. Значи откъм тази страна нямаше никаква опасност.

Минавайки отново през каюткомпанията, Бриан успокои другарите си, и сам вече малко по-спокоен, се върна на мястото си при кормилото. Шхуната, много солидно построена и общита наскоро със здрави медни листове, не пропускаше вода и беше в състояние да устои на напора на морето.

В момента беше един часът след полунощ. По това време на нощта, която гъстите облаци правеха още по-тъмна, бурята вилнееше със страшна ярост. Яхтата плаваше като че ли изцяло потопена в заобикалящата я вода. Остри крясъци на буревестници раздираха въздуха. Дали появяването им не показваше, че наблизо има земя? Не, защото те често се срещат на няколкостотин левги от брега. Освен това тези птици на бурите, безпомощни да се борят с въздушното течение, го следваха като шхуната, чийто устрем никаква човешка сила не беше в състояние да спре.

След един час на борда се чу втори трясък. Останките от фока се раздраха и в пространството захвърчаха късове платно, подобни на огромни чайки.

– Нямаме вече платно – извика Донифан – и не можем да сложим друго!

– Нищо! – отвърна Бриан. – Бъди сигурен, че от това скоростта ни

12. Кубрик – помещение за матроския състав на кораб. – Б. пр.

13. Ватерлиния – чертата по борда, до която корабът е потопен във водата. – Б. пр.

няма да намалее.

– Добър отговор! – тросна се Донифан. – Ако така и управляваш...

– Пазете се от кърмовите вълни! – извика Моко. – Трябва да се вържем здраво, иначе ще ни отнесат.

Юнгата още не се бе доизказал, и няколко тона вода се прехвърлиха през хакаборда. Бриан, Донифан и Гордън бяха запокитени върху капака на люка, ала успяха да се вкопчат за него. Но юнгата бе изчезнал заедно с тая маса, която помете „Слуи“ от кърмата до носа; тя отнесе част от сала, двете лодки и яла¹⁴, които би трябвало да бъдат прибрани, а също късове от рангоута¹⁵ и нактоуза¹⁶ с компаса. Но тъй като ударът разби фалшборда, водата можа да се отгече бързо, и това спаси яхтата от опасността да потъне под този огромен допълнителен товар.

– Моко! Моко! – завика Бриан, когато си възвърна способността да говори.

– Дали не е изхвърлен в морето? – обади се Донифан.

– Не! Нито се вижда нито се чува! – каза Гордън, наведен през борда.

– Трябва да го спасим да му хвърлим спасителен пояс с въжета! – отвърна Бриан.

И с глас, който ехтеше силно през няколкото секунди затишие, той се провикна отново:

– Моко! Моко!

– Помощ! Помощ! – отзова се юнгата.

– Той не е в морето – рече Гордън. – Гласът му иде от носа на шхуната!

– Аз ще го спася! – извика Бриан.

И запълзя по палубата, като се пазеше доколкото е възможно да не се удари в скрипците, които се люлееха на края на полуотпуснатите въжета, и да не падне на хлъзгавата палуба – почти неизбежно поради страничното клатене.

Гласът на юнгата раздра още веднъж въздуха. После всичко утихна.

В това време с големи усилия Бриан успя да се добере до люка на кубрика.

Той повика. Никой не му отговори.

14. Ял – голяма лодка. – Б. пр.

15. Рангоут – съвкупност от дървените мачти на мораб, върху които се поставят платната. – Б. пр.

16. Нактоуз – дървено шкафче р цилиндрична форма, в горната основа на което се поставя корабният компас. – Б. пр.

Дали Моко не е отнесен от нова вълна, след като бе извикал за последен път? В такъв случай нещастното момче сега трябва да е далеч, много далеч срещу вятъра, защото вълната не можете да го носи със същата скорост, както шхуната. И значи е загинал.

Но не! До Бриан стигна по-слаб вик и той се втурна към брашпила¹⁷, в поставката на който беше втикната основата на бушприта¹⁸. Там той напипа нечие тяло, което се мъчеше да се освободи.

Това беше юнгата, заклешен в ъгъла, образуван от фалшборда при носа. Гърлото му беше стегнато от въже, което от усилията му да го разхлаби се затягаше още повече. След като това въже го бе задържало в момента, когато огромната вълна щеше да го отнесе, нима сега щеше да умре от задушаване?

Бриан отвори ножа си и с мъка успя да пререже въжето, в което беше оплетен юнгата.

После отведе Моко на кърмата и когато той се съвзе достатъчно, за да може да говори, каза:

– Благодаря, господин Бриан, благодаря!

След това зае мястото си до кормилото, и четиримата се привързаха, за да могат да противостоят на огромните талози, които вятърът вдигаше срещу „Слуи“.

Въпреки предположението на Бриан, откакто не бе останало нищо от фока, скоростта на яхтата бе понамаляла, а това криеше нова опасност. Всъщност вълните, движейки се по-бързо от нея, можеха да я връхлетят от кърмата и да я залееят. Но какво да се прави? Невъзможно беше да се сложи ни най-малко късче платно.

В южното полукълбо месец март съответствуваше на месец септември в северното полукълбо и денят е равен на нощта. А тъй като беше вече около четири часът сутринта, хоризонтът щеше скоро да побелее на изток, сиреч над оная част от океана, към която бурята носеше „Слуи“. С настъпването на деня ураганът може да отслабне? А възможно е да се появи и земя и съдбата на този екипаж от деца да се реши след няколко минути? Това щеше да се види, когато зората обагреше далечния небосвод.

Към четири и половина няколко бледи лъча се плъзнаха към зенита. За нещастие мъглата все още ограничаваше видимостта на по-малко от четвърт миля. Виждаше се, че облаците се носят със страшна бързина.

17. Брашпил – скрипец на кораб за вадене на котвата. – Б. пр.

18. Бушприт – полегато дърво на носа на кораб. – Б. пр.

Ураганът ни най-малко не бе намалил силата си и в далечината морето чезнеше под пяната на бушуващите вълни. Шхуната, която ту се вдигаше върху гребена на някоя вълна, ту се спущаше в бездната, неведнъж би се преобърнала, ако застанеше с борд към вятъра.

Четири момчета гледаха този хаос от разбунени вълни. Те добре съзнаваха, че ако скоро не настъпеше затишие, положението им щеше да стане безнадеждно. „Слуи“ не би могла да устои още двацет и четири часа на морските вълни, които накрая щяха да разбият люковете.

В този момент Моко извика:

– Земя! Земя!

На юнгата се стори, че през една пролука в мъглата на изток забелязва очертания на бряг. Дали не се лъжеше? Трудно можеха да се различат тези неясни контури, които се сливаха толкова бързо с валмата на облаците.

– Земя ли? – откликна Бриан.

– Да – отговори Моко, – земя на изток! И посочи една точка на хоризонта, в момента скрита от струпалите се изпарения.

– Сигурен ли си? – попита Донифан.

– Да да! Разбира се! – отвърна юнгата. – Когато мъглата се разкъса отново, взрете се добре ей там малко вдясно от фок-мачтата Ето ето!

Мъглата започна да редее, да се отдръпва от морето и да се вдига към по-високите слоеве. След няколко минути океанът се появи отново на много мили разстояние пред яхтата.

– Да! Земя! Наистина земя! – възкликна Бриан.

– И то много ниска земя! – додаде Гордън, който разглеждаше внимателно забелязания бряг.

Този път вече нямаше никакво съмнение. На пет или шест мили, в широк отрязък от хоризонта се очертаваше земя – континент или остров. Следвайки посоката, от която бурята не й позволяваше да се отклони, след по-малко от един час „Слуи“ щеше неминуемо да се добере до нея. При това имаше опасност да се разбие, особено ако й се изпречеха подводни скали, преди да стигне равна земя. Но тези млади момчета дори не мислеха за това. В тая земя, разкрила се ненадейно пред очите им, те виждаха, можеха да видят само своето спасение.

В този момент вятърът задуха още по-яростно. „Слуи“, понесена като перце, се устреми към брега, който се открояваше ясно като мастилена черта на беззвучния фон на небето. На заден план се издигаше една скала, не по-висока от сто и петдесет-двеста фута. Отпред се простираше жълтеникав песъчлив бряг, ограден отдясно от заоблени масиви

– изглежда, гора във вътрешността.

Ах, да успееше „Слуи“ да стигне този пясъчен плаж, без да срещне подводни скали, да намери подслон в устието на някоя река, може би тези млади пътешественици щяха да останат живи и здрави!

Докато Донифан, Гордън и Моко стояха на кормилото, Бриан мина към носа и загледа земята, която видимо се приближаваше, толкова бързо се движеше яхтата. Но напразно търсеше някакво място, на което яхтата би могла да се настани при по-благоприятни условия. Не се забелязваше нито устие на река или поток, нито дори пясъчна ивица, където „Слуи“ да може да се разположи веднага. Напротив, от другата страна на брега се очертаваше низ подводни скали, които подаваха черните си глави над вълните, а страшният прибой ги удряше непрекъснато. Там още при първия сблъсък „Слуи“ щеше да стане на трески.

Тогава Бриан разсъди, че е по-добре в момента, когато яхтата допре плитчината, всичките му другари да бъдат на палубата, и като отвори люка, извика:

– Всички горе!

Тутакси навън изскочи кучето, а след него към кърмата на яхтата се помъкнаха цяла дузина деца. Най-малките, като видяха вълните, които на плиткото изглеждаха още по-страшни, запищяха от ужас.

Малко преди шест часа сутринта „Слуи“ се приближи до плитчината с подводните скали.

– Дръжте се здраво! Дръжте се здраво! – завика Бриан.

И като смъкна половината от дрехите си, застана готов да помогне на тия, които прибоят би повлякъл, защото несъмнено яхтата щеше да бъде тласната към подводните скали.

Внезапно се почувствува първият трус. „Слуи“ се бе ударила с кърмата си; но макар че целият ѝ корпус се разтресе, през обшивката не проникна вода.

Повдигналата я втора вълна я отнесе на петдесетина фута напред, без дори да докосне скалите, чиито върхове се подаваха на много места. После се наклони на лявата си страна и се закова сред кипящия прибой.

Макар и да не беше вече в открито море, яхтата се намираше все още на четвърт миля от пясъчния бряг.

II

Сред прибоя. – Бриан и Донифан. – Видимият бряг. –

Приготовления за спасяване. – Оспорваната лодка. – От върха на фокмачтата. – Смело начинание на Бриан. – Последница от прилива.

В този момент мъгливата завеса се вдигна и погледът можеше вече да обхване обширно пространство около шхуната. Облаците продължаваха да се носят с голяма бързина; бурята още не бе усмирила яростта си. Но може би тези бяха последните ѝ пориви в тия непознати части на Тихия океан.

Това вдъхваше надежда, защото сега положението криеше не толкова опасности отколкото през нощта, когато „Слуи“ се бореше със стихии в открито море. Притиснати едно до друго, децата сигурно се мислеха загубени, щом някоя вълна се прехвърлеше през перилата и ги покриеше с пяна. Ударите бяха още по-силни поради това, че шхуната не можеше да ги избегне. Но макар че при всеки удар тя потреперваше с целия си корпус, изглежда обшивката ѝ оставаше здрава дори когато се блъскаше в основата на подводните скали и, така да се каже, се заклещи между надводната им част. Бриан и Гордън слязоха в каютите и се увериха, че във вътрешността на трюма не прониква вода. Така те успокоиха, доколкото можеха, другарите си, особено малките.

– Не бойте се! – повтаряше непрекъснато Бриан. – Яхтата е здрава! Брегът не е далеч! Да почакаме, ще се опитаме да стигнем до пясъчния бряг!

– Но защо ще чакаме? – попита Донифан.

– Да защо? – вметна едно друго момче на дванай-сетина години, което се казваше Уилкокс, – Донифан е прав. Защо да чакаме?

– Защото морето е още много бурно и ще ни блъсне в скалите! – отвърна Бриан.

– Ами ако яхтата се разбие? – извика трето момче, на име Уеб, почти връстник на Уилкокс.

– Мисля, че няма такава опасност – отговори Бриан, – поне докато трае отливът. Когато водата се отдръпне, доколкото позволява вятърът, ще се заемем със спасяването!

Бриан беше прав. Макар че приливите и отливите в Тихия океан са сравнително слаби, все пак те могат да предизвикат значителна разлика в равнището на водата при единия и другия случай. Тъй че беше за предпочитане да се почака няколко часа, особено ако вятърът отслабне. Може би отливът щеше да оголи част от рифа. Тогава няма да бъде толкова опасно да изоставят шхуната и по-лесно ще преминат четвъртината

миля, която ги делеше от брега.

Но колкото и благоразумен да беше този съвет, Донифан и дваматрима други като че ли не бяха склонни да се вслушат в него. Те се събраха на носа и взеха да се съвещават полугласно. Донифан, Уилкокс, Уеб и едно друго мрмче на име Крос явно не искаха да слушат Бриан. През дългото плаване на „Слуи“ те се съгласиха да му се подчиняват единствено защото Бриан имаше известен опит в корабоплаването. Но бяха твърдо решили, щом стъпят на суша, да си възвърнат свободата на действие – особено Донифан, който смяташе, че по ученост и ум превъзхожда Бриан и всичките си останали другари. Донифан отдавна завиждаше на Бриан, особено защото той беше французин, и младите англичани не бяха твърде склонни да търпят властта му.

Ето защо имаше опасност тези настроения да усложнят и без това доста тревожното положение.

В това време Донифан, Уилкокс, Крос и Уеб гледаха широката ивица пяна, осеяна с водовъртежи и набраздена от течения, през която явно беше твърде рисковано да се мине. И най-опитният плувец не би устоял на вълните, предизвикани от отлива, който вятърът блъскаше отзад. Така че светът да се почака няколко часа беше напълно основателен. Донифан и другарите му волю-неволю се убедиха в това и накрая се върнаха на кърмата, при най-малките.

В този момент Бриан говореше на Гордън и ма неколцина от заобикалящите го:

– В никой случай не бива да се разделяме! Трябва да стоим един до друг, иначе сме загубени!

– Май искаш да ни командуваш! – подвикна Донифан, като чу тези думи.

– Нищо не искам – отвърна Бриан, – само да действаме дружно за спасяването на всички!

– Бриан има право! – намеси се Гордън, хладнокръвен и сериозен юноша, който никога не говореше необмислено.

– Да! Да! – завикаха дваматрима от малките, които някакъв таен инстинкт подтикваше да поддържат Бриан.

Донифан не възрази; ала той и другарите му упорито продължаваха да стоят настрана и да чакат да настъпи часът за спасителните операции.

Но каква беше тази земя? Дали представляваше някакъв остров в Тихия океан или част от континент? Този въпрос не можеше да бъде решен, докато „Слуи“ не се приближеше достатъчно до брега, за да може да се изследва значително пространство. Този вдлъбнат бряг, образуващ

голям залив, завършваше е два носа, единият доста висок и стръмен на север, другият – източен в южна посока. Но дали зад тези два носа морето правеше извивка по такъв начин, че миеше контурите на остров? Напразно се опитваше Бриан да разбере това с помощта на един от корабните далекогледа.

Ако тази земя действително беше остров, как щяха да го напуснат, ако не можеха да измъкнат от плитчината своята шхуна, която скоро приливът щеше да разбие, кат-о я повлече към рифа? И ако този остров се окажеше пуст – в Тихия океан има такива, – как щяха да поддържат съществуването си тези деца, предоставени сами на себе си, само с провизиите, които успеяха да спасят, от яхтата?

На континент, напротив, възможностите за спасяване биха се увеличили значително, защото този континент би могъл да бъде само Южна Америка. Там, на територията на Чили или на Боливия, биха получили помощ, ако не веднага, то поне няколко дни след като стъпят на земя. Наистина на този бряг, близо до който се намираха пампасите, можеха да се опасяват от неприятни срещи. Но в момента важното беше да стигнат земя.

Времето беше толкова ведро, че се виждаха всички подробности. На преден план се различаваше ясно пясъчният бряг, скалата, която го обграждаше отзад, както и горският масив под нея. Бриан забеляза дори от дясната страна на брега устие на река.

Изобщо, макар че видът на този бряг не беше никак привлекателен, гъстата зеленина показваше известно плодородие като в умерения пояс. Несъмнено зад скалата растителността, защитена от морските ветрове и намерила по-благоприятна почва, се развиваше още по-буйно.

Тази част от брега явно не беше заселена. Тук, дори при устието на реката, не се виждаше нито къща, нито колиба. Може би туземците, ако имаше такива, предпочитаха да живеят във вътрешността на страната, където не биха били толкова изложени на яростните пристъпи на западните ветрове.

– Не виждам ни най-малка следа от дим! – каза Бриан, като свали далекогледа си.

– А и няма нито една лодка на брега! – забеляза Моко.

– Как ще има, като липсва пристанище? – възрази Донифан.

– Не е нужно да има пристанище – подхвана Гордън. – Рибарски лодки биха могли да намерят убежище в устието на някоя река, ако бурята ги принуди да се приберат във вътрешността.

Забележката на Гордън беше правилна. Така или иначе, по една ли

друга причина, не откриха никаква лодка, и действително тази част от брега изглеждаше напълно необитавана. А можеше ли да стане обитаема, ако се наложеше младите корабкрушенци да останат там няколко седмици? Ето това беше най-важното за тях.

Междувременно отливът се отдръпваше малко по малко наистина много бавно, защото морският вятър му пречеше, макар че явно отслабваше, отклонявайки се в северозападна посока. Затова трябваше да бъдат готови за момента, когато в рифа се откриеше удобен проход.

Наближаваше седем часът. Всички се заловиха да изнасят на палубата на яхтата най-необходимите неща, а останалите щяха да съберат, когато морето ги изхвърляше на брега. И малки, и големи се впрегнаха в тази работа. На борда имаше доста голям запас от консерви, сухари, солено и пушено месо. Опаковаха ги на вързопи, които трябваше да се разпределят между най-големите, защото върху тях падаше грижата да ги пренесат на сушата.

Но за да могат да ги пренесат, водата трябваше да се отдръпне от рифа. Дали ще стане това при отлива и достатъчен ли ще бъде той, за да се оголят скалите чак до пясъчния бряг?

Бриан и Гордън се заловиха да наблюдават внимателно морето. Посоката на вятъра се промени, настъпи затишие и кипещът на прибой започна да отслабва. Така лесно можеше да се следи спадането на водата около стърчащите подводни скали. Впрочем шхуната вече чувствуваше това спадане, като се наклони по-рязко на лявата си страна. Ако този наклон се увеличише, имаше опасност дори да легне на борда си, защото беше много източена по форма, с повдигнати флортимберси¹⁹ и доста висок кил²⁰, като у яхтите с голяма скорост. В такъв случай, ако водата залееше палубата, преди да успеят да напуснат яхтата, положението им щеше да стане крайно сериозно.

Колко жалко, че бурята бе отнесла лодките! С тези лодки, крило можеха да поберат всички, Бриан и другарите му биха могли сега да се опитат да стигнат брега. А и колко лесно щяха да установят с тях връзка между брега и шхуната, за да пренесат толкова полезни неща, които засега трябваше да оставят на борда! Защото ако „Слуи“ се разбиеше следващата нощ, каква полза щяха да имат от тези останки, когато прибойт ги изхвърли зад рифа? Можеха ли тогава да им служат за нещо? Дали това, което оцелее от провизиите, няма да стане напълно негодно?

19. Флортимберс – долна (дънна) част на шпангоутите (ребрата) на морски дървен кораб. – Б. пр.

20. Кил – гредата, която минава по дъното на кораба от носа до кърмата. – Б. пр.

И младите корабокрушенци може би скоро ще бъдат принудени да се задоволяват само с онова, което им предложиеше тази земя?

Наистина много жалко, че нямаха вече лодка, която да им помогне в спасителните операции!

Внезапно на носа екнаха викове. Бакстър току-що бе направил важно откритие.

Ялът на шхуната, който мислеха за загубен, се бе заклешил между ватершагите²¹ на бушприта. Вярно, този ял можеше да носи само петшест души; но тъй като беше здрав – в което се увериха, когато го измъкнаха на палубата, – биха могли да го използват в случай, че морето не им позволише да минат подводните скали по сухо. Затова трябваше да чакат отливът да стигне най-ниската си точка, а в това време избухна разгорещен спор, в който Бриан и Донифан пак се сблъскаха.

Работата е там, че Донифан, Уилкокс, Усб и Крос бяха сложили ръка на яла и се готвеха да го спуснат зад борда, когато Бриан се приближи до тях.

– Какво искате да правите? – запита той.

– Каквото ни е нужно! – отговори Уилкокс.

– Ще се качите на тази лодка?

– Да – отвърна Донифан, – и ти не ще можеш да ни попречиш!

– Ще ви попреча – възрази Бриан, – аз и всички ония, които ти искаш да изоставиш!

– Да изоставя ли? Отде го измисли пък това! – отговори Донифан високомерно. – Аз никого не искам да изоставям, разбираш ли. Щом стигнем брега, един от нас ще върне яла обратно.

– Ами ако не може да се върне – извика Бриан, който едва се съдржаше, – и ако се разбие в тия скали.

– Да се качваме! Да се качваме! – намеси се Уеб, като блъсна Бриан настрана.

После с помощта на Уилкокс и Крос той вдигна лодката, за да я спусне във водата.

Бриан я улови за единия край.

– Няма да се качвате! – каза той.

– Ще видим! – отвърна Донифан.

– Няма да се качвате! – повтори Бриан, твърдо решен да се противопостави в интерес на всички. – Ялът трябва да вземе по-напред най-

21. Ватершаг – въже, което поддържа бушприта, свързвайки го с носовата част на кораба.
– Б. пр.

малките, ако при отлива остане достатъчно вода, за да могат да се доберат до брега.

– Остави ни на мира! – крясна Донифан, кипнал от яд. – Повтарям ти, Бриан, не можеш да ни попречиш да правим каквото си искаме!

– А пък аз ти повтарям, Донифан – извика Бриан, – че ще ви попреча!

Двамата юноши бяха готови да се нахвърлят един върху друг. В тази кавга Уилкокс, Уеб и Крос, естествено, щяха да подкрепят Донифан, а Бакстър, Сървис и Гарнет – да застанат на страната на Бриан. А това можеше да има печални последици, ако не беше се намесил Гордън.

Гордън, най-големият и същевременно най-хладнокръвният, разбираше колко пагубна щеше да бъде тази случка за по-нататъшните им отношения, затова има благоразумието да защити Бриан.

– Хайде, хайде – каза той, – малко търпение, Донифан! Нали виждаш, че морето е още много развълнувано и има опасност да загубим яла си!

– Не искам – крясна Донифан – Бриан да ни се налага, какъвто навик е придобил от известно време!

– Не! Не! – подкрепиха го Крос и Уеб.

– Аз нямам намерение да се налагам никому – отвърна Бриан, – но не ще позволя и на други да се налагат, когато се отнася за общото благо!

– Ние не по-малко от теб мислим за общото благо! – тросна се Донифан. – И особено сега, когато сме на земя.

– За съжаление, още не сме – възрази Гордън. – Донифан, не се инати, да почакаме благоприятен момент, за да си послужим с яла!

Гордън много навреме играеше ролята на помирител между Донифан и Бриан – това му се бе случвало неведнъж вече – и другарите му го послушаха.

Междувременно равнището на водата бе спаднало с два фута. Много полезно би било да се разбере дали има проток между подводните скали.

Бриан, мислейки, че ще може ио-добре да добие представа за разположението на скалите, като ги наблюдава от фок-мачтата, се насочи към носа на яхтата, улови се за вантите от дясната страна и като се опираше на ръце, се изкачи до реята.

В рифа се очертаваше проход, чиято посока бе отбелязана от стърчащите от двете страни върхове на скалите, по които трябваше да се водят, ако искаха да достигнат брега с помощта на яла. Но в този момент

по повърхността имаше още много водовъртежи и вълни, тъй че не можеха да използват лодката. Тя неминуемо би се блъснала в някоя скала и мигновено би се разбила. Ето защо по-добре да чакат, докато отливът открие удобен проток.

От реята, която бе яхнал, Бриан се залови да добие по-точна представа за брега. Той обходи с далекогледа си брега чак до подножието на скалата. Пространството между двата носа – осем-девет мили – изглеждаше напълно необитавано.

След като прекара половин час в наблюдения, Бриан слезе при другарите си да им докладва какво е видял. Докато Донифан, Уилкокс, Уеб и Крос си даваха вид, че го слушат, без да проронят дума, Гордън се отнесе другояче.

– „Слуи“ заседна около шест часа сутринта, така ли Бриан? – запита той.

– Да – отговори Бриан.

– А колко време трае отливът?

– Мисля, пет часа. Нали, Моко?

– Да между пет и шест часа – отвърна юнгата.

– Значи – добави Гордън – към единайсет часа ще бъде най-благоприятният момент да се опитаме да стигнем брега?

– Точно така е според моите изчисления – отговори Бриан.

– Е – продължи Гордън, – тогава да се приготвим за този момент и да похапнем малко. Ако ще влизаме във водата, по-добре това да стане няколко часа след ядене.

Добър съвет, какъвто и можеше да се очаква от такова предвидливо момче. Ето защо се заловиха със закуската, която се състоеше от консерви и сухари. Бриан полагаше особени грижи за малките. Дженкинс, Айвърсън, Доул и Костър с присъщото на възрастта им безгрижие започнаха да се успокояват и имаше опасност да преядат, защото от двайсет и четири часа не бяха слагали нищо в устата си. Но всичко мина благополучно и за подкрепително сръбнаха по няколко капки бренди, разредено с вода.

След това Бриан се върна при носа на шхуната и там, облъкатен на фалшборда, започна да следи рифа.

Колко бавно се отдръпваше морето! Личеше обаче, че равнището му спадаше, защото наклонът на яхтата се увеличаваше. Моко, който спусна лота²², установи, че над плитчината имаше още най-малко осем

22. Лот – уред за измерване на дълбочината в море и други водни басейни. – Б. пр.

фута вода. Но можеха ли да се надяват, че водата ще спадне достатъчно, за да остане рифът на сухо? Моко не вярваше това и сметна за необходимо да го сподели скришом с Бриан, за да не плаши другите.

Тогава Бриан се приближи до Гордън да поговорят по този въпрос. И двамата разбираха добре, че вятърът, макар че сега духаше малко на север, пречеше на морето да спадне толкова, колкото това би станало при тихо време.

– Как да постъпим? – запита Гордън.

– Не зная, не зная! – отвърна Бриан. – А какво нещастие е да не знаем да сме просто деца, когато трябва да бъдем възрастни!

– Нуждата ще ни научи какво да правим! – възрази Гордън. – Да не се отчайваме, Бриан, а да действваме разумно!

– Да, да действваме, Гордън! Но ако не напуснем „Слуи“ до следващия прилив и се наложи да прекараме още една нощ на борда, ние сме загубени.

– Това се разбира от само себе си, защото яхтата ще стане на трески! Затуй трябва да я напуснем на всяка цена.

– Да, на всяка цена, Гордън!

– Не е ли по-добре да построим нещо като сал, да опънем въже от яхтата до брега?

– Вече мислих за това – отговори Бриан. – За нещастие почти целият рангоут е отнесен от бурята. А нямаме време да счупим фалшборда, за да се опитаме да направим сал с отломките му! Остава само ялтът, който е неизползваем, понеже вълнението е много силно! Не! Можем да се опитаме да опънем въже през рифа и да вържем края му за някоя от подводните скали. Възможно е тогава да успеем да се измъкнем на брега.

– Кой ще тегли това въже?

– Аз – отвърна Бриан.

– Аз пък ще ти помагам! – заяви Гордън.

– Не, аз сам! – възрази Бриан.

– Яла ли ще използваш?

– Това значи да го погубя, Гордън, а по-добре да го запазя като последно средство!

Обаче преди да приведе в изпълнение този рискован план, Бриан искаше да вземе една полезна предпазна мярка, за да бъде подготвен за всякаква евентуалност.

На борда имаше няколко плавателни пояса и той нареди на малките веднага да си ги сложат. В случай, че се наложи да напуснат яхтата, ако

водата бъде толкова дълбока, че да не могат да я прегазят, тези уреди ще ги задържат, а тогава големите ще се опитат да ги изтласкат към брега, придвижвайки се сами по въжето.

Беше десет и четвърт. Най-много след четиридесет и пет минути отливът щеше да достигне най-ниската си точка. Пред вълнореза на „Слуи“ имаше вече по-малко от четири-пет фута вода; но по всяка вероятност морето щеше да спадне най-много с още няколко инча²³. Наистина на шейсет ярда²⁴ дълбочината чувствително се увеличаваше – това личеше от тъмния цвят на водата и многобройните върхове на скали, които стърчаха по протежение на брега. Трудното беше да преминат дълбочините, които морето образуваше пред яхтата. Все пак, ако Бриан успееше да прокара въже в тази посока, да го върже здраво за някоя от скалите и да го опъне с помощта на брашпила, то би им позволило да стигнат място, където може да се стъпи. Освен туй, като плъзнат по това въже вързопите с провизиите и необходимите прибори, ще ги прекарат благополучно до сушата.

Колкото и опасно да беше това начинание, Бриан не искаше да позволи никому да го замести, тъй че сам започна да се приготвя.

На яхтата имаше много такива въжета, дълги по стотина фута, които служат за буксир²⁵ и за други цели. Бриан, избра от тях едно със средна дебелина, което му се струваше подходящо, и като се съблече, нави края му около кръста си.

– Хей – извика Гордън, – всички останали да се пригответ да размотават въжето! Елате при носа!

Донифан, Уилкокс, Крос и Уеб не можеха да откажат помощта си в тази работа, важността на която съзнаваха. Така че, независимо от настроенията им, всички се пригответа да развиват въжето, което трябваше да се отпуска малко по малко, за да се пестят силите на Бриан.

Точно когато той се канеше да се спусне в морето, братчето му се приближи и завика:

– Батко! Батко!

– Не бой се, Жак, не бой се за мен! – отвърна Бриан. Само след миг го видяха на повърхността на водата, по която плуваше енергично, докато въжето се развиваше подире му.

Ала дори при спокойно море тази маневра би била трудна, защото прибойта беше силно дългия низ от скали. Попътни и насрещни течения

23. Инч – мярка за дължина – 2,54 см. – Б. пр.

24. Ярд – мярка за дължина – 91,4 см. – Б. пр.

25. Буксир – оъже за теглене на един плавателен съд от друг. – Б. пр.

пречеа на храброто момче да се движи по права линия, а когато го подхванеха, с голяма мъка успяваше да се измъкне от тях.

Въпреки това Бриан малко по малко се приближаваше до пясъчния бряг, докато другарите му постепенно отпускаха въжето. Но личеше, че силите му започват да се изчерпват, макар че се намираше още само на петдесетина фута от шхуната. Пред него се образуваше нещо като водовъртеж, предизвикан от сблъскването на две противоположни течения. Ако успееше да го заобиколи, може би щеше да стигне целта си, защото отгътък водовъртежа морето беше по-спокойно. Тъй че с голямо усилие той се помъчи да мине отляво. Но опитът му не успя. Дори издръжлив плувец, в разцвета на силите, не би сполучил в случая. Подхванат от вкопчилите го води, Бриан бе повлечен неумолимо към средата на водовъртежа.

– Помощ! Дърпайте! Дърпайте! – има той сила да извика, преди да изчезне.

На яхтата настъпи страшна паника.

– Дърпайте! – изкомандува хладнокръвно Гордън.

И другарите му побързаха да опънат въжето, за да изтеглят Бриан обратно на борда, докато не се е задушил от продължителен престой под водата.

За по-малко от минута Бриан бе вдигнат на палубата – наистина в безсъзнание, но бързо се свести в ръцете на братчето си.

Опитът да се опъне въже през рифа бе завършил неуспешно. Никой не би го повторил с надежда да сполучи. Ето защо тези нещастни деца бяха принудени да чакат... Но какво да чакат? Помощ? Откъде и от кого би могла да дойде тя?

Минаваше пладне. Приливът, вече се усещаше и приборят се засилваше. А понеже беше новолуние, приливът щеше да бъде дори по-силен от предишния. Тъй че колкото и слаб вятър да духаше откъм морето, той можеше да вдигне шхуната от скалистото ѝ ложе. Тя щеше да се удари отново в плитчината и да се преобърне върху скалите! Никой нямаше да оцелее при такова корабокрушение! А нищо не можеше да се направи, нищо!

Всички, застанали на кърмата, малките обградени от големите, гледаха как морето набъбваше, докато върховете на скалите изчезваха един след друг. За нещастие вятърът идеше пак от запад и като предишната нощ метеше с все сила земята. Тъй като водата бе станала подълбока, по-високите вълни обливаха „Слуи“ с пръските си и всеки миг щяха да я разбият. Само бог можеше да помогне на младите

корабокрушенци. Техните молитви се примесваха с писъците на ужас.

Малко преди два часа шхуната, повдигната от прилива, вече не се наклоняваше на лявата си страна; но поради надлъжното клатене носът ѝ се удряше в дъното, докато в задната и част ахтерщевенът²⁶ оставаше все така заклещен между скалите. Скоро трусовете започнаха да се редуват непрекъснато и „Слуи“ се навеждаше ту на едната, ту на другата си страна. Децата бяха принудени да се държат едно за друго, за да не преметнат зад борда.

В този момент на два кабелта²⁷ от яхтата се вдигна разпенена водна планина, идеща от открито море. Тази огромна вълна, висока над двайсет фута, изглежда беше предизвикана от внезапно засилване на прилива или от сблъскването му с течението на реката. Тя връхлетя като бесен порой, заля голяма част от рифа, повдигна „Слуи“ и я прекара над скалите, без корпусът ѝ да получи нито драскотина.

За по-малко от една минута „Слуи“ мина през тази кипяща водна маса, стигна до средата на брега и се удари в една пясъчна издатина на двеста фута от първите дървета, скупчени в подножието на канарата. И се закова там – този път на твърда земя, – а морето се отдръпна и остави целия бряг сух.

III

Пансионът „Черман“ в Окланд. – Големи и малки. – Ваканция на море. – Шхуната „Слуи“. – Нощта срещу 15 февруари. – Отнесени. – Сблъскване. – Буря. – Разследване в Окланд. – Какво бе останало от шхуната.

Пансионът „Черман“ беше по това време един от най-реномираните в град Окланд, столица на Нова Зеландия, важна английска колония в Тихия океан. В него се учеха стотина деца от най-добрите семейства на страната. Маорите, коренните жители на този архипелаг, не можеха да запишат в него децата си, за които впрочем бяха определени други училища. В пансиона „Черман“ имаше само малолетни англичани, французи, американци, германци, синове на земевладелци, рентииери, търговци или местни чиновници. Там те получаваха такова пълно образование,

26. Ахтерщевен – метална или дървена конструкция, завършваща кораба в кърмовата му част. – Б. пр.

27. Кабелт – морска мярка за разстояние – 185,2 м. – Б. пр.

каквото се дава в подобни учебни заведения в Обединеното кралство.

Архипелагът Нова Зеландия се състои от два главни острова; на север – Ика-На-Мауи, или Рибния остров, на юг – Тауаи-Понаму, или Земя на нефрита. Отделени от Куковия пролив, те са разположени между 34° и 45° южна ширина – положение, каквото заема в северното полукълбо оная част от Европа, която включва Франция и Северна Африка.

Остров Ика-На-Мауи, силно нарязан в южната си част, образува нещо подобно на неправилен трапец, който се простира на северозапад по извивка, завършваща с нос Ван Димен.

Почти в началото на тази извивка, там, където полуостровът е широк само няколко мили, е построен Окланд. Така градът е разположен като Коринт в Гърция, поради което е получил прозвището „Южен Коринт“. Той има две открити пристанища, едното на запад, другото на изток. Последното, в залива Хаураки, не е много дълбоко, затова се е наложило да се изградят няколко от ония дълги кейове по английски образец, където могат да акостират кораби със среден тонаж. Между тях се простира Търговският кей, До който стига Куийнз стрийт, една от главните улици на града.

Някъде към средата на тази улица именно се намираще пансионът „Черман“.

А на 15 февруари 1860 година след обед от въпросния пансион излязоха стотина момчета, придружени от своите родители, с весел вид и жизнерадостна походка – същински птички, току-що пуснати от кафез.

Работата е там, че това беше началото на лятната ваканция. Два месеца независимост, два месеца свобода. А на някои от тия ученици им предстоеше морско пътешествие, за което отдавна се говореше в пансиона „Черман“. Излишно е да добавяме каква завист будеха тия, на които добрата съдба предлагаше възможност да пътуват с яхтата „Слуи“, която се готвеше да извърши морска екскурзия около бреговете на Нова Зеландия.

Тази красива шхуна беше наета от родителите на учениците за шестседмично плаване. Тя принадлежеше на бащата на един от тях, господин Уилям Х. Гарнет, бивш капитан от търговския флот, на когото можеше да се има пълно доверие. Чрез подписка между различните семейства трябваше да се покрийт разноските по пътуването, което щеше да стане при най-добри условия – сигурност и удобства. Това беше голяма радост за децата, които едва ли биха могли да прекарат по-добре няколкоседмичната ваканция.

В английските пансионни възпитанието се различава значително от това, което се дава във френските пансионни. Там на учениците се предоставя по-голяма инициатива и следователно относителна свобода, което се отразява много благотворно на тяхното бъдеще. Те по-малко време остават деца. С една дума, възпитанието там върви в крак с образованието. Затова повечето от възпитаниците са учтиви, внимателни, спретнати и – което заслужава да се отбележи – малко склонни да си служат с лицемерие или лъжа, дори когато се налага да избягнат справедливо наказание. Трябва да се отбележи също, че в тези учебни заведения момчетата не са така ограничени от правилата на общия живот и произтичащото от тях задължение да пазят тишина. Обикновено те са настанени в отделни стаи, където понякога се хранят, а когато седнат на масата в общата трапезария, могат да разговарят съвсем свободно.

В зависимост от възрастта учениците са разделени на класове. В пансиона „Черман“ те бяха пет. Докато в първи и втори клас малките още целуваха родителите си по бузите, то в трети големите заменяха синовната целувка с ръкостискане на зрели мъже. Освен това не ги следеше надзирател, разрешаваше се четенето на романи и вестници, имаше повече свободни дни, броят на учебните часове беше доста ограничен, физическото възпитание – гимнастика, бокс и всевъзможни игри – беше много добре застъпено. Но като противовес на тази самостоятелност, с която учениците рядко злоупотребяваха, по правило се прилагаша телесни наказания, главно с камшик. Впрочем младите англосаксонци не смятаха за позорно да ги бият с камшик и безропотно се подлагаха на това наказание, щом съзнаваха, че са го заслужили.

Всеизвестно е, че англичаните уважават традициите както в частния, така и в обществения живот, и тези традиции – дори когато са нелепи – се спазват не по-малко и в учебните заведения, където те по нищо не приличат на притеснителния режим във френските училища. Старите ученици са задължени да покровителствуват новите само при условие, че в замяна на това ще получават от тях дребни услуги, които също се смятат за задължение. Тези услуги – например да им носят сутрешната закуска, да четкат дрехите им, да лъскат обувките им, да изпълняват разни поръчки – са известни под названието „фагизъм“, а тия, които ги изпълняват, се наричат „фаги“. Най-малките, от първите класове, служат за фаги на учениците от по-горните класове и ако откажат да се подчинят, животът им става невъзможен. Но никой от тях и не помисля да отказва и така свикват, да спазват една дисциплина, която не се среща почти никак сред учениците във френските лицеи. Пък и традицията

изисква това и ако има страна, която да я съблюдава най-много, това е Обединеното кралство, където тя важи еднакво както за най-простия „кокни“²⁸ на улицата, така и за членовете на Камарата на лордовете.

Учениците, които трябваше да участвуват в екскурзията със „Слуи“, бяха от различни класове на пансиона „Черман“. Както можеше да се види на борда на шхуната, там се намираха деца от осем до четиринайсет години. И тези петнайсет момчета, включително юнгата, щяха да бъдат въввлечени за дълго време в страшни приключения по далечни места.

Необходимо е да се запознаем с имената им, възрастта, способностите, характерите им, с положението на семействата им и какви отношения съществуваха помежду им в това учебно заведение, с което се разделяха в обичайното за ваканцията време.

С изключение на двама французи, братята Бриан, и Гордън, който беше американец, всички останали бяха от английски произход.

Донифан и Крос произлизаха от семейства на богати земевладелци, които заемаха високо обществено положение в Нова Зеландия. На възраст тринайсет години и няколко месеца, те бяха братовчеди, и двамата от пети клас. Донифан, елегантен и грижлив към външността си, безспорно беше най-представителният от всички ученици. Умен и прилежен, той държеше никога да не изостава, не само от ученолюбие, но и от желание да изпъкне пред другарите си. Със своето донякъде аристократично високомерие си бе спечелил прякора „лорд Донифан“, а поради властния си характер се стремеше да се налага навсякъде, където и да се намира.

Оттук произтича съперничеството между него и Бриан, което води началото си от преди няколко години и особено се изостри, откакто поради стечението на обстоятелствата влиянието на Бриан върху другарите му се засили. Що се отнася до Крос, той е съвсем обикновен ученик, но проникнат с възхищение към всичко, което мисли, казва или върши неговият братовчед Донифан.

Бакстър, от същия клас, тринайсетгодишен, сдържан, разсъдлив юноша; работлив, много находчив, много сръчен, е син на търговец с твърде скромно състояние.

Уеб и Уилкокс, на дванайсет и половина години, са ученици от четвърти клас. С посредствени умствени способности, доста своеволни и свадливи по нрав, те винаги проявяват голяма възискателност в

28. Кокни – кореняк-лондончанин. – Б. пр.

практическото, прилагане на фагизма. Техните семейства са богати и заемат високи постове в местното съдебно ведомство.

Гарнет и другарят му Сървис са от трети клас, и двамата дванайсетгодишни, единият – син на морски капитан в оставка, другият – на заможен колонист; те живеят в Норт Шор, на северния бряг на пристанището Уайтемала. Между двете семейства съществуват много тесни връзки и вследствие на тази близост Гарнет и Сървис са станали неразделни. Те са с добри сърца, но не твърде трудолюбиви и ако им дадете ключа на волните простори, няма да го оставят да ръждяса в джобовете им. Гарнет има особено влечение към акордеона, толкова много ценен в английския флот. Тъй че като син на моряк в свободното си време той свири на своя любим инструмент, който не бе забравил да вземе на борда на „Слуи“. Що се отнася до Сървис, несъмнено той е най-веселият, най-палавият от дружината, безспорният смешник на пансиона „Черман“, който мечтае само за пътешествия и приключения, натъпкан е с „Робинзон Крузо“ и „Швейцарският Робинзон“, които са любимото му четиво.

А сега да ви запознаем с други две момчета по на девет години. Първият, Дженкинс, е син на председателя на Новозеландското кралско научно дружество, другият, Айвърсън – син на свещеника на столичната църква „Свети Павел“. Макар и да са още в трети и втори клас, всички ги сочат като едни от най-добрите ученици в пансиона.

Следват две деца – Доул, на осем и половина години, и Костър, осемгодишен, и двамата синове на офицери от англо-зеландската армия, живеещи в градчето Учунга, на шест мили от Окланд, на брега на пристанището Манукау. Те са, от ония „малки“, за които нищо не може да се каже, само че Доул е много упорит, а Костър – много лаком. Макар и да не блестят твърде в първи клас, все пак те се числят към най-силните, защото знаят да четата и пишат, с което обикновено не могат да се похвалят връстниците им.

Както виждаме, всички тези деца спадат към почтени семейства, заселили се отдавна в Нова Зеландия.

Остава да разкажем за останалите три момчета, намиращи се на шхуната – американеца и двамата французи.

Американчето, Гордън, е на четиринайсет години. Както във фигурата, така и в държането му се забелязва вече отпечатък на известна грубост на типичен „янки“. Макар и малко непохватен и тромав, безспорно той е най-сериозният от петокласниците. При все че не е блестящ като другаря си Донифан, той притежава правдив, практичен дух, за което често дава доказателства. Има вкус към сериозните неща, тъй като е с

наблюдателен ум и хладнокръвен темперамент. Педантичен до дребнавост, той подрежда мислите в мозъка си като нещата на чина си, където всичко е разпределено, надписано и отбелязано в специален бележник. Изобщо другарите му го уважават, признават качествата му и макар да не е англичанин по произход, винаги се отнасят добре с него. Гордън е родом от Бостън, но е кръгъл сирак, няма друг близък освен своя настойник, бивш консулски служител, който, след като замогнал, се заселил в Нова Зеландия и от няколко години вече живее в една от красивите вили, пръснати по височините около село Маунт-Сент-Джон.

Двамата французи, Бриан и Жак, са синове на виден инженер, който преди две години и половина бе дошъл да поеме ръководството на големите мероприятия за пресушаване на блатата в централната част на Ика-Иа-Мауи. По-големият е на тринайсет години. Не твърде трудолюбив, макар и много умен, често се случва той да бъде от последните в пети клас. Но когато иска, със схватливостта и забележителната си памет се издига на първо място и именно за това Донифан най-много му завижда. Тъй че двамата с Бриан никога не се погаждаха в пансиона „Черман“ и вече видяхме последиците от тази несговорчивост на борда на „Слуи“. При това Бриан е смел, предприемчив, ловък, находчив в споровете, нещо повече – услужлив, добро момче, без нито следа от високомерието на Донифан, малко небрежен в облеклото и обноските – с една дума, типичен французин, поради което се различаваше много от своите другари англичанчета. Впрочем той често защищаваше най-слабите от големите, които злоупотребяваха със силата си, а що се отнася лично до него, нито веднъж не пожела да се подчини на задълженията на фагизма. Поради тази негова съпротива избухваха спорове, спречквания, стълкновения, от които благодарение на енергичността и смелостта си почти винаги излизаше победител. Затова всички го обичат, а когато стана дума кой да ръководи „Слуи“, другарите му, само с изключение на неколцина, без ни най-малко колебание му се подчиниха – още повече че, както знаем, при прехвърлянето си от Европа в Нова Зеландия той бе придобил известни познания по мореплаване.

Колкото до малкото му братче, Жак, досега го бяха смятали за най-големия палавник на трети клас – ако не и в целия пансион „Черман“, без да се изключва Сървис: той непрекъснато измисляше нови дяволии, правеше си какви ли не лоши шеги с другарите си, за което много често го наказваха. Но както ще видим по-нататък, от потеглянето на яхтата характерът му, кой знае по каква причина, съвсем се измени.

Такива са малчуганите, които бурята бе изхвърлила на някаква земя

в Тихия океан.

По време на тази няколкоседмична разходка край бреговете на Нова Зеландия „Слуи“ трябваше да бъде командувана от своя собственик, бащата на Гарнет, който беше един от най-смелите яхтсмени в района на Австралазия. Колко пъти шхуната се бе появявала около бреговете на Нова Каледония, на Австралия, от пролива Торес до най-южните точки на Тасмания, та чак в моретата около Молукските острови, Филипините и Целебес, понякога толкова гибелни дори за плавателни съдове с най-голям тонаж! Но тя беше яхта със здрава конструкция и добри мореходни качества, която се държаше отлично в морето дори при най-силна буря.

Екипажът се състоеше от боцман, шестима матроси, готвач и юнга – Моко, дваайсетгодишно негърче, чието семейство отдавна работеше за един новозеландски колонист. Трябва да споменем също прекрасното ловно куче Фан от американска порода, което принадлежеше на Гордън и никога не се делеше от господаря си.

Денят на отплаването бе определен за 15 февруари. Дотогава „Слуи“ стоеше привързана с кърмата в края на Търговския кей и поради това доста далеч в пристанището.

Екипажът още не беше на борда, когато на 14-и вечерта младите пътници се качиха на него. Капитан Гарнет трябваше да пристигне едва при вдигането на котвата. Само боцманът и юнгата посрещнаха Гордън и неговите другари – моряците бяха слезли да обърнат по една последна чаша уиски, И дори, след като всички се настаниха и легнаха, боцманът сметна, че може да се присъедини към екипажа в една от пристанищните кръчми, където извърши непростимата грешка да се застои до късен нощен час. Колкото до юнгата, той си бе легнал да спи в кубрика.

Какво се случи тогава? Изглежда, никога няма да узнаем. Едно е сигурно: че въжето, с която яхтата беше привързана за пристана, се ока- за отвързано поради небрежност или зложелателство. На борда не забелязаха нищо.

Черна нощ обгръщаше пристанището и залива Хаураки. От брега духаше силен вятър и шхуната, подхваната отдолу от течението, предизвикано от отлива, се понесе към открито море.

Когато юнгата се събуди, „Слуи“ се клатушкаташе разлюлявана от вълнение, което не можеше да бъде обичайният прибой. Моко побърза да се качи веднага на палубата Яхтата беше отнесена в морето!

На виковете на юнгата Гордън, Бриан, Донифан и няколко други скочиха от койките си и през люка се втурнаха навън. Напразно викаха

за помощ! Не се виждаше никаква светлинка нито от града, нито от пристанището. Шхуната се намираше вече посред залива, на три мили от брега.

Най-напред, по съвет на Бриан, подкрепен от юнгата, момчетата се опитаха да вдигнат платно, за да могат чрез лавиране да се върнат в пристанището. Но тъй като платното беше твърде тежко, за да може да бъде насочвано както трябва, то само ги завлече още по-далеч под действието на западния вятър. „Слуи“ заобиколи нос Колвил, мина пролива, който го дели от Острова на Голямата бариера, и скоро се озова далеч от Нова Зеландия.

Не ще и дума, положението беше сериозно. Бриан и другарите му не можеха вече да се надяват на помощ от сушата. В случай, че някой кораб от пристанището тръгнеше да ги търси, щяха да минат няколко часа, докато ги настигне, дори ако успее да намери шхуната в тоя непрогледен мрак. А когато се съмне, как ще забележи толкова малко корабче, залутано в открито море? И ще могат ли тези деца да се измъкнат със собствени сили от това положение? Ако вятърът не се промени, ще трябва да се откажат от мисълта да се върнат на суша.

Наистина оставаше една възможност: да ги срещне кораб, плаващ към някое от новозеландските пристанища. Ето защо, колкото и съмнителна да беше тази възможност, Моко побърза да вдигне фенер на върха на фок-мачтата. Сега трябваше само да чакат да се съмне.

Що се отнася до малките, тъй като шумът не ги събуди, решиха да ги оставят да спят. Уплахата им само би създала безредие на яхтата.

Междувременно направиха още няколко опита да обърнат „Слуи“ срещу вятъра. Но тя веднага се отклоняваше и се понасяше бързо към изток.

Изведнъж на две-три мили забелязаха светлинка. Това беше бяла светлина на върха на мачта – отличителен знак на движещ се параход. Скоро се показаха и двете други сигнални светлини – червена и зелена, а тъй като се виждаха едновременно и едната, и другата, това значеше, че параходът се насочва право към яхтата.

Напрасно надаваха момчетата отчаяни викове. Грохотът на вълните, свистенето на парата, която изскачаше от изпускателните тръби на парахода, засилващият се вятър от открито море – поради всичко това гласовете им се губеха в простора.

Все пак, дори и да не можеха да ги чуят, дали матросите от вахтата няма да забележат, фенера на „Слуи“? Това беше последната надежда.

За нещастие при едно внезапно наклоняване на яхтата въжето за

вдигане на платното се скъса, фенерът падна в морето и нищо вече не показваше присъствието на „Слуи“, към която параходът се носеше със скорост дванайсет мили в час.

За няколко секунди той се приближи до яхтата и щеше мигновено да я потопи, ако я бе ударил острици; но я блъсна в кърмата и разкъса само част от обшивката, без да засегне корпуса.

Изобщо ударът беше толкова слаб, че като остави „Слуи“ на произвола на приближаващата буря, параходът продължи пътя си.

Много често капитаните не си правят труда да окажат помощ на кораб, който са блъснали. Това е престъпно поведение, за което има много примери. Но в случая вероятно на борда на парахода не бяха почувствували сблъскването с такава лека яхта, която дори не забелязаха в тъмното.

Тогава малките момчета, понесеци от вятъра, сметнаха, че ги очаква гибел. Съмна се, но безкрайният простор наоколо беше пуст. В тази рядко посещавана част от Тихия океан корабите, пътуващи от Австралия за Америка или от Америка за Австралия, се движат по пътища, разположени по на юг или по на север. Нито един от тях не се видя от яхтата. Настъпи нощта, още по-лоша, и макар от време на време бурята да отслабваше, вятърът не преставаше да духа от запад.

Бриан и другарите му не можеха да си представят докога ще продължи това лутане. Напразно се опитваха те да маневрират така, че да върнат отново шхуната в новозеландски води. Нямаха нито познания да променят курса ѝ, нито сили да вдигнат платната и.

При тези условия Бриан, проявявайки необикновена за годините си енергия, започна да придобива такова влияние върху другарите си, на което дори самият Донифан бе принуден да се подчини. Макар и да не успя с помощта на Моко да върне яхтата в западна посока, все пак с минималните си знания съумя да запази достатъчно способността ѝ да плава. Той не жалеше силите си, бдеше денонощно, упорито гледаше хоризонта, за да търси там начин за спасение. Погрижи се дори да хвърли в морето няколко бутилки със запечатано в тях писмо за премеждията на „Слуи“. Ненадеждно средство, разбира се, но не искаше да го пренебрегва.

А в това време западните ветрове продължаваха да тласкат яхтата през Тихия океан и тя не можеше нито да се спре, нито дори да намали скоростта си.

Известно е как се развиха нещата. Няколко дни след като шхуната бе отнесена от залива Хаураки, се разрази буря, която две седмици

бушува с необикновена сила. Върхлитана от огромни вълни, които безброй пъти заплашваха да я смажат под мощните си удари – а това наистина би станало, ако не беше здравата ѝ конструкция и мореходните ѝ качества, – накрая „Слуи“ акостира на непозната земя в Тихия океан.

Но каква ли участ очакваше сега този пансион от корабокрушенци, запокитени на хиляда и осемстотин левги от Нова Зеландия? Откъде щеше да им дойде помощ, когато самите те не можеха да си помогнат?

Във всеки случай семействата им имаха пълно основание да ги смятат за потънали заедно с шхуната.

Ето защо още през нощта на 14 срещу 15 февруари, когато в Окланд се разбра, че „Слуи“ е изчезнала, уведомиха капитан Гарнет и семействата на злочестите деца. Излишно е да описваме какво вълнение предизвика това събитие в града, където всички бяха потресени.

Но ако швартовото ѝ въже²⁹ се е отвързало или откъснало, възможно е шхуната да не е била отнесена извън залива. Тя сигурно може да се намери, макар че засилващият се западен вятър вдъхваше най-страшни опасения.

Така че без да губи нито минута, началникът на пристанището взе мерки за оказване на помощ на яхтата. Две малки параходчета предприеха дирения в район от няколко мили извън залива Хаураки. Цяла нощ те обхождаха тия места, където морето започваше да става много бурно. А когато се върнаха на разсъмване, семействата, сполетени от това ужасно нещастие, загубиха всякаква надежда.

Но макар и да не успяха да намерят „Слуи“, тези параходчета поне бяха прибрали отломки от нея. Това бяха останки от хакаборда, паднали в морето след сблъскването с перуанския параход „Кито“ – сблъскване, което дори този кораб не бе усетил.

Върху тези останки още личаха две-три букви от името „Слуи“. Следователно по всяка вероятност яхтата е била разбита от вълните и вследствие на тази катастрофа е загинала заедно с хората и товара на дванайсетина мили от бреговете на Нова Зеландия.

IV

Първо изследване на крайбрежието. – Бриан и Гордън през гората. – Напразен опит за намиране на пещера. – Опис на наличното

29. Швартово въже – дебело въже, с което привързват кораб към пристанище или бряг. – Б. пр.

имущество. – Провизии, оръжие, облекло, постелки, съдини, сечива, инструменти. – Първи обед. – Първа нощ.

Брегът беше пуст, какъвто го бе видял Бриан, когато наблюдаваше от върха на фок-мачтата. От един час шхуната лежеше на пясъчния бряг, а никакъв туземец не бе забелязан досега. Нито под дърветата, които растяха нагъсто пред скалата, нито по бреговете на реката, набъбнала от водите на прилива, не се виждаше ни къща, ни колиба, ни заслон. Нямаше дори отпечатък от човешки крак на пясъчния бряг, поръбен от дълъг пояс водорасли, изхвърлени от морските вълни. В устието на речичката – никаква рибарска лодка.

И най-последно, в цялото пространство на залива, съграден между двата носа от юг и север, не се виеше никаква струйка дим.

Най-напред Бриан и Гордън решиха да навлязат между купчинките дървета, за да достигнат скалата и ако е възможно, да я изкачат.

– Ето ни на суша, а това е вече нещо! – каза Гордън. – Но коя е тази земя, която изглежда необитавана?

– Важното е да не бъде необитаема – отвърна Бриан. – За известно време имаме провизии и муниции! Но ни липсва подслон, а трябва да намерим някакъв поне за малките. За тях преди всичко!

– Да имаш право! – съгласи се Гордън.

– Колкото до това, да разберем къде сме – продължи Бриан, – ще имаме време да се занимаем с тая работа, след като се погрижим за най-необходимото! Ако е континент, може би има някаква надежда да се спасим! Ако ли пък е остров ненаселен остров е, тогава ще видим! Ела, Гордън, ела да огледаме!

Двамата стигнаха бързо края на горичката, простираща се косо между скалата и десния бряг на речичката, на триста-четиристотин фути от устието, ако се върви срещу течението.

В тази гора нямаше никакви следи от хора, нито просека, нито пътека. На земята лежах дънери, рухнали от старост, и Бриан и Гордън загъваха до колене в килима от опаднали листа. Ала птиците се разбягваха боязливо, като че ли вече се бяха научили да се пазят от хора. Тъй че този бряг, макар и ненаселен, от време на време види се е бил спохождан от жители на някоя съседна земя.

За десет минути двете момчета прекосиха гората; тя ставаше все по-гъста откъм другия край на скалата, издигаща се като отвесна стена със средна височина от сто и осемдесет фути. Дали в долната част на

тази скала нямаше да се намери някаква вдлъбнатина, която би послужила за подслон? Това беше много желателно. Действително една пещера, защитена от пояса дървета срещу морските ветрове и недостигана от вълните дори в бурно време, би представлявала чудесно убежище. Там малките корабкрушенци биха могли да се настанят временно, докато едно по-сериозно изследване на брега им позволи да се впуснат по-уверено във вътрешността на страната.

За нещастие в тази скала, отвесна като стена на укрепление, Гордън и Бриан не откриха никаква пещера, дори цепнатина, през която да се изкачат до гребена ѝ. За да проникнат във вътрешността на страната, вероятно трябваше да заобиколят скалата, чието разположение Бриан бе установил, когато я разглеждаше от мачтата на „Слуи“.

Около половин час двамата се спущаха на юг покрай основата на скалата. Така те достигнаха десния бряг на реката, която криволичеше в източна посока. Докато този бряг беше засенчен от красиви дървета, другият опираше до местност със съвсем друг вид – равна, без зеленина. Тя наподобяваше огромно блато, което се простираше на юг чак до хоризонта.

Разочаровани, неспособни да се изкачат на върха на скалата, откъдето несъмнено биха огледали местността на няколко мили в окръжност, Бриан и Гордън се върнаха при „Слуи“.

Донифан и неколцина други бродеха насам-натам из скалите, докато Дженкинс, Айвърсън, Доул и Костър се забавляваха, като събираха раковини.

В разговор с големите Бриан и Гордън им съобщиха резултата от огледа си. В очакване на по-нататъшни проучвания сметнаха за целесъобразно да не се отделят от шхуната. Макар и с разбито дъно и силно наклонена на лявата си страна, тя можеше да служи за временно жилище на самото място, където бе заседнала. Палубата беше пробита в предната си част, над кубрика, но поне каюткомпанията и задните каюти можеха да осигурят задоволително убежище срещу бурите. Що се отнася до кухнята, тя никак не бе пострадала при блъскването в рифа – за голямо задоволство на малките, които живо се интересуваха от въпроса за яденето.

Добре, че не се наложи тези деца да пренасят на брега необходимите за настаняването им неща. Дори и да успееш, какви мъчнотии, каква умора би трябвало да претърпят! Ако „Слуи“ бе заседнала още на първата редица подводни скали, как щяха да спасят запасите? Морето бързо би разрушило яхтата и тогава не биха могли да спасят дори оскъдните

останки, пръснати по пясъка – консерви, оръжие, муниции, дрехи, постелки, всевъзможни съдини и прибори, толкова нужни за живота им в този малък свят. За щастие приливът бе изхвърлил „Слуи“ отвъд рифовия пояс. Ако и да не можеше вече да плава, тя беше поне обитаема, тъй като надводната ѝ част бе устояла най-напред на бурята, а после – на удара и нищо не беше в състояние да я изтръгне от това пясъчно ложе, в което бе забила своя кил. Не ще и дума, постепенно под влиянието на слънцето и дъжда тя щеше да се разпадне, обшивката ѝ – да се пробие, палубата и – окончателно да се продъни и накрая да стане негодна за убежище, каквото осигуряваше поне засега. Но дотогава или малките корабкрушенци щяха да успеят да се доберат до някой град или село, или пък, ако бурята ги е изхвърлила на пуст остров – да намерят пещера в крайбрежните скали.

Така че най-добре беше засега да останат на борда на „Слуи“. Така и сториха още същия ден. С помощта на въжена стълба, прикрепена за десния борд, от страната, накъдето беше наведена яхтата, и големи, и малки можаха да достигнат до капаците на люковете. Моко, който в качеството си на юнга разбираше горе-долу от готвене, подпомаган от Сървис, който пък обичаше да си похапва, се залови да приготви ядене. Всички ядоха с добър апетит, дори Дженкинс, Айвърсън, Доул и Костър се развеселиха. Само Жак Бриан, някога шегобиецът на пансиона, продължаваше да стои настрана. Тази промяна в характера и в навичките му наистина учудваше всички; но Жак, който бе станал много мълчалив, упорито отбягваше въпросите, задавани от другарите му.

Най-после, капнали от умора след толкова дни и нощи, прекарани сред хилядите опасности на бурята, на всички им се доспа. Малките се пръснаха по каютите на яхтата, където големите скоро се присъединиха към тях. Бриан, Гордън и Донифан обаче пожелаха да дежурят поред. Дали нямаше да се появи стадо диви зверове или дори група туземци, които биха били не по-малко страшни? Нищо подобно не стана. Нощта мина без тревоги и когато слънцето изгръ, след благодарствена молитва към бога всички се заловиха за разни работи, изисквани от положението им.

Първо трябваше да се направи опис на провизиите на яхтата, а после – па материалите, включващи оръжие, инструменти, съдини, облекло, прибори и др. Въпросът за храната беше по-важен, понеже този бряг изглеждаше пуст. Тук можеше да се разчита само на риболова и лова, стига впрочем да имаше дивеч. Донифан като много изкусен ловец бе забелязал досега само многочислени ята птици над повърхността на

рифовете и крайбрежните скали. Но би било печално, ако се наложеше да се хранят само с морски птици. Затова трябваше да разберат за колко време щяха да им стигнат провизиите на шхуната, и то като ги изразходват пестеливо.

Но при проверката установиха, че имаха в достатъчно количество само сухари, а консервите, шунката, месните сухари – състоящи се от първокачествено брашно, кълцано свинско и подправки, – соленото месо, сланината, кутиите със задушено щяха да стигнат само за два месеца, дори при много строги икономии. Така че още отначало трябваше да прибегнат до местни продукти, за да пестят провизиите в случай, че се наложеше да пропътуват няколкостотин мили, за да достигнат пристанище по брега или град във вътрешността.

– Дано не са се развалили консервите! – забеляза Бакстър. – Ако след засядането ни в трюма е проникнала морска вода.

– Ще видим това, като отворим кутиите, които ни се струват развалени – отвърна Гордън. – Може би ако преварим съдържанието им, ще можем да ги консумираме.

– Аз ще се заема с това – заяви Моко.

– Но по-бързо се залавяй за работа – предупреди Бриан, – защото през първите дни ще бъдем принудени да се прехранваме с провизиите от „Слуи“.

– А защо – обади се Уилкокс – да не обиколим още днес скалите, които се издигат на север от залива, и да съберем там яйца, годни за ядене?

– Вярно вярно! – възкликнаха Доул и Костър.

– И защо да не наловим риба? – добави Уеб. – Та нима няма въдици на шхуната и риба в морето? Кой иска да дойде на риболов?

– Аз! ... Аз! ... – завикаха малките.

– Добре! Добре! – отвърна Бриан. – Но това не е игра, ще дадем въдици само на сериозните рибари!

– Бъди спокоен, Бриан! – отговори Айвърсън. – Ще правим каквото трябва.

– Добре, но да започнем да описваме онова, което имаме на яхтата – каза Гордън. – Не бива да мислим само за храна.

– Можем да съберем и миди за закуска! – забеляза Сървис.

– Разбира се! – отвърна Гордън, – Малките да тръгнат по трима или четирима! Моко, ти ще ги придружиш.

– Слушам, господин Гордън.

– И ги пази добре! – вметна Бриан.

– Не бойте се!

Юнгата беше много услужливо, много сръчно и много храбро момче и можеше да се разчита, че ще бъде доста полезен на младите корабокрушеници. Той беше особено привързан към Бриан, който от своя страна не криеше симпатиите, вдъхващи му от Моко – симпатии, от които неговите другари англосаксонци сигурно биха се срамували.

– Да тръгваме! – извика Дженкинс.

– Ти няма ли да отидеш с тях, Жак? – запита Бриан, обръщайки се към братчето си.

Жак отговори отрицателно.

Дженкинс, Доул, Костър и Айвърсън, предвождани от Моко, тръгнаха покрай рифа, който се бе оголил след отдръпването на морето. Те се надяваха в пукнатините на скалите да съберат добър запас от различни видове раци, миди и дори стриди, които, печени или сурови, биха представлявали солидна добавка към сутрешната закуска. Вървейки, те подскачаха, защото виждаха в тази разходка повече удоволствие, отколкото полза. Това е присъщо на възрастта им; те бяха почти забравили преживените доскоро изпитания и тревогата от бъдещите опасности.

Щом отрядът на малките се отдалечи, големите пристъпиха към претърсване на яхтата. От една страна, Донифан, Крос, Уилкокс и Уеб преброяваха оръжието, мунициите, дрехите, постелките, сечивата и съдините на борда. От друга, Бриан, Гарнет, Бакстър и Сървис описваха напитките, вината, бирата, брекдито, уискито, джина, затворени в дъното на трюма в бурета е вместимост от десет до четиридесет галона³⁰ всяко. Гордън вписваше всеки инвентаризиран предмет в бележника си. Тоя бележник впрочем беше пълен със записки относно обзавеждането и товара на шхуната. Този методичен американец, може да се каже, счетоводител по рождение, вече имаше списък на материалната част и оставаше само да го свери.

Най-напред бе установено, че има пълен комплект от резервни платна, въжета и друг такелаж. Ако яхтата беше още в състояние да плава, нищо не би липсвало, за да се прекипира изцяло. Но ако тези първокачествени платна и нови въжета не можеха вече да влязат в работа, то щяха да ги използват, когато се настаняха на брега. В описа фигурираха също няколко риболовни принадлежности, ръчни мрежи и различни въдици, а те бяха ценни уреди, стига по тия места да имаше риба в изобилие.

30. Галон – мярка за вместимост – 4,54 л. – Б. пр.

Що се отнася до оръжието, ето какво бе вписано в бележника на Гордън: пет ловни пушки с централен ударник, една дълга далекобойна пушка и една дузина револвери; муниции – триста патрона с гилзи за оръжие, което се пълни от задната страна на дулото, две бурета барут по 25 фунта³¹ всяко и доста голямо количество олово, сачми и куршуми. Тези муниции, предназначени за лов при спирките на „Слуи“ по бреговете на Нова Зеландия, тук щяха да послужат за по-полезна цел – да осигурят живота на всички, ако не дай боже се наложеше да го защитават! В трюма имаше също известно количество сигнални ракети за поддържане на връзка през нощта, тридесетина заряда и снаряда за двете малки оръдия на яхтата, но дано не станеше нужда да ги използват, за да отблъсват нападения на туземци. А облеклото и кухненските принадлежности бяха достатъчни за нуждите на младите корабкрушенци, дори ако им се наложеше да престоят дълго тук. Макар част от съдините да бяха се изпочупили при блъсването на „Слуи“ в рифа, все пак бяха останали достатъчно за кухнята и трапезата. Всъщност те не бяха толкова необходими предмети. По-важно беше да има фланелени, сукнени, памучни и брезентови дрехи в такова количество, че да могат да се сменят според колебанията на температурата. Наистина, ако тази земя се намираше на същата географска ширина, както Нова Зеландия – което беше твърде вероятно, защото откакто шхуната бе потеглила от Окланд, непрекъснато я бяха тласкали западните ветрове, – можеха да се очакват силни горещини през лятото и големи студове през зимата. За щастие на борда имаше много от ония дрехи, които са необходими за няколкоседмични походи, защото по море трябваше да се обличат дебело. Освен това в сандъците на екипажа се намираха панталони, вълнени фланели, мушамы и дебело плетено бельо, които лесно можеха да се нагодят към ръста и на големи, и на малки, за да понесат суровата зима. Естествено, ако обстоятелствата наложеха да изоставят шхуната и да се настанят в по-сигурно жилище, всеки щеше да пренесе постелките си – койките имаха хубави дюшеци, чаршафи, възглавници, завивки и ако ги пазеха, тези всевъзможни предмети биха могли да траят дълго дълго! Дума, която би могла да значи „завинаги“! Ето какви бордови инструменти вписа Гордън в бележника си: два барометъра-анероиди, стоградусов спиртен термометър, два морски часовника, няколко от ония медни тръби, или рупори, които се употребяват при мъгли и се чуват на големи разстояния, три далекогледа с малък и голям обсег, един компас с нактоуз

31. фунт – мярка за тегло – 408,5 г. – Б. пр.

м два други с по-малки размери, един барометър, показващ приближаването на бури, и накрая няколко знамена на Обединеното кралство, без да се брой комплектът от флагчета, с помощта на които корабите могат да сигнализируют в открито море. И най-последно – една от ония малки гумени лодки, които се сгъват като куфар и служат за преминаване на река или езеро.

Що се отнася до инструментите, дърводелското сандъче съдържаше доста пълен комплект от тях, без да се смятат торбичките с гвоздеи, винтове и бурми, всевъзможна железария за дребни поправки на яхтата. Освен това не липсваха копчета, конци и игли, които майките на тия деца, предвиждайки, че често ще се къпят, се бяха погрижили да им сложат. Нямахме опасност също да останат без огън: големият запас от кибрит в добавка към праханта и огнивото щеше да им стигне за дълго време, тъй че в това отношение можеха да бъдат спокойни.

На борда се намираха също големи карти; но те се отнасяха специално за бреговете на Новозеландския архипелаг, следователно бяха безполезни в тия непознати краища. За щастие Гордън бе взел със себе си един от ония общи атласи, които включват карти на Стария и Новия свят и особено атласа на Щилер, смятан от съвременните географи за най-съвършения от тоя род. Освен това библиотеката на яхтата притежаваше известен брой хубави английски и френски книги, най-вече пътеписи и няколко научни труда, да не говорим за двамата знаменити робинзоновци, които Сървис бе спасил, както някога Камоенс³² спасил своите „Лузиади“ – каквото бе направил и Гарнет от своя страна за прочутия си акордеон, измъкнат здрав и читав от трусове на засядането. И накрая, освен всичко необходимо за четене имаше и всичко необходимо за писане – пера, моливи, мастило, хартия, а също и календар за 1860 година, на който Бакстър бе натоварен да зачерква последователно всеки изминат ден.

– Нашата клета „Слуи“, бе изхвърлена на брега на 10 март! Тъй че зачерквам 10 март. Както и всички предишни дни на 1860 година.

Трябва да споменем също сумата петстотин лири стерлинги в злато, която се намери в касата на яхтата. Тези пари можеха да послужат за нещо, ако младите корабокрушеници успеяха да стигнат до някое пристанище, отдето биха могли да се приберат по домовете си.

След това Гордън се залови да преглежда внимателно различните

32. Луис ди Камоенс (1553–1570) – португалски поет, автор на епичната поема „Лузиади“, в която възпява пътуването на Раско да Гама до Индия. – Б. пр.

бурета, наслагани в трюма. Някои от тези бурета, пълни с джин, бира или вино, се бяха продънили при блъсването в рифа и съдържанието им бе изтекло през разхлабените дъски. Това беше непоправима загуба, а останалото трябваше да се пести колкото се може повече.

Общо в трюма на шхуната имаше още сто галона бордо и шери, петдесет галона джин, бренди и уиски и четиридесет буренца с бира, всяко от по осемдесет галона – плюс тридесетина шишета различни ликьори, които, добре увити в сламената си опаковка, бяха издържали на ура о скалите.

Следователно петнайсетте оцелели от „Слуи“ можеха да си кажат, че материалните им нужди са осигурени поне за известно време. Оставаше да се види дали тази земя ще им предложи средства за икономисване на запасите. Ако бурята ги бе изхвърлила на остров, нямаше никаква надежда да се измъкнат оттук, освен ако през тия места минеше някой кораб и успееша да му сигнализират за присъствието си. Да поправят яхтата, да възстановят пукнатите ребра в подводната и част, да закърпят обшивката ѝ – всичко това би изисквало непосилна за тях работа, и то с инструменти, с каквито не разполагаха. Не можеха и да мислят да строят нов кораб с останките от стария, пък и как щяха да прекосят Тихия океан, за да се върнат в Нова Зеландия, като си нямаха понятие от корабоплаване? Все пак с лодките на шхуната можеха да стигнат някой друг континент, някой друг остров, ако имаше такъв наблизо в тази част на Тихия океан. Но двете лодки бяха отнесени от вълните и на борда бе останал само ялът, годен да плава най-много покрай брега.

Към обед малките, предвождани от Моко, се върнаха на „Слуи“. Те бяха вложили голямо старание и свършили полезна работа. Така че сега носеха голям запас от раковини, които юнгата се запретна да сготви. Птичи яйца сигурно имаше в голямо количество, защото Моко бе открил множество скални гълъби, годни за ядене, които виеха гнездата си в горните вдлъбнатини на канарата.

– Добра новина! – каза Бриан. – Някоя сутрин ще излезем на лов, който може да се окаже много успешен!

– Положително – откликна Моко, – и с три-четири изстрела ще сваляме дузини гълъби. Сигурно няма да бъде трудно да се доберем с въже и до гнездата им.

– Разбрано – каза Гордън. – А дотогава не е зле Донифан още утре да отиде на лов, а?

– С удоволствие! – отвърна Донифан. – Уеб, Крос, Уилкокс, ще дойдете ли с мен?

– На драго сърце – отговориха трите момчета, зарадвани, че ще имат възможност да стрелят срещу хилядите птици.

– Все пак – забеляза Бриан – аз ви съветвам да не убивате прекалено много гълъби! Когато имаме нужда, пак ще ги намерим. По-важно е да не хабим излишно оловото и барута.

– Добре! Добре! – отвърна Донифан, който не търпеше забележки, особено от Страна на Бриан, – Не сме почнали още да стреляме, а вече ни дават съвети!

След един час Моко дойде да съобщи, че обедът е готов. Всички побързаха да се качат на борда на шхуната и да насядат в трапезарията. Поради наклоненото положение па яхтата масата беше чувствително наведена наляво. Но това не пречеше на децата, свикнали на бордовото клатене. Раковините, главно миди, бяха обявени за превъзходни, макар че можеха да бъдат сготвени и по-хубаво. Но нали на тая възраст апетитът е най-добрата подправка? Сухар, хубаво парче солено месо, прясна вода, взета от устието на реката при отлива, за да няма солен вкус, с добавка от няколко капки бренди – всичко това представляваше твърде сносен обед.

Следобеда използваха за различни работи около подреждането на трюма и разпределянето на описаните вещи. През това време Джеккинс и малките му другарчета се занимаваха с риболов в реката, която гъмжеше от каква ли не риба. След вечерята всички си легнаха да си почиват, с изключение на Бакстър и Уилкокс, които трябваше да дежурят до сутринта.

Така мина първата нощ на тази земя сред Тихия океан. Изобщо тези малки момчета не изпитваха никакъв недостиг от ония неща, които много често липсват на корабокрушенци в по-пуста краища! Силни и опитни хора в тяхното положение лесно биха се справили с трудностите. Но ще могат ли тези момчета, най-голямото от които беше едва четиринайсетгодишно, да задоволяват насъщните си потребности, ако бъдеха обречени да живеят дълги години при такива условия? Позволяваме, си да изкажем съмнение!

V

Остров или континент? – Екскурзия. – Бриан тръгва сам. – Земноводните. – Стадата пингвини. – Обед. – От върха на носа. – Трите островчета в морето. – Синя ивица на хоризонта. – Връщане на „Слуи“.

Остров или континент? – този важен въпрос занимаваше непрекъснато Бриан, Гордън и Донифан, които благодарение на характера и ума си бяха станали истински ръководители на тоя малък свят. Мислейки за бъдещето, докато малките държаха за настоящето, те често разговаряха на тази тема. Във всеки случай, каквато и да беше тази земя – остров или континент, очевидно тя не спадаше към тропическия пояс. Това личеше по нейната растителност – различни видове дъбове, букове, брези, елши, борове и ели, много мирти и каменоломки – дървета и храсти, които не са разпространени в централните райони на Тихия океан. Изглеждаше дори, че тази земя е разположена на по-висока географска ширина от Нова Зеландия, следователно по-близо до южния полюс. Така че имаше опасност зимите тук да бъдат много сурови. Дебел килим опадали листа покриваше вече земята в гората, разпростряла се в подножието на скалата. Само боровете и елите бяха запазили иглите си, които всеки сезон се подновяват и никога не опадват напълно.

– Затова – забеляза Гордън на другия ден, след като „Слуи“ бе превърната в неподвижно жилище, – според мен ще бъде най-разумно да не се настаняваме окончателно на тази част на брега.

– Аз съм на същото мнение – обади се Донифан. – Ако чакаме лощия сезон, ще бъде много късно да стигнем лякое населено място, пък и за тази цел ще трябва да изминем стотици мили!

– Имайте търпение! – възрази Бриан. – Още сме в средата на март!

– Е – продължи Донифан, – хубавото време може да продължи до края на април, а за шест седмици се изминава доста път.

– Когато има път – възрази Бриан.

– А защо да няма?

– Разбира се! – обади се Гордън. – Но дори и да има, знаем ли къде ще ни заведе?

– Аз зная само едно – отвърна Донифан, – че ще бъде глупаво да останем на шхуната до сезона на студовете и дъждовете, затова не бива да виждаме трудности на всяка крачка!

– По-добре да ги виждаме – възрази Бриан, – отколкото да се впуснем като луди през страна, която не познаваме!

– Лесно е – отвърна Донифан жлъчно – да наричаш луди тия, които не са съгласни с вас!

Може би отговорът на Донифан щеше да предизвика нови възражения от страна на другаря му и да превърне разговора в свада, ако не

беше се намесил Гордън.

– Излишно е да спорим – каза той, – за да се спасим, трябва първо да се разбираме, Донифан има право, като казва, че ако сме близо до населена страна, трябва незабавно да се доберем до нея. Но възможно ли е това, пита Бриан и също има право!

– По дяволите, Гордън – възрази Донифан, – ако тръгнем на север, слезем на юг или се насочим на изток, накрая все ще стигнем донякъде.

– Да, при положение, че се намираме на континент – каза Бриан; – но не, ако сме на остров и този остров е пуст!

– Ето защо – отвърна Гордън – трябва да разберем това. А да напуснем „Слуи“, без да сме се убедили дали на изток има, или няма море...

– Е, тогава тя ще ни напусне! – извика Донифан, винаги готов да поддържа упорито идеите си. – Няма да може да устои на бурите през лошия сезон на този бряг!

– Съгласен съм – отговори Гордън – и все пак, преди да се впуснем във вътрешността, трябва да знаем къде отиваме!

Гордън беше толкова очевидно прав, че Донифан волю-неволю отстъпи.

– Готов съм да тръгна на разузнаване – заяви Бриан.

– И аз – обади се Донифан.

– Всички сме готови – добави Гордън, – но тъй като ще бъде неблагоприятно да въвличаме малките в изследване, което може да се окаже дълго и уморително, мисля, че двама или трима ще бъдем достатъчни.

– Много жалко – забеляза Бриан тогава, – че тук няма висок хълм, от върха на който да огледаме местността. За нещастие ние сме в низина, а от морето не забелязах нито една планина, дори на хоризонта. Изглежда, че няма други височини, освен тази скала, която се издига зад пясъчния бряг. Отвъд нея сигурно има гори, равнини, блата, през които тече речичката, чието устие изследвахме.

– Все пак би било полезно да огледаме тази местност – отвърна Гордън, – преди да се опитаме да заобиколим скалата, където ние с Бриан напразно търсихме пещера!

– А защо да не тръгнем на север от залива? – предложи Бриан. – Струва ми се, че като се изкачим на носа, който го обгражда, ще видим надалеч.

– Точно това мислех и аз – обади се Гордън. – Да, този нос може да е от двеста и петдесет до триста фута, тоест по-висок от скалата.

– Предлагам да отидем там – каза Бриан.

– Няма смисъл – възрази Донифан, – че какво може да се види от

върха му?

– Ами каквото има! – отвърна Бриан.

Наистина в края на залива се издигаше група скали, нещо като малка планина, отвесна откъм морето, а от другата страна, изглежда, съединена с канарата. Разстоянието от „Слуи“ до този нос беше не повече от седем-осем мили, ако се върви по извивката на брега, а направо – най-много пет. А Гордън, изглежда, не грешеше много, като определяше височината на носа на триста фута над морското равнище.

Но ще бъде ли достатъчна тази височина, за да се огледа добре околността? Дали погледът няма да се спре на изток в някакво препятствие? Във всеки случай ще се види това, което се намира зад носа, тоест дали брегът продължава до безкрайност на север или там се простира океанът. Следователно трябваше да стигнат до края на залива и да се изкачат на този нос. Ако местността е открита на изток, погледът ще обхваща пространство от няколко мили.

Решиха да изпълнят този свой замисъл. Макар че Донифан не виждаше особена полза от това – несъмнено защото тази идея бе хрумнала на Бриан, а не на него, – все пак тя можеше да даде отлични резултати.

В същото време решиха твърдо в никой случай да не напушат „Слуи“, докато не разберат със сигурност дали е заседнала на брега на континент – а той можеше да бъде само американският континент.

Но през следващите пет дни не можаха да предприемат екскурзията си. Времето стана пак мъгливо, понякога ръмеше ситеи дъжд. Ако вятърът не се засилеше, проектираното разузнаване щеше да бъде невъзможно поради изпаренията, които замъгляваха хоризонта.

Но тези няколко дена не минаха напразно. Използуваха ги за различни работи. Бриан се занимаваше, с малките деца, над които бдеше непрекъснато, сякаш чувствуваше някаква естествена необходимост да се отнася към тях с бащинска любов. Той се грижеше за тях, доколкото позволяваха обстоятелствата. Ето защо, корато температурата взе да спада, ги макара да си облекат ло-топли дрехи, като им раздаде тия, които се намираха в моряшките сандъци. Тук се наложи да играе ролята на крояч, при което ножиците работеха повече от иглата. Моко, който в качеството си на юнга „за всичко“ знаеше да шие, прояви голямо майсторство. Наистина не можеше да се каже, че Костър, Доул, Дженкинс и Айвърнъс бяха облечени елегантно с тия панталони и куртки, много дълги, но скъсени достатъчно в ръкавите и крачолите. Голяма работа! Нали можеха да се преоблекат, което сториха с готовност, колкото и смешни да изглеждаха в тези дрехи.

Впрочем те никога не стояха със скръстени ръце. Под предводителството на Гарнет или Бакстър ходеха най-вече да събират раковини при отлив или да ловят риба с мрежи или въдици в речното корито. Забава за тях, полза за всички. Заети така с работа, която им харесваше, те почти не мислеха за своето положение, чиято сериозност не можеха да осъзнаят. Разбира се, споменът за родителите натъжаваше и тях, и останалите им другари. Но никога не им идваше на ум, че може да не ги видят вече!

Що се отнася до Гордън и Бриан, те почти не напушаха „Слуи“, с чието поддържане се бяха наели. Понякога Сървис оставаше там с тях, не само винаги весел, но и много полезен. Той обичаше Бриан и никога не вземаше страната на ония от другарите си, които общуваха повече с Донифан. А и Бриан изпитваше силна симпатия към него.

– Е, нищо, нищо! – повтаряше добродушно Сървис. – Всъщност нашата „Слуи“ бе изхвърлена тъкмо навреме на брега от една услужлива вълна, която не я повреди особено! Такъв късмет не са имали нито Робинзон Крузо, нито швейцарският Робинзон на въображаемия им остров!

А Жак Бриан? Е, макар и да помагаше на брат си в различните работи на борда, Жак едва отговаряше на задаваните му въпроси и бързаше да извърне очи, когато го гледаха в лицето.

Естествено Бриан се безпокоеше сериозно от това държане на Жак. Тъй като беше с повече от четири години по-голям, той винаги бе имал значително влияние върху него. Ала от потеглянето на шхуната насам, както вече забелязахме, Жак се държеше като дете, измъчвано от угриzenie на съвестта. Дали не се разкайваше за някакво сериозно прегрешение – прегрешение, което не смееше да признае дори на своя батко? Едно беше сигурно: много пъти зачервените му очи свидетелстваха, че току-що е плакал.

Бриан започна да си мисли дали здравето на Жак не е в опасност. Ако това дете се разболе, каква помощ би могъл да му окаже? Това беше сериозна грижа, която го караше да разпитва братчето си как се чувства – на което то отговаряше само:

– Не не! Нищо ми няма нищо!

И нищо повече не можеше да измъкне от него.

През времето от 11 до 15 март Донифан, Уилкокс, Уеб и Крос се занимаваха с лов на птици, които гнездяха в скалите. Те отиваха винаги заедно и явно се старяха да се делят от другите. Това безпокоеше Гордън. Ето защо, когато се представяше случай, той посредничеше между

едните и другите, като се мъчеше да ги убеди колко необходимо е единството. Но Донифан особено отвърщаше на увещанията му толкова хладно, че Гордън намираще за благоразумно да не настоява. Все пак той не губеше надежда да унищожи тези зародиши на раздор; те биха могли да се окажат много пагубни, но може би събитията щяха да доведат до помирение, което той със съветите си не беше в състояние да постигне.

При тези мъгливи дни, които пречеа да се предприеме проектираната екскурзия по брега на залива, ловът беше доста успешен. Донифан, страстен спортист, наистина си служеше много умело с пушката. Твърде горд от уменията си – дори прекалено горд, – той се отнасяше с презрение към другите средства за лов, като капани, мрежи или примки, предпочитани от Уилкокс. При обстоятелствата, в които се намираха другарите му, може би това момче принасяше повече полза от него. Уeb пък стреляше добре, но не можеше да се смята за равен на Донифан. Колкото до Крос, на него му липсваше ловджийска страст и се задоволяваше да хвали подвизите на своя братовчед. Заслужава да споменем също кучето Фан, което се отличаваше в тези ловни походи и не се колебаваше да се хвърли сред вълните, за да донесе дивеча, паднал оттаък рифа.

Трябва да признаем: между екземплярите, убити от младите ловци, се намираха много морски птици – корморани, чайки и гмурци, които Моко не знаеше какво да прави. Наистина имаше изобилие от скални гълъби, както и гъски и патици, чието месо се цени много. Тези гъски бяха от вида на късоклюнните, и от посоката, в която отлитаха, когато се разхвърчаваха от гърмежите, махайки бързо с крила, можеше да се заключи, че живеят във вътрешността на страната.

Донифан уби също няколко стридояда, препитаващи се обикновено с мекотели, към които проявяват голяма слабост; например конусообразни миди, стриди и др. Изобщо имаше богат избор; но обикновено този дивеч изискваше специално приготвяне, за да се премахне мазният вкус, и въпреки доброто си желание Моко никога не успяваше да превъзмогне тази трудност, за да угоди на всички. Обаче нямаха право да бъдат взискателни, както повтаряше често съобразителният Гордън, а и трябваше да пестят консервите на яхтата, с изключение на запасите от сухари, които бяха в изобилие.

Затова толкова бързаха да се изкачат на носа – изкачване, което може би щеше да реши важния въпрос: на континент ли са, или на остров! От този въпрос зависеше бъдещето и следователно временното или

окончателното им настаняване на тази земя.

На 15 март времето изглеждаше благоприятно за изпълнението на този проект. През нощта небето се бе очистило от гъстите изпарения, струпали там през предишните дни на затишие. Вятърът от сушата ги бе разпръснал за няколко часа. Ярките лъчи на слънцето позлатиха гребена на скалата. Можеха да се надяват, че когато след обед тя бъде осветена полегато, хоризонтът на изток ще се очертае достатъчно ясно, а именно този хоризонт трябваше да огледат. Ако от тази страна продължава да се простира водна ивица, значи тая земя е остров и помощ може да им дойде само ако по тия места се появи кораб.

Да не забравяме, че именно на Бриан бе хрумнала идеята за екскурзия на север от залива и той реши да тръгне сам. Разбира се, с удоволствие би се съгласил да го придружава Гордън. Но нямаше да бъде спокоен, ако оставеше другарите си без неговия надзор.

На 15-и вечерта, след като се увери, че барометърът показва постоянно хубаво време, Бриан предупреди Гордън, че заминава на другия ден още призори. Да измине разстояние от десет-дванайсет мили – отиване и връщане – не беше трудно за едни енергичен юноша, който не обръщаше внимание на умората. Денят сигурно щеше да му е достатъчен, за да завърши успешно изследванията си, и Гордън можеше да бъде сигурен, че ще се върне преди смрачаване.

И тъй, Бриан тръгна на разсъмване, без другите да знаят за заминаването му. Той беше въоръжен само със сопа и револвер за в случай, че срещнеше някакъв звяр, макар че при предишните си походи ловците не бяха попаднали на никакви следи.

Към тези отбранителни оръжия Бриан прибави един уред, който трябваше да улесни задачата му, когато се изкачваше на върха на носа. Това беше един от далекогледите на „Слуи“ – далекоглед с голям обсега и изключителна яснота. Същевременно в торбичка, окачена на пояса си, той носеше сухари, къс солено месо, манерка с малко бренди, разредено с вода, за да може да обядва или при нужда да вечеря, ако някакво премеждие забави връщането му на шхуната.

Вървейки с бърза стъпка, Бриан най-напред следваше очертанятия на брега, обозначен по вътрешната граница на рифа от дълга ивица морски водорасли, още влажни от последните вълни на отлива. След един час той мина крайната точка, достигната от Донифан и спътниците му, когато бяха ходили иа лов за скални гълъби. Сега тези птици нямаше защо да се страхуват от него. Той не искаше да се бави, а да се добере колкото може по-бързо до подножието на носа. Времето беше ясно, небето

– напълно очистено от мъглите, тъй че трябваше да се възползува от това. Ако след обед на изток се натрупат изпарения, резултатът от изследването щеше да бъде равен на нула.

През първи час Бриан можа да върви доста бързо и да измине половината разстояние. Ако не се явеше някаква пречка, разчиташе да стигне носа преди осем часа сутринта. Но колкото повече скалата се приближаваше до рифа, толкова по-труднопроходим ставаше брегът. Пясъчната ивица така се стесняваше, че подводните скали вече я изместваха. Вместо гъвкавата и твърда почва, която се простираше между гората и морето в съседство с реката, отсега нататък Бриан бе принуден да се провира през лабиринти от хлъзгави скали, лепкави водорасли, локви, които трябваше да заобикаля, неустойчиви камъни, на които не намираше достатъчно опора. Поради това придвижването беше уморително и за съжаление се забавяше с цели два часа.

„А пък трябва да пристигна на носа преди прилива! – казваше си Бриан. – Тази част от брега е била залята от предишния прилив, а следващият сигурно ще дойде чак до подножието на скалата. Ако бъда принуден да се върна обратно или да потърся убежище на някоя скала, ще закъснея! Така че трябва на всяка цена да мина, преди вълните да са залели брега!“

И понеже не искаше да се предава на умората, която започваше да сковава крайниците му, храброто момче реши да потърси по-къс път. На много места то трябваше да изува ботушите и чорапите си, за да прегази големи локви с вода почти до коленете; после, когато се озоваваше отново пред подводните скали, смело се катереше по тях, без да се страхува от падане, което избягваше само благодарение на ловкостта и пъргавината си.

Както се убеди сам, именно в тази част от залива имаше най-много водни птици. Може да се каже, че тук гъмжеше от гълъби, стридояди, патици. Освен това две-три двойки космати тюлени играеха около подводните скали, без да проявяват никаква боязън или да се крият под водата. Щом тези земноводни не се плашеха от човека, значи не виждаха причина да се страхуват и най-малко от няколко години никакъв рибар не беше идвал тук да ги лови.

Ала като размисли добре върху присъствието на тези тюлени, Бриан заключи също, че този бряг трябва да е разположен на по-висока ширина, отколкото бе предположил, следователно по-южно от Новозеландския архипелаг. Следователно шхуната сигурно се е отклонила значително на югоизток при пътуването си през Тихия океан.

А това се потвърди още повече, когато Бриан най-после стигна до подножието на носа и забеляза цяло стадо от ония пингвини, които населяват антарктическите райони. Стотици от тях се разхождаха там, като се клатеха и махаха тромаво края на крилата си, които им служат по-скоро за плаване, отколкото за летене. А гранивото им и мазно месо не е годно за нищо.

Беше десет часът сутринта. Виждаме колко време бе употребил Бриан, за да измине последните мили. Изтощен, гладен, той реши, че е най-благоразумно да събере сили, преди да се опита да изкачи носа, чийто гребен се издигаше на триста фута над морското равнище.

Ето защо Бриан седна на една скала, по-далеч от прилива, който вече стигаше до рифа. Един час по-късно сигурно не би могъл да мине между буруните и долната част на скалата, бе риск да бъде заобиколен от прилива. Но сега това не го безпокоеше вече и след обед, когато отливът отдръпнеше всички тия води обратно, щеше да прекоси свободно и това място.

Хубав къс месо и няколко глътки от манерката бяха достатъчни, за да утолят глада и жаждата му, а отдихът отморяваше крайниците му. Същевременно той се вдълбочи в размишления. Самичък в тоя момент, далеч от другарите си, Бриан обмисляше хладнокръвно положението, твърдо решен да доведе до край усилията за общото спасяване, като поеме върху себе си главното бреме. Отношението на Донифан и на някои други към него не преставаше да го безпокои, защото то можеше да доведе до много опасен разкол. Но той беше решен да се противопостави твърдо на всяка проява, която можеше да навреди на другарите му. След това Бриан се замисли за своето братче Жак, чието душевно състояние му създаваше много грижи. Струваше му се, че това дете крие някакво прегрешение, извършено от него – вероятно преди отпътуването, – и реши да притисне Жак толкова силно по този въпрос, че да го принуди да си признае.

Бриан продължи тази почивка цял час, за да възвърне всичките си сили. После взе торбичката си, преметна я отново на гръб и се закатери по първите скали.

Разположен в самия край на залива, носът, който завършваше със заострена издатина, представляваше твърде странна геологическа формация. Можеше да се предположи, че той е кристализирал под действието на вулканичните сили.

Тази малка планина съвсем не беше свързана със скалата, както изглеждаше отдалеч. Всъщност по естеството си тя се различаваше

коренно от нея, тъй като беше съставена от гранития скали, а не от варовити наслоения, подобни на ония, които обграждат Ламанша в Западна Европа.

От мястото си Бриан можа да забележи всичко това, а също и един тесен проход, който отделяше носа от скалата. Отвъд нея, в северна посока, додето стигаше погледът, се простираше пясъчният бряг. Но тъй като това възвишение беше със сто фута по-високо от съседните, погледът можеше да обхване от него обширно пространство. А това беше важното.

Изкачването се оказа доста трудно. Трябваше да се катери от скала на скала, а понякога скалите, бяха толкова високи, че Бриан с мъка се прехвърляше през горния им ръб. Ала тъй като беше от ония деца, които можеха да се причислят към класата на катерачите, и още от ранна възраст винаги бе проявявал подчертана наклонност към това занимание и благодарение на него бе станал необикновено смел, ловък и подвижен, той най-после стъпи на върха, след като много пъти едва не падна, и то смъртоносно.

Най-напред, като приближи далекогледа до очите си, Бриан отправи взор към изток.

Докъдето стигаше погледът, местността беше равна. Скалата представляваше главната височина, чието било леко се снишаваше към вътрешността. Зад нея земята беше нагъната още от няколко малки възвишения, които обаче не променяха съществено характера на местността. В тази посока тя беше покрита със зелени гори, под чиито гъсталаци, пожълтели от есента, се криеха корита на рекици, които изглежда течаха към брега. На разстояние може би десетина мили чак до хоризонта се простираше все равнина. Следователно от тази страна земята не беше обградена от море, а за да се провери дали тя е континент, или остров, трябваше да се организира по-продължителна екскурзия в западна посока.

Всъщност на север Бриан не виждаше края на брега, който се точеше в права линия на седем-осем мили. После, зад един друг, много удължен нос, той се вдаваше навътре и образуваше широк пясъчен бряг, приличен на обширна пустиня.

На юг, зад другия нос, проточил се в края на залива, брегът вървеше от североизток към югозапад, очертавайки едно просторно плато, което се различаваше рязко от пустите брегове на север.

Бриан обглеждаше внимателно с далекогледа си всички точки на тая обширна местност. На остров ли бяха, или на континент? Не

можеше да отговори на този въпрос. Във всеки случай, ако се намираха на остров, той имаше голяма площ: това беше всичко, което можеше да се каже с положителност.

После се обърна на запад. Морето блестеше под полегатите лъчи на слънцето, което бавно клонеше към хоризонта.

Изведнъж Бриан вдигна бързо далекогледа до очите си и го насочи към морето там, където то опираше в небето.

– Кораби – извика той, – минават кораби!

Действително по края на искрящите води, на разстояние не по-малко от петнайсет мили, се бяха появили три черни точки.

Какво вълнение обзе Бриан! Дали това не беше зрителна измама? Наистина ли виждаше три кораба?

Бриан свали далекогледа си, обърса окуляра, който се бе запотил от дъха му, и погледна отново.

Трите точки действително приличаха на кораби, от които личеше само корпусът. Не се виждаха никакви мачти, а и никакъв дим не показваше, че са параходи в движение.

Бриан тутакси разсъди, че ако са кораби, те се намират на такова голямо разстояние, че няма да забележат сигналите му. А тъй като по всяка вероятност другарите му не са видели тези кораби, най-добре е да се върне бързо при „Слуи“, за да запали голям огън. И тогава след като слънцето залезе ...

Размишлявайки така, Бриан не преставаше да следи трите черни точки. Но какво бе огорчението му, като забележа, че те не се движат.

Той насочи отново далекогледа си и няколко минути ги задържа в обсега на обектива. Скоро се убеди, че това са просто три островчета, разположени на запад от крайбрежието, близо до които яхтата навярно бе минала, когато бурята я тласкаше към брега, но останали незабелязани сред мъглата.

Голямо бе разочарованието му.

Беше два часът. Морето започваше да се отдръпва, оголвайки рифовия пояс под скалата. Смятайки, че е време да се връща при „Слуи“, Бриан се приготви да се спусне отново в подножието на малката планина.

Но искаше още веднъж да огледа хоризонта на изток. Поради покосото положение на слънцето може би щеше да забележи някаква друга точка в местността, която не бе успял да види досега.

Ето защо Бриан за последен път огледа много внимателно в тази посока и не се разкая за старанието си.

Действително на най-голямото разстояние, докдето стигаше погледът му, отвъд последния пояс зеленина различи много ясно синкава ивица, която се точеше няколко мили от север към юг, а двата ѝ края се губеха зад неясната маса на дърветата.

„Какво е това?“ – запита се той.

Взря се още по-внимателно.

– Морето! Да! Това е морето! И едва не изпусна далекогледа.

Щом на изток се простираше морето, нямаше повече съмнение! „Слуи“ бе акостирила не на континент, а на остров, остров, уединен сред безбрежните простори на Тихия океан, остров, от който не можеха да се измъкнат!

И в тоя момент през главата на младото момче преминаха като бързо видение всички опасности, които ги очакваха. Сърцето му се сви така, че вече не усещаше туптенето му! ... Но превъзможвайки тази неволна слабост, той разбра, че не бива да пада духом, колкото и тревожно да беше бъдещето!. След четвърт час Бриан се спусна на брега и като пое отново пътя, по който бе дошъл сутринта, още преди пет часа стигна до „Слуи“, където другарите му чакаха с нетърпение неговото завръщане.

VI

Спор. – Замислен и отложен поход. – Лошо време. – Риболовът. – Гигантските водорасли. – Костър и Доул на бавен кон. – Подготовка за път. – На колене пред Южния кръст.

Същата вечер след вечеря Бриан разказа на големите за резултата от своето изследване. Той се свеждаше до следното: в източна посока, зад пояса на горите, бе забелязал много ясно ивица вода, която се точеше от север към юг. Бриан не се съмняваше, че на хоризонта се откроява морето. Следователно „Слуи“ бе имала нещастieto да заседне не на континент, а на остров!

Отначало Гордън и останалите посрещнаха съобщението на другаря си със силно вълнение. Какво, значи са на остров и няма начин да се измъкнат от него! Трябва да се откажат от проекта си да търсят на изток континентален път! Ще бъдат принудени да чакат, докато някой кораб мине край тоя бряг! Нима им остава тази една-единствена възможност за спасение?

– Но дали Бриан не се е излъгал в наблюденията си? – забеляза

Донифан.

– Наистина, Бриан – добави Крос, – да не би да си взел за море слой облаци?

– Не – отговори Бриан, – сигурен съм, че нямам грешка! Това, което видях на изток, действително беше ивица вода, която завиваше на хоризонта!

– На какво разстояние? – запита Уилкокс.

– На около шест мили от носа.

– А зад нея – добави Уеб – нямаше ли планини, височини?

– Не, нищо освен небе!

Бриан беше толкова уверен, че не би било справедливо да хранят ни най-малко съмнение по този въпрос.

Но Донифан, както винаги, когато спореше с него, настояваше на своето.

– Аз пък повтарям – подзе той отново, – че Бриан може да се е излъгал, тъй че докато не видим с очите си.

– Така и ще сторим – обади се Гордън, – защото трябва да знаем положението си.

– И според мен не бива да губим нито ден – каза Бакстър, – ако искаме да тръгнем преди лошия сезон, в случай че се намираме на континент!

– Оше утре, стига времето да позволява – добави Гордън, – ще предприемем поход, който вероятно ще продължи няколко дни. Повтарям: ако времето е хубаво, защото би било безумие да вървим през гъстите гори във вътрешността при лошо време.

– Съгласен съм, Гордън – отвърна Бриан, – а когато стигнем отсрещния бряг на острова.

– Ако е остров! – тросна се Донифан и дори повдигна рамене.

– Остров е! – възрази Бриан с нетърпелив жест. – Аз не съм се излъгал!... Ясно различих морето в източна посока! Донифан обича да ми противоречи, такъв му е навикът.

– Е, ти не си непогрешим, Бриан!

– Естествено, не съм! Но този път ще видите дали греша! Аз ще отида сам да изследвам това море и ако Донифан пожелае да дойде с мен.

– Разбира се, ще дойда!

– И ние също! – провикнаха се трима-четирима от големите.

– Добре, добре! – продължи Гордън, – Спокойствие, другари! Макар да сме още деца, нека се стараем да се държим като възрастни!

Положението ни е сериозно, а непредпазливостта би могла да го направи още по-сериозно. Не, не бива да се впускаме вкупом пред тия гори! Преди всичко малките не могат да вървят с нас, а как да ги оставим сами на „Слуи“? Нека Донифан и Бриан застанат начело на тоя поход, като ги придружат още двама от другарите им.

– Аз! – каза Уилкокс.

– И аз! – рече Сървис.

– Добре – отговори Гордън. – Четирима са достатъчни. Ако закъснее, някои от нас може да дойдат да ви пресрещнат, а другите ще останат на шхуната. Не забравяйте, че тук е нашият лагер, нашият дом и че можем да го напуснем само когато се уверим, че сме на континент.

– Ние сме на остров! – възрази Бриан. – За сетен път твърдя това!

– Ще видим! – отвърна Донифан.

Умните съвети на Гордън прекратиха спора между тия млади глави. Очевидно Бриан сам признаваше това – трябваше да прекосят горите на вътрешността; за да стигнат до ивицата вода, забелязана от него. Впрочем, ако се допуснеше, че на изток наистина се простира море, дали в тази посока няма други острови, отделени само от проток, през който лесно може да се мине? Но преди да вземат решение, от което би зависило спасението им, не трябваше ли първо да проверят дали тези острови не са част от архипелаг, дали на хоризонта няма да се появят височини? Не можеше да има съмнение обаче, че на запад, от тази част на Тихия океан до Нова Зеландия, няма никаква земя. Следователно младите корабкрушеници можеха да стигнат населено място само ако търсеха в посоката, откъдето изгряваше слънцето.

Във всеки случай най-благоразумно би било да предприемат такова изследване само при хубаво време. Както бе казал Гордън, не трябваше вече да разсъждават и да действуват като деца, а като възрастни. При обстоятелствата, в които се намираха, пред опасностите, които криеше бъдещето, ако умът на тия млади момчета не се развиеше преждевременно, ако надделееше лекомислието и неблагоразумието, присъщи на възрастта им, и ако на всичко отгоре между тях възникнеха раздори, това щеше да влоши до крайност и без туй критичното им положение. Ето защо Гордън реши да направи всичко възможно, за да поддържа реда между другарите си.

Но колкото и да бързаха Донифан и Бриан, промяната на времето ги принуди да отложат заминаването си. На другия ден преваливаше студен дъжд. Барометърът продължаваше да спада, което показваше, че се очакват бури, чийто завършек не можеше да се предвиди. Така че

беше много рисковано да тръгват при такива неблагоприятни условия.

Но трябваше ли да съжаляват за това? Не, разбира се. Естествено, всички, без да се смятат малките, бързаха да узнаят дали отвсякъде ги заобикаля море. Но дори и да се установеше, че се намират на континент, можеха ли изобщо да мислят да се впуснат в дебрите на страна, която не познаваха, и то когато приближаваше лошият сезон? Ако се наложеше да изминат стотици мили, щяха ли да издържат на умората? Ще има ли дори най-якият между тях сила да стигне до целта? Не! Разумно погледнато, такова начинание следваше да се отложи за времето на дългите дни, когато нямаше да се страхуват от капризите на зимата. Така че трябваше да се примирят да прекарат сезона на студовите в лагера при „Слуи“.

Гордън обаче се опита сам да разбере в коя част на океана бе станало коработрушението. В атласа на Щилер, намерен в библиотеката на яхтата, имаше няколко карти на Тихия океан. Но като се мъчеше да определи пътя, по който се бяха движили от Окланд, Гордън установи, че по посока на американското крайбрежие на север, отвъд групата Помоту, се намираха само остров Пасха и остров Хуан Фернандес, на който Селкърк – истинският Робинзон – прекарал част от живота си. На юг до безбрежните простори на Антарктическият океан нямаше никаква земя. Ако се пренесеше мислено на изток, там бяха само архипелазите Чилое и Мадре де Диос, пръснати около крайбрежието на Чили, а по-надолу – островите на Магелановия пролив и Огнена земя, в които се разбиват страшните вълни на нос Хорн.

Така че ако шхуната беше изхвърлена на един от тия ненаселени острови в близост до пампасите, би трябвало да пропътуват стотици мили, за да стигнат населените райони на Чили, Ла Плата или Аржентинската република. А каква помощ можеха да очакват, сред тия безкрайни пуцинаци, където пътникът е застрашен от всякакви опасности?

При такива изгледи по-добре беше да действуват с крайна предпазливост и да не се излагат на опасност да загинат безславно, като се впуснат в неизвестното.

Така мислеше Гордън; Бриан и Бакстър споделяха мнението му. Несъмнено Донифан и привържениците му накрая щяха да се съгласят с тях.

Все пак те не се отказваха от проекта си да отидат да изследват морето, забелязано, на изток. Но им беше невъзможно да го изпълнят през следващите петнайсет дни. Времето стана отвратително, цял ден от сутрин до вечер валеше дъжд, разразяваха се силни бури. Не можеше да се

пътува през горите. Ето защо трябваше да отложат експедицията си, колкото и да желяха да бъдат наясно по този важен въпрос – дали са на остров, или на континент.

През тези дълги бурни дни Гордън и другарите му оставаха затворени в яхтата; но не стояха без работа. Освен че трябваше да се грижат за материалната част, налагаше се непрекъснато да поправят сериозните повреди, нанасяни на яхтата от това лошо време. Обшивката в надводната част започваше да се кърти, а палубата протече. На няколко места дъждът проникваше през шевове, чиято запълнка малко по малко се разнищваше, та трябваше непрекъснато да ги запушват.

Ето защо се налагаше спешно да си потърсят по-сигурно убежище. Дори и да успееш да се преместят на изток, това нямаше да стане по-рано от пет-шест месеца, а „Слуи“ положително не ще издържи дотогава. Ако пък станеше нуждата да я напуснат посред лошия сезон, къде ще намерят подслон, като откъм западната страна на скалата нямаше дори вдлъбнатина, която да могат да използват? Така че трябваше да търсят от обратната страна, защитена от морските ветрове, а при необходимост да построят просторно жилище, което да побере целия този малък свят.

Дотогава се налагаше да правят спешни поправки, за да запушват дупките в подводната част на яхтата, откъдето сега не влизаше вода, а ставаше течение, и да кърпят вътрешната обшивка, която се разковаваше. Гордън искаше дори да използва резервните платна, за да покрие корпуса, само че му беше жал да пожертвува тези дебели платна, които можеха да послужат за направа на палатка, ако се наложи да строят бивак на открито. Накрая се задоволи да постеле на палубата насмолени брезенти.

Междувременно разпределиха товара на вързопи, вписани в бележника на Гордън по номера, тъй че в случай на спешна нужда да ги пренесат по-бързо на завет под дърветата.

Когато настъпваше няколкочасово затишие, Донифан, Уеб и Уилкокс излизаха на лов за скални гълъби, които Моко се опитваше с по-голям или по-малък успех да сготви по различни начини. От друга страна, Гарнет, Сървис и Крос, към които се присъединяваха малките, а понякога и Жак, когато брат му настояваше, се занимаваха с риболов. По тия места имаше много риба, особено в залива, където между водораслите, прилепени за първите подводни скали, се намираха в изобилие екземпляри от вида нототения, както и едри моруни. Между влакната на тези гигантски морски водорасли – „келпи“, които достигат до четиристотин фута дължина, гъмжеха безброй дребни рибки, които можеха да се

ловят с ръка.

Да можехте да чуете хилядите възклицания на тези млади риболовци, когато издърпваха мрежите или въдиците си на края на рифа!

– Хванах гн! Какви са чудни! – провикваше се Дженкинс. – Ах, колко са големи!

– А моите още по-големи! – възкликваше Айвърсън, който викаше Доул на помощ.

– Ще ни се изплъзнат! – крещеше Костър. Тогава останалите им идваха на помощ.

– Дръжте здраво! Дръжте здраво! – повтаряха Гарнет и Сървис, преминавайки ту към един, ту към друг. – И най-важното, измъквайте бързо мрежите си!

– Но аз не мога! Не мога! – повтаряше Костър, без да иска повлечен от тежкия товар.

Ала всички с общи усилия успяваха да издърпат мрежите на пясъка. И тъкмо навреме, защото сред тия бистри води имаше много хищни риби – кръвожадни змиорки, които бързо излапваха рибата, уловена в мрежите. Макар и да загубваха голяма част от улова си по тоя начин, все пак останалото беше достатъчно за трапезата им. Моруните особено имаха отлично месо както пресни, така и осолени.

Риболовът в устието на реката обаче даваше само посредствени екземпляри от вида „галаксия“ – нещо като кротушки, които Моко трябваше да пържи.

На 27 март уловиха нещо по-съществено, което стана причина за една доста смешна случка.

След обед дъждът бе престанал и малките бяха отишли с ловните си принадлежности към реката.

Изведнъж се раздадоха техните викове – наистина радостни викове, но те бяха и зов за помощ.

Гордън, Бриан, Сървис и Моко, заети на борда на шхуната, прекъснаха работата си и като се завтекоха в посоката, отдето идеха тия викове, бързо изминаха петстотинте или шестстотинте крачки, които ги деляха от реката.

– Елате! Елате! – крещеше Дженкинс.

– Елате да видите Костър и неговия кон! – викаше Айвърсън.

– По-бързо, Бриан, по-бързо, че ще ни избяга! – повтаряше Дженкинс.

– Стига!... Стига! Свалете ме! Страх ме е! – пищеше Костър, махайки отчаяно с ръце.

– Дий!... Дий! – подвикваше Доул, който бе седнал зад Костър върху някаква движеща се маса.

Тази маса беше чисто и просто гигантска костенурка, една от ония огромни костенурки, които се срещат често заспали на морската повърхност.

Този път, изненадана на брега, тя се мъчеше да се добере до естествената си среда.

Напразно се опитваха децата да задържат това силно животно, като омотаха въже около шията му, проточена от черупката. То продължаваше да се движи и макар не много бързо, но „теглеше“ с неустойима сила и мъкнеше подире си цялата дружина. Немирният Дженкинс бе качил Костър на черупката, а Доул я бе яхнал отзад, и сега малкият Костър надаваше непрекъснато викове на ужас, които с приближаването на костенурката до морето ставаха все по-пронизи телни.

– Дръж се здраво! Дръж се здраво, Костър! – извика Гордън.

– И внимавай конят ти да не се разбеснее! – подвикна Сървис.

Бриан не можа да се съдържи да не се разсмее, тъй като нямаше никаква опасност. Щом Доул пуснеше Костър, малкият можеше лесно да слезе; щеше да се отърве само с уплахата.

Но по-важно беше да уловят животното. Дори и Бриан и другите да присъединяха усилията си към усилията на малките, очевидно нямаше да успеят да го спрат. Затова трябваше да измислят начин да го задържат, преди да е изчезнало във водата, където то щеше да бъде в безопасност.

Революерите, с които Гордън и Бриан се бяха въоръжили на тръгването от шхуната, не можеха да им послужат, защото черупката на костенурката е непробиваема от куршум, а ако я нападнаха с брадва, тя щеше да прибере главата и краката си, за да се предпази.

– Има само един начин – каза Гордън, – да я обърнем по гръб!

– А как? – попита Сървис. – Тази гадина тежи най-малко триста фунта³³ и никога не ще можем да я повдигнем.

– Пръти! Пръти! – отвърна Бриан.

И следван от Моко, се втурна с всички сили обратно към „Слуи“.

В този момент костенурката се намираще само на тридесетина крачки от морето. Затова Гордън побърза да свали вкопчените за черупката й Костър и Доул. После, като уловиха въжето, всички задърпаха с все сила, но не успяха да спрат животното, което беше в състояние да

33. Фунт – мярка за теглс – 453,6 г. – Б. пр.

мъкне целия пансион „Черман“.

За щастие Бриан и Моко се върнаха, преди костенурката да достигне морето.

Тогава провряха два пръта под бронята и и с помощта на тези лостове успяха с големи усилия да я обърнат по гръб. Така тя стана окончателно тяхна пленница, защото ѝ беше невъзможно да се изправи на крака.

А в момента, когато прибираше главата си, Бриан я удари с брадва толкова точно, че тя умря почти мигновено.

– Е, Костър, още ли те е страх от тоя голям звяр? – запита той малкото момче.

– Не не, Бриан, щом е умряла!

– Браво! – възкликна Сървис. – Но се обзалагам, че няма да посмешеш да я ядеш.

– А нима се яде?

– Разбира се!

– Щом е вкусна, тогава ще ям! – отговори Костър, като вече се облизваше.

– Дори е чудесна – вметна Моко, който не казваше нищо ново, като твърдеше, че месото на костенурката е много крехко.

Тъй като не можеше и дума да става да пренесат тази грамада до яхтата, трябваше да я разрежат на място. Това беше много противна работа, но младите корабокрушеници започваха вече да свикват с понякога твърде неприятните изисквания на този робинзоиевски живот. Най-трудното беше да счупят бронята, която с металната си твърдост би притъпила острието на всяка брадва. Все пак успяха да пропъхнат длето в междините на пластинките. После нарязаното на късове месо пренесоха на „Слуи“. И тоя ден всички можаха да се убедят, че бульонът от костенурка е много вкусен, без да се смята печеното, което излапаха с голям апетит, макар че Сървис го бе попрегорил на прекалено силната жар. А Фан доказа по своему, че останките от животното никак не са за пренебрегване от кучешкия род.

От тази костенурка бяха излезли повече от петдесет фута месо, благодарение на което щяха да икономисват консервите на яхтата.

Така завърши месец март. През тези три седмици от корабокрушението на „Слуи“ всеки бе работил според силите си, като се има предвид, че престоят им в тази част от брега можеше да продължи повече. Сега до настъпването на зимата оставаше да решат окончателно важния въпрос: континент ли е това, или остров.

На 1 април пролича, че времето скоро ще се промени. Барометърът бавно се качваше, а вятърът, който облъхваше сушата, вече не беше толкова рязък. Не можеше да има съмнение: тези признаци показваха, че предстои затишие, което вероятно ще продължи дълго. Така че условията щяха да бъдат благоприятни за изследване във вътрешността на страната.

През този ден големите говориха за това и след разискванията пристъпиха към приготовленията за поход, чиято важност всички съзнаваха.

– Мисля – рече Донифан, – че нищо няма да ни пречи да тръгнем утре сутринта ...

– Дано нищо да не ни попречи – отвърна Бриан, – но все пак трябва да бъдем готови колкото се може по-рано.

– Отбелязал съм – обади се Гордън, – че ивицата вода, която ти си видял на изток, се намира на шест или седем мили от носа ...

– Да – отговори Бриан, – но тъй като заливът се вдава много дълбоко в сушата, това разстояние може да е по-малко, като се тръгне от нашия лагер.

– В такъв случай – добави Гордън, – едва ли ще отсъствувате повече от едно денонощие.

– Да, Гордън, ако вървим безпрепятствено право на изток. Само че ще намерим ли път през тия гори, когато завием зад скалата?

– О, такава трудност няма да ни спре! – забеляза Донифан.

– Добре – отвърна Бриан, – но може да срещнем по пътя си други препятствия – поток, блато, кой знае какво? Така че няма да е зле да се запасим с провизии за няколко-дневно пътуване.

– И с муниции – допълни Уилкокс.

– Това се разбира от само себе си – каза Бриан, – и нека се уговорим, Гордън, че ако не се върнем до две денонощия, няма да се безпокоиш.

– Ще се безпокоя дори ако отсъствието ви продължи само половин ден – отговори Гордън. – Впрочем не е там въпросът. Щом сме взели решение за този поход, тръгвайте. Ала неговата цел не трябва да бъде единствено да стигнете до това море, което се вижда на изток. Необходимо е също да изследвате местността отвъд скалата. От тая страна не намерихме никаква пещера, тъй че когато напуснем „Слуи“, ще трябва да пренесем лагера си на завет от морските ветрове. Според мен не бива да прекарваме лошия сезон на този пясъчен бряг.

– Имаш право, Гордън – отвърна Бриан, – затова ще търсим някакво удобно място, където да се настаним ...

– Стига да се убедим, че можем окончателно да напуснем този мним остров! – забеляза Донифан, който постоянно се връщаше на своята мисъл.

– Разбира се, макар че лошият сезон, който вече приближава, няма да е никак благоприятен за това! – отвърна Гордън. – Все пак ще направим всичко по силите си. И тъй, утре тръгваме!

Скоро привършиха приготовленията. Провизии за четири дни, сложени в торбички, които трябваше да се носят през рамо, четири пушки, четири револвера, две малки моряшки брадвички, джобен компас, доста мощен далекоглед, за да може да се наблюдава район от три-четири мили, пътни одеяла, освен това, към джобните уреди – прахан, огниво, кибрит – изглежда това щеше да стигне за нуждите на един кратък, но не и безопасен поход. Затова Бриан и Донифан, както и Сървис и Уилкокс, които трябваше да заминат с тях, щяха да имат грижата да бъдат нащрек, да вървят крайно предпазливо и никога да не се разделят.

Гордън смяташе, че присъствието му между Бриан и Донифан е необходимо. Но му се струваше по-благоразумно да остане на „Слуи“, за да бди над малките си другари. Затова, като дръпна Бриан настрана, го накара да обещае, че ще избягва всякакъв повод за разногласие или спор.

Прогнозите на барометъра се сбъднаха. Преди още да се мръкне, последните облаци изчезнаха на запад. Чертата на морето се извиваше на запад на много чист хоризонт. На небето блестяха великолепните съзвездия на Южното полукълбо, а сред тях – величественият Южен кръст, който сияе над южния полюс на земята.

В навечерието на тази раздяла Гордън и другарите му се чувстваха със свити сърца. Какво ще им донесе този поход, изпълнен с толкова страшни неизвестности? Устремили поглед в небето, те се връщаха мислено при родителите си, при семействата си, в родината си, които може би никога не ще имат щастието да видят отново!

Тогава малките коленичиха пред тоя Южен кръст като пред кръст в параклис! Не ги ли подсещаше той да се помолят на всемогъщия Творец на тези небесни чудеса и да се упоават на него?

VII

Брезовата гора. – От върха на скалата. – През гората. – Яз в речицата. – Реката-пътеводителка. – Нощно лагеруване. – Ажурата.

– Синкавата ивица. – Фан утолява жаждата си.

В седем часа сутринта Бриан, Донифан, Уилкокс и Сървис потеглиха от лагера при „Слуи“. Слънцето, издигащо се на безоблачно небе, предвещаваше един от ония хубави дни, с които месец октомври дарява понякога обитателите на умерения пояс в Северното полукълбо. Нямаше защо да се страхуват нито от горещината, нито от студа. Ако някаква пречка забавеше или спреше похода им, тя щеше да се дължи единствено на релефа на местността.

Най-напред младите изследователи поеха косо през пясъчния бряг, за да стигнат до подножието на скалата. Гордън ги бе посъветвал да вземат със себе си Фан, чийто инстинкт можеше да им бъде много полезен, така и умното животно участвуваше в експедицията.

Четвърт час след тръгването четирите момчета изчезнаха под покрива на гората, която преминаха бързо. Тук-там под дърветата прехвъркваха дребни птици. Но тъй като не биваше да губят време да ги преследват, Донифан, устоявайки на ловджийската си страст, благоразумно се въздържа. Дори Фан накрая разбра, че напразно пилее силите си да снове насам-нататък, и започна да върви до господарите си, без да се отклонява повече, отколкото изискваше ролята му на разузнавач.

Планът им беше да се движат в подножието на скалата до носа, разположен на север от залива. Ако пък не можеха да я преминат, когато стигнеха до края ѝ, тогава щяха да вървят към водната ивица, забелязана от Бриан. Този маршрут, макар и не най-късият, в замяна на това беше най-сигурният. А удължаването на пътя с една-две мили нямаше да бъде непосилно за такива енергични момчета и добри пешеходци.

Когато стигна до скалата, Бриан позна мястото, където двамата с Гордън се бяха спрели при предишното си изследване. Тъй като в тази част от варовитата стена не се виждаше път в южна посока, значи трябваше да търсят удобен проход на север, дори и да се наложеше да се изкачат отново на носа. Това щеше да им отнеме сигурно целия ден; но нямаше друг изход, защото можеше да се окаже невъзможно да минат откъм западната страна на скалата.

Бриан обясни това на другарите си, и Донифан, след като се опита безуспешно да се изкачи по един от стръмните склонове, престана да се противи. Тогава и четиримата тръгнаха в подножието на скалата, заобиколено от последната редица дървета.

Вървяха около един час и понеже несъмнено трябваше да отидат

чак до носа, Бриан започна да се безпокои дали ще може да се мине оттам. А тъй като времето напредваше, дали приливът вече не е залял брега? Това значеше да загубят близо половин ден, докато чакат отливът да се отдръпне, от рифа.

– Да бързаме – каза той, след като обясни защо трябва да изпреварят прилива.

– Ами – възрази Уилкокс, – само ще се измокрим до глезените!

– Глезените, после гърдите, а накрая и ушите! – отвърна Бриан. – Водата се изкачва най-малко с пет-шест фута. Мисля, че наистина ще бъде най-добре да тръгнем право към носа.

– Трябваше по-рано да предложиш това – забеляза Донифан. – Ти, Бриан, ще ни бъдеш водач, тъй че ако закъснеем, единственият виновник ще си ти.

– Добре, Донифан! Във всеки случай да не губим нито минута Но къде е Сървис?

И повика:

– Сървис! ... Сървис!

Младото момче вече не беше с тях. След като се бе отдалечило със своя приятел Фан, то бе изчезнало зад една издатина на скалата на стотина крачки отдясно.

Но почти веднага се чува викове и едновременно – лаят на кучето. Дали Сървис не се намираше в някаква опасност?

За миг Бриан, Донифан и Уилкокс се озоваха при другаря си, който се бе спрял пред частично срутване на скалата – отдавнашно срутване. Поради просмукване или просто от атмосферните влияния, които бяха проявили варовика, от хребета на каменната стена до подножието ѝ се бе образувало нещо като полуфуния с върха надолу. В отвесната стена зееше проход във формата на пресечен конус, а наклонът на вътрешните стени не надминаваше четиридесет-петдесет градуса. Освен гова грапавините по стените осигуряваха редица опорни точки, по които лесно можеше да се стъпва. Ловки и подвижни момчетата без особено затруднение биха се добрали до билото, стига да не предизвикаха ново срутване.

Макар че това беше съпроводено с известен риск, те не се поколебаха.

Донифан се впусна пръв към камъните, струпани в основата на фунията.

– Чакай! ... Чакай! – завика му Бриан. – Бъди благоразумен!

Но Донифан не го послуша и тъй като от самолюбие искаше да изпревари другарите си – и най-вече Бриан, – скоро се озова до средата на

фунията.

Другарите му го последваха, като се стараеха да не бъдат точно под него, да не би да ги улучи някоя от отломките, които се къртеха от скалата и падаха с подскоци чак долу.

Всичко мина благополучно и Донифан има удоволствието да стъпи на гребена на скалата преди другите, които пристигнаха там малко след него.

Донифан вече бе извадил далекогледа си от калъфа и обследваше гористата, местност, която се простираше додето стигаха очите в източна посока.

Там се разкриваше същата панорама от зеленина и небе, която Бриан бе наблюдавал от върха на носа, но не толкова обширна, защото този нос се издигаше на стотина фута над скалата.

– Е – запитва Уилкокс, – нищо-ли не виждаш?

– Абсолютно нищо! – отговори Донифан.

– Сега е мой ред да погледна – каза Уилкокс. Донифан предаде далекогледа на другаря си, при което на лицето му беше изписано видимо задоволство.

– Не забелязвам никаква водна ивица! – каза Уилкокс, като свали далекогледа.

– Вероятно понеже липсва от тая страна – отвърна Донифан. – Можеш да погледнеш и ти, Бриан, и мисля, че ще признаеш грешката си.

– Няма смисъл! – отговори Бриан. – Сигурен съм, че не съм се излъгал!

– Едва ли! Ние не виждаме нищо.

– Това е напълно естествено, защото скалата е по-ниска от носа – така кръгзорът се стеснява. Ако бяхме на височината, на която се намирах аз, синята ивица щеше да се покаже на разстояние шест-седем мили. Тогава ще видите, че е там, където я забелязах, и че не може да се вземе за ивица облаци!

– Лесно е да се говори така! – забеляза Уилкокс.

– А още по-лесно да се провери – отвърна Бриан. – Да се качим на билото на скалата, да минем горите и да вървим право напред, докато стигнем.

– Добре! – отговори Донифан. – Така можем да отидем далеч, но, откровено казано, не зная има ли смисъл.

– Ти остани, Донифан – каза Бриан, който, вслушвайки се в съветите на Гордън, се съдържаше въпреки неприязнеността на своя другар. – Остани! Ние със Сървис ще продължим сами.

– Ние също ще дойдем! – обади се Уилкокс. – На път, Донифан, на път!

– Но първо да закусим! – предложи Сървис.

Наистина, преди да тръгнат, трябваше да се подкрепят добре. Това свършиха за половин час, след което потеглиха отново.

Първата миля изминаха бързо. Тревистата почва не представляваше никаква пречка. Тук-там каменистите издатинки бяха покрити с мъх и лишеи. На места се срещаха групички различни храсти: ту дървовидна папрат или плавун, ту изтравниче, кисел трън, кичури самодивски чемшир с бодливи листа или храсти с корави листа, които се вдят дори в по-високите ширини.

Когато Бриан и другарите му минаха горното плато, те успяха не без мъка да се спуснат от обратната страна на скалата, почти толкова висока и стръмна, колкото страната откъм залива. Ако не беше полупресъхналото корито на един поток, чиито извивки улесняваха изкачването на стръмните склонове, щяха да се принудят да се върнат при носа.

Когато стигнаха Гората, преплетените жилави растения и високата трева затрудниха вървежа им. Често им се изпречваха повалени дървета, а храстите бяха толкова гъсти, че трябваше да си пробиват път. Тогава момчетата си служеха с брадви, като ония пионери, които се впусkali през горите на Новия свят. Всяка минута трябваше да се спират, а ръцете им се уморяваха повече отколкото краката. Това ги бавеше, тъй че пътят, изминат от сутринта до вечерта, сигурно не надвишаваше три-четири мили.

Като че ли никога човешки същества не бяха прониквали в дебрите на тази гора. Поне никъде нямаше следа от такова нещо. Липсваше и най-малката пътечка, която би свидетелствувала, че оттук са минавали хора. Тези дървета бяха рухнали от старост или от някоя буря, а не от човешка ръка. Изпотъпканата на места трева показваше просто, че наскоро са минали животни със средна големина; дори видяха как няколко от тях се разбягаха, но не можаха да познаят вида им. Във всеки случай сигурно не бяха толкова опасни, щом бързаха да избягат по-далеч от тях.

Не ще и дума, нетърпеливият Донифан усещаше, че го сърби ръката да грабне пушката и да стреля подир тия боязливи четириноги! Но разумът надделя, така че не стана нужда да се намесва Бриан, за да попречи на другаря си да извърши глупост, като издаде с изстрел присъствието им.

Но макар и Донифан да разбираше, че трябва да кара любимото си

оръжие да мълчи, твърде често му се представяше случай да го накара да заговори. На всяка крачка изхвъркваша яребици от вида тинаму с много крехко месо или пък един вид врабци, по-известни под названието бързолети; имаше също дроздове, диви патици, диви кокошки, без да се смятат многото други птици, от които можеха да се убият със стотици.

Изобщо, в случай че им се наложеше да останат в тази местност, ловът би могъл да им осигури храна в изобилие. Донифан се ограничи да констатира това още в началото на експедицията, с намерение по-късно да навакса въздържанието, налагано му от обстоятелствата.

Дърветата в тези гори спадаха главно към различните видове бреза и бук, чиито клони с вечнозелени листа се издигат от сто фута над земята. Между другите дървета имаше също стройни кипариси, много гъсти мирти с червеникава дървесина и групички от ония чудни растения, наричани „уинтърс“, чиято кора издава аромат, подобен на канела.

Беше два часа, когато направиха втори престой в средата на една тясна горска поляна, през която минаваше плитка речица – в Северна Америка я наричат „крийк“. Водите на този „крийк“, необикновено бистри, се влачеха кротко в корито от възчерни камъни. По спокойното течение и по недълбокото корито, все още незадръстено нито от повалени дървета, нито от откъснала се от бреговете трева, можеше да се заключи, че изворът не е далеч. А и нямаше нищо по-лесно от това да я преминат по камъните, с които беше осеяна. Дори на едно място имаше плоски камъни, разположени така симетрично, че им направиха впечатление.

– Странно! – каза Донифан.

Наистина тук като че ли беше прокаран нещо като път от единия до другия бряг.

– Прилича на яз! – възкликна Сървис, който се готвеше да го премине.

– Чакай! Чакай! – спря го Бриан. – Трябва да проверим как са наредени тези камъни!

– Невъзможно е да са се наредили така от само себе си – вметна Уилкокс.

– Да – каза Бриан, – и ми се струва, че на това място са искали да направят брод през речицата да видим по-отблизо.

Тогава огледаха внимателно всяка педя от този тесен път, който се подаваше само на няколко инча от водата, а през дъждовния сезон тя сигурно го заливаше.

Можеше ли да се каже изобщо, че това е дело на човешка ръка, която бе наредила тези плоски камъни през речицата, за да улесни преминаването през нея? По-вероятно беше във времето на разлива силата на течението да ги е довяляла и малко по малко да са се натрупали, за да образуват естествен яз. Така най-просто можеше да се обясни съществуването на този път и след като го разгледаха подробно, Бриан и другарите му стигнаха до такъв изменен извод.

Трябва да добавим, че нито на левия, нито на десния бряг не личеха други следи и нищо не показваше, че по земята на тази горска поляна е газил някога човешки крак.

А самата речица течеше към североизток, в обратната на залива посока. Дали не се вливаше в това море, което според твърденията на Бриан се забелязвало от върха на носа?

– А може – каза Донифан – тази речица да е приток на по-значителна река, която тече на запад?

– Ще видим – отвърна Бриан, който смяташе за безполезно да се подновява спорът по тоя въпрос. – Но докато тече на изток, според мен ще сторим добре да вървим по течението ѝ, стига да не прави много завои.

Четири момчета продължиха пътя си, като се постараха да пресекат потока по брода – за да не става нужда да го преминават по-надолу и може би при по-неблагоприятни условия.

По стръмния бряг се вървеше много лесно, с изключение на някои места, където групи дървета спущаха корените си в течащата вода, а клоните им се сплитаха от единия до другия бряг. Макар че речицата правеше понякога остри завои, общата и посока според компаса беше винаги изток. Устието ѝ трябва да се намираше още далеч, защото течението не ставаше по-бързо, нито пък коритото ѝ се разширяваше.

Към пет и половина часа Бриан и Донифан със съжаление се убедиха, че речицата променяше течението си решително на север. Ако продължаваха да я следват като пътеводителка и то в посока, която явно ги отдалечаваше от целта им, кой знае докъде щяха да стигнат. Затова решиха да се отделят от стръмния бряг и да поемат отново на изток, през гъсталака от брега и бук.

Пътят беше труден: Сред високата трева, която се издигаше понякога над главите им, трябваше да се викат, за да не се загубят.

Тъй като след цял ден вървене все още нищо не показваше, че наблизо има водно пространство, Бриан започна да се безпокои. Дали не е бил жертва на зрителна измама, когато е оглеждал хоризонта от върха

на носа?

„Не! Не! – повтаряше си той. – Не съм се излъгал! Това е невъзможно! Това е невъзможно!“

Както и да е, към седем часа вечерта още не бяха сгигнали края на гората, а беше вече толкова тъмно, че не можеха да се ориентират.

Бриан и Донифан решиха да се спрат и да пренощуват на завет под дърветата. Със солиден къс солено месо нямаше да страдат от глад. С дебели завивки нямаше да изпитват студ. А и нищо не им пречеше да запалят огън от сухи клони, но тази отлична защита срещу зверовете би ги изложила на опасност, ако някой туземец се приближеше през нощта.

– По-добре да не рискуваме да бъдем открити – забеляза Донифан.

Всички се съгласиха с него и пристъпиха към вечерята. Апетит не им липсваше. След като унищожиха значителна част от пътните провизии, те се готвеха да се изтегнат под една огромна бреза, когато Сървис посочи на няколко крачки един гъсталак. От този гъсталак – доколкото можеше да се види в тъмното – се подаваше едно дърво със средна височина, чиито долни клони се спущаха до земята. Там, на куп сухи листа, четиримата налягаха, като се завиха с одеялата си. На тяхната възраст сънят никога не закъснява. Така че заспаха непробудно, и Фан, макар и натоварен да ги пази, също последва примера на своите млади господари.

Веднъж или дважд обаче кучето изръмжа продължително. Очевидно из гората бродеха някакви хищници или други животни, но не се приближиха до лагера.

Около седем часа Бриан и другарите му се събудиха. Полегатите слънчеви лъчи осветяваха все още мъжделиво мястото, където бяха пренощували.

Сървис изскочи пръв от гъсталака и нададе викове или по-скоро възклицания на изненада.

– Бриан! Донифан! Уилкокс! Елате! Бързо елате!

– Какво има? – запита Бриан.

– Да, какво има? – попита Уилкокс. – С навика си да крещи Сървис все ни плаши!

– Добре де, добре! – отвърна Сървис. – Все пак погледнете мястото, където лежахме!

То съвсем не беше гъсталак, а колиба от листа, от ония колиби от преплетени клони, които индианците наричат „ажупи“. Тази ажупа трябва да е била строена отдавна, защото покривът и стените ѝ се държаха само благодарение на дървото, на което беше подпряна и чиито

клони обличаха с нова премяна тази колиба, подобна на тия, които служат за подслон на туземците в Южна Америка.

– Значи тук има жители? – каза Донифан, оглеждайки се бързо.

– Или поне е имало – отвърна Бриан, – защото тази колиба не се е построила от само себе си!

– Така можем да си обясним съществуването на брода през речицата! – забеляза Уилкокс.

– Е, толкова по-добре! – възкликна Сървис. – Ако има жители, те са добри хора, щом са построили нарочно тази колиба, за да пренощуваме в нея!

Всъщност нямаше никакво основание да се мисли, че жителите на тази страна са добри хора, както твърдеше Сървис. Все пак личеше, че туземци посещават или са посещавали тая част от гората в по-близко или по-далечно време. Ала туземци можеха да бъдат само индианци, ако тази страна беше свързана с Новия континент, или полинезийци и дори човекоядци, ако тя представляваше остров, спадащ към някой от архипелазите на Океания! В последния случай положението криеше опасности, тъй че повече от всякога се налагаше да се реши този въпрос.

Бриан искаше да продължат, но Донифан предложи да огледат внимателно тази колиба, която впрочем личеше, че е изоставена отдавна.

Дали няма да намерят там някакъв предмет, някакъв съд, инструмент или уред, чийто произход да познаят?

Преровиха старателно постелката от сухи листа по пода на ажурата и в един тъгъл Сървис откри парче печена глина, вероятно от паница или стомна. Нов белег за човешки труд, но той не показваше нищо повече. Следователно не им оставаше друго, освен да продължат пътя си.

В седем и половина часа малките момчета с компас в ръка се насочиха, смело на изток по лек наклон. Вървяха така два часа, бавно, много, бавно, през непроходим гъстак от трева, и храсти, като на два-три пъти се наложи да си пробиват път с брадва.

Най-после, малко преди десет часа, хоризонтът придоби вид, различен от безкрайната преграда от дървета. Зад гората се простираше обширна равнина, осяяна със сакъзови дървета, мащерка и изтравниче. На половин миля на изток я опасваше пясъчна ивица, в която плискаше кротко приборят на морето, видно от Бриан, което се разстиляше чак до края на хоризонта.

Донифан мълчеше. Това суетно момче волю-неволю трябваше да признае, че другарят му не е сбъркал.

Ала Бриан, който не искаше да тържествува, разглеждаше с

бинокъл на очите тези местности.

На север брегът, осветен ярко от слънчевите лъчи, завиваше малко наляво.

На юг – същата гледка, само че извивката на брега беше по-силно подчертана.

Вече нямаше съмнение! Гова не беше континент, а остров, на който бурята бе изхвърлила шхуната, и трябваше да се откажат от всякаква надежда да се измъкнат от него, ако не им дойдеше помощ отвън.

А в далечината не се виждаше никаква друга земя. Изглежда този остров беше изолиран и като че ли загубен сред необятните простори на Тихия океан!

В това време Бриан, Донифан, Уилкокс и Сървис, след като прекося равнината, която се простираше до брега, спряха в подножието на една пясъчна дюна. Те възнамеряваха да закусят, а после да продължат през гората. Може би, ако бързат, няма да им бъде трудно да се приберат на „Слуи“ преди смрачаване.

През време на яденето, което мина доста тъжно, те едва си разменяха по някоя и друга дума.

Най-после Донифан вдигна торбичката и пушката си, стана и изрече само една дума:

– Тръгваме.

След като хвърлиха последен поглед на това море, четиримата се готвеха да поемат обратно през равнината, когато Фан се втурна с подскоци към брега.

– Фан! ... Тука, Фан! – завика Сървис.

Но кучето продължаваше да тича, душейки влажния пясък. После, като се озова с един скок сред малките вълни на прибойа, запи жадно.

– Той пие! Пие! – извика Донифан.

Донифан прекоси за миг пясъчната ивица и поднесе до устните си малко от водата, с която Фан утоляваше жаждата си Тя беше сладка!

Значи това беше езеро, което се простираше до хоризонта на изток. Не беше море!

VIII

Разузнаване в западната част на езерото. – По брега. – Виждат се цаууси. – Речицата, изтичаща от езерото. – Спокойна нощ. – Скалната издатина. – Яз. – Останки от лодка. – Надписът. – Пещерата.

Значи важният въпрос, от който зависеше спасението на младите корабкрушенци, не беше окончателно решен. Нямаше никакво съмнение, че това мнимо море е езеро. Но дали това езеро не се намира на остров? Ако продължат изследването си по-нататък, може би ще открият истинско море – море, което не могат по никакъв начин да преминават?

Все пак това езеро имаше доста значителни размери, защото небесният хоризонт, както забеляза Донифан, обхващаше три четвърти от обиколката му. Следователно твърде вероятно беше да се намират на континент, а не на остров.

– Значи сме претърпели корабкрушение на американския континент – каза Бриан.

– Аз през всичкото време си мислех това – отвърна Донифан – и изглежда, че не съм се излъгал!

– Във всеки случай – продължи Бриан – това, което забелязах на изток, наистина беше водна ивица.

– Да, но не и море!

В това възражение на Донифан проличаваше задоволство, което показваше по-скоро суетност, отколкото благородство. Бриан обаче не настоя. Впрочем в името на общия интерес по-добре да беше се излъгал. На континент нямаше да бъдат затворници, каквито щяха да бъдат на остров. Ала трябваше да се чака по-благоприятно време, за да се предприеме пътуване на изток. За да стигнат от лагера до езерото – разстояние само от няколко мили, трябваше да преодолеят много големи трудности, особено като се има пред вид, че щяха да пътуват дълго време с малката дружина в пълен състав. Беше вече началото на април, а зимата в южното полукълбо настъпва по-рано отколкото в северното. Не можеше и да се мисли да тръгват на път, преди да е дошъл отново хубавият сезон.

И все пак не можеха да издържат дълго в този западен залив, бурен непрекъснато от морските ветрове. Налагаше се до края на месеца да напуснат шхуната. Тъй като Гордън и Бриан не бяха намерили пещера в западния склон на скалата, трябваше да се проучи дали и е може да се настанят при по-добри условия откъм страната на езерото. А това предполагаше да се огледат грижливо околностите му. Такова изследване беше извънредно необходимо, дори и ако закъснееха с един-два дни. Несъмнено то щеше да причини на Гордън голямо безпокойство, но Бриан и Донифан не се колебаеха. Провизиите можеха да им стигнат за

още едно денонощие и тъй като нищо не предвещаваше промяна на времето, решиха да се спуснат на юг, като вървят все покрай брега на езерото.

А имаше и друга причина, която налагаше да продължат изследванията си.

Безспорно тази част от страната е била населена или най-малкото посещавана от туземци. Бродът през речицата и ажупата, чието построяване показваше човешко присъствие в по-близко или по-далечно време, бяха доказателства, които трябваше да, проверят, преди да пристъпят към настаняване на ново място за зимуване. Възможно е към вече откритите признаци да се прибавят и други? Ако не туземци, то някакъв корабкрушенец може да е живял тук, докато най-после се е добрал до някой град на този континент. Така че несъмнено си струваше трудът да продължат изследването на езерните брегове.

Оставаше само един въпрос: на юг ли да се насочат Бриан и Донифан или на север? Но ако се спуснеха на юг, щяха да се приближат до „Слуи“, затова решиха да поемат в тази посока. По-късно щяха да видят дали е възможно да стигнат до края на езерото.

След като решиха това, в осем и половина часа и четиримата тръгнаха на път през тревистите дюни, които стърчаха над равнината, граничеща на запад със зелените масиви.

Фан припикаше напред и плашеше ятата тинаму, които литваха да се скрият из сакъзовите дървета или папратите. Там растяха кичури червени и бели блатни боровинки и дива целина, които бяха много полезни като лечебно средство; но трябваше да внимават да не вдигат шум с пушките си, да не би в околностите на езерото да бродеха туземни племена.

Вървейки все по брега – ту в подножието на дюните, ту по пясъчната ивица, младите момчета успяха да изминат през тоя ден дванайсетина мили, без да се уморят много. Не намериха никъде следа от туземци. Никакъв дим не се издигаше от горския масив. Не се забелязваше никакъв отпечатък от стъпки по пясъка, мит от вълните на това водно пространство, край на което не се виждаше. Изглеждаше само, че западният бряг завива на юг, сякаш за да се затвори отново в тази посока. Впрочем той беше съвсем пуст. Никакво платно не се показваше на хоризонта, никаква пиروга – на повърхността. Ако тази земя е била населена някога, по нищо не личеше, че все още е такава.

Не се виждаха никакви диви или преживни животни. На два-три пъти след обед в крайнината на гората се появиха няколко птици, но не

можах да се приближат до тях. Все пак Сървис се провикна:

– Това са щрауси!

– В случая щраусчета – възрази Донифан, – защото са малки на ръст.

– Ако са щрауси – обади се Бриан – и се намираме на континент.

– Още ли се съмняваш? – подхвърли иронично Донифан.

– Това трябва да е американският континент, където тези птици се срещат в голямо количество – отвърна Бриан. – Само това исках да кажа!

Към седем часа вечерта спряха на почивка. На другия ден, ако не срещнеха непредвидени пречки, щяха да се постараят да стигнат отново до залива Слуди – такова название бяха дали на онази част от крайбрежието, където бе заседнала шхуната.

Впрочем тази вечер беше невъзможно да вървят по-на-татък в южна посока. През това място течеше една от ония рекици, чрез които се изливаха водите на езерото, и трябваше да я преплуват. Тъмнината обаче пречеше да се види добре местността, а изглеждаше, че от десния бряг на тази рекица се изпречва скала.

След като вечеряха, Бриан, Донифан, Уилкокс и Сървис мислеха само за сън – този път на открито поради липса на колиба. Но колко ярки бяха звездите, които блестяха на небосвода, докато полумесецът залязваше на запад над Тихия океан!

По езерото и на брега всичко беше спокойно. Четирите момчета, настанени между огромните корени на един бук, заспаха толкова дълбоко, че дори гръмотевици не бяха в състояние да ги събудят. Нито те, нито Фан чуваха раздавания се доста наблизо вой, вероятно вой на чакал, ни по-далечния рев, вероятно рев на хищници. По тия места, където щраусите живееха в диво състояние, можеха да се боят от приближаване на ягуари или кугуари – тигрите и лъвовете на Южна Америка. Ала нощта мина без прекеждия. Все пак, към четири часа сутринта, когато хоризонтът над езерото още не бе започнал да побелява от зората, кучето прояви признаци на безпокойство, като ръмжеше глухо и душеше земята, сякаш се готвеше да се впусне по нечий дири.

Към седем часа Бриан събуди своите другари, сгушени един до друг под завивките си.

Всички наскочаха веднага и докато Сървис гризеше парче сухар, останалите трима отидоха да хвърлят поглед на местността зад потока.

– Наистина – извика Уилкокс – добре сторихме, че не се опитахме да минем тази рекица, щяхме да попаднем сред плато!

– Вярно – отвърна Бриан, – на юг се простира блато и краят му не се вижда!

– Гледайте! – провикна се Донифан. – Гледайте какви многобройни ята патици, летни бърнета и бекасини летят над повърхността му! Ако можем да се настаним тук за зимата, ще бъдем сигурни, че няма да ни липсва дивеч!

– Че защо пък не? – отговори Бриан, който тръгна към десния бряг на речицата.

Отзад се издигаше висока скала, която завършваше с отвесна издатина. Двете ѝ страни се съединяваха почти под прав ъгъл, като едната беше успоредна на брега на речицата, а другата – обърната към езерото. Не беше ли това същата скала, която обграждаше залива Слуи, удължавайки се на северозапад? Това можеха да узнаят едва след като изучеха по-обстойно местността.

Що се отнася до самата речица, десният ѝ бряг, широк двайсетина фута, минаваше по подножието на съседните височини, а левият, много нисък, едва се различаваше, от па-дините, локвите и мочурищата на тази блатиста равнина, която се простираше на юг, додето стигаше погледът. За да определят посоката на реката, трябваше да се качат на скалата, и Бриан се кълнеше, че няма да поеме обратно към залива Слуи, докато не се изкачи.

Преди всичко беше необходимо да изследват реката там, където водите на езерото се изливаха в нейното корито. На това място тя беше широка не повече от четиридесетина фута, но с приближаването си до устието сигурно ширината и дълбочината и се увеличаваха, ако в нея се вливаше някакъв приток от блатото или от по-горните плата.

– Я вижте! – извика Уилкокс точно когато стигна подножието на скалната издатина.

Вниманието му бе привлечено от купчина камъни, които образуваха нещо като яз, подобен на оня, който бяха забелязали по-рано в гората.

– Този път вече няма съмнение! – каза Бриан.

– Не, никакво съмнение! – отвърна Донифан, сочейки дървените отломки до края на яза.

Безспорно това бяха отломки от корпуса на лодка; между тях имаше едно полуизгнило и позеленяло от мъх парче дърво, чиято извивка показваше, че е част от вълнорез, на която още висеше желязна халка, проядена от ръждата.

– Халка! Халка! – възкликна Сървис.

И всички се заоглеждаха, приковани на място, сякаш човекът, който си бе служил с тази лодка и издигнал този яз, щеше всеки миг да се появи!

Но не! Никой не се появи! Много години бяха изтекли, откакто тази лодка е била изоставена на брега на реката. Или човекът, чийто живот бе минал тук, е срещнал отново себеподобни, или нещастният му живот е угаснал на тая земя, без да може да я напусне.

Ето защо лесно можем да разберем вълнението на младите момчета пред тия белези за човешко присъствие, което вече не подлежеше на спор!

Едва сега те забелязаха странното държане на кучето; Фан сигурно бе попаднал ка някаква следа. Той бе наострил уши, махаше усилено с опашка, душеше с муцуна земята и ровеше тревата.

– Я гледайте Фан! – каза Сървис.

– Подушил е нещо! – отвърна Донифан и се приближи до кучето.

Фан се бе спръл с вдигната лапа и протегнатата муцуна. После изведнъж се втурна към група дървета, които растяха в подножието на скалата откъм езерото.

Бриан и другарите му го последваха. След няколко минути те спряха пред един стар бук, на чиято кора имаше издълбани две букви и година, разположени по следния начин:

Ф Б 1807

Бриан, Донифан, Уилкокс и Сървис щяха дълго да стоят безмълвни и неподвижни пред този надпис, ако Фан, връщайки се по стъпките си, не бе изчезнал зад ъгъла на скалната издатина.

– Тука, Фан, тука! – завика Бриан. Кучето не се връщаше, ио се чуваше чест лай.

– Внимателно! – каза Бриан. – Да не се разделяме и да бъдем нащрек!

Наистина се налагаше да действуват много предпазливо. Наблизо може да се намираще отряд туземци и ако те бяха от ония свирепи индианци, които опустошават пампасите на Южна Америка, трябваше поскоро да се страхуват от присъствието им, отколкото да го желаят.

Със заредени за стрелба пушки и револвери в ръце момчетата бяха готови да се защищават.

Те пристъпиха напред, а после, като заобиколиха издатината, започнаха да се промъкват покрай стеснения бряг на реката. Не бяха

направили и двайсет крачки, и Донифан се наведе да вдигне от земята някакъв предмет.

Това беше кирка, чиято желязна част едва се държеше за полуизгнилата дръжка – американско или европейско изделие, а не от грубите сечива, изработвани от дивите полинезийци. И тя като халката на лодката беше силно ръждясала и несъмнено от дълги години изоставена на това място.

Също там, в подножието на скалата, личаха следи от обработване на земята – няколко неправилно очертани бразди и малка леха с индийски картофи, които, поради липса на грижи, бяха отново подивели.

Изведнъж печален вой раздра въздуха. Почти веднага се появи Фан, обзет от още по-необяснимо вълнение. Той се въртеше, подтичваше пред младите си господари, гледаше ги, зовеше ги, като че ли ги канеше да го последват.

– Сигурно има нещо необикновено! – каза Бриан, който напразно се мъчеше да успокои кучето.

– Да отидем там, където иска да ни заведе! – отвърна Донифан, давайки знак на Уилкокс и Сървис да тръгнат след него.

След десет крачки Фаш се спря пред гъсталак от храсти, клонките на които се преплитаха в самото подножие на скалата.

Бриан се приближи да види дали в този гъсталак не е скрит труп на животно, а може би и на човек, на чиято следа Фан е попаднал. И ето, като разтвори храстите, забеляза тясно отвърстие.

– Дали тук няма пещера? – извика той, като се отдръпна няколко крачки.

– Възможно е – отговори Донифан. – Но какво има в тази пещера?

– Ще узнаем! – каза Бриан.

И се залови да изсича с брадвата широка пролука в клоните, които закриваха отвора. Ослуша се, но не се чуваше никакъв подозрителен шум.

Сървис вече се готвеше да се промъкне през бързо разчистения отвор, ала Бриан му каза:

– Нека видим първо какво ще прави Фан!

Кучето продължаваше да вие глухо, което никак не беше успокоително.

Но дори в тази пещера да се криеше живо същество, то вече ще е излязло!

Трябваше да разберат какво има там. Тъй като въздухът във вътрешността на пещерата сигурно беше развален, Бриан хвърли през

отвора шепа запалена суха трева. Пръсвайки се по земята, тази трева изгоря бързо, което показваше, че въздухът може да се диша.

– Да влезем ли? – запита Уилкокс.

– Да – отговори Донифай.

– Чакайте поне да си осветим! – каза Бриан.

И като отсече смолист клон от един от боровете, които растяха по брега на реката, той го запали; после, последван от другарите си, се провря през храсталака.

При входа отвърстието беше високо пет фута и широко два, но внезапно се разширяваше и образуваше кухня, висока десетина фута и широка двойно повече, а подът ѝ се състоеше от много сух и ситен пясък.

Когато влезе там, Уилкокс се блъсна в дървено столче, поставено до маса, на която се виждаха разни домакински принадлежности: кана от пясъчлива глина, големи раковини, които вероятно са служили за чинии, нож с нащърбено и ръждясало острие, две-три въдици, тенекиено канче, празно като каната. До отсрещната стена се намираще нещо като сандък от грубо сковани дъски, в който имаше парцали от дрехи.

Значи нямаше никакво съмнение, че някой е живял в тази пещера. Но кога и кой? Дали обитателят ѝ не лежи в някой ъгъл?

В дъното беше сложено мизерно легло, застлано с дрипаво вълнено одеало. На една скамейка до горната му част имаше друго канче и дървен свещник, на чиято подставка бе останал само къс овъглен фитил.

Отначало момчетата се отдръпнаха при мисълта, че под това одеало е скрит труп. Бриан, превъзможвайки отвращението си, го повдигна.

Леглото беше празно.

След минута, все още много развълнувани, четиримата се върнаха при Фан, който, останал навън, продължаваше да надава жален вой.

После продължиха още двайсетина крачки но стръмния бряг на речницата и изведнъж се спряха. Чувство на ужас ги прикова на място!

Там, между корените на един бук, на земята лежаха останки от скелет.

Значи на това място е дошъл да умре нещастникът, който е живял в тази пещера несъмнено много години, и дори гробът му не беше в дивото убежище, което е обитавал!

IX

Оглед на пещерата. – Мебели и домакински прибори. – Боласите и

ласото. – Часовникът. – Почти нечетливата тетрадка. – Картата на корабкрушенеца. – Къде се намират. – Връщане в лагера. – Десният бряг на реката. – Тресащицето. – Сигналите на Гордън.

Бриан, Донифан, Уилкокс и Сървис пазеха дълбоко мълчание. Какъв беше човекът, дошъл да умре на това място? Дали корабкрушенец, чакал помощ до последния си час? От каква народност е бил? Млад ли е пристигнал в това земно кътче? Стар ли е умрял тук? Как е съумявал да задоволява нуждите си? Ако е попаднал тук вследствие на корабкрушение, дали и други като него са оцелели от катастрофата! И сам ли е останал след смъртта на другарите си по нещастие? Различните предмети, намерени в пещерата, от кораба му ли са, или сам той си ги е изработил?

Колко много въпроси, отговорът на които може би щеше да остане завинаги неизвестен!

А между другите – и един от най-сериозните! Ако този човек е намерил убежище на континент, защо не се е добрал до някой град във вътрешността, до някое пристанище по крайбрежието? Може би това преместване е било съпроводено с такива трудности, е такива пречки, които той не е могъл да преодолее? Или пък разстоянието, което е трябвало да измине, е било толкова голямо, че го е сметнал за непреодолимо? Едно беше сигурно: че този нещастник е паднал, омаломощен от болест или от старост, не е имал сили да се прибере в пещерата си и е умрял под това дърво!

И ако на него са липсвали средства да отиде да потърси спасение на север или на изток, дали те не ще липсват и на младите корабкрушенци от „Слуи“?

Както и да е, необходимо беше да огледат пещерата много внимателно. Кой знае дали нямаше да намерят там някакъв документ, съдържащ сведения за този човек, за произхода му, за продължителността на престоя му! От друга страна, трябваше да разберат дали могат да се насанят тук през зимата, след като напуснат яхтата.

– Елате! – каза Бриан.

И следвани от Фан, те се провряха през отвора, като си светеха с втори смолист клон.

Първият предмет, който забелязаха на една полица, закрепена за дясната стена, беше пакет свещи, грубо изработени от лой и кълчищен фитил. Сървис побърза да запали една от тях, която запъхна о

дървения свещник, и огледът започна.

Най-напред трябваше да изучат разположението на пещерата, тъй като вече нямаше съмнение, че в нея може да се живее. Тя представляваше голяма кухня, вероятно от времето на геологическите формации. В нея не се забелязваше никаква влага, макар че се проветряваше пред единствения отвор към брега. Стените ѝ бяха сухи също като стени от гранит, без ни най-малка следа от ония кристализирани просмуквания, ония броеници от капки, от които в някои порфирни или базалтови скали се образуват сталактитите. Впрочем поради самото си изложение тя беше защитена от морските ветрове. Вярно, че дневната светлина едва проникваше в нея; но като се издълбаеха един-два отвора в стената, лесно можеше да се поправи това неудобство и да се проветрява вътрешността за нуждите на петнайсет души.

Колкото до нейните размери – двайсет фута ширина и трийсет дължина, – тази пещера несъмнено щеше да бъде недостатъчна, за да служи едновременно за спалня, за трапезария, за общ склад и за кухня. Но всъщност тук трябваше да прекарат само петте или шестте зимни месеца, след което щяха да поемат на североизток, за да се доберат до някой град в Боливия или в Аржентинската република. Очевидно в случай, че се наложеше да останат за постоянно, щяха да се постараят да се обзаведат по-добре, като издълбаят скалата, която беше от много мек варовик. Но до началото на летния сезон трябваше да се задоволят с пещерата такава, каквата беше сега.

След като установиха това, Бриан огледа грижливо нещата, които се намираха в нея. Всъщност те бяха малко! Този нещастник трябва да е дошъл тук почти без нищо. Какво е успял да събере след коработрушението? Нищо освен безформени отломки, счупени мачти, парчета от обшивката, които са му послужили да измайстори това легло, тази маса, този сандък, тази пейка, тези столчета – единствената мобилировка на бедното му жилище. Необлагодетелствуван като оцелелите от „Слуи“, той не е разполагал с материалите, които притежаваха те. Няколко сечива, кирка, брадва, два-три домакински уреда, едно буренце, в което трябва да е имало ракия, един чук, две длета, един трион – само това можеше да намерят на първо време. Тези принадлежности са били спасени вероятно с лодката, от която бяха останали само отломките при яза на речицата.

Така предполагаше Бриан и го сподели с другарите си. И след преживения ужас при гледката на скелета, когато мислеха, че може би са обречени да умрат изоставени като него, сега разсъдиха, че не им

липсва нищо от това, от което е бил лишен този нещастник, и почувствуваха, че вярата им се възвръща.

Но кой е бил този човек? От какъв произход? Кога е станало претръпяното от него корабокрушение? Несъмнено много години са изтекли от смъртта му. Състоянието на костите, намерени под дървото, говореше достатъчно красноречиво за това! А и железото на кирката и халката на лодката, разядени от ръжда, гъстотата на шубраците, които запушваха входа на пещерата – всичко показваше, че корабокрушениецът е умрял отдавна.

Така че какъв признак още беше нужен, за да се превърне тази хипотеза в увереност?

Търсенето продължи и така бяха открити други предмети: втори нож с няколко счупени остриета, компас, чайник, железен прът, шило с връх, завит като кука – вид моряшка принадлежност. Но нямаше никакъв морски уред – нито далекоглед, нито морски компас, дори огнестрелно оръжие за лов на дивеч и защита от зверовете или от туземците!

Но тъй като е трябвало да се прехранва, този човек сигурно е бил принуден да поставя капани. Впрочем известна светлина бе хвърлена върху този въпрос, когато Уилкокс се провикна:

– Какво е това?

– Това ли? – запита Сървис.

– Топки за игра – отговори Уилкокс.

– Топки за игра ли?! – учуди се Бриан.

Но веднага позна за какво са служили двата обли камъка, току-що вдигнати от Уилкокс. Те представляваха ловни принадлежности, наричани „боласи“, които се състоят от две топки, съединени помежду си с въже, и се употребяват от южноамериканските индианци. Когато опитна ръка хвърли тези топки, те се увиват около краката на животното, парализират движенията му и ловецът лесно го хваща.

Несъмнено обитателят на тази пещера е измайсторил този уред, а също и едно ласо – дълъг ремък, с който се борави като с боласите, но на по-късо разстояние.

Такъв беше списъкът на вещите, намерени в пещерата, и в това отношение Бриан и другарите му се оказаха несравнимо по-богати, макар че бяха деца, а другият – възрастен.

Що се отнася до този човек, прост моряк ли е бил той, или офицер, който е могъл да впрегне знанията си? Трудно можеха да установят това, ако не беше едно откритие, което им позволи да напреднат по-решително по пътя към увереността.

В горната част на леглото, под единия ъгъл на одеялото, което Бриан отметна, Уилкокс намери часовник, закачен на гвоздей, забит в стената.

Този часовник беше с по-тънка изработка от обикновените моряшки часовници; той се състоеше от двойка сребърна кутия, от която висеше ключе, прикрепено за верижка от същия метал.

– Часът! Да видим колко е часът! – извика Сървис.

– От часа нищо няма да научим – отвърна Бриан. – Вероятно този часовник е спрял много дни преди смъртта на този нещастник!

Бриан отвори малко трудно кутията, защото пантичките ѝ бяха ръждясали, и можа да види, че стрелките показват три часа и двацет и седем минути.

– Но – забеляза Донифан – на този часовник е написано някакво име. Така ще можем да определим ...

– Имаш право – отговори Бриан.

И като погледна от вътрешната страна на кутията, успя да разчете следните думи, гравирани на капака:

Делпюш, Сен Мало – името на фабриканта и адресът му.

– Значи е французин, мой сънародник! – възкликна Бриан с вълнение.

Нямаше повече никакво съмнение: в тази пещера е живял французин, до часа, когато смъртта е сложила край на мъките му!

Към това доказателство скоро се прибави още едно, не по-малко убедително, когато Донифан, отмествайки леглото, вдигна от земята една тетрадка, чиито пожълтели страници бяха изписани с молив.

За нещастие по-голямата част от написаното беше почти нечетливо. Все пак успяха да разчетат няколко думи, между които и следните: Франсоа Бодоан.

Две имена, чиито инициали корабокрушенецът бе издълбал на дървото! Тази тетрадка беше дневник на живота му от деня, когато е бил изхвърлен на тоя бряг! И сред откъслечните фрази, които времето не бе заличило напълно, Бриан успя да разчете и думите: „Д ю г е Т р у е н“ – очевидно името на кораба, загинал в тези далечни краища на Тихия океан.

Освен това, в началото – година: същата, която беше изписана под инициалите, несъмнено годината на корабокрушението!

Значи са минали петдесет и три години, откакто Франсоа Бодоан е слязъл на този бряг. През целия си престой той не е получил никаква помощ отвън!

Но щом Франсоа Бодоан не е могъл да се прехвърли в някоя друга част от тоя континент, сигурно е имал пред себе си непреодолими препятствия?

Сега момчетата повече от всякога разбраха сериозността на положението си. Как щяха да се справят те е това, което един възрастен мъж, и то моряк, свикнал на трудна работа, приучен на голяма умора, не е успял да преодолее?

Една последна находка ги убеди, че всякакъв опит да напуснат тая земя би бил напразен.

Прелиствайки тетрадката, Донифан забеляза между страниците ѝ сгънат лист. Това беше карта, начертана с някакъв вид мастило, вероятно направено от вода и сажди.

– Карта! – възкликна той.

– Която Франсоа Бодоан вероятно е нарисувал сам! – отвърна Бриан.

– Ако е така, този човек не е бил прост моряк – забеляза Уилкокс, – а някой от офицерите на „Дюге Труен“, щом е съумял да начертае карта.

– А нима това е карта? – извика Донифан.

Да! Карта на тази местност! Още от пръв поглед разпознаха залива Слуди, подводните скали, пясъчния бряг, на който бяха разположили бивака си езерото, по чийто западен бряг се бяха спуснали Бриан и другарите му, трите островчета в морето, скалата, завиваща към брега на речицата, горите, които покриваха цялата централна област.

Зад противоположния бряг на езерото имаше още гори, които се простираха до края на другия бряг, а този бряг морето миеше отвсякъде.

Значи пропадаха проектите им да тръгнат на изток, за да търсят спасение в тази посока! Така че Бриан беше прав, а не Донифан! Значи морето обграждаше от есички страни този мним континент. Той беше остров, затова Франсоа Бодоан не е могъл да се измъкне!

На тази карта лесно се виждаше, че общите очертания на острова са възпроизведени доста точно. Сигурно разстоянията са определени по времето, необходимо за изминаването им, а не чрез триангулационни изчисления; но ако се съдеше по това, което Бриан и Донифан знаеха вече за местността между залива Слуди и езерото, грешките едва ли бяха съществени.

Освен това личеше, че корабкрушенецът е обходил целия остров, щом е отбелязал главните му географски подробности, и сигурно ажупата и бродът през реката са негово дело.

Ето какво представляваше островът според чертежа на Франсоа

Бодоан:

Той имаше продълговата форма и приличаше на огромна пеперуда с разперени крила. В централната си част, между залива Слуи и един друг залив, който се вдаваше на изток, той се стесняваше, но в южната му част имаше трети, по-отворен залив. Сред обширни гори се простираше езерото, дълго около осемнайсет мили и широко пет – твърде значителни размери. Ето защо когато Бриан, Донифан, Сървис и Уилкокс стигнаха западния му бряг, не можаха да видят северния, южния и източния. Затова и първоначално го бяха помислили за море. От това езеро изтичаха няколко речици и по-специално тази, която минаваше край пещерата и се вливаше в залива Слуи близо до лагера.

Единственото по-значително възвишение на този остров изглежда беше скалата, която вървеше косо от носа в северната част на залива до десния бряг на реката. Що се отнася до северната област, картата я сочеше като безводна и пясъчлива, докато зад реката се разстиляше огромно тресавище, което се удължазаше на юг като заострен нос. На североизток и югоизток се простираха дълги редици дюни, които придаваха на тази част от брега съвсем друг вид в сравнение със залива Слуи.

И най-после, ако се съди от мащаба, начертан в долната част на картата, островът трябва да имаше максимална дължина от север на юг около петдесет мили и най-голяма ширина от запад на изток – двайсет и пет. Като се имаха пред вид неправилните му очертания, обиколката му беше сто и петдесет мили.

Колкото до въпроса дали островът спадаше към някой полинезийски архипелаг, или беше усамотен сред Тихия океан, не можеха да се правят точни предположения.

Така или иначе, корабкрушенците от „Слуи“ трябваше да се настаният тук завинаги, а не временно. А тъй като пещерата им предлагаше отлично убежище, следваше да пренесат в нея цялото си имущество, преди първите зимнибури да са разбили окончателно шхуиата.

Сега беше необходимо да се върнат незабавно в лагера. Гордън сигурно много се безпокоеше – три дена бяха изтекли от заминаването на Бриан и другарите му – и може би се страхуваше да не им се е случило нещо лошо.

По съвет на Бриан решиха да потеглят още същия ден в единайсет часа сутринта. Нямаше смисъл да се изкачват на скалата, тъй като от картата личеше, че най-късият път е по десния бряг на речицата, която течеше от изток на запад. До залива оставаха най-много седем мили, които можеха да се изминат за няколко часа.

Но преди да тръгнат, момчетата искаха да изпълнят последния си дълг към французина-корабокрушенец. С помощта на кирката изкопаха гроб под същото дърво, на което Франсоа Бодоан бе издълбал началните букви на своето име, и отбелязаха мястото с дървен кръст.

След този благочестив обряд четиримата се върнаха при пещерата и запушиха отвърстието, за да не могат да влизат животни. Като довършиха остатъка от хранителните си припаси, те се спуснаха по десния бряг на реката, следвайки все подножието на скалата. Едн час по-късно стигнаха до мястото, където скалата се отдръпваше от брега и поемаше косо към северозапад.

Докато вървяха покрай реката, те се движеха много бързо, защото брегът не беше толкова отрупан с дървета, храсти и трева.

Предполагайки, че реката служи за свързка между езерото и залива Слуди, вървешком Бриан не преставаше да я проучва внимателно. Стори му се, че поне в горното ѝ течение можеше да се дърпа с гемиджийско въже или да се бута с канджа лодка или сал – това би улеснило пренасянето на багажа, при условие, че използваха прилива, чието действие се усещаше чак до езерото. Важното беше по реката да не се появят бързеи и да не стане толкова плитка и тясна, че да не може да се плава по нея. Но не се оказа нито едното, нито другото; по протежение на три мили от мястото, където излизаше от езерото, речницата явно предлагаше отлични условия за плаване.

Към четири часа вечерта се наложи да изоставят пътя по брега. Оказа се, че десният бряг е пресечен от широко и тинесто тресавище, по което беше рисковано да се върви. Тъй че най-благоуразумно беше да поемат през гората.

Тогава с компас в ръка Бриан се насочи на северозапад, за да стигне залива Слуди по най-късия път. Това предизвика значително забавяне, понеже високата трева образуваше по земята непроходим гъсталак. На всичко отгоре под гъстия свод на брезите, боровете и буките почти едновременно със залеза настъпи мрак.

Изминаха две мили при тези много трудни условия. Когато заобиколиха тресавището, което се простираше доста далеч на север, разсъдиха, че е най-добре да тръгнат отново по течението на реката, защото, ако се съдеше по картата, тя се вливаше в залива Слуди. Но така щяха да заобикалят много, а Бриан и Донифан не искаха да губят време, като се връщат в същата посока. Те продължиха през гората и към седем часа вечерта разбраха, че са загубили пътя.

Дали няма да се наложи да прекарат нощта под дърветата? Това не

би било толкова лошо, ако имаха провизии, а вече започваха да усещат силен глад.

– Да продължим нататък – каза Бриан. – Като вървим на запад, непременно ще стигнем лагера.

– При условие, че тази карта не ни лъже – отвърна Донифан, – и това не е реката, която се влива в залива!

– Защо мислиш, че картата не е точна, Донифан?

– А защо да не мисля, Бриан?

Както виждаме, Донифан, който не бе се примирил е поражението си, упорито отказваше да вярва на картата на корабокрушенеца. Ала не беше прав, защото не можеше да се отрече, че Франсоа Бодоан е изобразил точно изучената вече част от острова.

Бриан сметна за безполезно да спори по този въпрос, и решително тръгнаха отново на път.

В осем часа вече не можеха да се ориентират, толкова гъст беше мракът. А тази безкрайна гора не свършваше!

Изведнъж през една пролука между дърветата се показва ярка светлина, която озаряваше всичко наоколо.

– Какво е това? – запита Сървис.

– Падаща звезда, предполагам – каза Уилкокс.

– Не, това е ракета! – възрази Бриан. – Ракета, изстреляна от „Слуи“.

– И значи сигнал от Гордън! – възкликна Донифан и отговори с пушечен изстрел.

Когато в мрака се издигна втора ракета, Бриан и другарите му, водейки се по една звезда, се насочиха натам и след три четвърти час пристигнаха в лагера на „Слуи“.

Действително Гордън, страхувайки се да не са се загубили, бе намислил да пусне няколко ракети, за да им покаже местоположението на шхуната.

Чудесна идея, защото без нея Бриан, Донифан, Уилкокс и Сървис нямаше да могат тази нощ да си почиват на койките в яхтата.

X

Разказ за изследването. – Решават да напуснат „Слуи“. – Разтоварване и разглюбяване на яхтата. – Бурята, която я довършива. – Наситанени под палатка. – Строеж на сал. – Товарене и отплаване. – Две

нощи по реката. Пристигане във Френч-ден.

Лесно можем да си представим как бяха посрещнати Бриан и тримата му другари. Гордън, Крос, Бакстър, Гарнет и Уеб им разтвориха обятията си, а малките се хвърлиха на вратовете им. И двете страни надаваха радостни викове и си стискаха енергично ръцете. Фаи също взе участие в това сърдечно посрещане, примесвайки своя лай с възгласите „ура“ на децата. Колко дълго им се бе сторило това отсъствие!

Дали не са загубили пътя? Дали не са попаднали в ръцете на туземци? А може да са ги нападнали хищници!

Такива въпроси си задаваха тия, които бяха останали в лагера при „Слуи“.

Но Бриан, Донифан, Уилкокс и Сървис се бяха завърнали; сега се полагаше да научат какво им се е случило по време на тяхната експедиция. Но тъй като бяха много уморени от дългия път през деня, разказът бе отложен за другия ден.

– Ние сме на остров!

Това беше всичко, което се задоволи да каже Бриан, а то беше достатъчно, за да си представят бъдещето, предвещаващо много тревоги. Въпреки това Гордън прие новината, без да прояви особено обезсърчение.

– Е, добре, така и очаквах – сякаш искаше да каже той, – и това не ме безпокои особено!

На другия ден, 5 април, още от зори големите – Гордън, Бриан, Донифан, Бакстър, Крос, Уилкокс, Сървис, Уеб и Гарнет, а също и Моко, който можеше да даде добри съвети, се събраха при носа на яхтата, докато останалите още спяха. Бриан и Донифан вземаха един след друг думата и разправиха на другарите си какво се бе случило. Казаха как по каменния брод през един поток и по останките от една ажупа, скрита под гъсталака, бяха заключили, че тази страна е обитавана или някога е била обитавана. Обясниха как огромното водно пространство, което отначало помислили за море, се оказало езеро, как нови следи ги довели до пещерата, до мястото, където реката изтичала от езерото, как намерили костите на Франсоа Бодоан, по произход французин, как най-сетне картата, начертана от французина, ги убедила, че „Слуи“ се е разбила в остров.

Всичко това бе описано от Бриан и Донифан надълго и нашироко, без да пропуснат ни най-малката подробност. И сега всички, като

гледаха тази карта, разбираха добре, че спасение можеше да дойде само отвън!

Но макар че бъдещето се представяше в най-мрачни краски, макар че младите корабокрушенци можеха да се уповават вече само на бога, най-малко от всички – трябва да подчертаем това – се плашеше Гордън. Този млад американец нямаше семейство, което да го чака в Нова Зеландия. Освен това, тъй като беше надарен с практичен, методичен, организаторски ум, задачата да се създаде, така да се каже, една малка колония, не го плашеше. В нея той съзираше възможност да приложи личните си склонности и се постара да повдигне духа на своите другари, като им обеща сносен живот, стига да пожелаеха да му помагат.

Преди всичко, тъй като островът беше с доста значителни размери, той не можеше да не е отбелязан на картата на Тихия океан в съседство с южноамериканския континент. След като разгледаха внимателно атласа на Щилер; се убедиха, че в него не беше обозначен никакъв значителен остров извън архипелазите, които обхващат островите на Огнена земя, Десоласион, Кралица Аделаида, Кларънс и др. Ако островът представляваше част от тези архипелази, отделени от континента само чрез тесни проливи, Франсоа Бодоан непременно би отбелязал това на картата си – а не бе го сторил. Значи островът беше усамотен и можеше да се заключи, че се намира по на север или по на юг от тези земи. Но без достатъчно сведения, без необходимите уреди беше невъзможно да се определи местоположението му в Тихия океан.

Не им оставаше нищо друго, освен да се настанят тук окончателно, докато лошият сезон не е направил всякакво местене невъзможно.

– Най-добре ще бъде да се заселим в пещерата, която открихме на бреговете на езерото – каза Бриан. – Тя ще ни осигури отличен подслон.

– Достатъчно голяма ли е, за да се поберем всички? – запита Бакстър.

– Очевидно не – отговори Донифан, – но мисля, че ще можем да я разширим, като издълбаем в скалата втора кухня! Нали имаме сечива.

– Ще я заемем на първо време такава, каквата е – обади се Гордън, – дори и да ни бъде тясно ...

– Най-вече – добави Бриан – трябва да се пренесем час по-скоро!

Действително това беше спешно. Както бе забелязал Гордън, от ден на ден шхуната ставаше все по-необитаема. Последните дъждове, след които настъпиха много големи горещини, доведоха до повреда в обшивката на корпуса и палубата. През скъсаните платна във вътрешността проникваха въздух и вода. Освен това вълните, които заливаха брега,

дълбаеха пясъка под дъното ѝ, и наклонът на яхтата се увеличаваше, като същевременно тя видимо потъваше в неустойчивата почва. Ако по тоя бряг се разразеше някоя буря, както става през периода на равноденствието, който още продължаваше, имаше опасност „Слуи“ да се разпадне за няколко часа. Затова трябваше не само да я напуснат незабавно, но и да я разглобят методично, така че да вземат всичко, което би могло да им бъде полезно – греди, дъски, желязо, мед, с оглед на обзаждането на Френч-ден (Френската пещера) – име, което дадоха на пещерата в памет на французина-корабокрушенец.

– А къде ще живеем, докато се настаним там? – запита Донифан.

– В палатка – отговори Гордън, – палатка, която ще опънем на брега на реката, между дърветата.

– Това е най-благоразумно – каза Бриан, – и не бива да губим нито час!

Всъщност разглобяването на яхтата, разтоварването на вещите и провизиите, строежът на сал за пренасянето на този товар изискваше най-малко едномесечен труд, така че щяха да напуснат залива Слуи в първите дни на май, съответствува на първите дни на ноември в северното кълбо, тоест началото на зимата.

С право Гордън бе избрал брега на реката за място на новия лагер, защото пренасянето трябваше да стане по вода. Нямахме никакъв друг по-пряк и по-удобен път. Беше почти невъзможно да се влечи през гората или по брега на реката всичко, което щеше да остане от яхтата след разглобяването ѝ. Напротив, ако използваша на няколко пъти прилива, който се усещаше чак до езерото, без особен труд щяха да стигнат със сал до целта си.

Както знаем – лично Бриан се бе уверил в това, – в горното течение на реката нямаше никакви препятствия – нито водопади, нито бързеи, нито язове. Така че с помощта на яла извършиха ново изследване, за да изучат долното течение от тресавището до устието. Бриан и Моко можаха да се убедят, че и тази част от реката е плавателна. Значи имаше несъмнена връзка между залива Слуи и Френч-ден.

Следващите дни използваша за разполагане на лагера на речния бряг. Ниските клони на два бука, съединени чрез дълги пръти с клоните на трети, служеха за опора на голямото резервно платно на яхтата, чиито краища спуснаха до земята. В тази палатка-убежище, здраво привързана с въжета, пренесоха постелките, най-необходимите домашни потреби, оръжието, мунициите, вързопите с провизии. Тъй като салът щеше да се строи с останките от яхтата, трябваше да чакат да завърши

разглобяването му.

Не можеха да се оплачат от времето, което се задържаше сухо. Макар и да имаше понякога вятър, той духаше от сушата, така че работата вървеше при добри условия.

Към 15 април на борда на шхуната вече не бе останало нищо, освен тежките предмети, които можеха да се измъкнат едва след пълното разглобяване на яхтата – между другото оловени кюлчета, служещи за балласт, съдовете за вода в трюма, брашпилът, кухнята – твърде тежки, за да могат да се вдигнат без механизми. Колкото до такелажа³⁴, фок-мачтага, рейте, вантите и железните бакшаги³⁵, веригите, котвите, въжетата и други, каквито имаше в значително количество, всичко това бе малко по малко пренесено и стоварено близо до палатката.

Разбира се, колкото и спешна да беше тази работа, не пропускаха да задоволяват ежедневните си нужди. Донифан, Уеб и Уилкокс отделяха по няколко часа за лов на скални гълъби и други птици, долетели от блатото. Малките се занимаваха със събиране на мекотели, когато отлива оголеше подводните скали; Приятно беше да се гледа как Дженкинс, Айвърсън, Доул и Костър шляпаха през локвите като новоизлюпени пиленца. При това те мокреха не само краката си, за което строгият Гордън ги мъмреше, докато Бриан се стараяше да ги оправдава. Жак също работеше с другарчетата си, но никога не участвуваше във веселия им смях.

Така работата вървеше гладко и методично, при което се чувствуваше влиянието на Гордън, комуто никога не липсваше практичност. Очевидно това, което Донифан му позволяваше, никога не би позволил нито на Бриан, нито на някой друг. Изобщо в целия този малък свят цареше сговор.

Но трябваше да бързат. Втората половина на април вече не беше така благоприятна. Средната температура се понижи чувствително. Няколко пъти рано сутрин термометърът спадна до нулата. Зимата приближаваше, а с нея щяха да дойдат и спътниците ѝ – градушката, снегът, бурите, особено страшни в южните райони на Тихия океан.

Като предпазна мярка малки и големи трябваше да се обличат по-топло, да си навличат плътни трико, панталони от дебел плат, вълнени фланелки, приготвени с оглед на люта зима. Достатъчно беше да се надзърне в бележника на Гордън, за да се разбере къде се намират тези

34. Такелаж – съвкупност от мачтовите корабни въжета, скрипците и други уреди за бояване с тях. – Б. пр.

35. Бакшаг – въже за поддържане на мачтата или комина на кораб. – Б. пр.

дрехи, подредени по качество и ръст. Бриан се грижеше главно за най-малките. Той следеше да не им изстиват краката, да не се излагат на острия въздух, когато са запотени. И при най-слабата хрема им заръчваше и дори ги заставяше да лежат до силна жарава, която се поддържаше де-нонощно. Няколко пъти Доул и Костър трябваше да останат в палатката ако не можем да я наречем стая, и Моко не жалеше настойката от билки, чиито съставни части бяха взети от бордовата аптечка.

Щом опразниха яхтата от цялото и съдържание, се заловиха с корпуса, който впрочем се пукаше отвсякъде.

Махнаха грижливо листите на медната обшивка, за да ги използват за обзавеждането на Френч-ден. След това с помощта на клещите и чука свалиха обшивката, прикрепена за ребрата с гвоздеи и дъбови клинове. Това беше трудна работа, която измъчи много тия неопитни, още недостатъчно силни ръце. Така че разглобяването вървеше бавно, ала на 25 април една буря помогна на тружениците.

Макар и да бе настъпил вече студеният сезон, през нощта се разрази много силна буря, предизвестена от колебанието на барометъра. Светкавици пламтяха по цялото пространство, гръмотевиците не преставаха от полунощ до зори – за голям ужас на малките. За щастие не вала, но на два-три пъти се наложи да задържат палатката срещу бесния вятър.

Тя устоя благодарение на дърветата, между които беше вързана, но не беше така с яхтата, изложена на поривите на вятъра и блъскана от бушуващите огромни вълни.

Разрухата беше пълна. Съдраната обшивка, изкъртените ребра, килът, счупен от няколко силни удара в дъното, скоро станаха на парчета. Нямаше за какво да съжालяват, защото отдръпващите се вълни отнасяха само част от тези отломки, повечето от които се задържаха на върха на подводните скали. Колкото до железните части, нямаше да бъде трудно да ги намерят под пластове пясък.

През следващите дни всички се занимаваха именно с тази работа. Тук-там се търкаляха греди, дъски, метални кюлчета от трюма, предмети, които не бяха успели да вземат. Оставаше само да ги пренесат на десния бряг на реката, на няколко стъпки от палатката.

Трудна работа наистина, но постепенно, с големи усилия и тя бе доведена до успешен завършек. Интересно беше да се наблюдават как всички влачеха дружно и с насърчителни подвиквания някоя тежка дървена отломка, за която бяха привързани с въжета. За лостове им служеха части от рангоута или заоблени дървета, които улесняваха търкалянето

на тежките неща. Най-трудно беше пренасянето до местоназначението на брашпила, кухненската печка и ламаринените съдове за вода, които тежаха много. Защо нямаха тези деца със себе си някой опитен възрастен, който да ги направлява! Ако Бриан беше с баща си, а Гарнег – със своя, инженерът и капитанът щяха да съумеят да избегнат много грешки, които те извършиха и щяха да извършат занаяпред. Обаче Бакстър, който разбираше от механика, прояви голяма сръчност и старание. Благодарение на неговите усилия и съветите на Моко, за забити в земята заострени колци бяха прикрепени скрипци, които увеличиха десетократно силите на тази дружина млади момчета и им помогнаха да довършат работата си.

С една дума, на 28-и вечерта всичко останало от „Слуи“ бе пренесено на мястото, откъдето трябваше да се натовари. Така най-трудното беше свършено, защото отсега нататък самата река щеше да се заеме с докарването на този материал до Френч-ден.

– От утре – каза Гордън – ще почнем строежа на нашия сал.

– Да – рече Бакстър – и за да не си правим труд да го спускаме, предлагам да го построим на самата вода.

– Няма да бъде удобно! – забеляза Донифай.

– Нищо, да опитаме! – отвърна Гордън. – Ако ни отвори повече работа, поне няма да става нужда да го спускаме на вода.

Този начин на действие беше наистина за предпочитане и именно така на другия ден положиха основите на тоя сал, който трябваше да има достатъчно големи размери, за да побере тежък и обемист товар.

Откъртените от шхуната греди, прекършеният на две кил, фок-мачтата, остатъкът от грот-мачтата, счупена на три фута от палубата, напречните и надлъжните греди, поддържащи палубата, бушпритът, фокреята, хоризонталното рангоутно дърво и гафелът на бизана бяха пренесени на такова място на брега, което водата заливаше само при силен прилив. Дочакаха тоя момент и когато приливът повдигна всички тия неща, ги блъснаха в реката. Там събраха най-дългите, а после ги съединиха едно за друго, като поставиха напречно по-малките и ги вързаха здраво.

Така се получи солидна основа, дълга почти трийсет фута и широка петнайсет. Работиха без прекъсване цял ден и завършиха скелета на сала чак вечерта. Тогава Бриан предвидливо го върза за дърветата на брега, да не би приливът да го тласне срещу течението, към Френч-ден, или пък отливът да го отнесе по течението към морето.

Капнали от умора след толкова напрегнат ден, всички вечеряха с

вълчи апетит и спаха кепробудно до сутринта.

На другия ден, 30-и, още от зори всеки се запретна за работа.

Сега трябваше да поставят площадка върху скелета на сала. За това им послужиха дъските от палубата и обшивката на корпуса на „Слуи“. С гвоздеи, забити здраво с чук, и въжета, вързани около отделните части, закрепиха скелета и образуваха солидно цяло.

Тази работа им отне три дни, макар че всички бързаха, защото ие биваше да губят нито час. По повърхността на локвите, между подводните скали и по бреговете на реката вече се образуваха ледени кристали. Палатката започваше да става недостатъчна за подслон въпреки силния огън. Гордън и другарите му едва успяваха да издържат на ниската температура, като се притискаха един до друг и се увиваха с одеялата си. Ето защо се налагаше да ускорят работата, за да почнат окончателното настаняване във Френч-ден. Там поне се надяваха да успеят да се преборят с негодите на зимата, която е толкова сурова в тия високи географски ширини.

Разбира се, площадката закрепиха колкото се може по-здраво, за да не се разглоби по пътя – тогава целият товар щеше да потъне и реката. За да предотвратят такова нещастие, по-добре беше да отложат отплаването с едно денонощие.

– Все пак – забеляза Бриан – трябва да тръгнем не по-късно от 6 май.

– Че защо? – запита Гордън.

– Защото в другиден е новолуние – отговори Бриан – и в продължение на няколко дни приливът ще се засилва. А колкото по-силен е той, толкова повече ще ни помага да се движим срещу течението на реката. Помисли си за това, Гордън! Ако се наложи да влачим този тежък сал с въже или да го тикаме с канджа, никога не ще успеем да се справим с течението!

– Имаш право – отвърна Гордън, – трябва да тръгнем най-късно до три дни!

Ето защо всички решиха да не почиват, докато не довършат работата си.

На 3 май се заловиха с товаренето, трябваше да разполагат нещата внимателно, за да може салът да пази необходимото равновесие. Всеки участвуваше в тази работа според силите си. На Дженкинс, Айвърсън, Доул и Костър бе възложено да пренасят малките предмети – домашни потреби, уреди, инструменти – и да ги стоварват на площадката, където Бриан и Бакстър ги нареждаха грижливо под напътствията на Гордън.

На големите се падна трудната задача да товарят по-тежките неща: печката, съдовете за вода, брашнила, железариите, листата от обшивката и други, а после – другите останки от „Слуи“: ребрата, обшивката им, гредите от палубата, капаците на люковете. Те пренесоха също вързопите с хранителни припаси, буретата с вино, бира и спирт, като не забравиха и няколко торбички сол, събрана между скалите в залива. За да улесни товаренето, Бакстър вдигна два пръта, поддържани с четири въжета. На края на този подемен кран нагласиха скрипец, на който прикрепиха една от малките хоризонтални лебедки на яхтата – така можеха да се поемат предметите от земята, да се вдигат и поставят без сътресение на площадката.

С една дума, всички работеха толкова внимателно и усърдно, че след обед на 5 май всеки предмет беше на мястото си. Оставаше само да отвържат въжетата на сала. Това щеше да стане на другия ден, около осем часа сутринта, щом приливът се покажеше в устието на реката.

Може би тези момчета си въобразяваха, че след като са свършили работата си, ще могат да се наслаждават до вечерта на заслужена почивка. Но не стана така; едно предложение на Гордън им отвори нова работа.

– Другари – каза той, – тъй като ще се отдалечим от залива, няма да бъдем вече в състояние да наблюдаваме морето и ако някой кораб се появи от тази страна на острова, не ще можем да му дадем сигнали. Затова мисля, че не ще е зле да поставим мачта на скалата и да издигнем за постоянно на нея едно от нашите знамена. Надявам се, че това ще бъде достатъчно, за да привлече вниманието на кораби в морето.

Предложението бе прието, и стенгата на шхуната, която не бяха използвали за направата на сала, бе домъкната до подножието на скалата, чийто склон откъм речния бряг беше по-леснодостъпен. Все пак положиха големи усилия, докато изкачат лъкатушната пътека, която водеше за върха.

Ала успеха и забиха мачтата здраво в земята. След това с помощта на въже Бакстър издигна английското знаме, а Донифан даде пушечен салют.

– Ех, ех – забеляза Гордън на Бриан, – ето че Донифан завладя острова от името на Англия!

– Нищо чудно той вече да е нейно владение – отвърна Бриан.

Гордън не можа да съдържи гримасата си, защото от начина, но който говореше понякога за „своя остров“, изглеждаше, че го смята за американски.

На другия ден при изгрев слънце всички бяха на крак. Побързаха да разглобят палатката и да пренесат постелките на сала, където ги покриха с платнища, за да ги предпазят, докато стигнат целта си. Впрочем по всичко личеше, че няма защо да се страхуват от времето. Ако все пак вятърът изменеше посоката си, той щеше да докара над острова изпаренията на морето.

В седем часа приготвленията завършиха. Площадката на сала беше стъкмена така, че при нужда можеха да прекарат на нея два-три дни. Колкото до хранителните припаси, Моко бе отделил това, което щеше да бъде необходимо през време на пътуването, без да става нужда да се пали огън.

В осем и половина часа всички заеха местата си на сала. Големите застанаха от двете страни, въоръжени с канджи и пръти – единственото средство за управление, с което разполагаха, защото кормилото би било безсилно срещу течението.

Малко преди девет часа приливът се почувствува, защото по скелета на сала се разнесе глухо прашене – съставните му части играеха в съединяващите ги възета. Но след този първи напор вече нямаше опасност от разпадане на сала.

– Внимание! – извика Бриан.

– Внимание! – провикна се Бакстър.

Двамата стояха прк възетата, които придържаха сала отпред и отзад, и стискаха краищата им в ръце.

– Готови сме! – подвикна Донифан, който стоеше с Уилкокс в предната част на площадката.

След като се убеди, че приливът подхваща сала, Бриан изкомандува:

– Пущайте!

Заповедта бе изпълнена незабавно и освободеният сал се понесе бавно между двата бряга, мъкнейки подире си и яла.

Всички се зарадваха, като видяха, че тежката им машинария се движи. Дори да бяха построили плавателен съд с висок борд, едва ли щяха да бъдат толкова доволни от себе си!

Нека им простим това дребно тщеславие!

Както знаем, десният бряг, обрасъл с дървета, беше значително повисок от тесния ляв бряг, граничещ със съседното тресавище. Бриан, Бакстър, Донифан, Уилкокс и Моко налягаха всички сили да отблъснат сала от по-ниския бряг, където имаше опасност да заседнат; дълбочината на водата им позволяваше да се движат без особено затруднение

покрай другия бряг на реката.

Така че салът се придържаше колкото е възможно по-близо до десния бряг, край който приливът течеше по-на-право и който можеше да осигури опора за канджите.

За първите два часа от отплаването изминаха около една миля, без да се блъснат никъде; при тези условия салът щеше да пристигне благополучно при Френч-ден.

Все пак, според предварителното изчисление, направено от Бриан, тъй като, от една страна, дължината на тази река от езерото до устието ѝ в залива Слуди трябва да беше шест мили, а, от друга, тъй като по време на прилива можеха да изминат само две мили, щяха да им бъдат нужни няколко прилива, докато стигнат до целта си.

Действително към единайсет часа отливът започна да отдръпва водите надолу по течението на реката, и веднага побързаха да вържат сала здраво за брега, за да не тръгне към морето.

Очевидно ще могат да потеглят отново вечерта, когато започне нощният прилив; но така рискуваха да се движат по тъмно.

– Мисля, че това ще е много неблагоприятно – забеляза Гордън, – защото салът ще бъде изложен на удари, които може да го разглобят. Аз съм на мнение да почакаме до утре, за да се възползуваме от дневния прилив!

Предложението беше много разумно, затова всички го одобриха. По-добре да се забавят с едно денонощие, отколкото да изложат на опасност ценния товар, като се предоставят на течението на реката.

Така се налагаше да престоят на това място половин ден, а после и цяла нощ. Ето защо Донифан и обичайните му другари по лов, придружени от Фан, побързаха да слязат на десния бряг.

Гордън ги бе посъветвал да не се отдалечават много и те трябваше да се вслушат в съвета му. И тъй като донесоха две тлъсти дропли и цяла връзка тинаму, самолюбието им бе задоволено.

По съвет на Моко този дивеч трябваше да се, запази за първото ядене – закуска, обед или вечеря – в столовата на Френч-ден.

През този поход Донифан не откри никаква следа от някогашно или скорошно човешко присъствие в тази част от гората. Колкото до животни, той забеляза едри птици, бягащи през гъсталака, но не можа да разбере какви са.

Денят свърши, и цяла нощ Бакстър, Уеб и Крос бяха заедно, готови, според случая, било да удвоят, въжетата, с които салът беше привързан за брега, било да ги поотпуснат, когато течението се измени.

Не стана нужда да се вдига тревога. На другия ден към десет без четвърт, когато започна приливът, заплаваха отново при същите условия, както предния ден.

Нощта беше студена. Денят – също. Крайно време беше да пристигнат. Какво ще стане, ако водата на реката замръзне, ако няколко ледени блока, дошли от езерото, се насочат към залива Слуи? Причина за сериозно безпокойство, от което щяха да се избавят чак когато пристигнеха при Френч-ден.

Ала не можеха да се движат по-бързо от прилива, не можеха и да продължават срещу течението, когато настъпеше отлив, затова за час и половина не успяха да изминат повече от една миля. А това беше още средната скорост за тоя ден. Към един часа след обед спряха срещу тресавището, което Бриан бе принуден да заобикаля на връщане в залива Слуи. Възползуваха се от случая, за да го изследват в крайречната му част. Моко, Донифан и Уилкокс се качиха на яла и миля и половина се движиха с него в северна посока; спряха чак когато стигнаха плитчина. Това тресавище беше нещо като продължение на блатото, простиращо се отвъд левия бряг, и изглеждаше много богато на водни птици. Така че Донифан можа да застреля няколко бекаса, които щяха да допълнят дроплите и тинамусите в склада за провизии на сала.

Спокойна, но студена нощ, с остър вятър, който проникваше в речната долина. Дори на няколко места се образува тънък лед, който се чупеше или разпадаше при най-малкия удар. Въпреки всички взети мерки, на площадката беше неудобно, макар че всеки се бе постарал да се стуши под платнищата. Някои от децата, особено Дженкинс и Айвърсън, не издържаха и започнаха да съжаляват, че са напуснали лагера при „Слуи“. Няколко пъти стана нужда Бриан да ги успокоява с ободрителни думи.

Най-после на другия ден след обед с помощта на прилива, който продължи до три и половина часа, салът стигна езерото и спря до брега, пред самия вход на Френч-ден.

XI

Първоначално разполагане във Френч-ден. – Разтоварване на сала. – Посещение на гроба на корабкрушенеца. – Гордън и Донифан. – Кухненската печка. – Пернат и друг дивеч. – Нанду. – Проектите ни Сървис. – Наближава лошият сезон.

Разтоварването бе съпроводено с радости викове от малките, за които всяка промяна в обичайния живот беше все едно нова игра. Доул подскачаше по брега като козле, Айвърсън и Дженкинс тичаха към езерото, а Костър дръпна Моко настрана и му каза:

– Ти ни обеща хубав обед, юнга.

– Е, ще минете и без него, господин Костър – отговори Моко.

– Но защо?

– Защото днес нямам време да ви готвя!

– Какво, без обед ли ще останем?

– Не, но ще вечеряте, дроплиите няма да са лоши и за вечеря!

И Моко се засмя, показвайки хубавите си бели зъби.

След като го тупна приятелски по гърба, малкият Костър отиде да търси другарчетата си. Бриан им бе наредил да не се отдалечават, за да бъдат винаги под око.

– Няма ли да отидеш с тях? – запита той братчето си.

– Не, предпочитам да остана тук! – отговори Жак.

– Добре ще бъде да се пораздвижиш – продължи Бриан. – Аз не съм доволен от теб, Жак! Ти криеш нещо. Или си болен?

– Не, бате, нищо ми няма!

Все същият отговор, който не можеше да задоволи Бриан, решен твърдо да изясни работата, дори и да се стигнеше до кавга с малкия твърдоглавец.

Обаче не биваше да губят нито час, ако искаха да прекарат тая нощ във Френч-ден.

Най-напред тия, които не познаваха пещерата, трябваше да я огледат. Ето защо, щом привързаха сала здраво за брега, на по-спокойно място, извън течението на реката, Бриан помоли другарите си да тръгнат с него. Юнгата се бе снабдил с корабен фенер, чийто пламък, многократно увеличен от лещите, даваше силна светлина.

Пристъпиха към отпушването на входа. Намериха клоните в същото положение, както ги бяха нагласили Бриан и Донифан. Значи нито човек, нито звяр не се бе опитвал да проникне във Френч-ден.

След като махнаха клоните, всички се провряха през тесния отвор. Фенерът осветяваше пещерата несравнимо по-добре, отколкото смолистите клони или дебелите свещи на корабокрушенеца.

– Ех, ще ни бъде тясно тук! – забеляза Бакстър, който току-що бе измерил дълбочината на пещерата.

– Ами! – извика Гарнет. – Ако сложим койките една върху друга, като в каюта.

– Има ли смисъл? – възрази Уилкокс. – Достатъчно е да ги разположим в редица на земята.

– Но тогава няма да ни остане място да се движим насам-нататък – възрази от своя страна Уеб.

– Е, пък няма да се движим и това е! – обади се Бриан. – Можеш ли да ни предложиш нещо по-хубаво, Уеб?

– Не, но ...

– Но – прекъсна го Сървис – важното е да имаме задоволително убежище! Според мен Уеб едва ли си е въобразявал, че ще намери тук напълно обзаведен апартамент със салон, столова, спалня, хол, пушалня, баня ...

– Вярно – каза Крос. – Но все пак ни е нужно място, където да може да се готви.

– Ще готвя навън – обади се Моко.

– В лошо време това няма да бъде удобно – забеляза Бриан. – Тъй че, мисля, още утре трябва да настаним тук печката от „Слуи“

– Печка в пещера, където ще се храним и ще спим! – възрази Донифан с подчертано отвращение в гласа.

– Е, ти смъркай амоняк, лорд Донифан! – възкликна Сървис и прихна да се смее от все сърце.

– Ще правя каквото си искам, помощник-готвачо! – тросна се надменният юноша, като смръщи вежди.

– Добре, добре! – побърза да се намеси Гордън. – Приятно или не, ще трябва още отсега да го решим! Пък и печката ще служи не само за готвене, но и за отопляване на вътрешността на пещерата. А що се отнася до това – да се разположим по-нашироко, като прокопаем в скалата допълнителни помещения, ще имаме цяла зима за тая работа, стига да е възможно. Но първо да приемем Френч-ден такава, каквата е, и да се настаним колкото се може по-удобно!

До обед внесоха койките, после ги разположиха в редица на пясъка. Макар и да бяха сгъстени една до друга, тия деца, свикнали на тесните каюти на шхуната, не придирияха много.

До вечерта се занимаваха с настаняването. После поставиха в средата на пещерата голямата маса от яхтата, и Гарнет, подпомаган от малките, които му носеха различни прибори от сала, се зае да я нарежда.

Моко от своя страна с помощта на Сървис свърши отлична работа. Със сухи дърва, събрани от Уеб и Уилкокс в гората край брега,

накладоха едно огнище, разположено между два големи камъка в подножието на скалната издатина. Към шест часа гърнето с говеждо, тоест сушено месо, на което му трябваше да поври само няколко минути, вече вдигаше пара и приятна миризма. В добавка към това една дузина тии-аму, съответно оскубани и нанизани на железен шиш, се печаха на искрящ пламък над съд за изтичане на сока, в който на Костър много му се искаше да топне парче сухар. И докато Доул и Айвърсън добросъвестно въртяха шиша, Фан следеше движенията им с изразителен интерес.

Преди седем часа всички се събраха в единствената стая на Френчден – трапезария и спалня едновременно. Тук бяха донесли табуретките, сгъваемите и плетените столове от „Слуи“, а също и пейките от кубрика. Младите сътрапезници, обслужвани от юнгата, а също и обслужвайки се сами, ядоха богато. Гореща супа, къс солено месо, печено от тинаму, сухари вместо хляб, прясна рода, размесена с десета част бренди, парче чештърско сирене и няколко чаши шери за десерт ги възнаградиха за оскъдното меню през последните дни. Колкото и сериозно да беше положението, малките даваха воля на веселостта, присъща на тяхната възраст, а Бриан не се опитваше нито да съдържа радостта им, нито да усмирява смеха им!

Денят беше уморителен. След като утолиха глада си, оставаше им едно-единствено желание – да си починат. Но Гордън, подтикван от религиозно благоприличие, предложи на другарите си преди това да посетят гроба на Франсоа Бодоан, чието жилище заемаха сега.

Нощта помрачаваше хоризонта над езерото и във водите му не се отразяваха вече дори последните лъчи на слънцето. Като заобиколиха скалната издатина, момчетата се спряха до една могила, над която стърчеше малък дървен кръст. И тогава малките – на колене, а големите – приведени пред тоя гроб, отправиха към бога молитва за душата на корабкокрушенеца.

В девет часа заеха койките и едва сгушили се под завивките, всички заспаха дълбоко. Само Уилкокс и Донифан, на които беше ред да дежурят, поддържаха при входа на пещерата голям огън, чиято цел беше да прогонва опасни посетители и същевременно да отоплява вътрешността.

На другия ден, 9 май, и през следващите три дни всички бяха заети с разтоварването на сала. Западните ветрове продължаваха да трупат облаци, които предвещаваха период на дъждове и дори период на снегове. Действително температурата рядко се вдигаше над нулата и горните слоеве трябва да бяха много студени. Така че се налагаше да се приюти

във Френч-ден всичко, което можеше да се развали: мунициии, твърди или течни храни.

През тези няколко дни поради спешността на работата ловците не се отдалечаваха от пещерата. Но тъй като имаше в изобилие воден дивеч и по повърхността на езерото, и над блатото, и по левия бряг на реката, на Моко никога не му липсваха провизии. Донифан има няколко пъти възможност да стреля с успех по бекасини, патици и летни бърнета.

Обаче Гордън с болка следеше колко много олово и барут отиваше за тоя лов, макар и полезен. Той държеше най-вече да се пестят мунициите, точното количество на които бе отбелязал в тефтерчето си. Затова съветваше Донифан да стреля икономично.

– Това е в интерес на нашето бъдеще – каза му той.

– Съгласен съм – отвърна Донифан, – но трябва да пестим и консервите си! Ще се разкайваме, ако не остане нищо от тях, когато ни се представи някога възможност да напуснем острова ...

– Да напуснем острова ли? – повтори Гордън. – Нима сме в състояние да построим кораб, способен да издържа на море?

– Че защо не, Гордън, ако наблизко има континент? Във всеки случай не ми се ще да умра тук като сънародника на Бриан!

– Добре – съгласи се Гордън. – Но все пак, преди да мечтаем за заминаване, нека свикнем с мисълта, че ще бъдем може би принудени да живеем тук дълги години!

– От Гордън и това може да се очаква! – извика Донифан. – Сигурен съм, че ще му бъде много драго да основе колония.

– Разбира се, що няма какво друго да се прави!

– Ех, Гордън, не вярвам да привлечеш много привърженици за твоята идея – дори приятеля си Бриан!

– Ще имаме време да обсъдим това – отвърна Гордън. – А като става дума за Бриан, позволи ми, Донифан, да ти кажа, че грешиш относно него. Той е добър другар, който ни доказва своята преданост.

– Не ще и дума, Гордън! – отвърна Донифан с оня презрителен тон, от който не можеше да се отърси. – Та Бриан има всички качества! Той е нещо като герой.

– Не, Донифан, и той като нас си има недостатъци. Но твоето отношение към него може да доведе до раздори, които ще влошат още повече нашето положение! Всички уважават Бриан...

– Охо, чак пък всички!

– Или най-малкото голяма част от другарите му. Не зная защо

Уилкокс, Крос, Уеб и ти не искате да чувате за него! Казвам ти това между другото, Донифан, и съм сигурен, че ще размислиш.

– Всичко е вече обмислено, Гордън!

Гордън виждаше добре, че гордият юноша не беше твърде склонен да се вслушва в съветите му – а това го огорчаваше, защото предвиждаше сериозни неприятности в бъдеще.

Както казахме, пълното разговарване на сала отне три дни. Оставаше само да разглобят скелета и площадката му, чиито греди и дъски биха могли да използват във вътрешността на Френч-ден.

За нещастие не можах да поберам целия багаж в пещерата и ако не успееш да я разширят, щеше да се наложи да построят навес, под който да подслонят вързопите при лошо време.

А дотогава, по съвет на Гордън, натрупах тя неща до ъгъла на скалната издатина и ги покрих с насмолен брезент, който бе предпазвал решетките и люковете на яхтата.

На 13-и Бакстър, Бриан и Моко пристъпиха към настаняването на кухненската печка, която трябваше да се влачи на колела чак до вътрешността на Френч-ден. Там я сложиха с гръб към дясната стена, при входа, за да тегли добре. А поставянето на кюнеца, който трябваше да отвежда дима навън, бе съпроводено с известни затруднения. Но тъй като варовикът на този скален масив беше мек, Бакстър успя да пробие дупка, през която проврях кюнеца и по този начин пушекът можеше да излиза навън. След обед, когато юнгата запали печката си, той със задоволство се увери, че тя работи доста добре. Така че дори в лошо време готвенето на храната беше осигурено.

През следващата седмица Донифан, Уеб, Уилкокс и Крос, към които се присъединиха Гарнет и Сървис, можах да задоволят ловджийската си страст. Един ден навлязоха в брезовата и букова гора на половин миля от Френч-ден, откъм езерото. На няколко места личаха много ясно следи от човешки труд. Това бяха ями, изкопани в земята, покрити с преплетени клони и достатъчно дълбоки, за да не могат падналите там животни да излязат. Но състоянието на тези ями показваше, че са от много години, а в една от тях имаше още останки от някакво живошо, чиято порода трудно можеше да се установи.

– Във всеки случай това са кости та едро животно! – забеляза Уилкокс, който се бе спуснал пъргаво на дъното на ямата и бе извадил оттам останки, побелели от времето.

– И то четириногло, защото ето ги костите на четирите му крака – прибави Уеб.

– Стига да няма тук животни на пет крака – обади се Сървис, – в такъв случай това може да бъде само феноменален овен или теле!

– Престани с твоите шеги, Сървис! – каза Крос.

– Та смехът не е забранен! – възрази Гарнет.

– Навярно – подхвана Донифан – това животно е много силно. Вижте колко големи са главата и челюстта му, а зъбите още стоят! Нека Сървис се шегува със своите панаирджийски телета и овни, щом така се забавлява! Но ако това четириногло възкръсне, мисля, че няма да му бъде до смях!

– Хубаво казано! – възкликна Крос, който винаги се възхищаваше от репликите на своя братовчед.

– Значи мислиш – обърна се Уеб към Донифан, – че е месоядно животно?

– Да, няма съмнение!

– Лъв ли? Или тигър! – запита Крос, който не изглеждаше твърде спокоен.

– Ако не е тигър или лъв – отговори Донифан, – ще е поне ягуар или кугуар!

– Трябва да бъдем нашрек! – каза Уеб.

– И да не се отдалечаваме много! – добави Крос.

– Чуваш ли, Фан – обърна се Сървис към кучето, – тук има големи зверове!

Фан отговори с весел лай, в който не проличаваше никакво безпокойство.

Тогава младите ловци се приготвиха да се връщат във Френч-ден.

– Една идея – рече Уилкокс. – Какво ще кажете, ако покрием тази яма с нови клони? Може да попадне там някое животно?

– Както искаш, Уилкокс – отвърна Донифан. – макар че предпочитам да стрелям по дивеч на свобода, отколкото да го убивам в дъното на яма!

Само истински ловец може да говори така; но Уилкокс със своята вродена страст да поставя капани беше по-практичен от Донифан.

Така че той побърза да приведе идеята си в изпълнение. Неговите другари му помогнаха да насече клони от близките дървета; след това поставиха по-дългите напърако и листата им закриха напълно отвърстието на ямата. Несъмнено твърде първобитен капан, но употребяван често и с успех от траперите в пампасите.

За да познаят мястото, където беше изкопана тази яма, Уилкокс направи няколко резки на дърветата чак до края на гората и всички се

върнаха във Френч-ден.

Този лов се оказа много успешен. Пернатият дивеч беше в изобилие. Освен патици и тииаму се виждаха много бързолети, чиято перушина с бели точки напомня за то-качката, горски гълъби, които хвърчат на ята, антарктически гъски – много апетитни, когато при печене мазнината им се стопи. Що се отнася до другия дивеч, той беше представен от тукутокосите, вид гризачи, които могат чудесно да заместят заека, готвен с бяло вино, марасите – сиворижи зайци с чер полумесец на опашката, притежаващи всички гастрономически качества на агутите, пиши, от рода на броненосците, бозайници с люспеста черупка, чието месо е чудесно, пекари – дребни глигани, и гуасули, подобни на елени и подвижни като тях.

Донифан успя да убие няколко от тези животни; но тъй като трудно можеше да се приближи до тях, получените резултати не съответстваха на изхабения барут и олово, за голямо огорчение на младия ловец. И така си навлече забележки от страна на Гордън, които впрочем пито той, нито приятелите му приеха с удоволствие.

При един от тези походи събраха и добър запас от двете ценни растения, открити от Бриан при първата експедиция до езерото. Това бяха дива целина, която растеше в голямо изобилие по влажните места, и мокреш, чиито млади издънки, когато започнат да поникват от земята, са отлично средство против скорбут. Тези растения влизаха в състава, на всяко ядене като профилактично средство.

Освен това, тъй като студът още не бе замразил повърхността на езерото и реката, ловяха с въдица пъстърва, както и един вид щука, много приятна на вкус, стига да не се задавеха от многобройните ѝ кости. И най-после един ден Айвърсън се върна победоносно, носейки доста едра съомга, с която дълго се бе борил с риск да счупи въдицата си. Така че ако успееш да наловят големи количества от тия видове риба, когато тя навлизаше в устието на реката, щяха да си осигурят ценен запас за зимата.

Междувременно няколко пъти наминаха към ямата, приготвена от Уилкокс; но никакво животно не попадеше в нея, макар че бяха сложили там голям къс месо, което можеше да привлече някой хищник.

Обаче на 17 май стана едно събитие.

Тоя ден Бриан и неколцина други отидоха в оная част на гората, намираща се близо до скалата. Трябваше да проверят дали в съседство с Френч-ден няма някоя друга естествена пещера, която би послужила за склад, където да приберат останалите вещи.

Но ето че когато се приближиха до ямата, чуха хрипкави крясъци.

Бриан се запъти натам, към него веднага се присъедини Донифан, който не искаше да го изпреварят. Другите пристъпяха на няколко крачки след тях, с готови пушки, а Фан вървеше с наострени уши и вирната опашка.

Бяха само на двайсет крачки от ямата, когато крясъците се засилиха. Тогава в средата на преплетените клони забелязаха голяма дупка, образувана вероятно от падането на някакво животно.

Не можеше да се каже какво е това животно. Във всеки случай трябваше да се пазят.

– Дръж, Фан, дръж! – извика Донифан.

И кучето тутакси се втурна с лай, но без да проявява безпокойство.

Бриан и Донифан се завтекоха към ямата и когато се надвесиха над нея, завикаха:

– Елате! Елате!

– Да не е ягуар? – запита Уеб.

– Или пък кугуар? – вметна Крос.

– Не! – отговори Донифан. – Това е двукрако животно, щраус!

Действително беше щраус и трябваше да се радват, че из горите на вътрешността бродят такива птици, защото месото им е чудесно – особено тлъстата част на гърдите.

Нямаше съмнение, че това е щраус; а средният му ръст, главата му, подобна на гъша глава, одеждата от дребни пера, която покриваше цялото му тяло със сивобелезникаво руно, показваха, че тоя спада към вида „нанду“, толкова многочислен в пампасите на Южна Америка. Макар че нанду не може да се сравнява с африканския щраус, все пак той правеше чест на фауната на острова.

– Трябва да го хванем жив! – каза Уилкокс.

– Непременно! – извика Сървис.

– Няма да бъде лесно! – възрази Крос.

– Да опитаме! – рече Бриан.

Силното животно не бе успяло да избяга, понеже крилата му не бяха в състояние да го издигнат на равнището на земята, а краката му не можеха да намерят опора в отвесните стени. Затова Уилкокс бе принуден да се спусне на дъното на ямата с риск да получи няколко удара с човка и сериозни наранявания. Но успя да захлупи с куртката си главата на щрауса, така че той не можеше вече да помръдне. Тогава лесно смогна да му върже краката с помощта на две-три съединени една с друга кърпи, и всички с дружни усилия, едни – отдолу, други – отгоре, успяха

да измъкнат шрауса от ямата.

– Най-после ни е в ръцете! – провикна се Уеб.

– А какво ще го правим? – попита Крос.

– Много просто! – отвърна Сървис, за когото нямаше нищо трудно.

– Ще го заведем във Френч-ден и като го опитим, ще ни служи за яздитно животно! Тази работа ще свърша аз, по примера на моя приятел Джек от „Швейцарският Робинзон“!

Съмнително беше дали можеше да се използва шраусът за такава цел, въпреки посочения от Сървис пример. Все пак, тъй като нямаше никакво неудобство да го закарат до Френч-ден, така и сториха.

Когато Гордън съзря задаващия се нанду, сигурно се поуплаши, че ще има още едно гърло. Но като разсъди, че тревата и листата са достатъчни за прехраната му, той му оказа добър прием. Колкото до малките, те с радост се любуваха на това животно, вързано с дълго въже, но не смееха да се приближават много до него. А когато узнаха, че Сървис възнамерява да го научи на езда, накараха го да им обещае, че ще качва и тях.

– Добре, но само ако слушате, мои бебчета! – отговори Сървис, когото малките вече смятаха за герой.

– Ще слушаме! – извика Костър.

– Какво, и ти ли, Костър, ще се претрашиш да се качиш на това животно? – възкликна Сървис.

– Да, но зад тебе ... като се държа здраво!

– Я си спомни какъв страх бра, когато беше върху гърба на костенурката!

– Не е едно и също – отвърна Костър. – Това животно поне не ходи под водата!

– Да, но може да хвърчи във въздуха! – каза Доул. Тук двете деца се замислиха.

Разбира се, след окончателното настаняване във Френч-ден Гордън и другарите му организираха правилно ежедневието си. След като привършеше това настаняване, Гордън смяташе да определи колкото е възможно по-точно задълженията на всеки и преди всичко да се старая най-малките да не бъдат оставяни сами на себе си. Нямаше съмнение, че те бяха готови според силите си да участвуват в общата работа; но защо да не се заемеха отново с уроците, започнати в пансиона „Черман“?

– Имаме книги, с които ще можем да продължим учебните си занимания – каза Гордън, – и ще бъде справедливо да споделяме с малките си другарчета това, което сме научили или ще научим занаят.

– Да – отвърна Бриан, – и ако успеем да напуснем този остров, ако ни е писано един ден да видим отново близките си, да покажем, че не сме си губили времето напразно!

Решиха да се изработи програма; после, щом получи всеобщо одобрение, ще следят тя да се спазва точно.

Действително, щом дойде зимата, ще имат много лоши дни, когато нито малки, нито големи ще могат да излизат навън, така че не биваше времето да минава напразно. А междувременно обитателите на Френч-ден се затрудняваха главно от теснотията на това единствено помещение, в което трябваше да се блъскат всички. Ето защо се налагаше да измислят незабавно начини да разширят пещерата колкото е възможно.

XII

Разширяване на Френч-ден. – Подозрителен шум. – Изчезването на Фан. Завръщането на Фан. – Обзавеждане на залата. – Лошо време. – Наименуване. – Остров Черман. – Воздът на колонията.

При последните си походи младите ловци няколко пъти оглеждаха скалата с надежда да намерят там друга пещера. Ако откриеха такава, тя щеше да служи за общ склад, за да приберат останалите неща, които бяха принудени да оставят навън. Но тъй като търсенията им се оказаха безрезултатни, наложи се да се върнат на проекта си за разширяване на сегашното жилище, като издълбават едно или няколко помещения, свързани с пещерата на Франсоа Бодоан.

В гранит, разбира се, тази работа би била невъзможна; но в този варовик, който лесно се поддаваше на ударите на кирка или на мотика, това не представляваше трудност. Нямаше значение колко време щеше да им отнеме. Щяха да имат с какво да се занимават през дългите зимни дни и можеха да завършат всичко преди настъпването на хубавия сезон, стига да не станеше някакво срутване или просмукване, от което особено се опасяваха.

Нямаше да се наложи взривяване. Достатъчни бяха сечивата, които им свършиха добра работа, когато трябваше да пробиват стената, за да прокарат кюнеца на кухненската печка. Освен туй Бакстър вече бе успял, макар и с мъка, да разшири входа на Френч-ден, за да закачи с помощта на железариите си една от вратите на „Слуи“. Допълнително от дясната и лявата страна на входа в стената бяха пробити два тесни

прозореца, или по-право нещо като амбразури, тъй че светлината и въздухът да проникват по-свободно във вътрешността.

Ала от една седмица вече бе настъпило лошото време. Силни бури връхлетяха острова; но благодарение на разположението, си към юг и изток Френч-ден не беше засегната пряко. Вихрушки от дъжд и сняг метяха със страшен вой гребена на скалата. Ловците търсеха дивеч само около езерото – патици, бекасини, калугерици, овчарчета, водни кокошки и тук-там „лулести човки“, по-известни в южните части на Тихия океан под названието бели гълъби. Макар че езерото и реката не бяха още замръзнали, достатъчна беше една ясна нощ, когато след бурите настъпеха първите сухи студове, за да се сковат от лед.

Тъй като почти през цялото време бяха принудени да стоят в пещерата, момчетата можеха да започнат работа по разширяването и се заловиха с нея на 27 май.

Кирката и мотиката атакуваха най-напред дясната стена.

– Като копаем направо – забеляза Бриан, – може да успеем да стигнем езерото и по този начин да пробием втори вход на Френч-ден. Така ще имаме възможност да наблюдаваме по-добре околностите и ако лошото време ни пречи да излизаме от едната страна, ще можем да излизаме поне от другата.

Не ще и дума, подобно разположение на изходите щеше да улесни много задружния живот и безспорно не беше неизпълнимо.

Всъщност във вътрешността най-много четиридесет-петдесет фута делиха пещерата от източната ѝ страна. Следователно се изискваше само да се пробие галерия в тази посока, след като тя се определи по компаса. При тази работа трябваше да внимават да не предизвикат срутване. Впрочем Бакстър предложи, преди окончателно да придадат на новата пещера необходимата ширина и височина, да издълбаят един тесен ход, като го разширят, ако дълбочината му се окаже достатъчна. Тогава двете помещения на Френч-ден щяха да бъдат съединени с коридор, който ще може да се затваря от двата края и в който щяха да изкопаят две странични изби.

Този план явно беше най-добрият и между другите предимства щеше да улесни внимателното пробиване на скалата, което би могло да се прекъсне навреме, ако внезапно отнякъде протече.

Три дни, от 27 до 30 май, работата вървя при доста благоприятни условия. Този мек варовик можеше, така да се каже, да се реже с нож. Затова трябваше да се укрепва отвътре с дървени подпори, което беше много трудно. Изкопаните каменни късове веднага се изнасяха навън, за

да не пречат. Макар че поради липса на място нямаше възможност всички едновременно да се впрегнат в тази работа, никой не стоеше дъс скръстени ръне. Щом дъждът и снегът преставаха, Гордън и останалите се занимаваха с разглобяване на сала, за да използват частите на площадката и скелета за обзавеждането на новите помещения. Те наблюдаваха също нещата, струпани в ъгъла на скалната издатина, защото насмолените брезенти не можеха да ги предпазят добре от бурите.

Малко по малко работата напредваше, макар че се налагаше да дълбаят опипом, което ги затрудняваше, и ходът беше вече изкопан в дълбочина четири-пет фута, когато след обед на 30-и се случи нещо съвсем неочаквано.

На Бриан, клекнал в дъното като рудокоп, който дълбае минна галерия, му се чу някакъв глух шум от недрата на скалата.

Той прекъсна работата си, за да се ослуша по-внимателно. Шумът отново стигна до ушите му.

Само за няколко секунди той се изтегли от коридора, върна се при Гордън и Бакстър, които стояха край входа, и им разказа за случилото се.

– Измама на слуха! – отвърна Гордън. – Така ти се е сторило.

– Отиди на моето място, Гордън – каза Бриан, – допри ухо до стената и слушай!

Гордън се пхна в тесния ход и след няколко минути се измъкна оттам.

– Не си се излъгал! – каза той. – Чух нещо като далечно ръмжене!

Бакстър на свой ред опита и когато излезе, рече:

– Какво ли може да е това?

– Нямам представа! – отвърна Гордън. – Трябва да предупредим Донифан и останалите.

– Само не и малките! – добави Бриан. – Ще се изплашат!

Тъкмо в това време всички се връщаха за обед и малките научиха какво се е случило. Това доста ги поуплаши.

Донифан, Уилкокс, Уеб и Гарнет се пхнаха един след друг в отвърстието. Но шумът бе престанал; нищо вече не се чуваше и помислиха, че другарите им са се излъгали.

Във всеки случай решиха работата да не се прекъсва и щом свършиха обедата, веднага я продължиха.

Вечерта не се чуваше никакъв шум, но към девет часа през стената ясно се долови ново ръмжене.

В същия миг Фан, който се бе пхнал в отвърстието, изскочи оттам

настръхнал и озъбен, като със силен лай даваше ясно да се разбере, че е раздразнен, сякаш искаше да отговори на ръмженето, идващо от вътрешността на скалния масив.

И дотогавашната уплаха на малките, примесена с учудване, се превърна в истински ужас. Въображението на малкия англичанин непрекъснато се разпалва с познатите легенди на северните страни, според които разни гноми, таласъми, валкирии, въздушни, водни и какви ли не други духове се въртят около люлката му. Ето защо Доул, Костър, дори Дженкинс и Айвърсън не криеха, че умират от страх. След като напразно се опита да ги успокои, Бриан ги накара да си легнат, но те дълго време не можаха да заспят. И на всичко отгоре сънуваха призраци, привидения, свръхестествени същества, които спохождаха недрата на скалата – с една дума, ужасите на кошмара.

Гордън и другите продължаваха да разговарят тихо за това странно явление. На няколко пъти им се стори, че чуват отново шума, а Фан не преставаше да проявява необичайна раздразнителност.

Най-после умората надви и всички си легнаха, с изключение на Бриан и Моко. После чак до зори във вътрешността на Френч-ден цареше дълбока тишина.

На другия ден още отрано всички бяха на крак. Бакстър и Донифан допълзяха до дъното на тунела. Никакъв шум не се чуваше. Кучето сновеше назад-напред, но не показваше безпокойство и не се хвърляше вече към стената както предния ден.

– Да се залавяме отново за работа – каза Бриан.

– Да – отговори Бакстър. – Винаги можем да спрем, ако се чуе някакъв подозрителен шум.

– Не е изключено – забеляза тогава Донифан – това да се дължи просто на някакъв извор, който минава през скалата.

– В такъв случай би трябвало да се чува непрекъснато – забеляза Уилкокс, – а ето че вече престана да се чува.

– Вярно – отвърна Гордън, – и мисля, че се дължи по-скоро на вятъра, който влиза през някаква цепнатина на гребена на скалата ...

– Да се качим на билото – каза Сървис, – там може да открием нещо.

Предложението бе прието.

На петнайсетина крачки, щом се спуснеха отново на брега, започваше лъкатушна пътека, по която се стигаше до върха на скалата. За няколко минути Бакстър и двама-трима други се изкачиха по нея и по билото се озоваха точно над Френч-ден. Напразен труд. На повърхността

на тази скална гърбица, обрасла с ниска и гъста трева, не намериха никаква пукнатина, през която би проникнала въздушна или водна струя. И се запущаха обратно, без да научат нищо повече за това странно явление, което малките съвсем наивно обясняваха със свръхестествени сили.

Започнаха наново да копаят и продължиха чак до вечерта. Вчерашните шумове не се чуваха вече, макар че според наблюдението, извършено от Бакстър, сега стената не издаваше тъп, а кух звук. Дали в тази посока нямаше естествена кухня, до която опираше тунелът? И може би именно в тази кухня ставаше въпросното явление? Предположението, че съществува втора пещера, съседна на първата, беше напълно допустимо; дори това им се искаше, защото щяха да си спестят труда да разширяват сегашната.

Разбира се, всички влагаха в тази работа необикновено старание и този ден се оказа един от най-уморителните. Обаче и той мина без особени събития, само вечерта Гордън установи, че кучето му е изчезнало.

Обикновено през време на ядене Фан никога не пропускаше да заеме място до табуретката на господаря си; но тази вечер мястото му беше празно.

Завикаха Фан. Ала Фан не се отзоваваше.

Гордън отиде до прага на вратата. Завика отново. Пълна тишина.

Донифан изтича до брега на реката, Уилкокс – до езерото Нито следа от кучето.

Напразно разшириха обхвата на търсенията до няколко-стотин крачки от Френч-ден! Не успяха да открият Фап.

Очевидно кучето се намираше на място, откъдето не можеше вече да се чува, защото иначе положително би отговорило на гласа на Гордън. Дали не се е загубило? Това не беше изключено. Или пък е загинало от зъбите на някой звяр? И това беше възможно, дори така най-правдоподобно можеше да се обясни неговото изчезване.

Беше девет часът вечерта. Дълбок мрак обвиваше скалата и езерото. Трябваше да се откажат от всякакво дирене и да се върнат във Френч-ден.

Тогава всички се прибраха много разтревожени – и не само разтревожени, но и опечалени от мисълта, че умното животно е изчезнало може би завинаги!

Едни се проснаха на койките, други насядаха около масата, но не им се спеше. Струваше им се, че са още по-самотни, по-изоставени и по-отдалечени от родината и от семействата си!

Изведнъж сред тишината отново се чу ръмжене. Този път то приличаше на вой, последван от стонове на болка, които продължиха почти цяла минута.

– Оттам. Оттам иде това! – извика Бриан, втурвайки се по коридора.

Всички наскачаха, сякаш очакваха някакво привидение.

Ужасът обхвана отново малките, които се гушеха под одеялата.

Бриан се появи отново и каза:

– Там трябва да има някаква кухня, а входът навярно е в подножието на скалата.

– И вероятно нощем в нея се прютяват животни! – добави Гордън.

– Възможно е – обади се Донифан. – Затова утре ще отидем на разузнаване.

В този миг екна лай и вой, който идеше от вътрешността на скалния масив.

– Дали Фан не е там – извика Уилкокс, – вкопчан с някакво животно?

Бриан, който току-що бе влязъл отново в тунела, се ослушваше с ухо, допряно до най-вътрешната стена. Нищо не се чуваше вече! Но дали Фан беше там, или не, нямаше съмнение, че съществува втора пещера, в която може да се влезе отвън, вероятно през някаква дупка, скрита между преплетените храсти в основата на скалата.

Нощта мина, без да чуят отново нито вой, нито лай.

Диренето, предприето на разсъмване както към брега на реката, така и към езерото, не даде по-добър резултат от предния ден.

Колкото и да го търсиха и да викаха в околностите на Френч-ден, Фан не се появяваше.

Бриан и Бакстър се заловиха отново за работа, като се редуваха. Кирката и търнокопът не оставаха нито за миг бездейни. До обед дълбочината на тунела се увеличи с близо два фута. От време на време се спираха, наостряха уши но нищо вече не се чуваше.

Работата, прекъсната за обед, продължи след един час. Взеха всички предпазни мерки в случай, че с последния удар на кирката стената се пробиеше и се отвореше път за някакво животно. Малките бяха отведени към брега. С пушки и револвери в ръка Донифан, Уилкокс и Уеб стояха готови за всякаква изненада.

Към два часа Бриан възкликна. Кирката му бе минала през варовика, който се срути и откри доста широк отвор.

Бриан тутакси се приближи до другарите си, които не знаеха какво

да мислят.

Но преди да успее да отвори уста, нещо се плъзна бързо покрай стената на тунела и някакво животно с един скок се озова в пещерата.

Това беше Фан!

Да! Фан, който най-напред се впусна към едно ведро, пълно с вода, и запи жадно. После, махайки с опашка, без да проявява ни най-малка раздразнителност, заскача около Гордън. Значи нямаше от какво да се страхуват.

Тогава Бриан взе един фенер и се мушна в тунела. Гордън, Дони-фан, Уилкокс, Бакстър и Моко го последваха. След минута, когато всички минаха през отвора, предизвикан от срутването, те се зоваха сред тъмна кухня, в която не проникваше никаква светлина отвън.

Това беше втора пещера със същата височина и ширина като Френч-ден, но много по-дълбока, и земята в пространство от петдесет квадратни ярда³⁶ беше покрита със ситен пясък.

Тъй като тази пещера изглежда нямаше изход, можеше да се предположи, че въздухът е нечист. Но щом фенерът гореше със силен пламък, значи въздухът проникваше през някакъв отвор. Иначе как би могъл Фан да влезе тук?

В този момент Уилкокс се препъна в някакво неподвижно и студено тяло.

Бриан приближи фенера.

– Труп на чакал – извика Бакстър.

– Да! Чакал, удушен от нашия храбър Фан! – отвърна Бриан.

– Ето какво е обяснението на това, което не можехме да разберем! – добави Гордън.

Но ако тази пещера служеше за постоянно убежище на един или няколко чакала, откъде влизаха те? Трябваше непременно да намерят този вход.

Ето защо, след като излезе от Френч-ден, Бриан тръгна покрай скалата откъм езерото. Същевременно той надаваше викове, на които най-после отговориха други викове от вътрешността. По този начин откри тесен отвор в хресталака, наравно със земята, през който са се промъквали чакалите. Но след като Фан ги е проследил, е станало частично срутване и отворът е бил затрупан, както скоро сами се убедиха.

Значи всичко се изясняваше – и воят на чакалите, и лаят на кучето, което цяло денонощие не бе могло да излезе навън.

36. Ярд – мярка за дължина – 0,914 м. – Б. пр.

Каква радост! Не само че Фан се бе върнал при младите си господари, но и колко труд си спестяваха! Сега имаха нещо „съвсем готово“, както се изрази Доул голяма пещера, чието съществуване корабкрушенецът Бодоан не е подозирал. Като разширят пролуката, ще имат втора врата, отворена към езерото. А това щеше да улесни вътрешната подредба и задоволяването на всички нужди. Ето защо момчетата, събрани в новата пещера, нададоха викове „ура“, към които Фан присъедини своя радостен лай.

С какво усърдие се запретнаха отново за работа, за да превърнат тунела в удобен коридор! Втората пещера, която нарекоха „залата“, оправдаваше с размерите си това название. Докато пробият изби от двете страни на коридора, пренесоха всички неща в тази зала. Тя идеше да им служи едновременно и за спалня, и за работно помещение, докато първата стая беше определена за кухня, килер и трапезария. Но тъй като възнамеряваха да я използват и за общ склад, Гордън предложи да я нарекат Склада, което бе прието.

Най-напред се заловиха с пренасянето на койките и ги наредиха симетрично по пъська в залата, където имаше достатъчно място. После дойде ред на мебелите от „Слуи“: дивани, фотьойли, маси, шкафове и други, както и печките от каютата и каюткомпанията на яхтата (много важни). Разположиха ги така, че да отопляват това огромно помещение. Същевременно издълбаха входа откъм езерото, за да сложат една от вратите на шхуната – работа, за която Бакстър положи голям труд. Освен това от двете страни на тази врата пробиха две нови амбразури, тъй че в залата проникваше достатъчно светлина, а вечер се осветяваше с фенер, окачен на свода ѝ. Това подреждане отне две седмици. Налагаше се да го приключат, защото след затишието времето започна да се променя. Макар и да не беше още много студено, бурите станаха толкова силни, че бе забранено всякакво излизане навън. Действително вятърът толкова се засили, че въпреки защитата на скалата вдигаше водите на езерото високо като в море. Вълните се разбиваха с грохот и несъмнено биха погубили всеки плавателен съд – рибарска лодка или дивашка пирога. Стана нужда да изтеглят яла на брега, иначе имаше опасност да бъде отнесен. От време на време водите на реката, тласнати срещу течението, заливаха брега и заплашваха да стигнат до скалата. За щастие нито Складът, нито залата не бяха изложени пряко на пристъпите на бурята, защото вятърът духаше откъм запад. Така че печките, включително и кухненската, натъпкани със сухи дърва, от които бяха натрупали голям запас, работеха добре.

Колко навреме всичко спасено от „Слуи“ бе намерило сигурен подслон! Провизиите вече нямаше защо да се боят от стихииите. Гордън и другарите му, принудени от лошото време да стоят затворени вътре, сега имаха възможност да се настанят по-удобно. Те разшириха коридора и издълбаха две дълбоки помещения, в едното от които, затворено с врата, прибраха мунициите, така че да няма опасност от експлозия. И макар че ловците не можеха да кръстосват из околностите на Френчден, водните птици задоволяваха насъщните им нужди, при все че Моко не успяваше винаги да премахне тинестия им вкус, и това предизвикваше протести и гримаси. Разбира се, в единия ъгъл на Склада отделиха място и за нандуто, докато му построеха заслон навън.

Тогава на Гордън му хрумна да състави програма, която всеки да спазва, щом бъде одобрена. Освен за материалните нужди трябваше да мислят и за духовния живот. Отде да знаят колко щеше да трае пребиваването им на този остров? Ако успееш да го напуснат, щяха да са доволни че са оползотворили времето си! С няколко книги, взети от библиотеката на шхуната, големите можеха да увеличат общите си познания и да се посветят на просвещаването на най-малките. Чудесна работа, благодарение на която щяха да прекарват полезно и приятно дългите зимни часове!

Но преди да се изработи тази програма, бе взета една друга мярка, и то при следните обстоятелства.

Вечерта на 10 юни, след вечерята, когато всички се бяха събрали около бумтящите печки в залата, разговорът се насочи към възможността да се дадат имена на главните географски точки на острова.

– Това би било много полезно и практично – каза Бриан.

– Да, имена – възкликна Айвърсън, – и най-важното е да изберем хубави имена!

– Както винаги са правили истинските или въображаемите робинзовци! – вметна Уеб.

– А в действителност, другари – заяви Гордън, – ние сме именно такива.

– Пансион от робинзовци! – възкликна Сървис.

– Всъщност – продължи Гордън, – когато дадем имена на залива, реките, горите, езерото, скалата, блатата, носовете, по-лесно ще можем да се ориентираме!

Не ще и дума, това предложение бе прието и оставаше само да си напрегнат въображението, за да измислят подходящи названия.

– Ние имаме вече залива Слуи, където се разби нашата яхта – каза

Донифан, – и мисля, че трябва да запазим това име, с което сме свикнали.

– Разбира се! – отвърна Крос.

– Ще запазим също названието на жилището си, Френч-ден – додаде Бриан, – в памет на корабокрушенеца, чието място заехме!

По този въпрос нямаше никакво възражение, дори от страна на Донифан, макар че предложението бе направено от Бриан.

– А сега – рече Уилкокс – как ще наречем речницата, която се влива в залива Слууи?

– Река Зеландия – предложи Бакстър. – Това име ще ни напомня за нашата родина!

– Прието! Прието! – завикаха всички в един глас.

– Ами езерото? – запита Гарнет.

– Щом реката получи името на нашата Зеландия – каза Донифан, – да дадем на езерото название, което да напомня за нашите семейства: да го наречем Фемили-лейк (Семейно езеро)!

И това бе прието с ръкопляскания.

Както виждаме, съществуваше пълно единодушие, и под въздействието на същите тия чувства на скалата бе прикачено името Окланд хил (Окландски хълм). Носа, с който завършваше тя – носа, от върха на който Бриан бе помислил, че е открил на изток море – по негово предложение нарекоха Фолс-сий-пойнт (Нос на лъжливото море).

Що се отнася до другите названия, които приеха едно след друго, те бяха следните:

Частта от гората, където бяха открити капаните, нарекоха Трапсуудс (Гора на капаните), другата част, разположена между залива Слууи и скалата – Бог-уудс (Блатиста гора), тресавището, което покриваше цялата южна част на острова – Саут-мурс (Южни мочурища), потока, преграден с малък каменен брод – Дайк-крийк (Поток на яза), брега на острова, на който бе заседнала яхтата – Рек-коуст (Корабо-крушенски бряг), и накрая – Спорт-теръс (Спортна площадка) – мястото между реката и езерото, което образуваше пред залата нещо като морава, предназначена за упражненията, предвидени в програмата.

Колкото до другите части на острова, щяха да им дават названия едновременно с опознаването им и според събитията, които щяха да станат там.

Но сметнаха за уместно да сложат имена и на главните носове, отбелязани в картата на Франсоа Бодоан. Например в северната част на острова – Норт-кейп, в южния му край – Саут-кейп. И най-после по

общо съгласие дадоха на трите носа, които се издаваха на запад, към Тихия океан, названията Френч-кейп, Бритиш-кейп и Америкън-кейп, в чест на трите нации – френската, английската и американската, – представени в малката колония.

Колония?! Да! Това название бе предложено накрая, за да напомня, че настаняването им нямаше вече временен характер. И, естествено, то се дължеше на инициативата на Гордън, винаги загрижен повече да организира живота в това владение, отколкото да търси начин да се измъкнат оттам. Така че тези млади момчета не бяха вече корабрушенците от „Слуи“, а колонистите на острова.

Но на кой остров? Оставаше и него да кръстят на свой ред.

– Слушайте! Слушайте! Зная как да го наречем! – извика Костър.

– Знаеш ли? – възкликна Донифан.

– Браво на малкия Костър! – провикна се Гарнет.

– Сигурно ще го наречете остров Бебе! – подхвърли Сървис.

– Хайде, хайде! Не се подигравайте на Костър – каза Бриан, – а да чуем идеята му!

Смутеното дете млъкна.

– Говори, Костър – подкани го Бриан с насърчителен жест. – Уверен съм, че идеята ти е добра!

– Е – каза Костър, – понеже сме ученици от пансиона „Черман“, да го наречем остров Черман!

И действително не можеше да се намери по-подходящо име. Така че то бе одобрено от всички с ръкопляскания, от което Костър се почувства много горд.

Остров Черман! Наистина това название имаше известна географска отсянка и можеше спокойно да намери място в бъдещите атласи.

Когато най-после церемонията завърши – за всеобщо задоволство, дойде време да се оттеглят на почивка, но в тоя момент Бриан поиска думата.

– Другари – подзе той, – сега, когато дадохме име на нашия остров, не е ли уместно да изберем вожд, който да го управлява?

– Вожд ли? – оживи се Донифан.

– Да, струва ми се, че всичко ще тръгне по-добре, ако един от нас има власт над другите! Така се прави във всички страни, защо да не го направим и на остров Черман?

– Да! Вожд Да изберем вожд! – завикаха едновременно и големи, и малки.

– Да изберем вожд – каза тогава Донифан, – но при условие, че ще

бъде за определен срок, например една година!

– И да бъде преизбиран – вметна Бриан.

– Добре! Кого ще определим? – запита Донифан с много загрижен тон.

Изглежда завистливото момче се страхуваше само от едно: да не би вместо него изборът на другарите му да падне върху Бриан! Но бързо разбра грешката си.

– Кого да определим ли? – отвърна Бриан. – Разбира се, най-умния от всички ни нашия другар Гордън!

– Да! Да! Ура за Гордън!

Отначало Гордън искаше да отклони оказаната му чест, тъй като по му харасваше да организира, отколкото да командува. Обаче като размисли какви раздори могат да предизвикат в бъдеще страстите, които у тия млади момчета са не по-малко пламенни отколкото у възрастни хора, разсъди, че властта му няма да бъде безполезна!

Ето как Гордън бе провъзгласен за вожд на малката колония на остров Черман.

XIII

Учебната програма, – Спазване на неделята. – Снежни топки. – Донифан и Бриан. – Големи студове. – Въпросът за горивото. – Експедиция до Транс-уудс. – Публично наказание.

От този месец – май – зимният сезон се установи окончателно в района на остров Черман. Колко щеше да трае той? Най-малко пет месеца, ако островът се намираще по на юг от Нова Зеландия. Ето защо Гордън трябваше да вземе мерки за предпазване от възможните бедствия на една дълга зима.

Във всеки случай ето какво бе отбелязал вече младият американец към метеорологичните си наблюдения: в южното полукълбо зимата започва едва през месец май, тоест два месеца преди юли, който съответствува на януари в северното полукълбо. От това може да се заключи, че ще свърши два месеца след юли, сиреч към средата на септември. Ала и извън този период трябваше да очакват бури, които са толкова чести през равноденствието. Така че вероятно младите колонисти щяха да останат затворени във Френч-ден до първите дни на октомври, без да могат да предприемат някаква дълга експедиция през остров Черман или

около него.

За да организира вътрешния живот при най-добри условия, Гордън се залови да изработи програма за всекидневните занимания.

От само себе си се подразбира, че „фагизмът“, за който вече стана въпрос във връзка с пансиона „Черман“, беше неприложим на острова със същото име. Всички усилия на Гордън бяха насочени да накара тези млади момчета да привикнат с мисълта, че те са почти мъже, за да се държат като мъже. Следователно във Френч-ден не трябваше да има „фаги“, което значи, че най-малките няма да бъдат задължени да служат на по-големите. Но независимо от това щяха да се спазват традициите – традиции, които, както отбелязва авторът на „Училищният живот в Англия“, са „главната движеща сила на английските училища“.

Тази програма се делеше на част за малките и част за големите, по необходимост нееднакви. Всъщност в библиотеката на Френч-ден освен книгите за пътешествия имаше ограничен брой научни книги, така че големите можеха да продължат учението си само в определени рамки. Вярно, трудностите на съществуването, борбата за задоволяване на нуждите, необходимостта да влагат разум и въображение при всички случаи щяха да ги запознаят сериозно с живота. Така че, естествено предопределени да служат за възпитателите на младите си другари, те щяха да имат и задължението да ги учат.

Но не биваше да претоварват малките с непосилна за възрастта им работа, трябваше да се стараят да използват всички възможности да развият и телата, и умовете им. Когато времето позволяваше, щяха да излизат – разбира се, топло облечени, – да тичат на открито и дори да се занимават с физически труд, всеки според силите си.

Изобщо тази програма беше изготвена съгласно принципите, залегнали в основата на англосаксонското възпитание:

„Ако нещо ви плаши, направете го.

Никога не пропускайте случай да положите усилие.

Не избягвайте трудностите, защото те не са безполезни.“

Прилагането на тези правила укрепва човека и тялом, и духом.

Ето какво се реши, след като бе предложено на одобрението на малката колония:

Два часа сутрин и два часа вечер – обща работа в залата. Бриан, Донифаи, Крос и Бакстър от пети клас и Уилкокс и Уеб от четвърти поред ще учат другарите си от трети, втори и първи клас. Те ще им преподават математика, география и история, като използват някои книги от библиотеката, както и досегашните си познания. По този начин няма да

забравят вече наученото. Освен това два пъти седмично – в неделя и четвъртък – ще има събеседване, тоест обсъждане на някаква тема от науката, историята или текуща, от всекидневния живот. Големите ще спорят и разискват както за общо образование, така и за развлечение на всички.

Гордън в качеството си на вожд на колонията ще следи за изпълнението на програмата и ще допуска изменения само в случай на необходимост, налагана от нови обстоятелства.

Още отначало бе въведено броење на времето. Наистина имаха календара от „Слуи“, но трябваше да зачеркват редовно всеки изтекъл ден. Разполагаха също с бордовите часовници, но трябваше да ги навиват редовно, за да показват точния час.

Двама от големите бяха натоварени с тази работа – Уилкокс с часовниците, а Бакстър с календара, и можеха да разчитат на тяхното старание.

Що се отнася до барометъра и термометъра, на Уеб се падна задачата да отбелязва всекидневните им данни.

Решено бе също да се води дневник за всичко, което е станало и ще става по време на пребиваването им на остров Черман. Бакстър предложи да върши тази работа и благодарение на него „дневникът на Френч-ден“ се поддържаше точно и редовно.

Не по-малко важна работа, която не търпеше никакво отлагане, беше прането на бельото, и за щастие не липсваше сапун; въпреки забележките на Гордън, бог знае защо, малките се цапаха, когато играеха на Спорт-теръс или ловяха риба на речния бряг. Колко пъти ги мъмриха за това и заплашваха да ги накажат! Така че по тая точка имаше много работа, с която Моко се справяше отлично; но сам не можеше да свърши всичко и макар да не им беше твърде приятно, големите бяха принудени да му помагат, за да бъде бельото във Френч-ден винаги в добро състояние.

Следващият ден се падаше тъкмо неделя, а знаем колко строго се спазват неделите в Англия и Америка. Животът в градовете, паланките и селата сякаш спира. „През този ден, може да се каже, всякакво развлечение, всякакво забавление е забранено. Не само трябва да скучаеш, но и да си даваш вид, че скучаеш, и това правило се отнася еднакво строго и за децата, и за възрастните.“ Ах, тези традиции! Все тия прословути традиции!

Обаче на остров Черман бе решено да се посмекчи тази строгост и дори същата неделя младите колонисти си позволиха екскурзия до

бреговете на Фемили-лейк. Но тъй като беше извънредно студено, след двучасова разходка, а после – надбягване по моравата на Спорт-теръс, в което участваха и малките, всички с удоволствие се прибраха отново на топло в залата и вечеряха в Склада с горещо ядене, приготвено грижливо от изкустния майстор-готвач на Френч-ден.

Вечерта завърши с концерт, акордеонът на Гарнет изпълняваше ролята на оркестър, а другите деца пееха повече или по-малко фалшиво, но с типична англосаксонска самоувереност. От тия деца единствен Жак имаше хубав глас. Но поради необяснимото си настроение той не участвуваше вече в развлеченията на своите другари, и в случая, колкото и да го молиха, отказа да изпълни една от детските песнички, които толкова често пееше в пансиона „Черман“.

Тази неделя, започнала с малко слово на „отец Гордън“, както го нарече Сървис, завърши с обща молитва. Към десет часа всички вече спяха дълбоко, пазени от Фан, на когото можеха да разчитат в случайна опасност.

През месец юни студовете все повече се засилваха. Уеб забеляза, че барометърът се задържа средно над двайсет и седем инча, докато стоградусовият термометър се движеше между десет и дванайсет градуса под точката на замръзването. Когато южният вятър се сменеше със западен, температурата се повишаваше слабо и околностите на Френч-ден се покриваха с дебел сняг. Тогава младите колонисти се впускаха в игра с твърди или меки снежни топки, много разпространени в Англия. Няколко глави пострадаха леко и дори един ден си изпати тъкмо Жак, макар да присъствуваше на тази игри само като зрител. Една топка, запратена прекалено силно от Крос, го удари жестоко, при все че не целеше него, и той извика от болка.

– Не го направих нарочно! – каза Крос, както се оправдават обикновено непохватните.

– Не ще и дума! – отвърна Бриан, който при вика на братчето си тукси се озова на полесражението. – Но не трябваше да мяташ с такава сила!

– Но защо Жак стърчи там – възрази Крос, – щом не иска да игра?

– Много шум за нищо и никаква драскотина! – възкликна Донифан.

– Вярно! Не е толкова сериозно! – отвърна Бриан, който усещаше, че Донифан само търси повод да се намеси в спора. – Само ще помоля Крос да не прави друг път така!

– Какво ще го молиш – попита Донифан с насмешлив тон, – щом не го е направил нарочно?

– Не разбирам защо се месиш тук, Донифан! – възрази Бриан. – Това засяга само Крос и мен.

– А също и мен, Бриан, щом говориш с такъв тон! – тросна се Донифан.

– Както желаяш и когато пожелаеш! – отвърна Бриан, като скръсти ръце.

– Веднага! – извика Донифан.

В този момент пристигна Гордън, и тъкмо навреме, за да не позволи тази свада да завърши с бой. Той сгълча Донифан, който бе принуден да се подчини и като мърмореше, се прибра във Френч-ден. Но имаше опасност някаква друга случка да предизвика сбиване между двамата съперници!

Снегът валя непрекъснато две денонощия. За да забавляват малките, Сървис и Гарнет направиха голям снежен човек с едра глава, огромен нос, грамадна уста – нещо като градинско плашило. И макар че през деня Доул и Костър се осмелиха да го замерват със снежни топки, трябва да признаем, че когато тъмнината му придаде исполински размери, те го загледаха с ужас.

– Ах, страхопъзльовци такива! – завикаха тогава Айвърсън и Дженкинс, които искаха да минат за храбреци, макар и те да се плашеха като малките си другари.

Към края на юни се наложи да прекратят тези забавления. Наваля три-четири фута дебел сняг и почти не можеше да се излиза. Ако се отдалечаха само на няколко крачки от Френч-ден, рискуваха да не могат да се върнат обратно.

Ето защо младите колонисти останаха затворени две седмици – до 9 юли. Учебните занимания не пострадаха от това, напротив. Всекидневната програма се изпълняваше строго. Събеседванията ставаха в определените дни. Те правеха истинско удоволствие на всички и за никого не беше чудно, че Донифан със своя дар слово и вече твърде напреднало образование зае първо място. Но той толкова се гордеше с това, че разваляше всичките си блестящи качества.

Макар часовете за забавления да се прекарваха в залата, здравословното състояние на децата беше добро, защото въздухът в стаите се опресняваше чрез коридора. Въпросът за хигиената беше един от най-важните. Ако някое от тия деца се разболееше, как щяха да му оказват необходимата помощ? За щастие се отърваха с няколко случая на хрема и гърлобол, но те бързо минаваха с лежане и горещи напитки.

Точно по това време трябваше да се занимаят с решаването на един

друг въпрос. Обикновено необходимата за нуждите на Френч-ден вода се вземаше от реката при отлив, за да няма възсолен вкус. Но когато повърхността на реката замръзнеше съвсем, нямаше да могат да се снабдяват с вода по този начин. Ето защо Гордън се посъветва с Бакстър, своя „щатен инженер“, за мерките, които трябваше да се вземат. След като размисли, Бакстър предложи да се прокара водопровод на няколко фута под брега, за да не замръзва, и по него да се доставя речна вода в Склада. Това беше трудна работа, с която Бакстър никога не би се справил, ако нямаше на разположение една от оловните тръби, които служеха за снабдяване с вода на тоалетните на „Слуи“. Най-после, след многобройни опити, водоснабдяването във вътрешността на Склада бе осигурено. Що се отнася до осветлението, имаше още достатъчно масло за лампите на фенерите; но след зимата щеше да се наложи да попълнят запасите си или поне да си направят свещи от лойта, която Моко заделяше за тази цел.

През това време изхранването на малката колония им създаде известни допълнителни грижи, защото ловът и риболовът не осигуряваха вече обичайните запаси. Наистина някои животни, подтиквани от глада, често се навъртаха около Спорт-теръс. Но гова бяха само чакали, които Донифан и Крос просто прогонваха с пушечни изстрели. Един ден довтаса дори цяла глутница – двайсетина – и се наложи да барикадират здраво вратите на залата и Склада. Нашествие на тези хищници, озверени от глад, би било опасно. Ала Фан ги забеляза навреме, тъй че те не можаха да нахълтат във Френч-ден.

При тези неблагоприятни условия Моко бе принуден да взема по малко от провизиите на яхтата, които се стараеха максимално да пестят. Гордън не разрешаваше току така тяхното прахосване и с тъга гледаше как в бележника му расте колонката на разходите, а тази за постъпленията остава неизменна. Но тъй като имаше доста голям запас от патици и дропли, затворени херметически в качета, след като ги бяха обварили, Моко щеше да ги използва, както и известно количество съомга, консервирана в саламура. Обаче не бива да се забравя, че във Френч-ден трябваше да се изхранват петнайсет гърла и да се засищат апетитите на деца от осем до четиринайсет години!

Все пак през тази зима не изпитваха сериозен недостиг на прясно месо. Уилкокс, много вещ в стъкмяването на всякакви уреди за лов, бе нагласил капани на брега. Те бяха обикновени клопки, подпрени с пръчки във формата на цифрата 4, в които понякога се улавяше дребен дивеч.

С помощта на другарите си Уилкокс измайстори на речния бряг и клопки с помощта на рибарските мрежи от „Слуи“, вдигнати на високи върлини. В бримките на тези дълги „паяжини“ попадаха голямо количество птици от Саут-мурс, когато прелитаха от единия на другия бряг. Макар че повечето от тях успяваха да се измъкнат от тези мрежи, твърде малки за въздушен лов, имаше дни, когато се хващаше достатъчно количество за обед и вечеря.

Големи грижи създаваше например изхранването на нандуто! Трябва да се признае, опитомяването на това диво животно никак не напредваше, каквото и да говореше Сървис, натоварен специално с неговото обучение.

– Какъв бегач ще стане от него! – повтаряше той често, макар и да не му беше ясно как ще го яхне.

Междувременно, тъй като шраусът не ядеше месо, Сървис се принуждаваше да ходи да търси всекидневната му дажба от трева и корени под два-три фута сняг. Но какво не би направил той, за да осигури храна на любимото си животно? При все че нанду поотслабна през тази безкрайна зима, това не беше по вина на неговия верен пазител и имаше надежда, че когато дойде пролетта, ще бъде отново във форма.

Рано сутринта на 9 юли Бриан на излизане от Френч-ден забеляза, че вятърът внезапно е задухал в южна посока.

Студът бе станал толкова лют, че Бриан побърза да се прибере в залата, където осведоми Гордън за тази промяна на температурата.

– Така и можеше да се очаква – отвърна Гордън, – и не бих се учудил, ако ни се наложи още няколко месеца да търпим много люта зима!

– Това доказва – добави Бриан, – че „Слуи“ е отнесена по на юг, отколкото предполагаме!

– Несъмнено – каза Гордън, – и все пак на нашия атлас не е отбелязан никакъв остров на границата на антарктическото море!

– Това е необяснимо, Гордън, и право да си кажа, не зная накъде да тръгнем, ако успеем да напуснем остров Черман.

– Да напуснем нашия остров ли? – възкликна Гордън. – Ти, Бриан, май непрекъснато за това мислиш?

– Непрекъснато, Гордън. Ако можем да построим плавателен съд, който криво-ляво да издържа на море, не бих се поколебал да тръгна на изследователско пътешествие!

– Добре, добре! – отвърна Гордън. – Ала няма защо да бързаме! Да почакаме поне да организираме малката си колония.

– Ех, добри ми Гордън – отговори Бриан, – ти забравяш, че там

имаме семейства.

– Разбира се, разбира се, Бриан! Но в края на краищата и тук не ни е зле! Всичко върви добре и дори се питам какво ни липсва!

– Много неща, Гордън – отвърна Бриан, който сметна за неудобно да продължава разговора на тази тема. – Ето например почти не ни е останало гориво.

– Е, та нали още не са изгорени всички гори от острова!

– Вярно, Гордън! Но време е да попълним запасите си от дърва, защото те са на привършване!

– Още днес! – отговори Гордън. – Я да видим какво показва термометърът!

Термометърът, поставен в Склада, сочеше само пет градуса над нулата, макар че печката гореше с пълна сила. Но когато го закачиха на външната стена, той бързо спадна на седемнайсет градуса под точката на замръзването.

Студът беше силен и сигурно щеше да се увеличи, ако времето се задържеше няколко седмици ясно и сухо. Въпреки че бумтяха двете печки в залата и кухненската, температурата във вътрешността на Френч-ден дори спадна чувствително.

Към девет часа, след първата закуска, решиха да отидат до Трапсуудс, за да донесат оттам дърва.

Когато времето е тихо, и най-ниските температури могат да се понасят спокойно. Особено мъчителен е острият северен вятър, който хапе ръцете и лицето, а трудно можеш да се предпазиш от него. За щастие през тоя ден вятърът беше извънредно слаб, небето – идеално чисто, сякаш въздухът бе замръзнал.

Затова вместо мекия сняг, в който предния ден затъваха до кръста, кракът стъпваше на твърда като метал повърхност. Така че с предпазлива стъпка можеха да вървят като по Фемили-лейк или река Зеландия, които бяха напълно замръзнали. С няколко чифта ракети, с каквито си служат жителите на полярните области, или дори с шейна, впрегната с кучета или северни елени, за няколко часа можеха да прекосят езерото по цялата му дължина от юг на север.

Но засега от такъв продължителен поход нямаше нужда. Най-важната им непосредствена грижа беше да отидат до съседната гора и да попълнят запасите си от гориво.

Ала пренасянето на достатъчно количество дърва до Френч-ден беше трудна работа, защото можеше да стане само на ръце или на гръб. Тогава на Моко му хрумна една добра идея, която побързаха да

осъществят, с надежда по-късно да сковат някаква кола с дъските от яхтата. Достатъчно беше да обърнат с краката нагоре голямата, солидна маса от Склада, дълга дванайсет фута и широка четири, и да я влачат по повърхността на заледения сняг. Така и сториха. После четирима от големите се впрегнаха с възета за тази малко първобитна кола и в осем часа потеглиха към Трапс-уудс.

Малките със зачервени носове и поруменели бузи припкаха напред като паленца, и Фан им даваше пример. От време на време се покатерваха на масата, като се караха и биеха с юмруци, ей така – просто за удоволствие, с риск да паднат, но нямаше да пострадат особено. Гласчетата им кънтяха необикновено силно в този студен и сух въздух. Наистина приятно беше да гледаш тази малка колония в такова весело настроение и добро здраве.

Всичко, докдето стигаше погледът между Окланд-хил и Фемилилейк, беше бяло. Дърветата с украсени със скреж клони, отрупани с искрящи кристали, се възправяха в далечината като заден план на приказен декор. Над езерото чак до обратната страна на скалата летяха ята птици. Донифан и Крос не бяха забравили да вземат пушките си. Разумна мярка, защото видяха подозрителни следи, не на чакали, кугуа-ри или ягуари, а на някакви други животни.

– Може да са диви котки, наричани „паперос“ – каза Гордън, – а те са не по-малко опасни!

– Ех, де да бяха само котки! – отвърна Костър, повдигайки рамене.

– Е, тигрите също са котки! – възрази Дженкинс.

– Вярно ли е, Сървис – запита Костър, – че тези котки са свирепи?

– Съвсем вярно – отговори Сървис – и схрускват децата като мишки!

Този отговор разтревожи Костър.

Младите дървари изминаха бързо половината миля от Френч-ден до Трапс-уудс и се заловиха за работа. Те сечаха само дървета с определени размери, като махаха малките клонки, тъй като им трябваша не съчки, които изгарят за миг, а пънове, за да подклаждат добре печките. После натовариха с тях масата-шейна, но тя се плъзгаше така леко и всички я теглеха по твърдата земя с такова удоволствие, че до обед успяха два пъти да отидат и да се върнат.

След като се наобядваха, пак се заловиха за работа, която прекратиха едва към четири часа, когато взе да се стъмва. Умората беше голяма, но тъй като нямаше нужда да бързат, Гордън реши да продължат на другия ден. А когато Гордън заповядваше, трябваше да се подчиняват.

Щом се върнаха във Френч-ден, те се запретнаха да режат пъновете, да ги цепят и да ги прибират, което трая до времето за лягане.

Шест дена „колата“ им работи неспирно, благодарение на което си осигуриха гориво за няколко седмици. Разбира се, целият този запас не можеше да се побере в Склада; но нямаше никакво неудобство да остане на открито под скалната издатина.

15 юли според календара беше денят на свети Суидин. А в Англия свети Суидин се равнява по известност на свети Медар във Франция.

– Така че – каза Бриан, – ако днес вали, ще имаме дъжд четиридесет дни.

– За бога – отвърна Сървис, – това не е толкова важно, щом сме в лошия сезон. Ех, да беше лято!

И наистина обитателите на южното полукълбо няма защо да се плашат от влиянието, което биха могли да имат свети Медар или свети Суидин, които за страните от противоположното полукълбо са зимни светии.

Но дъждът спря, задухаха отново югоизточни ветрове и пак настъпиха такива студове, че Гордън вече не позволяваше на малките да се показват навън.

Дори в средата на първата седмица на август термометърът спадна до двайсет и седем градуса под нулата. Щом излезеше човек на открито, дъхът му се превръщаше в скреж. Ръката не можеше да улови метален предмет, без да усети остра болка като от изгаряне. Трябваше да се полагат големи грижи за поддържане на сносна вътрешна температура. Прекараха две много мъчителни седмици. Всички страдаха повече или по-малко от липсата на движение. Бриан гледаше с безпокойство бледите личица на малките, които бяха загубили свежия си цвят. Но благодарение на горещите напитки, които не им липсваха, младите колонисти преминаха този опасен период без особена вреда, ако не се смятат няколкото неизбежни случая на хрема и бронхит.

Към 16 август, когато задуха западен вятър, времето започна да се подобрява. При това термометърът се покачи на дванайсет градуса под точката на замръзването – температура поносима при настъпилото татишие.

Тогава Донифан, Бриан, Сървис, Уилкокс и Бакстър намислиха да направят екскурзия до залива Слуи. Ако тръгнаха рано сутринта, можеха да се върнат същата вечер.

Трябваше да проверят дали брегът не се спохожда от голям брой от ония земноводни, обичайни обитатели на антарктическите области,

няколко екземпляра от които бяха вече видели при засядането. Същевременно щяха да сменят знамето, от което след зимните бури навярно бяха останали само дрипи. А след това по съвет на Бриан щяха да заковат на сигналната мачта дъсчица, сочеща местоположението на Френч-ден, в случай, че някакви моряци забележат знамето и слязат на брега.

Гордън даде съгласието си, но ги посъветва да се върнат преди смрачаване, и малкият отряд потегли рано сутринта на 19 август, преди още да се бе съмнало. Небето беше ясно и луната го осветяваше с бледите лъчи на своята последна четвъртина. До залива имаше шест мили, които не представляваха никаква трудност за добре отпочинали нозе.

Изминаха бързо това разстояние. Тресавището Бог-уудс беше замръзнало, нямаше нужда да го заобикалят и това скъси пътя им. Тъй че малко преди девет часа сутринта Донифан и другарите му излязоха на брега.

– Вижте птици! – извика Уилкокс.

И посочи накачалите на подводните скали няколко хиляди птици, които с удължената си като мидена черупка човка и пронизителния си, неприятен кръсък приличаха на големи патици.

– Същински войничета, на които генералът ще прави преглед! – каза Сървис.

– Само че това са пингвини – отвърна Бакстър – и няма смисъл да се стрелят.

Тези глупави птици, които стояха почти отвесно, тъй като краката им са разположени много назад, дори не мислеха да бягат и можеха да се убият със сопа. Може би на Донифан му се искаше да се впусне в безполезна сеч; но Бриан има благоразумието да не му се противопостави, затова пингвините бяха оставени на мира.

Макар и да не можеше да се извлече никаква полза от тези птици, тук имаше много други животни, чиято мас би служила за осветяването на Френч-ден през следващата зима.

Това бяха тюлени от вида хоботни, които си играеха по подводните скали, покрити в момента с дебел пласт лед. Но за да убият няколко от тях, трябваше да им пресекат пътя за бягство към рифа. А щом Бриан и другарите му се приближиха, те побягнаха с причудливи подскоци и изчезнаха под водата. Така че трябваше да организират по-късно специален поход за лов на тези земноводни.

След като закусиха скромно от малкото провизии, които си носеха, младите момчета тръгнаха да огледат залива по цялото му протежение.

От устието на река Зеландия до нос Фолс-сий-пойнт се простираше

еднообразна бяла пелена. Освен пингвините и морските птици като буревестници, чайки и гларуси всички други хвъркати твари изглежда бяха напуснали брега, за да търсят прехраната си във вътрешността на острова. Песъчливият бряг беше покрит с два-три фута сняг и останките от шхуната бяха изчезнали под този дебел пласт. Струпаните отсам прибоа водорасли показваха, че в залива Слуи не са нахълтвали силните приливи на равноденствието.

Самото море беше все така пусто до крайната граница на хоризонта, която Бриан не бе зървал от цели три месеца. А отвъд нея, на стотици мили, се намираше Нова Зеландия, която той не губеше надежда да види пак някой ден!

В това време Бакстър се залови да вдига донесеното от него ново знаме и да кове дъсчицата с указания, че Френч-ден се намира на шест мили срещу течението на реката. После, към един часа след обед, поеха отново по левия бряг.

Из пътя Донифан уби две дългоопашати патици и две калугерици, които летяха над реката, а към четири часа, когато почна да се смрачава, той и другарите му пристигнаха във Френч-ден. Там разказаха на Гордън какво се бе случило, и решиха, щом времето позволи, да отидат на лов в залива Слуи, който гъмжеше от тюлени.

Всъщност краят на лошия сезон приближаваше. През последната седмица на август и първата седмица на септември отново взе надмощие вятърът откъм морето. Силни морски бури предизвикаха бързо повишаване на температурата. Скоро снегът се стопи и заледената повърхност на езерото се разчупи с оглушителен трясък. Ледените блокове, които не се разтопиха на място, се понесоха по течението на реката, трупайки се един върху друг, и стана задръстване, което се разпръсна напълно едва към 10 септември.

Така мина тая зима. Благодарение на взетите мерки малката колония не бе страдала много. Всички бяха запазили доброто си здраве и тъй като продължаваха прилежно уроците си, не стана нужда Гордън да наказва недисциплинираните.

Един ден обаче се принуди да накаже Доул, чието поведение заслужаваше наказание за пример на останалите.

Много пъти този твърдоглавец бе отказвал да „прави домашната си работа“ и Гордън го мъмреше, но той не обръщаше внимание на забележките. В англосаксонските училища не се оставя на хляб и вода, затоа го осъдиха на бой с камшик.

За забелязване е, че младите англичани не изпитват отвращението,

с което французите се отнасят винаги към този вид наказание. И в случая Бриан непременно би протестираше против тази наказателна мярка, ако не беше задължен да зачита решенията на Гордън. Впрочем, докато френски ученик би се срамувал изобщо да бъде наказан, то английски ученик би се срамувал да се страхува от телесно наказание.

Така че Доул получи няколко удара с пръчка, нанесени му от Уилкокс, определен с жребие да изпълни ролята на публичен екзекутор, и това послужи за такъв пример, че случаят вече не се повтори.

На 10 септември се навършиха шест месеца, откакто „Слуи“ се разби в рифовете на остров Черман.

XIV

Последни напъни на зимата. – Количката. – Отново пролет. – Сървис и неговото нанду. – Приготовления за поход на север. – Леговищата. – Стоп-ривър. – Фауна и флора. – Краят на Фемили-лейк. – Сенди-дезърт.

С настъпването на хубавия сезон младите колонисти щяха да могат да изпълнят някои от проектите, замислени през дългите свободни часове на зимата.

Съвсем очевидно беше, че западно от острова нямаше никаква земя. Дали на север, иако и на запад не беше същото и дали този остров не спадаше към някакъв архипелаг или островна група в Тихия океан? Безспорно не, ако се съди по картата на Франсоа Бодоан. Все пак възможно е по тия места да има други земи, само че корабокрушенецът не ги е забелязал, защото не е притежавал нито далекоглед, нито бинокъл, а от върха на Окланд-хил се виждаше само на няколко мили. Младите момчета, разполагащи с по-добри уреди за наблюдаване на морето, може би щяха да отрият това, което оцелелият от „Дюге-Труен“ не е имал възможност да види.

Ако се съди по очертанятията му, остров Черман в централната си част, източно от Френч-ден, имаше не повече от двадесетина мили ширина. Брегът срещу залива Слуи беше нарязан, следователно трябваше да насочат изследванията си натам.

Но преди да обходят различните части на острова, налагаше се да проучат пространството между Окланд-хил, Фемили-лейк и Трапс-уудс. Какви ресурси имаше там? Беше ли богато на полезни дървета или

храсти? За да узнаят това, решиха и определиха през първите дни на ноември да предприемат поход.

Но макар че според астрономическия календар пролетта вече започваше, на остров Черман, разположен твърде па юг, влиянието ѝ още не се усещаше. Месец септември и половината на октомври се отличаваха с много лошо време. Имаше още твърде силни студове, които обаче не се задържаха, защото ветровете станаха крайно променливи. През този период на равенство атмосферните смущения се разразяваха с необикновена мощ, подобна на тая, която бе повлякла „Слуи“ през Тихия океан. Под засилените пориви на бурите масивът на Окланд-хил сякаш трепереше цял, когато южният вятър, метейки областта на Саут-мурс, която не му противопоставяше никаква пречка, носеше леденото дихание на антрактическото море. Трудно можеше да се защити от него входът на Френч-ден. Двайсет пъти той избя вратата, през която се влизаше в Склада, и проникна през коридора чак в залата. Разбира се, при тези условия децата страдаха повече, отколкото през времето на големите студове, когато термометърът спадаше до трийсет градуса под нулата. А трябваше да се борят не само с бурите, но и с дъждовете, и с градушките.

На всичко отгоре дивечът като че ли беше изчезнал, сякаш бе отишъл да търси убежище в по-защитените от капризите на равенството части на острова; избягала бе и рибата, навярно уплашена от вълните, които ревяха край бреговете на езерото.

Въпреки това във Френч-ден не стояха със скръстени ръце. Масата не можеше да служи вече за кола, тъй като твърдата снежна покривка бе изчезнала, затова Бакстър потърси начин да измайстори някакво приспособление за превозване на тежките предмети.

За тази цел реши да използва две колела с еднаква големина, взети от брашпила на шхуната. Тъй като не беше вещ в този занаят, трябваше да работи наслуки. След като напразно се мъчи да счупи зъбците на колелата, Бакстър се принуди да запълни междините с добре затегнати дървени клинове и да ги опаше с метален обръч. После съедини двете колела с железен прът и върху тази ос постави здрава дъсчена платформа. Твърде първобитна каручка, която обаче трябваше да върши и наистина свърши много полезна работа! Излишно е да добавяме, че поради липса на кон муле или магаре в тази каручка трябваше да се впрягат най-силните от колонията.

Ех, да можеха да хванат и да дресират за целта си четириноги, колко усилия щяха да си спестят! Уви, фауната на остров Черман, освен

няколкото хищници, от които бяха намерили останки или следи, изглеждаше по-богата на хвъркати отколкото на преживни животни! Пък и ако се съдеше по щрауса на Сървис, можеха ли да се надяват, че тези животни ще се приучат на домашна работа?

Всъщност нандуто ни най-малко не бе загубило дивия си нрав. То не позволяваше да се приближават до него, бранеше се с човека и с крака, мъчеше се да скъса въжетата, с които беше привързано, и ако успееше да стори това, щеше мигновено да изчезне между дърветата на Трапс-уудс.

Сървис обаче не се отчайваше. Естествено, но примера на находчивия Джек от „Швейцарският Робинзон“, той бе дал на своя щраус името Браузевинд.³⁷ Но въпреки всичките си честолюбиви усилия – с добро и с лошо – да опитоми непокорното животно, не успя.

– И все пак – каза той един ден, позовавайки се на романа на Вие, който не му омръзваше да чете, – Джек успял да направи своя щраус бързо ездитно животно!

– Вярно – отговори му Гордън. – Но между твоя герой и теб, Сървис, разликата е толкова голяма, колкото между неговия щраус и твоя!

– А каква е тя, Гордън?

– Чисто и просто разликата, която съществува между въображението и действителността?

– Няма значение! – отвърна Сървис. – Ще надвия аз моя щраус иначе ще има да се разправяме с него!

– Ей богу – възкликна Гордън, като се смееше, – по-малко ще се учудя, ако го чуя да ти отговори, отколкото ако почне да те слуша!

Въпреки закачките на другарите му Сървис беше решил да обяди своето нанду, щом времето позволило това. За тази цел все по примера на своя въображаем герой, той му направи от корабно платно нещо като сбруя с качулка и подвижни наочници. Та нали Джек е управлявал животното си, като спущал ту единия, ту другия наочник върху дясното или лявото око? Защо това, в което е успял този юноша, да не се удаде и на неговия подражател? Сървис измайстори дори хомот от корабно въже и успя да го надене на шията на животното, което спокойно можеше да мине без това украшение.

Ала се оказа невъзможно да метне качулката на главата му. Така течаха дните в работа по обзавеждането, в резултат от което във Френчден стана по-удобно. Това беше най-добрият начин за прекарване на

37. Вихър (нем.) – Б. пр.

часовете, които не можеха да се оползотворят навън.

Впрочем равноденствието приближаваше своя край. Слънцето грееше по-силно, небето се проясни. Беше средата на октомври. Земята предаваше топлината си на храстите и дърветата, готови да се раззеленеят.

Сега по цели дни можеха да излизат от Френч-ден. Топлите дрехи, дебелия шаечни панталони, вълнените фланелки и куртки бяха отупани, закърпени, сгънати и прибрани грижливо в сандъците, след като Гордън им сложи етикетчета. Младите колонисти, които се чувстваха по-удобно в по-леко облекло, посрещнаха с радост връщането на хубавото време. При това не ги напушаше надеждата да направят някакво откритие, което да подобри тяхното положение. Може би през лятото някой кораб щеше да мине през тия места? И ако се приближеше до остров Черман, защо да не се отбие там, като види знамето, развяващо се на върха на Окланд-хил?

През втората половина на октомври предприеха няколко екскурзии в радиус от две мили около Френч-ден. В тях участваха само ловците. Те влагаха предишната ловджийска страст, макар че по съвет на Гордън трябваше да правят строги икономии на барут и олово. Уилкокс опъна мрежи, в които се уловиха няколко чифта тинаму и дропли, а понякога и зайци, подобни на агути. Често денем отиваха да прегледат тия мрежи, защото чакалите и паперосите се опитваха да изпреварят ловците и да унищожат дивеча им. Наистина вбесяващо беше да полагат толкова труд за тия хищници, затова не ги жалеха. Дори хванаха известен брой от тия вредни животни в старите капани, след като ги поправиха, както и в новите, поставени в крайнините на гората. Намериха още някои следи от диви зверове, но не стана нужда да отблъсват техните нападения, независимо че винаги бяха нащрек. Донифан уби няколко иекари и гуасули – дребни глигани и елени с вкусно месо. Колкото до шраусите, никой не съжаляваше, че не може да ги улучи, тъй като безуспешните усилия на Сървис да опитоми своето нанду никак не бяха насърчителни.

А това пролича за сетен път, когато сутринта на 26-и упоритото момче реши да яхне своя шраус, който с голяма мъка бе оседлало.

Всички бяха дошли на Спорт-теръс да присъствуват на този интересен опит. Малките гледаха другаря си с известна завист, примесена с малко тревога.

В решителния момент те се колебаеха дали да помолят Сървис да ги качи отзад. Големите повдигаха рамене. Гордън дори искаше да разубеди Сървис да не предприема такъв опит, който му се струваше опасен;

но той се инатеше и решиха да го оставят да прави каквото си ще.

Докато Гарнет и Бакстър държаха животното, с очи закрити от наочниците на качулката, Сървис след няколко безуспешни опита успя да се метне на гърба му. После с не съвсем уверен глас извика:

– Пущайте!

Тъй като не можеше да вижда, най-напред щраусът остана неподвижен, задържан от момчето, което го притискаше силно между краката си. Но щом наочниците се повдигнаха от въжето, което служеше едновременно и за юзда, той направи огромен скок и препусна по посока на гората.

Сървис не можеше вече да обуздае своя буен „кон“, който летеше като стрела. Напразно се опита да го спре, като му спусна отново наочниците. С тръсване на глава нандудо отметна качулката и тя падна на шията му, за която Сървис се беше вкопчил с две ръце. После силен трус събори от седлото неустойчивия ездач, той падна и в същия миг животното се мушна между дърветата на Трапс-уудс.

Другарите на Сървис се завтекоха; когато стигнахадо него, щраусът вече не се виждаше.

За щастие Сървис се бе търкулнал в гъстата трева и не бе пострадал.

– Глупаво животно! Глупаво животно! – вайкаше се той засрамен. – Ах, само да ми падне в ръцете!

– Няма да ти падне вече! – отвърна Донифан, комуто правеше удоволствие да се присмива на другаря си.

– Не ще и дума – каза Уеб, – че твоят приятел Джек е бил по-добър учител по езда от теб!

– Бедата е там, че моето нанду не беше достатъчно опитомено! – отговори Сървис.

– Не можеше и да го опитомиш! – обади се Гордън. – Успокой се, Сървис, ти не беше в състояние да направиш нищо с това животно, а и не забравяй, че в романа на Вие има и верни неща, и измислици!

Ето как завърши това приключение, и малките нямаше защо да съжаляват, че не са „яздили щраус“!

През първите дни на ноември времето изглеждаше благоприятно за продължителен поход с цел за изследват западния бряг на Фемили-лейк чак до северния му край. Небето беше ясно, горещината – още поносима и нямаше нищо опасно в това, да прекарат няколко нощи на открито. Така че приготовленията започнаха.

В похода трябваше да участвуват ловците от колонията и този път

Гордън сметна за необходимо да се присъедини към тях. А Бриан и Гарнет щяха да пазят другарите си, които оставаха във Френч-ден. По-късно, преди края на хубавия сезон, Бриан щеше да предприеме сам друга екскурзия с цел да изучи долната част на езерото, било като плава покрай бреговете с яла, било като ходи пеш, защото според картата то беше дълго не повече от четири-пет мили, ако се мери от Френч-ден.

След като уговориха всички тия неща, сутринта на 5 ноември Гордън, Донифан, Бакстър, Уилкокс, Уеб, Крос и Сървис се сбогуваха с другарите си и тръгнаха на път.

Във Френч-ден привичният живот нямаше с нищо да се измени. Извън часовете, определени за работа, Айвърсън, Дженкинс, Доул и Костър щяха да продължават както винаги да ловят риба във водите на езерото и реката, което представляваше любимото им развлечение. Но от това, че Моко не придружаваше младите изследователи, не бива да заключаваме, че те трябваше да се задоволяват с лошо ядене! Нали Сървис беше с тях, а той често бе помагал на юнгата в готварската работа. Именно благодарение на дарбата си в това отношение бе разчитал да влезе в експедицията. А кой знае дали нямаше да намери и своя щраус?

Гордън, Донифан и Уилкокс бяха въоръжени с пушки; освен това всеки бе запъхнал в колана си по един револвер. Въоръжението се допълваше от ловджийски ножове и две брадвички. Трябваше да се стараят да си служат с барута и оловото по възможност само за защита, при нападение или за да убият дивеч в случай, че не можеха да го уловят по друг начин. За тази цел Бакстър взе ласото и боласите, след като ги бе поправил и от известно време се бе упражнявал да борави с тях. Тихо, но много сръчно момче, Бакстър бързо се научи да си служи изкустно с тях. Наистина дотогава той бе целил само неподвижни предмети и нищо не доказваше, че ще успее да улучи бягащо с всички сили животно. Това щеше да се провери на дело.

Гордън се бе сетил да вземе и гумената лодка, която лесно се носеше, понеже се съгваше като куфар и тежеше само дванайсетина фунта. Картата показваше всъщност две реки, притоци на езерото, така че гумената лодка щеше да служи за преплаването им, ако не можеха да ги прегазят по брод.

Според картата на Бодоан, от която Гордън носеше копие за справка или за проверка – според случая, западният бряг на Фемили-лейк се простираше на дължина осемнайсет мили, като се има предвид извивката му. Така че за неговото изследване бяха нужни най-малко три дена, отиване и връщане, ако нещо не ги забавеше.

Гордън и другарите му с Фан като авангард оставиха Трапс-уудс от лявата си страна и поеха с решителна стъпка по песъчливия бряг.

Като извървяха две мили, те превишиха разстоянието, което бяха изминали при предишните екскурзии след настаняването си във Френч-ден.

На това място растеше висока трева, наричана „кортадерес“ и образуваша гъсталаци, в които дори най-големите момчета затъваха до глава.

Това ги позабави, но нямаше защо да съжаляват, защото Фан се спря пред отвора на пет-шест дупки в земята.

Очевидно Фан бе усетил там някакво животно, което лесно можеше да се убие в леговището му. Ето защо Донифан се готвеше да вдигне пушката си, но Гордън го спря:

– Пести си барута, Донифан – му каза той, – умолявам те, пести си барута!

– Кой знае, Гордън, дали закуската ни не ще дойде оттам? – отвърна младият ловец.

– А също и обедът ни – добави Сървис, който се бе навел над една от дупките.

– Ако са вътре – отвърна Уилкокс, – ще съумеем да ги изкараме, без да изхабим нито зрънце олово.

– Но по какъв начин? – запита Уеб.

– Като опушим тия дупки, както се прави с леговище на пор или лисица!

Между кичурите „кортадерес“ земята беше покрита със суха трева, която Уилкокс бързо подпали пред отвора на леговищата. След минута се показаха една дузина полузадушени гризачи, напразно опитващи се да избягат. Това бяха зайци „тукутукос“, няколко чифта от които Сървис и Уеб убиха с бравичките, а Фан удуши със зъби още три.

– Чудесно печено ще стане от тях!... – каза Гордън.

– А аз се наемам с тази работа – извика Сървис, който бързаше да влезе в ролята си на майстор-готвач. – Ако искате още сега!

– При първата почивка! – отвърна Гордън.

Трябваше да вървят още половин час, докато се измъкнат от тази миниатюрна гора от високи „кортадерес“. Зад нея се показа отново брегът, който тук ставаше неравен поради дългите редици дюни с извънредно ситен пясък, вдигащ се при най-слабия полъх.

От тая височина обратната страна на Окланд-хил се виждаше на повече от две мили на запад. Това се обясняваше с посоката, която

вземаше скалата, завивайки от Френч-ден към залива Слуди. Цялата тази част на острова беше скрита под гъстата гора, прекосена от Бриан и другарите му при първия им поход до езерото. Тя се напояваше от ручей, наречен от тях Дайк-крийк.

Както показваше картата, този ручей течеше към езерото. Именно при устието на този поток излязоха младите момчета към единайсет часа сутринта, след като бяха изминали шест мили от отправната си точка.

Спряха да починат на това място, под величествен чадърест бор. Между два големи камъка запалиха огън от сухи дърва. След няколко минути два от тукутукосите, одрани и изкормени от Сървис, вече се печеха на искрящите пламъци. Докато Фан, седнал на задните си лапи пред огнището, душеше тази приятна миризма на дивеч, младият готвач, естествено, следеше печеното да се върти равномерно.

Обядваха с добър апетит, без да се оплакват от този първи кулинарен опит на Сървис. Тукутукосите им стигнаха, та не стана нужда да посягат към взетите в торбичките провизии, освен към сухарите, които заместваха хляба. А и от тях икономисаха, защото имаше месо в изобилие – вкусно месо с приятния дъх на ароматичните растения, с които се хранят тези гризачи.

После прекосиха потока и тъй като това можа да стане по брод, не се наложи да използват гумената лодка, което би им отнело време.

Брегът на езерото малко по малко ставаше блатист, затова се принудиха да се върнат в крайнината на гората, за да се насочат отново на изток, когато теренът позволише това. Все същите породи, същите величествени дървета – буки, брези, вечнозелени дъбове, различни видове бор. От клон на клон прехвъркваха много птици: черни кълвачи с червени гребени, мухоловки с бели качулки, качулати му-шитрънчета, хиляди дърволази, които се смееха в листака, докато сипките, чучулигите, косовете пееха и свиреха с все гърло. Далеч във въздуха се рееха кондори, американски ястреби и няколко двойки каракари, хищни орли, които се срещат често по крайбрежието на Южна Америка.

Несъмнено, спомняйки си за Робинзон Крузо, Сървис съжаляваше, че семейството на папагалите не е представено в птичия свят на острова. Макар и да не бе успял да опитоми шрауса, може би някоя от тези бърбиви птици, щеше да се окаже по-податлива? Но не забеляза нито една.

С една дума, дивеч имаше в изобилие – мари пиши и особено диви кокошки, много сходни с глухарите. Гордън не можа да откаже на До-нифан удоволствието да убие един пекари със средна големина, който

на другия ден щеше да им послужи за закуска, ако не за обед и вечеря.

Не беше необходимо да вървят под дърветата, където придвижването щеше да е трудно. Достатъчно беше да следват крайнината на гората, което и правиха до пет часа вечерта. Тогава им препречи пътя втората речица, широка четиридесетина фута.

Тя изтичаше от езерото, заобикаляше северно от Окланд-хил и се вливаше в Тихия океан отгънк залива Слуи. Гордън реши да спрат на това място. Дванайсет мили пеш бяха достатъчни за един ден. Трябваше да се даде име и на тази речица и тъй като спряха да починат на нейните брегове, нарекоха я Стоп-ривър (Река на спирането).

Устроиха лагера си под първите дървета на брега. Тъй като пазеха дивите кокошки за другия ден, опекоха тукуту-косите, като и този път Сървис се справи много добре със задълженията си. Нуждата от сън беше по-голяма отколкото нуждата от ядене и докато устата се отваряха от глад, очите се затваряха за сън. Ето защо накладоха голям огън, около който налягаха всички, като се завиха с одеяла. Силната светлина на този огън, който Уилкокс и Донифан щяха да се редуват да поддържат, щеше да държи на разстояние дивите зверове.

С една дума, нямаше причина да се вдига тревога и рано сутринта всички бяха готови отново за път.

Ала не беше достатъчно само да се даде име на реката, тя трябваше и да се премине, а тъй като нямаше брод, послужиха си с гумената лодка. Тази малка лодка можеше да пренесе наведнъж само един човек, ето защо се наложи да прекосят с нея Стоп-ривър седем пъти от левия до десния бряг, което им отне повече от един час. Но това не беше толкова важно, тъй като по този начин провизиите и мунициите останаха сухи.

Що се отнася до Фан, той не се страхуваше да си намокри краката, така че се хвърли да плува и с няколко скока се озова от единия на другия бряг.

Почвата не беше вече мочурлива и Гордън поведе другарите си на пряко към брега на езерото, където стигнаха преди десет часа. След закуската, състояща се от печено пекари, поеха в северна посока.

[#1 Мара – бозайник-гризач, наричан „заек на пампасите“, обитаващ пустинните области на Южна Америка. – Б. пр.]

Още нищо не показваше, че краят на езерото е близо, а хоризонтът на изток беше все така опасан от кръгообразната линия на небето и водата, ала към обед Донифан, насочвайки далекогледа си, каза:

– Ето го другия бряг!

И всички погледнаха нататък, където над водата започваха да се показват върхове на дървета.

– Да не спираме – предложи Гордън, – а да се помъчим да пристигнем там още по светло!

На север се простираше до безкрай суха равнина, набраздена от продълговати дюни и осеяна само с някой и друг кичур камъш и тръстика. В северната си част остров Черман изглежда се състоеше единствено от обширни пясъчливи пространства, които контрастираха със зелените гори в средната част, така че Гордън можа с пълно основание да ги нарече Сенди-дезърт (Пясъчната пустиня).

Към три часа се очерта ясно отсрещният бряг, който се извиваше най-малко две мили в североизточна посока. Тази местност изглеждала напусната от всякакво живо същество, ако не се смятаха морските птици – корморани, буревестници и гмурци, – които прелитаха над нея, за да кацнат на крайбрежните скали.

Ако „Слуи“ бе заседнала на това място, младите корабкрушенци, виждайки толкова неплодна земя, навярно щяха да помислят, че са лишени от всякакви средства за съществуване! Напразно биха търсили сред тази пустиня нещо подобно на удобното си жилище във Френчден! А когато останеха без убежището на шхуната, нямаше да имат къде да се приютят!

Нужно ли беше сега да продължават в тая посока, да изследват напълно тази част от острова, която изглеждала необитаема? Не беше ли по-добре да отложат за втори поход изучаването на десния бряг на езерото, където други гори можеха да им предложат нови богатства? Да, несъмнено. Именно на изток би трябвало да се намира американският континент, ако остров Черман беше в съседство с него.

Но по предложение на Донифан решиха да стигнат до края на езерото – сигурно не беше далеч, защото двата му бряга все повече се приближаваха един до друг.

Така и сториха, а когато се мръкна, спряха на почивка в дъното на едно малко заливче, което се врязваше в северния ъгъл на Фемели-лейк.

На това място нямаше нито дърво, нито стръкче трева, нито изсъхнал мъх или лишей. Поради липса на гориво трябваше да се задоволят с провизиите от торбичките си, а поради липса на подслон – с пясъчния килим, на който постлаха одеялата.

През тази първа нощ нищо не наруши тишината на Сенди-дезърт.

XV

Обратният път. – Екскурзия на запад. – Трулка и алгароба. – Чаено-дърво. – Потокът Дайк-крик. – Планински ламии. – Тревожна нощ. – Гуанаки. – Умението на Бакстър да мята ласо. – Завръщане във Френч-ден.

На двеста крачки от заливчето се издигаше дюна, висока петдесетина фута – удобна наблюдателница, от която Гордън и другарите му можеха да огледат околността на по-голямо разстояние.

Щом изгря слънцето, те побързаха да се изкачат до върха на тази дюна.

От това място незабавно насочиха далекогледа в северна посока.

Ако обширната пясъчна пустиня продължаваше до брега, както бе отбелязано на картата, невъзможно беше да се види краят и, защото морският хоризонт трябва да се намираше на повече от дванайсет мили на север и повече от седем на изток.

Ето защо сметнаха за безполезно да отиват по-далеч от северната част на остров Черман.

– Е – попита Крос, – какво ще правим сега?

– Ще се върнем обратно – отговори Гордън.

– Но в никакъв случай преди да сме закусили! – побърза да възрази Сървис.

– Слагай каквото има за ядене! – нареди Уеб.

– Щом ще се връщаме обратно – забеляза тогава Донифан, – не бихме ли могли да стигнем Френч-ден по друг път?

– Ще се опитаме – отговори Гордън.

– Струва ми се дори – добави Донифан, – че изследването ни ще бъде по-пълноценно, ако заобиколим по десния бряг на Фемили-лейк.

– Длъжко ще бъде – възрази Гордън. – Според картата трябва да извървим тридесет-четиридесет мили, което ще ни отнеме четири-пет дена, при условие, че не срещнем никаква пречка по пътя си! Там, във Френч-ден, ще се безпокоят, а по-добре да не им създаваме такива безпокойства!

– Все пак – подхвана отново Донифан – рано или късно ще се наложи да изследваме тази част от острова!

– Няма съмнение – отвърна Гордън – и аз смятам да организирам поход с тази цел.

– Обаче – каза Крос – Донифан има право. Интересно ще бъде да се върнем по друг път.

– Разбира се – отговори Гордън, – и предлагам да вървим по брега на езерото до Стоп-ривър, после да ударим направо към скалата и да заобиколим основата ѝ.

– Защо да се спускаме пак на брега, по който вече сме вървели? – запита Уилкокс.

– Наистина, Гордън – обади се Донифан, – защо да не тръгнем по най-късия път, през тази пясъчна равнина, за да стигнем първите дървета на Трапс-уудс, които са само на три-четири мили в югозападна посока?

– Защото пак ще се принудим да преминаваме Стоп-ривър – отвърна Гордън. – А знаем, че ще можем да я минем там, откъдето минахме вчера, докато по-надолу може да ни бъде трудно, ако реката стане буйна. Струва ми се най-благоразумно да не се впускаме през гората, преди да сме стъпили на левия бряг на Стоп-ривър!

– Ти винаги си благоразумен, Гордън – извика Донифан не без известна нотка на ирония.

– Благоразумието никога не е излишно! – отвърна Гордън.

Тогава всички се спуснаха по склона на дюната, върнаха се на мястото за почивка, схрускаха по парче сухар и студено месо от дивеч, съгнаха одеялата, взеха оръжията си и поеха с бодра стъпка по вчерашния път.

Небето беше великолепно. Лек бриз едва набръчкваше водите на езерото. Можеше да се разчита на хубав ден. Гордън желаше само времето да се задържи хубаво още тридесет и шест часа, защото смяташе да стигнат Френч-ден на другата вечер.

От шест часа сутринта до единайсет изминаха без усилие деветте мили, които делияха края на езерото от Стоп-ривър. Нищо особено не се случи по пътя, ако не се смята обстоятелството, че в съседство с реката Донифан уби две чудесни качулати дропли с черна перушина, изпъстрена отгоре с жълточервено, а отдолу – с бяло; това повдигна настроението му, както и настроението на Сървис, винаги готов да скубе, изкормва и пече някаква птица.

Така и стори един час по-късно, когато той и другарите му преминаха един след друг реката с гумената лодка.

– Ето ни вече в гората. – каза Гордън – и се надявам, че Бакстър ще има случай да метне ласото си или своите боласи!

– Само че не сме ги виждали досега да вършат чудеса! – обади се

Донифан, който се отнаряше с презрение към всякакви други ловни принадлежности освен пушката и карабината.

– Че какво могат да направят срещу птици? – отвърна Бакстър.

– Дали срещу птици, или четириноги, все едно, нямам им аз вяра, Бакстър!

– И аз! – вметна Крос, винаги готов да подкрепи своя братовчед.

– Почакайте поне на Бакстър да му се падне случай да си послужи със своите оръжия, та тогава съдете! – отвърна Гордън. – Аз съм сигурен, че ще има добра слука! Ако някой ден останем без муниции, поне няма никога да останем без ласо и боласи!

– По-скоро ще останем без дивеч! – възрази непоправимият юноша.

– Ще видим – отвърна Гордън, – а сега да закусваме!

Ала приготвянето на закуската изискваше известно време, тъй като Сървис държеше дроплата му да се изпече както трябва. И птицата можа да задоволи апетита на тия млади стомаси само благодарение на това, че беше наистина от големите. Този вид дропли, които тежат тридесетина фунта и са дълги от човката до опашката близо три фута, действително спадат към най-едрите екземпляри от семейството на кокошките. Разбира се, тази бе излапана до последната хапка, дори до последното кокалче, защото Фан, на когото се паднаха костите, подобно на господарите си не остави нищо.

След закуската момчетата навлязоха в онази още непозната част от Трапс-уудс, през която минаваше Стоп-ривър, преди да се влее в Тихия океан. Картата показваше, че тя се отклонява на северозапад, заобикаляйки края на скалата, и че устието ѝ се намира зад нос Фолс-сий-пойнт. Ето защо Гордън реши да не продължават по брега на Стоп-ривър, защото в такъв случай щяха да се отклонят в противоположна на Френчден посока. Той искаше да стигнат по най-късия път до подножието на Окланд-хил, така че оттам да се спуснат отново на юг.

След като се ориентира по компаса, Гордън пое уверено на запад. Дърветата, по-редки отколкото в южната част на Трапс-уудс, позволяваха да се ходи свободно по земята, която не беше толкова обрасла с трева и храсти.

Между брезите и буките се откриваха понякога малки, горски поляни, облени от слънчевите лъчи. Диви цветя примесваха там свежите си краски със зеленината на храстите и тревния килим. На различни места великолепни спорежи се полюшваха на върха на високи два-три фута стъбла. Откъснаха няколко от тези цветя, с които Сървис, Уилкокс и Уеб накичиха куртките си.

Именно тогава Гордън, от чиито ботанически познания малката колония много често се възползуваше, направи едно полезно откритие. Вниманието му бе привлечено от едър храст със слаборазвити листа, но много гъсти клони, отрупани с бодли и с малки червеникави плодове, големи колкото грахово зърно.

– Това е трулка, ако се не лъжа – възкликна той, – и индианците много си служат с плодовете ѝ!

– Щом се яде – обади се Сървис, – нищо не ни струва да опитаме!

И преди Гордън да успее да го възпре, Сървис разчупи със зъби два-три от тези плодове.

Ала направи такава гримаса и от устата му потече такъв поток от слюнки, предизвикан от киселината на плода, раздразнила езика му, че другарите му прихнаха да се смеят на неговата злочестина!

– А ти ми казваше, че се ядяло, Гордън! – извика Сървис.

– Съвсем не съм казвал, че се яде – отвърна Гордън. – Индианците използват тези плодове, за да правят ликьор, получаван чрез ферментация. Трябва да добавя, че този ликьор ще ни върши добра работа, когато запасът ни от бренди се изчерпи, при условие, че не прекаляваме, защото удря в главата. Да занесем във Френч-ден една торбичка такива трулки и да опитаме да си направим ликьор!

Плодът се береше трудно – имаше хиляди бодли. Но като удряха леко клоните, Бакстър и Уеб успяха да свалят на земята много от тези трулки, напълниха една от торбичките и тръгнаха отново на път.

По-нататък откъснаха шушулки от един друг храст, растящ главно в съседните на Южна Америка земи. Това бяха шушулки на алгароба, чийто плод чрез ферментиране също дава много силен ликьор. Този път Сървис не посмя да го вкуси и добре стори; отначало алгаробата изглежда сладка, но скоро в устата започва да се усеща болезнена сухота, тъй че ако несвикнал човек хруска зърната ѝ, ще пострада.

И най-послед след обед на четвърт миля от подножието на Окланд-хил направиха още едно, не по-малко важно откритие. Видът на гората се бе променил. Благодарение на въздуха и топлината, които проникваха по-обилно в горските поляни, растителността там се развиваше пишно. Дърветата простираха на шейсет-осемдесет фута широките си клони, под които грачеха безброй кресливи птици. Между най-красивите растителни породи изпъкваше антарктическият бук, който през цялата година запазва нежнозелените си листа. Освен това растяха на групи по няколко от малко по-ниските, но все така великолепни „уинтърс“, чиято кора може да замества канелата и щеше да помага на майстор-

готвача на Френч-ден да приготвя своите сосове.

Чак тогава Гордън разпозна сред тая растителност „пернецията“ – чаеното дърво, от семейство Боровинкови, което се среща дори в най-южните географски ширини и чиито ароматни листа дават след запарване много здравословна напитка.

– Ето с какво ще попълним запасите си от чай! – каза Гордън. – Да вземем няколко шепи от тези листа, а по-късно ще дойдем пак да наберем за през цялата зима!

Наближаваше четири часът, когато достигнаха почти до северния край на Окланд-хил. Макар че на това място той изглеждаше по-нисък отколкото при Френч-ден, невъзможно беше да го изкачат от обратната му страна, която се издигаше отвесно. Но това нямаше такова значение, защото можеха просто да го заобиколят, като се върнат към река Зеландия.

Две мили по-нататък чуха бълбукане на поток, който се пенеше през тесен пролом в скалата и можеше лесно да се премине по брод малко по-надолу.

– Това трябва да е реката, която открихме при първия си поход до езерото – забеляза Донифан.

– Дали е същата, която беше преградена с малък каменен яз? – запита Гордън.

– Именно тя – отговори Донифан – и поради това я нарекохме Дайк-крийк.

– Е, тогава да се настаним на десния ѝ бряг – продължи Гордън. – Вече е пет часът и тъй като ще трябва да прекараме още една нощ на открито, по-добре да направим лагера си до тази речица, на завет под големите дървета. Утре вечер, ако всичко върви благополучно, се надявам да спим на койките си в залата!

Тогава Сървис се зае с приготвянето на вечерята, за която бе запазил втората дропла. Взе да я пече. Пак печено! Но би било несправедливо да упрекваме Сървис, който не беше в състояние да разнообрази обичайното меню.

През това време Гордън и Бакстър влязоха отново в гората, единият – да търси нови храсти или нови растения, другият – с намерение да използва ласото и боласите си – макар и само за да прекрати задънките на Донифан.

Двамата бяха направили стотина крачки през високия лес, когато Гордън повика Бакстър с ръкомахане и му показа група животни, които играеха на тревата.

– Кози ли са? – прошепна Бакстър.

– Или поне приличат на кози! – отговори Гордън. – Да се помъчим да ги уловим.

– Живи ли?

– Да, Бакстър, живи, и добре, че Донифан не е с нас, защото досега да беше убил някоя с пушката си и да подплаши останалите! Да се приближим внимателно, без да ни видят!

Тези грациозни животни, на брой половин дузина, не ги бяха усетили. Но предчувствайки някаква опасност, една от тия кози – вероятно майка – душеше въздуха и стоеше нащрек, готова да побегне със своето стадо.

Изведнъж се чу изсвирване. Боласите бяха изхвъркнали от ръката на Бакстър, който стоеше само на двајсетина крачки от стадото. Хвърлени ловко и енергично, те се увиха около една от козите, а другите изчезнаха в най-гъстата част на гората.

Гордън и Бакстър се завтекоха към козата, която се опитваше напразно да се освободи от боласите. Хванаха я, попречиха ѝ да бяга, а заедно с нея уловиха и две козлета, които инстинктът бе задържал при майка им.

– Ура! – завика Бакстър, неспособен да се сдържа от радост. – Ура! Кози ли са?

– Не – отвърна Гордън. – Мисля, че са по-скоро планински лами.

– А дават ли тия животни мляко?

– Разбира се!

– Е, петимни сме и на планински лами!

Гордън не се лъжеше. Планинските лами наистина приличат на кози; но краката им са дълги, козината – къса и тънка като коприна, главата – малка и без рога. Тези животни обитават главно американските пампаси и дори земите около Магелановия пролив.

Можем да си представим какво посрещане бе устроено на Гордън и Бакстър, когато се върнаха в лагера, като единият дърпаше ламата с въжетото на боласите, а другият носеше под всяка мишница по едно козле. Тъй като майка им още ги кърмеше, вероятно лесно щяха да се отгледат. Може би това беше ядрото на бъдещо стадо, от което малката колония щеше да има голяма полза? Разбира се, Донифан съжаляваше, че не е имал възможност да стреля; но бе принуден да признае, че когато се налага дивечът да бъде уловен жив, боласите са за предпочитане пред огнестрелното оръжие.

Обядваха, или по-право вечеряха, във весело настроение. Ламата,

вързана за едно дърво, нямаше нищо против да попасе, докато малките подскачаха около нея.

Нощта обаче не беше така спокойна, както в равнините на Сендидезърт. Тази част на гората се спохождаше от животни, по-страшни от чакалите, чийто рев лесно се познава, понеже прилича едновременно и на вой, и на лай. Така че около три часа сутринта се вдигна тревога, този път предизвикана от истински рев, който се разнасяше наблизко.

Донифан, застанал на стража до огъня с пушката до себе си, отначало не сметна за нужно да предупреди другарите си. Но ревят толкова се засили, че Гордън и останалите сами се събудиха.

– Какво има? – попита Уилкокс.

– Трябва да е стадо диви зверове, бродещи наоколо – каза Донифан.

– Вероятно са ягуари или кугуари! – обади се Гордън.

– И едните, и другите са същата стока!

– Не съвсем, Донифан, кугуарът не е толкова опасен, колкото ягуарът! Но в глутница тези хищници са много страшни.

– Ние сме готови да ги посрещнем! – отвърна Донифан. И зае отбранително положение, докато другарите му се въоръжиха с револверите си.

– Стреляйте само на месо! – препоръча Гордън. – Мисля, че огънят ще попречи на тези животни да се приближат.

– Те не са далеч! – извика Крос.

Действително глутницата трябва да беше много близо до лагера, ако се съди по яростта на Фан, когото Гордън с мъка задържаеше. Но в дълбокия мрак на гората нищо не можеше да се различи.

Несъмнено тези хищници имаха навик да идват нощем на водопои на това място. И намирайки мястото заето, те изразяваха своето недоволство със страшен рев. Ще останат ли там, или ще трябва да отблъскват нападението им, последиците от което можеха да бъдат сериозни?

Внезапно на по-малко от двайсет крачки в тъмнината се показаха светли движещи се точки. Почти веднага екна гърмеж.

Донифан бе дал изстрел с пушката си, на който отговори още посилен рев. Той и другарите му с насочени револвери бяха готови да стрелят, ако зверовете се втурнеха към лагера.

Тогава Бакстър грабна една пламтяща главня и я запокити с все сила натам, където бяха изчезнали святкащите като въглени очи.

След миг хищниците, един от които навярно бе улучен от Донифан, напуснаха полесражението и потънаха в дебрите на Трапс-уудс.

– Офейкаха! – провикна се Крос.

- Добър им път! – добави Сървис.
- Дали няма да се върнат? – запита Крос.
- Едва ли – възрази Гордън, – но да бъдем нащрек до сутринта.

Сложиха дърпа в огъня, чиято силна светлина поддържаха до първите лъчи на зората. Младите момчета вдигнаха лагера и навлязоха в гората, да проверят дали някое от животните не е убито от изстрела.

На двайсет крачки земята беше напоена с голямо петно кръв. Животното бе успяло да избяга, но лесно биха го намерили, ако пуснеха Фан по следите му, ала Гордън сметна за безполезно да навлизат по-навътре в гората.

Така и не можаха да си изяснят дали имаха работа с ягуари, с кугуари или с други не по-малко опасни хищници. Във всеки случай важното беше, че Гордън и другарите му се бяха отървали живи и здрави.

В шест часа сутринта тръгнаха отново на път. Не биваше да губят време, ако искаха да изминат тоя ден деветте мили, които делеяха Дайкрийк от Френч-ден.

Тъй като Сървис и Уеб се бяха наели да се грижат за двете малки ламы, майката тръгна без подкана подир Бакстър, който я водеше за ремък.

Сега пътят беше по-еднообразен в сравнение с пътя покрай Окландхил. Отляво се простираше завеса от дървета, разположени ту като почти непроходими масиви, ту струпани на групички по краищата на горските поляни, Отдясно се издигаше отвесна, стена, изпъстрена с пластове обли камъчета, вбити във варовика, и колкото по на юг отиваше, толкова по-висока ставаше.

В единайсет часа направиха първия престой за обед, но сега, за да не губят време, използваха запаса от торбичките си и отново тръгнаха на път.

Вървяха бързо; наглед нищо не можеше да ги забави; ала към три часа след обед между дърветата отново екна изстрел.

В тоя момент Донифан, Уеб и Крос, придружени от Фан, се намираха на стотина крачки напред, и другарите им не можеха да ги видят, когато се чуха викове:

- Внимавайте Внимавайте!

Дали тези викове нямаха за цел да предупредят Гордън, Уилкокс, Бакстър и Сървис да се пазят?

Внезапно в гората се показва някакво едро жиотно. Бакстър разви ласото си, завъртя го над главата си и го хвърли.

Това бе извършено толкова точно, че леката примка на дългото

влакнесто въже се уви около шията на животното, което напразно се мъчеше да се освободи. Но тъй като беше силно, щеше да повлече Бакстър, ако Гордън, Уилкокс и Сървис не бяха уловили края на ласото, което успяха да омотаят около дънера на едно дърво.

Почти веднага Уеб и Крос излязоха от гората, следвани от Донифан, който се провикна с недоволен тон:

– Проклето животно! Как не можах да го улуча!

– А Бакстър го улучи – отговори Сървис, – и е живо и здраво в ръцете ни!

– Все едно, щом така или иначе ще трябва да го убием – отвърна Донифан.

– Да го убием ли – подхвана Гордън, – да го убием сега, когато ни идва тъкмо навреме, за да ни служи за впрегатно добиче?

– Това животно ли?! – възкликна Сървис.

– То е гуанако – отвърна Гордън, а гуанаките заемат видно място в южноамериканските стада!

Но колкото и полезно да беше това гуанако, в душата си Донифан искрено съжаляваше, че не го е убил. Ала не каза нищо и се приближи да разгледа този прекрасен образец на черманската фауна.

Макар че в естествената история гуанакото се причислява към семейство Камили, то никак не приличаше на животните с това название, толкова разпространени в Северна Африка. С тънката си шия, изящна глава, дълги и малко мършави крака – което показваше, че е много пъргаво животно, – с жълточервеникавата си козина, изпъстрена с бели петна, то би могло да се мери с най-добрите коне от американска порода. Навярно можеше да се използва за бърза езда, ако първо успееш да го опитомят, а после, да го обзядят, което изглежда се прави лесно в хасиендите на аржентинските пампаси.

Това животно е много боязливо, ала в случая не се и опитваше да се отскубне. Щом Бакстър отпусна примката, която стягаше шията му, лесно го поведе за ласото като с юлар.

Тази екскурзия северно от Фемили-лейк безспорно беше полезна за колонията. Гуанакото, планинската лама и двете й малки, откриването на чаеното дърво, на трулките, на алгаробите – заради всичко това заслужаваше да се устрои добро посрещане на Гордън и най-вече на Бакстър, който, лишен от суетността на Донифан, не се опитваше ни най-малко да се перчи със своите успехи.

Във всеки случай Гордън с голямо задоволство се убеди, че боласите и ласото ще вършат много полезна работа. Разбира се, при случай

Донифан беше изкусен стрелец, на когото можеше да се разчита; но изкуството му винаги струваше хабене на известно количество барут и олово. Затова Гордън възнамеряваше да насърчава другарите си да използват тия ловни принадлежности, с които индианците умеят да си служат така успешно.

Според картата трябваше да изминат още четири мили, за да стигнат до Френч-ден, и забързаха да бъдат там преди мръкване.

Наистина на Сървис много му се искаше да яхне гуанакото и да пристигне с този „великолепен бегач“. Но Гордън не му позволи това. По-добре да почакат, докато животното привикне да го яздят.

– Мисля, че няма да рита много – каза той. – Ако ли пък не желае да го яхаме, в което не вярвам, поне ще се съгласи да тегли количката ни! Така че имай търпение, Сървис, и не забравяй урока, който ти даде щраусът!

Към шест часа съзряха Френч-ден.

Малкият Костър, който играеше на Спорт-геръс, съобщи за приближаването на Гордън. Бриан и останалите тутакси побързаха да притичат и с радостни „ура“ приветстваха завръщането на изследователите след няколкодневно отсъствие.

ВТОРА ЧАСТ

I

Бриан се безпокои за Жак. – Строеж на птичарник и обор. – Кленова захар. – Изтребване на лисиците. – Нов поход до залива Слуги. – Впрегнатата каручка. – Избиване на тюлени. – Коледните празници. – „Ура“ за Бриан

През отсъствието на Гордън всичко във Френч-ден бе вървяло добре. Вождът на малката колония можеше само да похвали Бриан, комуто малките засвидетелствуваха много искрена привързаност. Ако не беше надменният му и завистлив характер, Донифан също щеше да оцени достойно качествата на своя другар; но той не можеше да стори това, и поради влиянието, което бе установил над Уилкокс, Уеб и Крос, те с готовност го поддържаха, когато трябваше да се противопостави на младия французин, толкова различен по обноски и характер от другарите си от англосаксонско потекло.

Впрочем Бриан не обръщаше внимание на това. Той постъпваше така, както му повеляваше дългът, и никак не го беше грижа какво мислят за него. Най-много го безпокоеше необяснимото държане на братчето му.

Напоследък Бриан отново бе обсипал Жак с въпроси, но получи пак същия отговор:

– Не бате не! Нищо ми няма!

– Но защо не искаш да ми кажеш, Жак? – попита той. – Грещиш! Това ще облекчи и теб, и мен! Забелязвам, че ставаш все по-тъжен, все по-мрачен! Слушай! Аз съм по-голям от теб! Имам право да зная причината за болката ти! Какво те измъчва?

– Батко! – проговори най-после Жак, сякаш не можеше вече да издържа на някакво скрито угризение. – Искаш да знаеш какво съм направил ли? Ти може би ти ще ми простиш докато другите ...

– Другите? Другите ли? – възкликна Бриан. – Какво искаш да кажеш, Жак?

От очите на детето бликнаха сълзи; но въпреки настояването на брат си то добави само:

– По-късно ще узнаеш по-късно!

Разбира се, този отговор засили тревогата на Бриан. Какво лошо се е случило с Жак? Той на всяка цена искаше да узнае. Така че щом Гордън се върна, Бриан му разказа за полупризнанията, които бе изтръгнал от братчето си, като го помоли дори да се намеси в тази работа.

– Няма смисъл – отвърна му разумно Гордън. – По-добре остави Жак да действа по своя инициатива! А колкото до това, какво е направил сигурно е някаква лудодория, чието значение преувеличава! Да почакаме сам да си признае!

На другия ден – 9 ноември – младите колонисти се заловиха отново за работа. А работата не беше малко. Преди всичко трябваше да задоволят исканията на Моко, чийто килер с провизии започваше да се изпразва, макар че няколко пъти се възползуваха от примките, опънати в околностите на Френч-ден. Всъщност им липсваше едър дивеч. Затова се налагаше да направят по-солидни капани, за да улавят в тях планински ламы, пекари и гуасули, без да хаят нито зрънце олово, нито прашинка барут.

Именно с подобни неща бяха заети големите през целия месец ноември, съответстващ на месец май в северното полукуълбо.

Още с пристигането си гуанакото, планинската лама и двете ѝ малки бяха настанени временно под най-близките до Френч-ден дървета. Там дълги въжета им позволяваха да се движат в известно пространство. Докато дните бяха дълги, това щеше да е достатъчно; но се налагаше преди настъпването на зимата да им построят по-удобен подслон. Ето защо Гордън реши в подножието на Окланд-хил, откъм езерото, на малко разстояние от вратата на залата, незабавно да се направи сайвант и обор, защитени с висока ограда.

Запретнаха се за работа и под ръководството на Бакстър се организира истинска работилница на открито. Удоволствие беше да гледаш как тези усърдни момчета боравеха повече или по-малко сръчно със сечивата, намерени в сандъка с дърводелски инструменти на шхуната, едни – с трион, други – с брадва или с тесла. Макар и понякога да разваляха работата, те не се отчайваха. Отрязани от корен дървета със средна дебелина и добре окастрени клони им осигуриха необходимия брой колци, за да оградят достатъчно голямо пространство, в което да могат да живеят свободно десетина животни. Тези дънери, забити здраво в земята и съединени помежду си с напречни греди, можеха да устоят на всякакви опити на хищни животни да ги съборят или преминат. Що се отнася до сайванта, той бе построен с материала от обшивката на „Слуи“;

така младите дърводелци си спестиха труда да режат дърветата на дъски – работа, твърде трудна при тези условия. После застлаха покрива му с дебел насмолен брезент, за да бъде предпазен от бурите. Здрава, дебела постелка, която щеше често да се сменя, прясна храна от трева, мъх и листа, каквито имаше в изобилие – повече и не беше нужно за поддържането на домашните животни в добро състояние. Гарнет и Сървис, натоварени специално да се грижат за обора, скоро се оказаха възнаградени за усилията си, като видяха, че от ден на ден гуанакото и планинската лама все повече се опитомяват.

Не мина много и оборът прие нови гости. Най-напред едно второ гуанако, попаднало в един от капаните в гората, след това – двойка планински ламы, мъжка и женска, които Бакстър улови с помощта на Уилкокс, който също започваше да си служи много умело с боласите. Имаше дори щраус нанду, който Фан настигна. Но личеше, че и с този щеше да стане същото, както с предишния. Въпреки доброто желание на Сървис, който продължаваше да упорствува, нищо не излизаше.

Разбира се, до завършването на заслона гуанакото и планинската лама всяка вечер се прибираха в склада. Крясъци на чакали, джавкане на лисици и рев на хищници се чуваха толкова близо до Френч-ден, че беше неблагоприятно да оставят тия животни навън.

Докато Гарнет и Сървис се занимаваха главно с животните, Уилкокс и неколцина от другарите му продължаваха да поставят примки и капани, които ходеха да проверяват всеки ден. Намери се работа и за двама от малките – Айвърсън и Дженкинс. За дроплите, фазаните, токачките и тинамусите трябваше да се построи птичарник, който Гордън разположи в един ъгъл на обора, и именно на тези деца се падна задачата да се грижат за него, и те вършеха това с голямо усърдие.

Така че Моко имаше сега на разположение не само млякото на ламите, но и яйцата на пернатото племе. И навярно много пъти щеше да приготвя своите специалитети, ако Гордън не му бе заръчал да пести захарта. Само в неделни и някои празнични дни на трапезата се появяваше някакво по-особено ядене, от което Доул и Костър лапаха лакомо.

Но щом не бяха в състояние да си произвеждат захар, не можеха ли да и намерят някакъв заместител? Сървис със своите Робинзоновци в ръка твърдеше, че трябва просто да се търси. Така че Гордън се зае с това търсене и накрая сред гъсталаците на Трапс-уудс намери група дървета, които след три месеца през първите дни на есента, щяха да се покриват с великолепни пурпурни листа.

– Това е клен каза той, – дърво, което дава захар!

– Захарно дърво ли!? – възкликна Костър.

– Не, лакомнико! – отговори Гордън. – Казах: дърво, което дава захар! Така че не се облизвай!

Това беше едно от най-важните открития, направени от младите колонисти, откакто се бяха настанили във Френч-ден. Като срязва леко стъблата на тези кленове, Гордън получи гъста течност и когато този сок се втвърди, се образува захарно вещество. Макар и по съдържание на захар да отстъпваше на сока на захарната тръстика и цвеклото, все пак това вещество беше ценно за нуждите на кухнята и във всеки случай по-добро от подобния продукт, който се извлича от брезата пролетно време.

Щом имаха захар, скоро щяха да имат и ликьор. По съвет на Гордън Моко се опита да постигне това чрез ферментация на зърна на трулка и алгароба. След като ги счука в каче с тежко дървено чукало, получи от тези зърна алкохолна течност, с която при липса на кленова захар можеха да подслаждат горещите си напитки. Що се отнася до набраните от чаеното дърво листа, трябваше да признаят, че те почти не отстъпваха на ароматното китайско растение. Затова при екскурзиите си из гората изследователите никога не пропусаха да си наберат от тях колкото се може повече.

С една дума, остров Черман осигуряваше на обитателите си, ако не изобилие, то поне най-необходимото. Единственото, което им липсваше и за което можеха да съжеляват, бяха пресните зеленчуци. Трябваше да се задоволяват със зеленчукови консерви; от тях имаха стотина кутии, икономисвани до максимум от Гордън. Наистина Бриан се опита да обработва подивелите индийски картофи, няколко стръка от които френският корабокрушенец бе посадил в подножието на скалата. Но нищо не излезе. За щастие целината – не бяха я забравили – растеше изобилно по бреговете на Фе-мили-лейк и тъй като нямаше защо да я икономисват, тя заместваше добре пресните зеленчуци.

Разбира се, когато настъпи отново хубавият сезон, мрежите, опънати през зимата по левия бряг на реката, се превърнаха в капани. Между другите птици в тях се улавяха малки яребици и късоклюнни гъски, идващи вероятно от земите, разположени в близост до острова.

Донифан от своя страна искаше много да изследва обширната област на Саут-мурс отвъд река Зеландия. Но беше опасно да се впуска през тия блата, залети в голямата си част от водите на езерото, които във време на разлив се смесваха с морската вода.

Уилкокс и Уеб хванаха също известен брой агути, големи колкото

зайци, чието белезникаво месо, малко сухо, е нещо средно меледу заешко и свинско. Разбира се, трудно можеха да се достигнат тези бързоноги гризачи – дори с помощта на Фан. Все пак достатъчно беше да им изсвирят леко, когато се намираха в леговището си, за да ги привлекат до отвора и да ги уловят. Освен това няколко пъти младите ловци донесоха скунси, лакомци, зорили, които приличаха малко на куниците с хубавата си черна козина на бели ивици, но издаваха зловоние.

– Как могат да понесат такава миризма? – запита един ден Айвърсън.

– Ами въпрос на навик! – отговори Сървис.

Докато реката им доставяше „галаксии“, Фемели-лейк пък, населено с по-едри видове, им даваше между другото хубава пъстърва, която и при готвенето запазваше възсоления си вкус. Вярно, имаха винаги възможност да ходят да ловят сред водораслите на залива Слуди разните видове моруна, която се криеше там в изобилие. А после, когато съомгата се опиташе да се изкачи срещу течението на река Зеландия, Моко щеше да се погрижи да се запаси с тази риба. Консервирана в сол, тя щеше да бъде отлична храна през зимния сезон.

По това време именно по молба на Гордън Бакстър се залови да измайстори лъкове от жилави ясенови клонки и стрели от камъш с гвоздей на върха. Благодарение на тях Уилкокс и Крос – най-сръчните след Донифан – можеха да убиват от време на време някакъв дребен дивеч.

Но макар че Гордън винаги възразяваше против прахосването на муниции, една случка го принуди да се отклони от обичайната си пестеливост.

Един ден – беше 7 декември – Донифан го дръпна настрана и му каза:

– Гордън, чакалите и лисиците не ни оставят на мира! Те идват нощем на глутници и унищожават не само мрежите ни, но и уловения в тях дивеч! Трябва веднъж завинаги да сложим край на това!

– Не може ли да им нагласим капани? – забеляза Гордън, схванал добре мисълта на другаря си.

– Капани ли? – отвърна Донифан, който продължавате да се отнася с презрение към такива първобитни средства за лов. – Капани! За чакали може да вършат работа: те са толкова глупави, че понякога се улавят. Но с лисиците е друго! Тези животни са много хитри и недоверчиви! Въпреки всички предпазни мерки на Уилкокс някоя нощ нашият заслон ще бъде опустошен и в птичарника няма да остане нито една птица!

– Е, щом се налага – отговори Гордън, – ще отпусна няколко

дузини патрони. Само че внимавайте да не отидат на халос!

– Добре, Гордън, можеш да разчиташ на това! Довечера ще заста-нем в засада по пътя на тези животни и ще им устроим такова клане, че повече ияма да припарят насам!

Това изстребление беше крайно необходимо. Изглежда, че тукашни-те лисици, особено южноамериканските, надминават по хитрост евро-пейските си посестрими. Действително те извършват непрекъснато опустошения около хасиендите, проявявайки такава находчивост, че прегризват кожените ремъци, с които конете или говедата са вързани на пасищата.

Когато дойде нощта, Донифан, Бриан, Уилкокс, Бакстър, Уеб, Крос и Сървис застанаха по краищата на един „къвърт“ – така се наричат в Обединеното кралство големите пространства, обрасли с храсти и тръ-нак. Този къвърт беше разположен близо до Трапс-уудс, откъм страната на езерото.

Фан не получи покапа да се присъедини към ловците. Той по-скоро щеше да им пречи, като предизвести лисиците за присъствието им. А и не ставаше въпрос да се търси следа. Дори като бяга, лисицата, не оста-вя подире си никаква миризма, или ако остави тя е толкова-слаба, че и най-добрите кучета не могат да я разпознаят.

Беше единайсет часът, когато Донифан и другарите му застанаха в засада между кичурите дива метла, които обграждаха мястото.

Нощта беше много тъмна.

Дълбоката тишина, несмушавана от ни най-слаб полъх на ветрец, позволяваше да се чува пълзенето на лисиците по сухата трева.

Малко след полунощ Донифан сигнализира за приближаването на цяла глутница от тези животни, които прекосяваха къвърта, за да утолят жаждата си от езерото.

Ловците чакаха с нетърпение да се съберат двайсетина, но за това беше нужно известно време, защото лисиците се поидвижваха предпаз-ливо, като че ли бяха усетили засадата. Изведнъж по даден от Донифан знак екнаха няколко изстрела. Всички попаднаха в целта. Пет-шест ли-сици се търкулнаха на земята, а останалите, обезумели, се зашураха ту надясно, ту наляво, но повечето бяха улучени смъртоносно.

Призори намериха една дузина от тия животни, проснати в тревата на къвърта. И тъй като това изстребление продължи три нощи поред, ско-ро малката колония се избави от тези опасни посещения, които застра-шаваха обитателите на заслона. Отгоре на всичко се сдобиха с петдесе-тина хубави сивосребристи кожи, които било като килими, било като

облекло увеличиха комфорта във Френч-ден.

На 15 декември предприеха голям поход до залива Слуди. Времето беше много хубаво, затова Гордън реши да участвуват всички; най-малките посрещнаха новината с голяма радост.

Като тръгнаха на разсъмване, по всяка вероятност щяха да успеят да се върнат до вечерта. Ако закъснееха по някаква причина, можеха да лагеруват в гората.

Главната цел на този поход беше лов на тюлени, които през студентното време посещаваха крайбрежието на Рек-коуст. Работата е там, че запасите от осветителен материал, който се изразходваше много през вечерите и нощите на тази дълга зима, бяха на привършване. От свещите, изработени от корабкрушенеца-французи, оставаха само две-три дузини. А маслото в буренцата на „Слуди“, което служеше за подхранване на фенерите в залата, беше почти изразходвано, и това безпокоеше сериозно предвидливия Гордън.

Разбира се, Моко можеше да отдели значително количество мазнина, която получаваше от дивеча – преживни, гризачи и птици; но поради ежедневната консумация вероятно тя щеше да се свърши бързо. А нямаше ли начин да се замести с вещество, което природата би дала в готов или почти готов вид? Дали ако липсва растително масло, малката колония не можеше да си осигури, така да се каже, неограничен запас от животински мазнини?

Да, несъмнено, ако ловците успеяха да убият известен брой от тези тюлени, от тия морски лъвове с кожуси, които идваха да лудуват из подводните скали на залива Слуди през топлия сезон. Трябваше дори да побързат, защото тези земноводни скоро щяха да се оттеглят в по-южните води на антарктическият океан.

Така че проектираният поход имаше голямо значение и пригответенията за него бяха извършени по такъв начин, че да даде добри резултати.

От известно време Сървис и Гарнет се стараеха, и то с успех, да дресират двете гуанаки като впрегатни животни. Бакстър им бе измайсторил оглавник от трева, увита в дебело корабно платно, и при все че още не ги язدهа, поне можеха да ги впрягат в каручката. А това беше за предпочитане, отколкото да се впрягат те сами.

И тъй, тоя ден натовариха каручката с муниции, провизии и различни съдове, между другото един голям котел и половин дузина празни бурета, които щяха да върнат пълни с тюленова мас. Разбира се, беше по-добре да нарежат тези животни на място, отколкото да ги пренасят

до Френч-ден, където щяха да развалят въздуха с лоши миризми.

Потеглиха при изгрев слънце и първите два часа се придвижваха без трудности. Колата не вървеше много бързо, понеже неравният терен по десния бряг на река Зеландия пречеше на гуанаките да я теглят добре. Но особено трудно стана, когато малката дружина трябваше да мине през гората, за да заобиколи тресавището Бог-уудс. Малките крачета на Доул и Костър се умориха. Тогава Гордън по молба на Бриан им разреши да се качат на колата, за да си починат, без да спират.

Към осем часа, докато каручката се влачеше с мъка покрай тресавището, виковете на Крос и Уеб, които вървяха малко напред, накараха да се завтече първо Донифан, а след него и другите.

На стотина крачки разстояние сред тинята на Бог-уудс се валише огромно животно, което младият ловец позна, веднага. Това беше хипопотам, дебел и розов, който има щастието да се скрие под тресавището, преди да успеят да стрелят. А и каква ли полза от напразна стрелба!

– Какво е това голямо животно? – запита Доул, уплашен от самия му вид.

– Хипопотам – отговори му Гордън.

– Хипопотам?! Какво смешно име!

– То е нещо като речен кон – обади се Бриан.

– Но не прилича на кон! – забеляза уместно Костър.

– Не – възкликна Сървис, – според мен по-добре би било да се нарече свинопотам!

Тази забележка, нелишена от правдивост, предизвика весел смях сред малките.

Малко след десет часа сутринта Гордън излезе на пясъчния бряг на залива Слууи. Спряха на почивка край реката, на мястото, където бяха разположили първия си лагер при разглобяването на яхтата.

Там имате стотина тюлени, които подскачаха между скалите или се печеха на слънце. Някои дори играеха на пясъка, отсам рифовия пояс.

Тези земноводни изглежда не бяха свикнали с присъствието на хора. Може и да не бяха виждали никога човешко същество, защото корабкрушенецът-французин бе умрял преди повече от двайсет години. Ето защо най-старите от стадото не стояха на пост да бдят, макар че това е обичайна предпазна мярка на тия животни, които човекът преследва в арктическите или антарктическите райони. Все пак ловците трябваше да внимават да не ги подплашат преждевременно, защото за няколко мига щяха да избягат от това място.

Най-напред, щом се озоваха срещу залива Слууи, младите колонисти

отправиха взор към хоризонта, разпрострял се толкова широко между Америкън-кейп и Фолс-сий-пойнт.

Морето беше съвсем пусто. Така още веднъж се убедиха, че тези краища отстоят далеч от морските пътища.

Можеше обаче да се случи някой кораб да мине край острова. Тогава един наблюдателен пост, разположен на билото на Окланд-хил или дори на върха па възвишението Фолс-сий-пойнт, от който би стърчало някое оръдие от шхуната, би свършил по-добра работа за привличане на вниманието, отколкото сигналата мачта. Но това значеше да бъдат принудени да дежурят денонощно на този пост и следователно далеч от Френч-ден. Ето защо Гордън сметна тази мярка за неприложима. Дори Бриан, когото въпросът за връщането в родината занимаваше непрекъснато, трябваше да се съгласи с него. Можеше само да се съжалява, че Френч-ден не се намира от тази страна на Окланд-хил, откъдето се виждаше заливът Слууи.

В момента, когато пладнешкото слънце вече мамеше тюлените да се пекаат на брега, Гордън, Бриан, Донифан, Крос, Бакстър, Уеб, Уилкокс, Гарнет и Сървис, обяждали набързо, се приготвиха за лов. В това време Айвърсън, Дженкинс, Жак, Доул и Костър под надзора на Моко трябваше да останат в лагера заедно с Фан, когото не биваше да пускат сред стадото земноводни. Те щяха да пазят двете гуанаки, които взеха да пасат под първите дървета на гората.

Бяха донесли всички огнестрелни оръжия на колонията – пушки и револвери – с муниции в необходимото количество, които Гордън този път не пестеше, защото това беше от общ интерес.

Най-напред трябваше да се постараят да пресекат пътя за бягство на тюлените към морето. Донифан, комуто с готовност възложиа ръководството на цялата операция, се уговори с другарите си да се спуснат отново по реката до устието ѝ под прикритието на високия бряг. После лесно можеха да се промъкнат покрай подводните скали така, че да обкръжат морския бряг в ниската му част.

Този план бе изпълнен с голяма предпазливост. Младите ловци, раздалечени на тридесет-четиридесет крачки един от друг, бързо образуваха полукръг между пясъчната ивица и морето.

Тогава по знак, даден от Донифан, всички се изправиха едновременно, екнаха гърмежи и всеки изстрел повали жертва.

Неулучените тюлени се вдигнаха, движейки опашката и плавниците си. Изплашени най-вече от трясъка на гърмежите, те се втурнаха със скокове към подводните скали.

Момчетата ги подгониха с револверни изстрели. Донифан, разпа-лен от ловна страст, вършеше чудеса, а другарите му се мъчеха да му подражават според силите си.

Това изстребление трая само няколко минути, докато подгонените земноводни стигнаха до последните крайбрежни скали. Оцелелите из-чезнаха зад тях, оставяйки на брега двајсетина убити и ранени.

Походът бе успял напълно; ловците се върнаха в лагера и се розпо-ложиха под дърветата така, че да могат да прекарат там тридесет и шест часа.

Следобедът беше зает с една твърде отвратителна работа. Гордън лично взе участие и тъй като тя беше неотложна, всички се заловиха ре-шително с нея. Най-напред трябваше да пренесат на пясъка тюлените, паднали между подводните скали. Макар че тези животни бяха със средни размери, това им струваше доста труд.

Междувременно Моко бе поставил котела на огнището, между два големи камъка. В този котел, предварително напълнен с прясна вода от реката в часа на отлива, наслагаха тюленовото месо, нарязано на късове от по пет-шест фунта. Няколко минути варене бяха достатъчни да изп-лава на повърхността прозрачното масло, с което пълнеха буретата едно след друго.

Носеше се такава смрад, че просто не можеше да се стои на това място. Всеки си запушваше носа, но не и ушите, поради което чуваха шегите по адрес на тази неприятна операция. Дори деликатният „лорд Донифан“ не мърмореше от тая работа, която продължи и на другия ден.

В края на този втори ден Моко бе събрал по такъв начин няколкост-отин галона мас. Това изглеждаше достатъчно, защото осигуряваше осветлението на Френч-ден за цялата следваща зима. Пък и тюлените не се появиха повторно нито на подводните скали, нито на пясъчливия бряг и навярно нямаше вече да спохождат крайбрежието на залива, Слуди, докато с течение на времето страхът им не се уталожеше.

На другата сутрин призори вдигнаха лагера – може да се каже, за всеобщо задоволство. Предната вечер бяха натоварили колата с бурета-та, съдините и сечивата. Тъй като по обратния път, естествено, тя беше по-тежка, отколкото на идване; гуанаките не можеха да я теглят много бързо, защото теренът по посока на Фемели-лейк ставаше чувствително по-стръмен.

Когато потегляха, въздухът се изпълни с оглушителните крясъци на хиляди хищни птици, мишеядлци или соколи, идващи от вътрешността

на острова; те се нахвърлиха върху останките от тюлените, от които скоро нямаше да остане и следа.

След като прати последен поздрав на знамето на Обединеното кралство, което се развяваше на върха на Окланд-хил, и хвърли последен поглед към простиращия се на хоризонта Тихи океан, малката дружина тръгна по десния бряг на река Зеландия.

По обратния път не се случи нищо особено. Въпреки неравния терен гуанаките изпълняваха толкова добре задълженията си, при нужда подпомагани на трудните места от големите, че преди шест часа вечерта всички се върнаха във Френч-ден.

Следващите дни бяха посветени на обичайните работи. Изпробваха тюленовата мас в лампите на фенерите и се убедиха, че светлината, която тя даваше, макар и бледа, беше достатъчна за осветяването на Залата и Склада. Така че нямаше защо да се страхуват вече, че ще стоят на тъмно през дългите зимни месеци.

Междувременно приближаваше Коледа, така весело празнувана от англосаксонците. Гордън искаше, и то не без основание, тя да се отбележи с известна тържественост. Така щяха да си спомнят за загубената родина, да обърнат сърцата си към отсъстващите семейства! Ах, да можеха да ги чуят те, как щяха да се провикнат всички тия деца: „Ние сме тук всички! Живи и здрави Вие пак ще ни видите! Бог ще ни върне при вас!“ Да! Те още хранеха надежда, която родителите им оттатък, в Окланд, бяха вече загубили – надеждата да се видят отново някой ден!

И тъй, Гордън обяви, че 25 и 26 декември ще бъдат празници във Френч-ден. През тези дни работата ще бъде прекратена. Тази първа Коледа на остров Черман ще стане това, което в различни страни на Европа е първият ден на годината.

Лесно можем да си представим как бе посрещнато това предложение! Разбира се, на 25 декември щеше да има тържествена гощавка, за която Моко обещавахе чудесии. Той и Сървис непрекъснато се съвещаваха тайно по този въпрос, докато Доул и Костър, разпалени още отсега, се мъчеха да узнаят тайната на техните разисквания. В килера впрочем имаше достатъчно припаси за приготвянето на тази тържествена вечеря.

Очакваният ден дойде. Отвън, над вратата на залата, Бакстър и Уилкокс наредиха изкусно вимпелите и знаменцата на „Слуи“, което придаваше на Френч-ден празничен вид.

На сутринта оръдеен изстрел събуди е грохот веселото ехо на Окланд-хил. Той бе даден в чест на Коледа от Донифан с едно от двете оръдия, насочено през амбразурата на залата.

Малките тутакси се завтекоха да поднесат на големите новогодишните си пожелания, на които бащински им бе отговорено със същото. Дори Костър прочете доста сполучливо поздравление към вожда на остров Черман.

Всеки бе облякъл за случая най-хубавите си дрехи. Времето беше чудесно, преди и след закуската уредиха разходка край езерото, а също и различни игри на Спорт-теръс, в които всички пожелаха, да участвуват. С яхтата бяха донесли всякакви специални принадлежности, толкова широко разпространени в Англия – топки, щеки, ракети: за голф – с гумените топки се целят различни дупки, изкопани на голямо разстояние една от друга; за футбол – кожената топка се рита, за кегли – дървените топки се хвърлят с ръка и отклонението трябва умело да се коригира, за файвз – нещо подобно на играта, при която се хвърля топка към стена.

Денят беше добре запълнен. Особено много се веселяха малките. Всичко мина добре. Нямаше нито спорове, нито разпри. Наистина Бриан се зае да забавлява по-специално Доул, Костър, Айвърсън и Дженкинс, но не можа да накара братчето си Жак да се присъедини към тях, докато Донифан и постоянните му другари – Уеб, Крос и Уилкокс – се отделиха от останалите въпреки забележките на умния Гордън. Най-после, когато нов оръдеен изстрел обяви часа на вечерята, младите сътрапезници се събраха весело за гощавката, която щеше да стане в трапезарията на Склада.

На голямата маса в средата, застлана с хубава бяла покривка, в голямо гърне беше сложена коледна елха, заобиколена със зеленина и цветя. По клонките ѝ бяха накачени флагчета, в които се смесваха цветовете на националните знамена на Англия, Съединените щати и Франция.

Моко наистина бе надминал себе си в осъществяването на менюто и много се гордееше с похвалите, които се сипеха към него и към старателния му помощник Сървис. Задушено агути, яхния от тинаму, печен заек, гарниран с ароматични треви, дропла с разперени крила и вдигната човка, на вид красива като фазан, три кутии консервирани зеленчуци, пудинг – и то какъв пудинг! – във форма на пирамида, повече от една седмица натопен в бренди, с традиционните стафиди, примесени с плодове на алгароба; освен това към десерта – няколко чаши бордо, шери, ликьори, чай и кафе; изобщо, трябва да се признае, имаше с какво да се отпразнува чудесно Коледа на остров Черман.

Тогава Бриан вдигна сърдечна наздравица за Гордън, който в отговор пи за здравето на малката колония и за спомен на техните

отсъстващи семейства.

Накрая – което беше трогателно – Костър стана и от името на най-малките поблагодари на Бриан за всеотдайността, която толкова често бе проявявал към тях.

Бриан не можа да сдържи дълбокото си вълнение, когато екнаха виковете „ура“ в негова чест – „ура“, което не намери отклик в сърцето на Донифан.

II

Приготвления за следващата зима. – Предложение на Бриан. – Заминаване на Бриан, Жак и Моко. – Прекосяване на Фемили-лейк. – Ист-ривър. – Малко пристанище в устието. – Морето на изток. – Жак и Бриан. – Връщане във Френч-ден.

След осем дни започна новата 1861 година, а в тази част от южното полукуълбо това е средата на лятото.

Бяха минали почти десет месеца, откакто младите корабкрушенци от „Слуи“ стояха изхвърлени на своя остров, на хиляда и осемстотин левги от Нова Зеландия!

Трябва да признаем, че през това време положението им малко по малко се бе подобрило. Изглеждаше дори, че занапред ще могат да задоволяват всичките си материални нужди. Но те бяха все така изоставени на непозната земя! Ще дойде ли помощта отвън – единствената, на която можеха да се надяват, – и то преди края на хубавия сезон? Дали колонията няма да бъде обречена да търпи негодите на втората антарктическа зима? Наистина досега никой не бе боледувал. Всички, и малки, и големи, се чувствуваха много добре. Благодарение на предпазливостта на Гордън, който следете за това – по тази причина понякога го упрекваша в прекалена строгост, нямаше неприятни изненади. Все пак трябваше да се държи сметка за заболяванията, рядко избягвани от децата на тази възраст, особено от най-малките. Изобщо, при все че настоящето беше поносимо, бъдещето оставаше все така изпълнено с тревога. Бриан искаше на всяка цена да напуснат остров Черман и непрекъснато мислеше за това! Ала как да предприемат такова пътуване, което можеше да продължи много, с единствения плавателен съд, който имаха – този крехък ял, ако островът не спадеше към някой от тихоокеанските архипелази или ако най-близкият континент се намираще на мякolkостотин мили?

Дори двама-трима от най-смелите да се решаха да тръгнат да търсят земя на изток, дали щяха да успеят да стигнат до нея? В състояние ли бяха да построят достатъчно голям плавателен съд, за да прекосят тия краища на Тихия океан? Положително не! Това беше пряко силите им, и Бриан пе знаеше какво да измисли за спасяването на всички!

Следователно не им оставаше нищо друго, освен, да чакат, да чакат и да работят, за да направят жилището си във Френч-ден по-удобно. После, ако не това лято, защото трябваше да бързат с тази работа, за да изпреварят сезона на студовете, то поне следващото лято младите колонисти щяха да довършат изследването на своя остров.

Всеки се залови решително за работа. От опит знаеха несгодите на зимата по тия ширини. Със седмици, дори с месеци лошото време щеше да ги принуждава да стоят затворени в залата, така че благоразумието изискваше да се предпазят от студа и глада – двата техни най-опасни врагове.

Борбата със студа във Френч-ден се свеждаше просто до въпроса за горивото, и преди да свърши есента, макар и кратка, Гордън трябваше да натрупа достатъчен запас от дърва за денонощно поддържане на печките. Но не следват ли да помислят и за домашните животни, затворени в обора и в птичарника? Подслоняването им в Склада би ги притеснявало много и дори беше неблагоприятно от хигиенична гледна точка. Затова се налагаше да направят сайванта но-удобен за живеене; да го предпазят от ниските температури, да го отопляват, като построят там огнище, което да поддържа сносна температура на въздуха. С това се заловиха Бакстър, Бриан, Сървис и Моко през първия месец на новата година.

А Донифан и ловните му другари се заеха с решаването на не по-малко важния въпрос за продоволствието през целия зимен период. Всеки ден те обикаляха капаните, примките, мрежите. Излишъците извън необходимото за всякодневната прехрана отиваха за попълване на запасите в килера във вид на солени или пушено месо, което Моко както винаги приготвяше грижливо. Така си осигуряваха храната, колкото и дълга и сурова да се окажеше зимата.

Налагаше се обаче да предприемат нов поход, този път с цел да изследват ако не всички непознати местности на остров Черман, то поне частта източно от Фемили-лейк. Дали там имаше гори, блата или дюни? Криеше ли нови богатства, които те да могат да използват?

Един ден Бриан се съвещава с Гордън по този въпрос, разглеждайки го по съвсем нов начин.

– Макар че картата на корабокрушенеца Бодоан е изработена доста точно, в което можахме да се убедим – каза той, – уместно ще бъде да се запознаем с Тихия океан на изток. Ние разполагаме с отлични далекогледци, каквито моят сънародник не е имал, и кой знае дали няма да видим земи, които той не е можал да види? Според неговата карта остров Черман е изолиран в този край, а може да не е така.

– Ти държиш на мисълта си – отвърна Гордън – и чакаш с нетърпение да заминеш?

– Да, Гордън, и в душата си съм убеден, че и ти мислиш като мен! Нима всички наши усилия не трябва да бъдат насочени към връщането ни в най-скоро време в родината?

– Вярно – отговори Гордън, – и щом толкова държиш на това, ще организираме поход.

– Поход, в който ще участвуваме всички, нали? – запита Бриан.

– Не – отвърна Гордън. – Струва ми се, че шестима-седмина от другарите ни ...

– И те не са малко, Гордън! Ако сме толкова много, ще можем само да обиколим езерото от север или от юг; а дали това няма да изисква доста време и усилия?

– Какво предлагам тогава, Бриан? Предлагам само двама-трима да прекосят езерото с яла, като тръгнат от Фреич-ден, за да достигнат отсрещния бряг.

– А кой ще управлява?

– Моко – отговори Бриан. – Той умее да кара лодка, а и аз разбирам малко от тая работа. С платното, ако вятърът е благоприятен, или с две весла, ако ли пък не е, лесно ще изминем петте или шестте мили, колкото е разстоянието между езерото и тази река. Според картата тя минава през горите на изток; така ще се спуснем до нейното устие.

– Разбрано, Бриан – отвърна Гордън, – одобрявам твоята идея. А кой ще придружава Моко?

– Аз, Гордън, тъй като не участвувах в похода на север от езерото. Сега е мой ред да бъда полезен ... не искам ...

– Полезен ли? – възкликна Гордън. – Та не ни ли направи вече хиляди услуги, скъпи ми Бриан? Не си ли самата всеотдайност? Не ти ли дължим признателност?

– Хайде, хайде, Гордън! Всички сме изпълнявали дълга си! Е, разбрахме ли се?

– Разбрахме се, Бриан. Кого ще вземеш за трети спътник? Няма да ти предложи Донифан, защото не се погаждате...

– А аз е удоволствие бих го приел! – отвърна Бриан. – Донифан има добро сърце, той е смел, сръчен и ако не беше завистлив по характер, щеше да бъде чудесен другар. А като разбере, че не се стремя да се налагам на никого, лека-полека ще се поправи и съм сигурен, че ще станем най-добрите приятели на света. Но аз имах пред вид друг за спътник.

– Кой?

– Братчето ми Жак – отговори Бриан. – Неговото състояние ме безпокои все повече и повече. Явно на душата му тежи нещо сериозно, което не иска да каже. Може би при тази екскурзия, когато бъде сам с мен.

– Имаш право, Бриан. Взemi Жак и още днес почни приготовленията си за отпътуване.

– Те няма да отнемат много време – отговори Бриан, – защото отсъствието ни ще трае не повече от два-три дни.

Същия ден Гордън съобщи за проектирания поход. Донифан явно беше много ядосан, че няма да участва в него, и когато се оплака за това на Гордън, той му обясни, че при условията, в които ще стане този поход, не са нужни повече от трима души, че тази идея е на Бриан, който има право да я изпълни, и т.н.

– Значи – отвърна Донифан, – екскурзията е само за него, така ли, Гордън?

– Ти си несправедлив, Донифан, несправедлив към Бриан, несправедлив и към мене.

Донифан не настоя повече и се присъедини към приятелите си Уилкокс, Крос и Уеб, сред които можеше свободно да даде отдушник на яда си.

Когато юнгата научи, че временно ще смени задълженията си на майстор-готвач с тия на капитан на яла, той не скри задоволството си. Мисълта, че ще замине с Бриан, засилваше още повече радостта му. Естествено на печката в Склада щеше да го замести Сървис, който се радваше, че ще може да лапа колкото си иска, без никой да му се бърка. Що се отнася до Жак, изглежда му харесваше да придружава брат си и да напусне Фрейч-ден за няколко дни.

Веднага приготвиха яла. Сложиха му малко триъгълно платно, което Моко върза и уви около мачтата. Две пушки, три револвера, муниции в достатъчно количество, три пътнически одеяла, течна и твърда храна, мушамы за дъжд, две весла и чифт резервни – такива бяха нещата, необходими за кратък поход – като не забравиха и копието от картата на корабокрушенеца, към което в зависимост от откритията си щяха да

прибавят нови имена.

На 4 февруари около осем часа сутринта, след като се сбoguваха с другарите си, Бриан, Жак и Моко се качиха на лодката при яза на река Зеландия. Времето беше хубаво духаше лек бриз от югозапад. Вдигнаха платното и Моко, застанал на кърмата, улови кормилото, като предостави на Бриан грижата да дърпа шкота.³⁸ Макар че от време на време вятърът набръчкваше леко повърхността на езерото, ялт усети по-силно въздействието му, когато се озова малко по-навътре. Скоростта му се увеличи. След половин час Гордън и останалите, които наблюдаваха от брега при Спорт-теръс, забелязваха вече само една черна точица, която скоро щеше да изчезне.

Моко беше на кърмата, Бриан – в средата, а Жак бе застанал на носа, в подножието на мачтата. В течение на един час се виждаха високите хребети на Окланд-хил, после те се скриха зад хоризонта. Ала отсрещният бряг на езерото още не се забелязваше, макар че вероятно не беше далеч. За нещастие, както се случва обикновено, когато слънцето напече силно, вятърът взе да отслабва и към обед от време на време се усещаше само слаб полъх.

– Жалко – каза Бриан, – че вятърът не се задържа цял ден!

– Още по-жалко щеше да бъде, господин Бриан – отвърна Моко, – ако духаше срещу нас.

– Ти си философ, Моко!

– Не зная какво подразбирате под тази дума – отговори юнгата. – А пък аз, каквото и да се случи, съм свикнал никога да не се ядосвам!

– Е, това именно е философия!

– Нека да е философия, а сега да грабваме веслата, господин Бриан. Желателно е да стигнем отсрещния бряг, преди да се мръкне. Ако ли пък в края на краищата не успеем, ще трябва да се примирим.

– Както кажеш, Моко. Аз ще взема едното весло, ти – другото, а Жак ще застане на кормилото.

– Разбира се – отвърна юнгата. – Ако господин Жак управлява добре, и пътуването ще бъде добро.

– Ти ще ми казваш как да управлявам, Моко – отговори Жак, – а аз ще се старая да изпълнявам напътствията ти.

Моко сви платното, което дори не потрепваше, защото вятърът бе утихнал напълно. Трите момчета хапнаха набързо. След това юнгата застана на носа, Жак седна на кърмата, а Бриан остана в средата. Ялт,

38. Шкот – въже за опъване на долния ъгъл на корабно платно. – Б. пр.

понесен от силното течение, се насочи малко косо на североизток според компаса.

В този момент лодката се намираше в средата на това обигарно водно пространство като в открито море, защото повърхността на езерото беше обградена от чертата на хоризонта. Жак се вираше внимателно на изток, да види дали няма да се появи брегът срещу Френч-ден.

Към три часа юнгата, който бе взел далекогледа, заяви, че различава очертания на земя. Малко по-късно Бриан се убеди, че Моко не греши. В четири часа се показаха върхове на дървета над нисък бряг, и стана ясно защо Бриан не бе могъл да го види от Фолс-сий-пойнт. Значи на остров Черман нямаше други височини освен Окланд-хил, който се издигаше между залива Слуу и Фемили-лейк.

Още две и половина – три мили и щяха да стигнат източния бряг. Бриан и Моко работеха усърдно с веслата си, макар в жегата това да ги изморяваше. Повърхността на езерото беше гладка като огледало. Често в много бистрата вода на дванайсет-петнайсет фута се виждаше дъното, обрасло с водорасли, между които си играеха безброй риби.

Най-после, към шест часа вечерта, ялът спря в подножието на стръмен бряг, над който надвиснаха гъстите клони на вечнозелени дъбове и приморски борове. На този доста висок бряг не можеше да се слезе, така че трябваше да продължат покрай него почти половин миля в северна посока.

– Ето реката, отбелязана на картата – каза тогава Бриан. И посочи едно разширение на брега, през което изтичаха водите на езерото.

– Е, мисля, че трябва непременно да ѝ дадем име – рече юнгата.

– Имаш право, Моко. Да я наречем Ист-ривър (Източна река), понеже тече през източната част на острова.

– Отлично – каза Моко, – а сега ни остава да се спуснем по течението на Ист-ривър, за да стигнем до устието ѝ.

– Това ще направим утре, Моко. По-добре да прекараме нощта на това място. После, когато се съмне, ще пуснем яла свободно по течението, за да изучим местността по двата бряга на реката.

– Ще слезем ли? – попита Жак.

– Разбира се – отговори Бриан, – и ще лагеруваме под дърветата.

Бриан, Моко и Жак скочиха на брега, който представляваше малко заливче. След като вързаха яла здраво за един дънер, те извадиха от него оръжието и провизиите си. Под един голям вечнозелен дъб запалиха огън от сухи дърва. Вечеряха със сухари и студено месо, застлаха одеялата на земята и това беше достатъчно на тези момчета, за да заспят

сладко. За всеки случай заредиха оръжието; но макар след смрачаване тук-там да се чуваше вой, нощта мина спокойно.

– Хайде, на път! – изпика Бриан; който се събуди пръв, още в шест часа сутринта.

След няколко минути тримата заеха отново местата си в яла и се оставиха на течението на реката.

То беше доста силно отливът бе започнал преди половин час, – та, не ставаше нужда да си служат е веслата, Ето защо, докато Бриан и Жак седяха при носа на яла, Моко, настанен при кърмата, използваше едно от веслата като кормило, за да направлява леката лодка по течението.

– Възможно е – каза той – отливът да се окаже достатъчен, за да ни отнесе до морето, ако Ист-ринър е дълга само пет-шест мили, защото тя тече по-бързо от река Зеландия.

– Дано – отвърна Бриан – А за връщането, може би, ще ни трябват два-три прилива.

– Вярно, господин Бриан, и ако искате, можем веднага да тръгнем обратно.

– Добре, Моко – отвърна Бриан, – но едва след като проверим дали източно от остров Черман няма някаква земя.

А ялтът, както прецени Моко, се носеше със скорост повече от една миля на час. При това Ист-ривър течеше почти направо, според компаса на североизток. Бреговете и бяха по-стръмни от тия на река Зеландия, а коритото ѝ – по-гясно – само тридесетина фута, с което ее обясняваше бързината на течението ѝ. Бриан се страхуваше, че може да се появят бързеи или водовъртежи и да е невъзможно за плаване до морския бриг. Във всеки случай трябваше да вземат мерки, ако възникнеше някаква пречка.

Бяха в дебрите на гора, сред гъста растителност, Тук се намираха почти същите дървесни породи, както и Трансуудс, с тази разлика, че преобладаваха вечнозелоните дъбове, корковите дъбове, боровете и елите.

Между тях – макар че не беше така сведущ в ботаниката, както Гордън – Бриан разпозна едно дърво което се срещаше често в Нова Зеландия: Това дърво, което разгръщаше като чадър клоните си на шейсетина фута от земята, имаше конусовидни плодове, дълги три-четири инча, застрени накрая и покрити с нещо като с лъскава черупка.

– Това трябва да е пиния! – възкликна Бриан.

– Ако не се лъжете, господин Бриан – отвърна Моно, – нека поспрем за малко. Струва си труда.

Със замах на кърмовото весло той насочи яла към левия бряг. Бриан и Жак скочиха на стръмния бряг. След няколко минути те донесоха голямо количество от тези шишарки, всяка от които има ядка с овална форма, обвита в тънка люспа и по миризма прилична на лешник. Ценна находка за лакомците от малката колония, но най-вече – както ги осведоми Гордън след завръщането на Бриан – поради това, че от плодовете се получаваше превъзходно масло.

Важно беше също да разберат дали тази гора е богата на дивеч като другите гори, разположени на запад от Фемили-лейк. Сигурно така беше, защото Бриан видя да минава през гъсталака стадо уплашени нанду и планински ламы, дори двойка гуанаки, които бягаха с удивителна бързина. Що се отнася до птиците, Донифан би имал възможност да даде няколко сполучливи изстрела. Бриан обаче се въздържаха да хаби напразно барута си, тъй като в яла хранителни припаси се намираха в достатъчно количество.

Към единайсет часа забелязаха, че гъстият горски масив започва да оредява. Няколко поляни освежаваха подлеса. Същевременно вятърът се пропи със солена миризма, което показваше, че морето е близо.

А след няколко минути зад група великолепни вечнозелени дъбове на хоризонта внезапно се появи синкава ивица.

Течението продължаваше да влачи яла, макар и по-бавно. Скоро приливът щеше да се почувствува в коритото на Ист-ривър, широко тук четиридесет-петдесет фута.

Като се приближи до скалите, издигащи се на брега, Моко насочи яла към левия бряг; после стъпи с многорожката на земята и я заби здраво в пясъка. Бриан и братчето му също слязоха.

Колко по-различен беше този бряг от брега в западната част на остров Черман! Тук също имаше дълбок залив, и то точно на идна линия със залива Слун; но вместо широкия пясъчлив бряг, опасан от низ подводни скали и преграден от канарата, която се издигаше навътре в Рек-коуст, тук беше струпан хаос от скали, сред които – както се увери скоро Бриан – можеха да се намерят не една, а двамадесет пещери.

Значи този бряг беше много удобен за живеене и ако шхуната бе заседнала на това място, а след засядането бяха успели да я изтеглят, щяха да могат да я приютят в устието на Ист-ривър, в малкото естествено пристанище, където дори при отлив имаше много вода.

Най-напред Бриан обгърна с поглед пространството до линията на хоризонта в края на този обширен залив. Проснал се между два пясъчни носа на около петнайсет мили ширина, той напълно заслужаваше името

залив.

В момента заливът беше пуст. Вероятно винаги е било така. Не се виждаше никакъв кораб, дори в края му, ясно очертан на небосклона. Нито дори следа от земя или остров! Моко, свикнал да разпознава смътните контури на далечните височини, които често се сливат с морските мъгли, не откри нищо с далекогледа си. Остров Чермаи изглеждаше изолиран както на изток, така и на запад. Затова на картата иа корабокрушепеца-французин не беше обозначена никаква земя в тази посока.

Би било преувеличено да кажем, че Браан се разочарова много. Не! Той наистина, очакваше това. Ето защо сметна за съвсем естествено да даде на този дългообразей бряг названието Дисепшън-бей (залив Разочарование).

– Не – каза той, и отгук не ще можем да тръгнем обратно за родината!

– Ех, господин Бриан – отвърна Моко, – нима значение по какъв път ще тръгнем, важното е да заминем! А сега, мисля, не е зле да обядваме.

– Добре – отговори Бриан, – но по-бързо. В колко часа ще може ялт да поеме обратно срещу течението на Ист-ривър?

– Ако искаме да използваме прилива, трябва да се качваме веднага.

– Това е невъзможно, Моко! Аз искам да огледам хоризонта при по-благоприятни условия от някоя скала над брега.

– Тогава, господин Бриан, ще бъдем принудени да чакаме следващия прилив, който ще настъпи в Ист-ривър не по-рано от десет часа вечерта.

– Не те ли е страх да плават нощем? – запита Бриан.

– Не, няма никаква опасност – отвърна Моко, – понеже ще имаме пълнолуние. Пък и реката тече толкова направо, че ще бъде достатъчно да управляваме с кърмовото весло, докато трае приливът. После, когато настъпи отливът, ще се опитаме да се движим срещу течението с весла, или ако то е много силно, ще направим престой до сутринта.

– Добре, Моко, така ще направим. И тъй като разполагаме с около дванайсет часа, нека ги употребим, за да довършим нашите изследвания.

Цялото време от закуската до обедата бе използвано за обхождане на тази част от брега, защитена от гъстите дървета, които стигаха чак до подножието на скалите. Тук изглежда имаше не по-малко дивеч,

отколкото в околностите на Френч-ден, и Бриан си позволи да убие няколко тинаму за вечеря.

Главната особеност на този бряг бяха гранитните блокове. Това струпване на огромни канари представляваше наистина грандиозен хаос нещо като Карнак,³⁹ чието неправилно разположение не беше дело на човешка ръка. В него се врязваха дълбоки пещери, наричани в някои келтски страни „камини“, където човек лесно можеше да се засели. Тук би имало доста зали и складове за нуждите на малката колония. Само на половин миля пространство Бриан откри десетина такива удобни пещери.

Така Бриан естествено стигна до въпроса защо корабокрушенецът-французин не се е настанил в тази част от остров Черман. Че е идвал тук, нямаше никакво съмнение, защото главните линии на този бряг бяха отбелязани точно по картата. Щом не се срещаше никаква следа от пребиваването му, значи по всяка вероятност Франсоа Бодоан вече си е бил избрал за жилище Френч-деи, преди да се впусне да изследва местностите, на изток, и като се е убедил, че при пещерата е по-малко изложен на морските бури, решил да остане. Твърде правдоподобно обяснение, което Бриан сметна за приемливо.

Към два часа, когато слънцето мина зенита, изглежда беше най-удобното време за внимателно наблюдение на морето около острова. Тогава Бриан, Жак и Моко се опитаха да изкачат един скалист масив, който приличаше на огромна мечка. Този масив се издигаше на стотина фута над малкото заливче и те с големи усилия се добраха до върха му.

Оттам, като се обърнеш назад, с поглед се обхващаше гората, простираща се на запад до Фемиди-лейк, чиято повърхност беше скрита зад обширен пояс зеленина. На юг местността изглеждаше набраздена от жълтеникави дюни, пресечени тук-там от тъмни елови горички, като в сухите равнини на северните страни. На север очертанието на залива завършваше с нисък нос, образуващ границата на обширна пясъчна равнина, простираща се зад него. Изобщо остров Черман беше действително плодороден само в централната си част, където сладките води на езерото му вливаха живот, изтичайки се през различните рекички от двата му бряга.

Бриан насочи далекогледа си към източния хоризонт, който в този момент се очертаваше много ясно. Ако на разстояние седем-осем мили

39. Карнак – селище в Южен Египет, около което се намират развалините на древната столица Тива. – Б. пр.

имаше някаква земя, тя непременно щеше да попадне в обектива на уреда.

Но в тази посока нямаше нищо! Нищо, освен необятното море, описано от непрекъснатата линия на небето!

Цял час Бриан, Жак и Моко не преставаха да наблюдават внимателно и тъкмо се канеха вече да се спуснат отново на брега, Моко спря Бриан.

– Какво има там? – запитва той, протягайки ръка към североизток.

Бриан обърна далекогледа към посочената точка.

Там, малко над хоризонта, действително блещукаше безлезна петънце, което окото би взело за облак, ако в този момент небето не беше абсолютно ясно. Едва олед като дълго го държа в ползрението на своя далекоглед, Бриан можа да се увери, че това петно не се движи и никак не променя формата си.

– Не знам какво може да е това – каза той, – освен ако не е планина! Но планината не би имала такъв вид!

След няколко минути, когато слънцето се снишаваше все повече и повече на запад, петното изчезна. Дали там се намираше някаква висока земя, или пък това безлезна обаяние беше просто отражение на светлината от водата? Жак и Моко се спряха на последната хипотеза, докато Бриан остана резервиран по този въпрос.

Завършили изследването си, тримата се спуснаха отново до устието на Ист-ривър, в малкото заливче, в дъното на което беше приютен ялт. Жак събра сухи клони под дърветата, после запали огън, докато Моко приготвяше няколко тинаму за печене.

Към седем часа, след като яхода с апетит, Жак и Бриан тръгнаха да се разходят по пясъчния бряг, докато чакат часа на прилива, за да поемат обратно.

От своя страна Моко хвана но левия бряг на реката, където растяха пинии, защото искаше да събере шишарки.

Когато се върна при устието на Ист-ривър, започваше да се свечерява. В далечината последните слънчеви лъчи, плъзгайки се ниско над острова, продължаваха да осветяват морето, ала крайбрежието беше вече потънало в полумрак.

Когато Моко стигна до яла, Бриан и братчето му още не бяха се върнали. Тъй като сигурно не бяха далеч, нямаше защо да се безпокои.

Но ето че изведнъж Моко чу стенание и същевременно някакъв силен глас. Нямаше съмнение: това беше гласът на Бриан. Дали двамата братя не бяха изложени на някаква опасност? Без да се колебае, юнгата

се втурна към брега, след като заобиколи последните скали, които обграждаха заливчето.

Внезапно видя нещо, което го накара да се спре.

Жак беше коленичил пред Бриан! Той като че ли го умоляваше, искаше му прошка! Ето откъде идеха стенанията, дотути от Моко.

От приличие юнгата понече да се върне Но беше вече късно! Моко бе чул и разбрал всичко! Сега знаеше провинението на Жак, за което той се разкайваше пред брат си! А Бриан викаше:

– Нещастнико! Значи ти, ... ти си направил това! Ти си причината!

– Прости ми ... бате прости ми!

– Затова ли странеше от другарите си? Затова ли се страхуваше от тях? Ах, дано никога не узнаят! Не! ... Нито дума никому!

Много би дал Моко, за да не знае нищо за тази тайна. Но сега му беше вече невъзможно да се преструва пред Бриан, че не я знае. Ето защо след няколко минути, когато го намери сам при яла, той каза:

– Господин Бриан, аз чух.

– Какво! Значи знаеш, че Жак ...

– Да, господин Бриан и трябва да му простите.

– А другите ще му простят ли?

– Може би! – отвърна Моко. – Във всеки случай по-добре да не начат нищо, и бъдете сигурни, че аз ще мълча!

– Ах, горкият ми Моко! – промърмори Бриан, стискайки ръката на юнгата.

Цели два часа, до момента на отплаването, Бриан не каза нито дума на Жак. А той седеше в подножието на една скала, явно по-съкрушен, откакто бе признал всичко по настояване на брат си.

Към десет часа, когато започна да се усеща приливът, Бриан, Жак и Моко се настаниха в яла. Щом той се откъсна от брега, течението го повлече бързо. Месечината, изгряла малко след залез слънце, осветяваше достатъчно Ист-ривър, така че можеше да се плава до дванайсет и половина след полунощ. Настъпилият в това време отлив ги принуди да вземат веслата и за един час ялт не можа да измине нито миля срещу течението.

Затова Бриан предложи да спрат до сутринта, за да дочакат прилива. Така и сториха. В шест часа заранта тръгнаха пак на път, а в девет часа ялт навлезе отново във водите на Фемили-лейк.

Там Моко пак вдигна платното и при попътен вятър, който духаше косо, насочи яла към Френч-ден.

Около шест часа вечерта, след благополучно пътуване, през което

нито Бриан, нито Жак не нарушиха мълчанието си, ялтът бе забелязан от Гарнет, който ловеше риба на брега на езерото. Няколко минути по-късно той спря до яза, и Гордън посрещна с радост своите завърнали се другари.

III

Солницата. – Кокилите. – Посещение на Саут-мурс. – Подготовка за зимата. – Различни игри. – Спречкване между Донифан и Бриан. – Намеса на Гордън. – Безпокойства за бъдещето. Изборите на 10 юни.

По повод на сцената между него и братлето му, на която Моко бе станал неволен свидетел, Бриан сметна за най-благоразумно да пази мълчание дори пред Гордън. Той разказа за похода на другарите си, събрали се тогава в залата. Описа източния бряг на остров Черман в цялата негова част, която обхващаше Дисешнън-бей, Ист-ривър, течаща през съседните на езерото гори, толкова богати на раззеленени дървета. Твърдеше, че е по-удобно да се настанят на този бряг отколкото на западния, но добави, че засега няма защо да напушат Френч-ден. В тази част на Тихия океан не се виждаше никаква земя. Обаче Бриан спомена за беззникавото петно, което бе забелязал в далечината, над хоризонта и чието присъствие не беше в състояние да обясни. По всяка вероятност то представляваше просто валмо изпарения и нямаше да бъде зле да проверят това, когато посетят Дисепшън-бей. Изобщо можеше с увереност да се твърди, че в съседство с остров Черман не се намираше никаква земя и сигурно стотици мили го делиаха от континента или от най-близките архипелази.

Така че трябваше да съберат отново кураж, за да се борят за живота си, докато дойде помощ отвън, защото нямаше изгледи младите колонисти да могат да се спасят сами. Всеки се залови за работа. Всички усилия бяха носочени към превъзможване на негодите, които щеше да им донесе следващата зима. Бриан залягаше дори с още по-голямо усърдие от преди. Усещаше се обаче, че той е станал по-необщителен и че подобно на братчето си страни от другите. Освен тази промяна в характера му Гордън забеляза, че Бриан гледаше да дава преднина на Жак във всички случаи, когато трябваше да се покаже смелост или да се изложи на някаква опасност – което Жак впрочем приемаше с готовност. Но тъй като Бриан никога не казваше нищо, което би дало повод на Гордън да

го разпитва по този въпрос, последният проявяваше съдржаност, макар и да чувствуваше, че между двамата братя е имало обяснение.

Месец февруари изтече в различни работи. Когато Уилкокс забеляза, че съомгата навлиза в сладките води на Фемили-лейк, наловиха известно количество с помощта на мрежи, опънати от единия до другия бряг на река Зеландия. Необходимостта да ги консервират изискваше да се снабдят с голямо количество сол. За тази цел ходиха няколко пъти до залива Слуи, където Бакстър и Бриан направиха малка солница – обикновен квадрат в гънките на пясъка, в който се утаяваше солта, след като морската вода се изпареше под действието на слънчевите лъчи.

През първата половина на март трима-четирима млади колонисти можах да изследват част от блатистата местност на Саут-мурс, която се простираше по левия бряг на река Зеландия. Идеята за това изследване хрумна на Донифан, а Бакстър по негов съвет направи няколко чифта кокили, използвайки за целта леки пръти от рангоута на яхтата. Тъй като на някои места блатото беше покрито с тънък слой вода, с тези кокили можеха да се доберат до суха земя, без да си намокрят краката.

На 17 април сутринта Донифан, Уеб и Уилкокс, след като преминаха реката с яла, слязоха на левия бряг. Те носеха пушките си през рамо. Дори Донифан се бе въоръжил с дългата пушка от арсенала на Френчден, надявайки се, че ще има отлична възможност да си послужи с нея.

Щом тримата ловци стъпиха на брега, те сложиха кокилите си, за да стигнат до високите части на тресавището, които при прилив се показваха на повърхността.

С тях беше и Фан. Той нямаше нужда от кокили и не се страхуваше, че ще намокри краката си, като подскача през локвите.

След като изминаха една миля в югозападна посока, Донифан, Уилкокс и Уеб стигнаха до пресушената част на блатото. Тогава махнаха кокилите си, за да могат по-свободно да преследват дивеча.

Краят на огромното пространство на Саут-мурс не се виждаше, само на изток синята ивица на морето завиваше по хоризонта.

Колко много дивеч имаше по повърхността на тресавището: бекасини, дългопашати патки, патици, кокошчета, дъждосвирци, летни бърнета и хиляди черни морски птици, които се ценят повече за пуха си отколкото за месото, но сготвени както трябва, представляват много вкусно блюдо. Донифан и двамата му другари можеха да настрелят със стотици от тези безбройни водни птици, без да хвърлят на халос нито едно зрънце олово. Но те бяха благоразумни и се задоволиха с няколко дузини пернати, а Фан ходеше да ги прибира чак от средата на големите

ЛОКВИ.

Донифан много се блазнеше да убие и други животни, но те не биха били годни за трапезата в Склада въпреки цялото готварско изкуство на юнгата. Ставаше дума за тинокори, спадащи към семейството на дългоногите блатни птици, и за чапли, украсени с лъскава качулка от бели пера. В случая младият ловец се съдържа – защото все едно да хвърлеше барута си на вятъра, но не можа да изтрае, когато забеляза ято фламинго с огненочервени крила, които обичат особено солените води и чието месо е вкусно като яребичното. Тези птици, строени в добър ред, се охраняваха от караули, издаващи звук като от тръба, щом усетеха опасност. Като видя тия великолепни образци на птичия свят на острова, Донифан се отдаде на ловната си страст. А и Уилкокс, и Уеб се показаха не благодаразумни от него. Те също се втурнаха към тая страна – но напразно. Не знаеха, че ако се бяха приближили незабелязано, щяха съвсем лесно да застрелят тези фламинго, защото от гърмежите те не бягат, а се вцепеняват.

Така че напразно се мъчеха Донифан, Уеб и Уилкокс да настигнат тези прекрасни ципоноги птици с повече от четири фута дължина от върха на човката до края на опашката. Предупреждението бе дадено и ятото изчезна на юг, преди да успеят да го улучат дори с дългата далекобойна пушка.

Все пак тримата ловци се връщаха с достатъчно дивеч, така че нямаше защо да съжаляват за разходката си през Саут-мурс. Щом стигнаха до тресавището, те отново се качиха на кокилите и се добраха до брега на реката, като си дадоха дума да повторят тази екскурзия, която ще бъде още по-резултатна, когато настъпят първите студове.

Гордън не биваше да чака да дойде зимата, та едва тогава да вземе мерки, за да изтърпи Френч-ден нейните несгоди. Трябваше да се запасят с много гориво, за да осигурят също отоплението на оборите и на птичарника. За тази цел организираха много походи до крайнините на Бог-уудс. В течение на две седмици колата, впрегната с двете гуанаки, по няколко пъти на ден слизаше до брега и се качваше обратно. Макар че зимата щеше да трае повече от шест месеца, със значителния запас от дърва и тюленова мас сега Френч-ден нямаше защо да се бои нито от студ, нито от мрак.

Тези работи никак не пречеха да се изпълнява учебната програма на този малък свят. Големите се редуваха да преподават на по-малките. На събеседванията, които ставаха два пъти седмично, Донифан продължаваше да парадирва със своето превъзходство, и с това, разбира се, не

печелеше много приятели. Така че освен обичайните си привърженици нямаше други. Но най късно до два месеца, когато щеше да изтече мандатът на Гордън, той разчиташе да го измести като вожд на колонията. Воден от самолюбие, Донифан смяташе, че тази длъжност му се полага по право. Не е ли истинска несправедливост, че не са го избрали при първото гласуване? Уилкокс, Крос и Уеб неблагоприятно насърчаваха амбициите му, дори подготвяха почвата за бъдещия му избор и изглежда да не се съмняваха в успеха.

Обаче Донифан нямаше на своя страна мнозинството от другарите си. Особено най-малките явно не бяха за него, макар и да не бяха и за Гордън.

Гордън виждаше ясно всички тези машинации и въпреки че имаше право да бъде преизбран, знаеше се, че не държи да запази това свое положение. Той чувствуваше, че строгостта, която бе проявявал през „едногодишното си президентство“, нямаше да му спечели гласове. Малко грубото му държане и може би прекомерната му практичност често не се харесваха и Донифан се надяваше да се възползува от това недоволство. По време на избора сигурно щеше да се разрази интересна борба.

Малките упрекваша Гордън главно за неговата наистина дребнава пестеливост на сладкишите. Освен това той ги мъмреше за небрежността им към облеклото, когато се връщаха във Френч-ден с изцапана или скъсана дреха и особено с пробити обувки, което налагаше трудни поправки и усложняваше много положението с обувките. А колко пъти ги гълчеше и понякога дори наказваше за загубени копчета! Разпразии за копчета на куртки и панталони ставаха постоянно и Гордън изискваше вечер всеки да се представя със задължителния брой копчета, иначе се лишаваше от десерт или се поставяше под арест. Тогава Бриан се застъпваше ту за Дженкинс, ту за Доул и така печелеше популярност! Освен това малките знаеха, че двамата отговорници за кухнята, Сървис и Моко, са предани на Бриан и ако той станеше някога вожд на остров Черман, предвкушаваха щастливо бъдеще, когато няма да им липсват лакомства!

Какво ли не става на тоя свят! Не беше ли всъщност тази колония от малки момчета образ на обществото и не се ли стремяха тези деца „да подражават на възрастните“ още в началото на живота си?

Що се отнася до Бриан, тези въпроси никак не го интересуваха. Той се трудеше неуморно, без да жали братчето си; двамата винаги първи започваха и последни свършваха работата, като че ли имаха да изпълняват някакъв особен дълг.

Дните не бяха посветени изцяло на учебни занятия. В програмата имаше определени няколко часа за развлечения. Едно от условията за поддържане на добро здраве е каляването с гимнастически упражнения. И малки, и големи участваха в тях. Катереха се по дърветата, като се изкачваха до най-долните клони с помощта на въже, увито около стъблото. Прескачаха големи, разстояния, служейки си с дълги пръти. Къпеха се във водите на езерото, а тия, които не умееха да плуват, бързо се научиха. Устройваха надбягвания с награди за победителите. Упражняваха се в хвърляне на боласи и на ласо.

Играеха и някои от ония игри, които са толкова разпространени сред младите англичани: освен вече споменатите, също и крокет, „раундърс“, при която топката се гони с дълга бухалка към дървени клинове, разположени във всеки от ъглите на огромен правилен петоъгълник, „който“, където се изисква главно сила на ръцете и точност на окото. Но уместно е да опишем последната игра с известни подробности, защото един ден тя предизвика много неприятна сцена между Бриан и Донифан.

Това стана на 25 април след обед. Разделени на два отбора, осем души – Донифан, Уеб, Уилкокс и Крос от една страна, Бриан, Бакстър, Гарнет и Сървис от друга – играеха партия койтс на моравата на Спорттеръс.

На равната повърхност на това игрище, на около петдесет фута един от друг бяха забити два „хоба“, т.е. железни клинове. Всеки от играчите имаше по два „койта“ – нещо като метални шайби с дупка в средата и стесняващи се от центъра към периферията.

В тази игра всеки играч трябва да хвърля последователно своите шайби с такава сръчност, че да се нанижат най-напред на първия клин, после – на втория. Ако успее да улучи един от „хобовете“, играчът получава две точки, – а ако улучи два – четири точки. Ако „койтовете“ паднат до „хоба“, за двата, които са най-близко до целта, играчът получава две точки, а ако само един заеме това положение – една точка.

През този ден оживлението на играчите беше голямо и тъй като Донифан се числеше към противния на Бриан отбор, всеки влагаше в играта изключително самолюбие.

Бяха изиграни вече две партии. Бриан, Бакстър, Сървис и Гарнет спечелиха първата, отбелязвайки седем точки, докато противниците им спечелиха втората само с шест.

Сега се играеше решаващата партия. Двата отбора бяха получили по пет точки и оставаше да се хвърлят само два койта.

– Твой ред е, Донифан – каза Уеб, – цели се добре! Това е последният ни който и от него зависи дали ще победим!

– Бъди спокоен! – отвърна Донифан.

И зае позиция – стъпил здраво с единия крак пред другия, с шайбата в дясната ръка, тялото леко наведено напред и извити наляво гърди, за да има по-добър замах.

Личеше, че това суетно момче влага в играта, както се казва, цялата си душа – със стиснати зъби, малко преbledнели бузи и с остър поглед под намръщени вежди.

След като се прицели внимателно, въртейки шайбата си, той я запокити силно по хоризонтална линия, защото целта отстоеше на петдесетина фута.

Шайбата закачи „хоба“ е външния си край и вместо да се надене на главата на клина, падна на земята – така се получих общо само шест точки.

Донифан не можа да се сдържи: махна ядно с ръка и тупна гневно с крак.

– Лошо – каза Крос, – но въпреки това още не сме загубили, Донифан!

– Не, разбира се! – вметна Уилкокс. – Твоят който е под самия хоб, а Бриан едва ли ще има по-добро постижение!

Действително, ако шайбата, която Бриан се готвеше да метне – сега беше негов ред да играе, – не се нанижеше на хоба, отборът му щеше да загуби играта, защото беше почти невъзможно да я хвърли по-близо до целта от Донифановата.

– Цели се добре! Цели се добре! – завика Сървис.

Бриан не отговори, тъй като не искаше да дразни Донифан. Той желаше едно-единствено нещо: да осигури победа в играта не толкова за себе си, колкото за другарите си.

Ето, той застана в позиция и така сръчно запрати своя който, че го наниза на хоба.

– Седем точки! – провикна се победоносно Сървис. – Играта е спечелена, спечелена!

Донифан се приближи бързо.

– Не! Играта не е спечелена! – каза той.

– Но защо? – попита Бакстър.

– Защото Бриан играе нечестно!

– Нечестно ли? – възкликна Бриан, чието лице преbledня при това обвинение.

– Да, нечестно! – повтори Донифан. – Бриан не застана на чертата, на която трябваше да стои! Прекрачи я с две стъпки!

– Това е лъжа! – извика Сървис.

– Да, лъжа! – отговори Бриан. – Дори и да допуснем, че е вярно, направил съм го неволно и няма да търпя Донифан да ме обвинява в нечестност!

– Я го гледай! Няма да търпиш, а? – каза Донифан, повдигайки рамене.

– Не – отвърна Бриан, който вече започваше да губи самообладание. – И най-напред ще докажа, че бях стъпил точно на чертата.

– Да! Да! – завикаха Бакстър и Сървис.

– Не! Не! – възразиха Уеб и Крос.

– Вижте отпечатъците от обувките ми на пясъка! – продължи Бриан. – И тъй като Донифан не може да не е забелязал това, ще го улича в лъжа!

– Лъжа ли! – кресна Донифан, като се приближи бавно до другаря си.

Уеб и Крос бяха застанали зад него, за да го подкрепят, докато Сървис и Бакстър стояха готови да помагат на Бриан, ако се стигнеше до бой.

Донифан зае поза на боксьор – свали си куртката, запретна ръкавите си до лактите, уви кърпа около юмрука си.

Бриан, който бе възвърнал своето хладнокръвие, стоеше неподвижен, като че ли не му се искаше да се бие с един от другарите си, да дава такъв пример на малката колония.

– Ти не беше прав, като ме оскърби, Донифан – каза той, – и сега не си прав, като ме предизвикваш!

– Я гледай – отвърна Донифан с тон на най-дълбоко презрение, – значи нямаме право да предизвикваме тия, които не умеят да отговарят на предизвикателствата!

– Аз не отговарям – каза Бриан, – защото не ми подхожда да отговоря!

– Щом не отговаряш – възрази Донифан, – значи те е страх!

– Мен да ме е страх!?

– Ти си страхливец!

Като запретна ръкави, Бриан пристъпи решително към Донифан. Двамата противници вече бяха застанали един срещу друг.

У англичаните и дори в английските пансионски боксът така да се каже, влиза в учебната програма. При това се забелязва, че момчетата,

изкусни в този спорт, проявяват повече кротост и търпение от другите и не търсят всякакъв повод да се бият.

Бриан като французин никога не бе имал влечение към тази размяна на юмручни удари, чиято мишена е единствено лицето. Ето защо той се намираше в неизгодно положение спрямо своя противник, който беше много ловък боксьор, макар че двамата бяха на еднаква възраст, с еднакъв ръст и почти равни по сила.

Двубоят тъкмо щеше да започне и да се завърже първата схватка, когато Гордън, уведомен от Доул, побърза да се намеси.

– Бриан! Донифан! – извика той.

– Той ме нарече лъжец! – каза Донифан.

– Но след като той ме обвини в измама и ме нарече страхливец! – отвърна Бриан.

В този момент всички бяха наобиколили Гордън, а двамата противници се отдръпнаха няколко крачки един от друг, Бриан – със скръстени ръце, Донифан – в позата на боксьор.

– Донифан – каза тогава Гордън със строг глас, – аз познавам Бриан! Той не може да е предизвикал кавгата! Ти пръв си дал повод!

– Как не, Гордън! – отвърна Донифан. – Ама и аз добре те познавам! Ти си винаги готов да ми се противопоставяш!

– Да, когато го заслужавах! – отговори Гордън.

– Така да бъде! – каза Донифан. – Но който и да е виновен – Бриан или аз, щом Бриан отказва да се бие, значи е страхливец.

– А ти, Донифан – отвърна Гордън, – си лошо момче и даваш много лош пример на другарите си! Представи си: при сериозното положение, в което се намираме, един измежду нас гледа само да сее раздор! И непрекъснато се заяжда с най-добрия!

– Бриан, благодари на Гордън! – подвикна Донифан. – А сега се пази!

– О, не! – извика Гордън. – Като ваш вожд аз забранявам всякакви сбивания помежду ви! Бриан, прибери се във Френч-ден. А ти, Донифан, върви където искаш, докато ти мине ядът, и не се явявай, докато не осъзнаеш, че като те мъмря, само изпълнявам своя дълг!

– Да! Да! – завикаха останалите, без Уеб, Уилкокс и Крос. – Ура за Гордън! Ура за Бриан!

Не можеха да не се преклонят пред това почти пълно единодушие. Бриан се прибра в залата, а вечерта, когато Донифан се върна в часа за лягане, той не показа вече ни най-малко желание да продължава кавгата. Все пак се чувствуваше, че в него кипи скрита ненавист, че

враждебността му към Бриан се е засилила още повече и че при случай няма да забрави урока, даден му от Гордън. Впрочем той отхвърли всички опити на Гордън да ги помири.

Действително трябваше много да се съжالياва за тези неприятни раздори, които застрашаваха спокойствието на малката колония. На страната на Донифан бяха Уилкокс, Крос и Уеб, които се намираха под негово влияние и винаги го защитаваха, тъй че имаше опасност от разрив в бъдеще.

От този ден нататък обаче не повдигаха никакъв въпрос. Никой не нравеше ни най-малък намек за случилото се между двамата съперници и обичайната подготвителна работа за зимата продължи както винаги.

А зимата не се забави много. През първата седмица на май студът се чувствуваше толкова силно, че Гордън нареди да се запалят печките в залата и да се поддържат денонощно. Скоро се наложи дори да отопляват обора и птичарника – това влизаше в задълженията на Сървис и Гарнет.

В туй време някои птици започнаха да се готвят да отлитат на ята. Къде ли отиваха те? Вероятно в северните части на Тихия океан или на американския континент, където щяха да намерят по-мек климат, отколкото на остров Черман.

Първо място между тези птици заемаха ластовиците, отлични пътнички, способни да изминават бързо значителни разстояния. Мислейки непрекъснато по какъв начин да се върнат в родината, изведнъж на Бриан му хрумна да използва отлитането на тези птички, за да съобщи за сегашното положение на корабокрушенците от „Слуи“. Не беше трудно да уловят няколко дузини от тия ластовици, от вида „полски“, защото те идваха да свиват гнезда чак във вътрешността на Склада. Сложиха на шията им платнена торбичка с бележчица, в която се посочваше приблизително в коя част па Тихия океан трябва да се търси остров Черман, с настойчива молба да се съобщи в Окланд, столицата на Нова Зеландия.

След това младите колонисти пуснаха ластовичките и в момента, когато те изчезваха в североизточна посока, с искрено вълнение им отправиха трогателно „довиждане“!

Изгледите за спасение по тоя начин бяха много слаби; но колкото и малка да беше вероятността да бъде намерена някоя от тия бележки, Бриан не искаше да пропуска тази възможност.

На 25 май падна първият сняг, тоест няколко дни порано отколкото предишната година. Дали това подраняване не предвещаваше много

сурова зима? Във всеки случай имаше такава опасност. За щастие Френч-ден беше осигурен за дълги месеци с отопление, осветление и храна, без да се смята това, което им даваха Саут-мурс, откъдето дивецът долиташе често чак до бреговете на река Зеландия.

От няколко седмици вече беше раздадено топло облекло и Гордън следеше да се спазват строго всички хигиенични мерки.

Напоследък във Френч-ден се чувствуваше скрито вълнение, което възбуждани: младите глави. Работата е там, че на 10 юни завършваше едногодишният мандат на Гордън като вожд на остров Черман.

Във връзка с това ставаха преговори, тайни съвещания, може да се каже – дори интриги, които не можеха да не вълнуват сериозно този малък свят. Гордън, разбира се, гледаше да бъде безучастен. А на Бриан като французин по произход никак не му се искаше да управлява колонията от малчугани, в която англичанчетата представляваха мнозинство.

Скришом, без да се издава, от тим избори най-много се безпокоеше Донифан. С необикновения си ум, със своята смелост, в която никой не се съмняваше, очевидно той би имал големи шансове, ако пе беше високомерният му характер, властолюбивият му нрав и недостатъците на завистливата му душа.

Но било защото се чувствуваше уверен, че ще успее да измести Гордън, или пък защото гордостта му пречеше да проси гласове, той си даваше вид, че стои настрана. Но това, което Донифан не вършеше открито, приятелите му го вършеха вместо него. Уилкокс, Уеб и Крос скришом „обработваха“ другарите си да гласуват за Донифан, особено малките, поддръжката па които беше цепна. И тъй като нямаше никакъв друг кандидат, Донифан с основание можеше да смята избирането си за осигурено.

Дойде 10 юни.

Гласуването бе определено за след обед. Всеки трябваше да запише на листче името на тоя, за когото искаше да гласува. Мнозинството от гласовете щеше да реши въпроса.

Гласуването започна в два часа под ръководството на Гордън и премина с оная сериозност, с която англосаксонците се отнасят към всяка дейност от тоя род.

А когато свърши преброяването на гласовете, получиха се следните резултати:

Бриан – осем гласа
Донифан – три гласа

Гордън – един глас

Нито Гордън, нито Донифан бяха пожелали да участвуват в гласуването. А Бриан бе гласувал за Гордън.

Като чу обявяването на този резултат, Донифан не можа да скрие разочарованието си и силното раздразнение.

Бриан, много изненадан, че бе получил мнозинството на гласовете, в първия момент искаше да се откаже от оказаната му чест. Но сигурно му хрумна нещо друго, защото като погледна братчето си Жак, каза:

– Благодаря, другари, приемам!

От тоя ден Бриан стана за една година вожд на младите колоонисти на остров Черман.

IV

Сигналната мачта. – Големи студове. – Фламингото. – Пързаляне с кьнки. – Ловкостта на Жак. – Неподчинение на Донифан и Крос. – Мъглата. – Жак в мъглата. – Оръдейните изстрели от Френч-ден. – Черните точки. – Поведението на Донифан.

Като спряха избора си на Бриан, другарите му искаха да изразят признателност за отзивчивия му характер, за смелостта, която проявяваше във всички случаи, от които зависеше съдбата на колонията, за неуморната му преданост към общите интереси. От деня, когато, така да се каже, пое командването на шхуната при пътуването от Нова Зеландия до остров Черман, той никога не бе отстъпвал пред опасности или трудности. Макар и да беше от друга националност, всички го обичаха, и големи, и малки – особено последните, за които се грижеше непрестанно с такова старание и които бяха гласували единодушно за него. Само Донифан, Крос, Уилкокс и Уеб отказваха да признаят качествата на Бриан; но дълбоко в душата си те много добре знаеха, че са несправедливи към най-достойния от другарите си. Макар и да предвиждаше, че този избор ще изостри още повече съществуващите вече раздори, макар и да се страхуваше, че Донифан и сподвижниците му ще вземат някакво опасно решение, Гордън не пестеше поздравленията си към Бриан. От една страна, поради вродената си справедливост той не можеше да не одобри направения избор, а от друга, предпочиташе да се занимава само със сметководството на Френч-ден.

Още от този ден обаче пролича, че Донифан и тримата му приятели са решили да не търпят това положение, при все че Бриан се зарече да не им дава никакъв повод за спречкване.

Колкото до Жак, той се учуди, като видя, че брат му приема резултата от гласуването.

– Значи си готов? – му каза той, но не довърши мисълта си, която Бриан допълни вместо него, като му отговори шеннешком:

– Да, готов съм да сторя дори много повече, за да изкупя провинението ти!

– Благодаря, батко – отвърна Жак, – и не ме жали!

На другия ден започна отново всекидневният живот, който дългите зимни дни щяха да направят толкова еднообразен.

Най-напред, преди големите студове да възпрепятствуват всякаква екскурзия до залива Слуи, Бриан взе една твърде полезна мярка.

Знаем, че на един от най-високите хребети на Окланд-хил бе издигната сигнална мачта. Ала от знамето, окачено на върха на тази мачта, разлюлявана седмици наред от морските ветрове, бяха останали само парцали. Ето защо тя трябваше да се замени с някакво съоръжение, способно да издържа дори на зимните бури. По съвет на Бриан Бакстър измайстори нещо като балон, изплетен от жилавите тръстици, които растяха по бреговете на блатото и можеха да устоят, когато вятърът щеше да минава през тях. Като свърши тази работа, на 17 юни през деня направиха последна екскурзия до залива и Бриан смени знамето на Обединеното кралство с този нов сигнал, който се виждаше в радиус от няколко мили.

Но не беше далеч времето, когато Бриан и неговите „поданици“ трябваше да се затворят във Френч-ден. Термометърът бавно, но непрекъснато спадаше, което показваше, че ще има продължителни силни студове.

Бриан нареди да се измъкне ялт на брега, до ъгъла на скалата. Там го покриха с дебел брезент, за да не се разсъхнат и разхлабят дъските му. После Бакстър и Унлкокс поставиха примки близо до сайванта и изкопаха нови ями в крайнините на Трапс-уудс. Най-подир опънаха мрежи по левия бряг на река Зеландия, така че да се лови в тях водният дивеч, който силните, южни ветрове щяха да прогонят към вътрешността на острова.

Между другото Донифан и двама-трима от другарите му, качени на кокилите си, обхождаха Саут-мурс, откъдето никога не се връщаха с празни ръце, но все пак пестяха патроните, защото по отношение на

мунициите Бриан беше скъперник досущ като Гордън.

През първите дни на юли реката започна да замръзва. Няколкото ледени блока, които се образуваха върху Фемели-лейк, бяха отнесени от течението. Скоро поради струпването им малко под Френч-ден стана задръстване и повърхността на реката се покри с дебела ледена пора. И тъй като студът продължаваше – термометърът показваше вече дванайсет градуса под нулата, – скоро цялото езеро щеше да замръзне. И наистина след една силна буря, която забави това вледеняване, вятърът задуха към югоизток, небето се проясни и температурата спадна почти до двацет градуса под точката на замръзването.

Програмата за зимния живот продължи при същите условия, определени предишната година. Бриан следеше за изпълнението ѝ, без да се опитва да злоупотребява с властта си. Впрочем всички му се подчиняваха е готовност и Гордън улесняваше много задачата му, като даваше пример за послушание. Дори Донифан и неговите привърженици никога не проявяваха непокорство. Те се грижеха за всекидневното поддържане на капаните, мрежите и примките – работа, специално възложена на тях, като продължаваха да странят, да си приказват тихо и много рядко се намесваха в общите разговори дори по време на ядене и при вечерните развлечения. Дали не готвеха някакъв заговор? Никой не знаеше. Всъщност в нищо не можеха да ги упрекнат и Бриан не им се месеше. Той се стараеше да бъде справедлив към всички, като често се нагърбваше с най-тежките и трудни работи, без да жали братчето си, което не му отстъпваше по усърдие. Гордън забеляза дори, че характерът на Жак започна да се изменя, а Моко виждаше не без задоволство, че след обяснението си с Бриан малкото момче участвуваше по-охотно в разговорите и игрите на своите другари.

Учебните занятия запълваха дългите часове, които студът ги принуждаваше да прекарват в Залата. Дженкинс, Айвърсън, Доул и Костър явно напредваха. Като им преподаваха, големите сами се учеха заедно с тях. През дългите вечерни часове четяха гласно разкази за пътешествия, пред които Сървис, разбира се, предпочиташе четенето на своите Робинзоновци. Понякога акордеонът на Гарнет свиреше някоя от втръснатите вече мелодии, която злополучният меломан⁴⁰ „надуваше“ с досадно увлечение. Други пееха в хор детски песнички. А когато концертът свършеше, всеки се оттегляше на койката си.

Ала Бриан не преставаше да мечтае за връщане в Нова Зеландия.

40. Меломан – страстен любител на музика. – Б. пр.

Това беше главната му грижа. Тук той се различаваше от Гордън, който гледаше само как да се усъвършенствува организацията на колонията на остров Черман. Така че управлението на Бриан щеше да се отличава най-вече с усилията за връщане в родината. Той все си мислеше за белзникавото петно, забелязано на хоризонта в Дисепшън-бей. „Дали това не е някаква земя, разположена в съседство с острова?“ – питаше се той. В такъв случай не биха ли могли да построят лодка, с която да се опитат да стигнат до тази земя? Но когато разговаряше за това с Бакстър, той само клатеше глава, защото разбираше добре, че такава работа не е по силите им!

– Ах, защо сме само деца – повтаряше Бриан, – да, деца, когато би трябвало да бъдем възрастни!

И това най-много го огорчаваше.

През тези зимни нощи, макар че безопасността на Френч-ден изглеждаше осигурена, не мина без тревоги. Няколко пъти Фан надаваше продължителен тревожен лай, когато глутници хищни зверове – почти винаги чакали – се навъртаха около заслона. Тогава Донифан и другите се втурваха през вратата на Залата и като хвърляха горящи главни срещу тези проклетни животни, успяваха да ги прогонят.

Освен това два-три пъти в околностите се появиха няколко двойки ягуари и кугуари, но никога не се приближаваха колкото чакалите. Тях ги посрещаша е пушечни изстрели, по поради голямото разстояние, на което стреляха, не можеха да ги улучат смъртоносно. Изобщо е голяма мъка успяваха да запазят заслона.

На 24 юли най-после Моко има случай да усъвършенствува готварските си способности, като сготви дивеч, който всички лапаха с голям апетит, едни – като познавачи, други – като лакомци.

Уилкокс и Бакстър, които с удоволствие му помагаше, не се задоволяваха да слагат капани за дребни животни, хвъркати или гризачи. Като прегънаха няколко от младите фиданки, които растяха между големите дървета в Трапс-уудс, те успяха да нагласят истински примки заедър дивеч. Такъв капан се слага обикновено в гора, на места, откъдето минават катерички, и често дава добри резултати.

През нощта на 24 юли в една от тези примки се хвана не катеричка, а великолепно фламинго, което въпреки усилията си не можеше да се измъкне. Когато на другия ден Уилкокс обходи тези капани, животното вече се бе удушило в примката, която фиданката при изправянето си бе

затегнала около шията му. Това фламинго, добре оскубано, добре изчислено, добре напълнено с ароматични треви, бе превъзходно на вкус. Всички опитаха и от крилата, и от кълките, дори всеки получи по парченце от езика, който е най-апетитното нещо на земята.

През първата половина на месец август имаше четири много студени дни. Бриан не без тревога видя как термометърът спадна на тридесет градуса под нулата. Въздухът беше необикновено прозрачен и както става често при твърде ниски температури, никакъв полъх не го раздвижваше.

В такова време не можеха да излизат от Френч-ден, защото мигновено щяха да премръзнат до кости. На малките беше забранено да се излагат дори за момент на открито. А големите вършеха това само при крайна нужда, главно за да поддържат денонощно огнищата в обора и птичарника. За щастие тези студове не траяха дълго. Към 6 август вятърът задуха отново от запад. Тогава над залива Слунд и крайбрежието на Рек-коуст се разразиха страшни бури, които шибяха с все сила обратната страна на Окленд-хил, по скалата ги отблъскваше и те се връщаха обратно с неопикуема ярост. Ала Френч-ден не пострада. Изглежда само земетресение беше в състояние да разклати здравите и стени, и най-неудържимите бури, които изхвърлят на бре-а кораби с висок борд или събарят каменни сгради, не можеха даниаправят нищо на непоклатимата канара. А що се отнася до повалените дървета, колкото и многобройни да бяха те, това само спестяваше труда на младите дървари, когато трябваше да подновяват запасите от гориво.

Изобщо тези бури измениха силно атмосферните условия в смисъл, че прекратиха големите студове. Оттогава температурата непрекъснато се повишаваше и щом престанаха тези смущения, започна да се задържа средно от седем до осем градуса под точката на замръзването.

Втората половина на август беше доста поносима, така че Бриан можа да възобнови работата на открито, с изключение на риболова, защото дебел слой лед покриваше още водите на реката и на езерото. Често обхождаха капаните, примките и мрежите, в които се хващаше много блатен дивеч и кухнята винаги разполагаше с прясно месо.

Скоро обитателите на заслона се увеличиха. Освен излюпилите се нови дропли и токачки ламата роди пет малки, които Сървис и Гарнет обсипаха с грижи.

При тези обстоятелства, докато състоянието на леда още позволяваше това, на Бриан му хрумна да предложи на другарите си голямо състезание с кълки. От дървена подложка и желязна пластинка Бакстър успя

да направи няколко чифта кьнки. Всички тези момчета владееха повече или по-малко този спорт, много разпространен през суровите зими в Нова Зеландия, и се зарадваха от възможността да покажат уменията си на повърхността на Фемили-лейк.

И тъй, на 25 август към единайсет часа сутринта Бриан, Гордън, Донифан, Уеб, Крос, Уилкокс, Бакстър, Гарнет, Сървис, Дженкинс и Жак, като оставиха Айвърсън, Доул и Костър под охраната на Моко и Фан, излязоха от Френч-ден, за да потърсят достатъчно обширно заледено пространство, удобно за пързаяне с кьнки.

Бриан бе взел една тръба, за да събира малката си дружина в случай, че някои се отдалечеа много по езерото. Преди да тръгнат, всички закусиха и смятаха да се върнат за обед.

Почти три мили трябваше да вървят по брега, докато намерят удобно място, тъй като Фемили-лейк около Френч-ден беше задръстено с ледени блокове. Едва след като минаха Трапс-уудс, младите колонисти се спряха пред равномерно замразена повърхност, която се простираше на изток, додето поглед стига. Това беше великолепно маневрено поле за цяла армия кьнкьори.

От само себе си се разбира, че Донифан и Крос носеха пушките си, за да убият някакъв дивеч, ако им се представеше такъв случай. А Бриан и Гордън, които не обичаха тоя вид спорт, бяха дошли единствено с цел да предотвратят евентуално неблагоприятие.

Безспорно най-изкусните кьнкьори на колонията бяха Донифан, Крос и особено Жак, който ги превъзхождаше както с бързината на движението си, така и с точността, с която описваше сложни фигури.

Преди да даде сигнал за старт, Бриан събра другарите си и им каза:

– Излишно е да ви съветвам да бъдете разумни и да оставите настрана всякакво самолюбие! Наистина ледът може да не се счупи, но винаги има опасност вие да си счупите ръка или крак! Не се отдалечавайте толкова, че да не ви виждаме! В случай, че отидете много далеч, не забравяйте, че двамата с Гордън ще ви чакаме на това място. И тъй, когато ви дам сигнал с тръбата, всеки трябва да бъде готов да се върне!

След тези наставления кьнкьорите се впуснаха по езерото и Бриан се успокои, като видя каква ловкост проявяват. Макар и отначало да имаше няколко падания, те предизвикаха само смях.

Жак наистина вършеше чудеса, като ту се устремяваше напред, ту се връщаше назад, пързаяше се ту на един крак, ту на два, прав или клекнал, описвайки кръгове и елипси с идеална точност. А с какво задоволство наблюдаваше Бриан участието на братчето си в игрите редом с

другите!

Възможно е Донифан като страстен спортист, любител на всички видове телесни упражнения, да изпитваше известна завист към успехите на Жак, на когото ръкопляскаха от все сърце. Затова въпреки настойчивите предупреждения на Бриан, скоро той се отдалечи от брега. И дори по едно време даде знак на Крос да го последва.

– Хей, Крос – извика му той, – забелязвам ято патици ... там на изток! Виждаш ли ги?

– Да, Донифан!

– Ти имаш пушка! Аз – също! Хайде на лов!

– Но Бриан забрани!

– Е, стига си ме занимавал с твоя Бриан! ... Напред с пълна скорост!

Преследвайки ятото птици, които летяха над Фемили-лейк, Донифан и Крос неусетно изминаха половин миля.

– Но къде отиват? – попита Бриан.

– Видели са някакъв дивеч – отвърна Гордън, – и ловджийската им страст ...

– Или по-право страстта да не се подчиняват! – възрази Бриан. – Все той Донифан ...

– Мислиш ли, Бриан, че може да им се случи нещо?

– Ех, кой знае, Гордън! Все пак неблагоприятно е да се отдалечават! Гледай колко далеч са вече!

И наистина, понесени в бърз бяг, в този момент Донифан и Крос се виждаха само като две точки на хоризонта над езерото.

Макар и да разполагаха е време за връщане, защото до края на деня оставаха още няколко часа, все пак това беше неблагоприятно. Действително по това време на годината винаги имаше опасност от внезапна промяна в атмосферните условия. Достатъчно е само да се измени посоката на вятъра, за да докара бури и мъгли.

Така че можете да си представите безпокойството на Бриан, когато към два часа хоризонтът се скри внезапно под гъст слой мъгла.

Крос и Донифан още не се появяваха, а изпаренията, които сега се бяха струпали над повърхността на езерото, закриваха западния бряг.

– Ето от това се страхувах! – извика Бриан. – Как ще намерят обратния път?

– Извири с тръбата! Дай сигнал с тръбата! – отвърна бързо Гордън.

Три пъти прозвуча тръбата и медният ѝ звук се разнесе из простора.

Сигурно щяха да ѝ отговорят с пушечни изстрели – единственото средство, с което Донифан и Крос можеха да сигнализират за своето местоположение.

Бриан и Гордън се послушаха. Никакъв гърмеж не стигна до ушите им.

А в това време мъглата ставаше все по-гъста, разстиляше се все по-нашироко и вълмата ѝ се виеше вече на по-малко от четвърт миля от брега. Но тъй като същевременно тя се вдигаше и към горните слоеве, след няколко минути езерото щеше напълно да изчезне.

Тогава Бриан повика ония от другарите си, които бяха наблизо и още се виждаха. След няколко минути всички бяха събрани на брега.

– Какво да решим? – попита Гордън.

– Да направим всичко възможно, за да намерим Крос и Донифан, преди да са се загубили окончателно в мъглата! Един от нас да хване посоката, накъдето отидоха, и да се опита да ги повика с тръбата ...

– Аз съм готов да тръгна – каза Бакстър.

– И ние! – добавиха още двама-трима.

– Не! – Аз ще отида! – настоя Бриан.

– Нека бъда аз, бате! – обади се Жак: – С кънките си бързо ще настигна Донифан.

– Добре! – отвърна Бриан. – Тръгвай, Жак, и се послушвай дали няма да чуеш пушечни изстрели! Ето, вземи тази тръба, с която ще сигнализираш къде си!

– Добре, бате!

След миг изчезна сред мъглата, която ставаше все по-непрогледна.

Бриан, Гордън и останалите се послушаха внимателно в звуците на тръбата, надавани от Жак; но скоро разстоянието ги заглуши.

Измина половин час. Нямаше никаква вест от отсъстващите нито от Крос, нито от Донифан, които не можеха да се ориентират на езерото, нито от Жак, който бе тръгнал да ги пресрещне.

А какво щеше да стане е тримата, ако нощта настъпеше, преди да успеят да се върнат?

– Да имамхе и ние огнестрелно оръжие – извика Сървис, – може би

...

– Оръжие ли? – повтори Бриан. – Във Френч-ден има! Нямаме нито минута за губене! Да вървим!

Това беше най-разумното решение, защото трябваше преди всичко да покажат както на Жак, така и на Донифан и Крос в каква посока да се движат, за да намерят отново брега на Фемили-лейк. Така че най-добре

щеше да бъде да се върнат по най-късия път във Френч-ден, откъдето можеха да дадат сигнали с последователни изстрели.

За по-малко от половин час Бриан, Гордън и останалите изминаха трите мили, които ги делеяха от Спорт-теръс.

В случая нямаше защо да пестят барута. Уилкокс и Бакстър напълниха две пушки, с които стреляха в източна посока.

Никакъв отговор. Нито изстрел, нито звук на тръба.

Беше вече три часът и половина. Колкото повече слънцето се снишаваше зад масива на Окланд-хил, толкова повече се съгъстяваше мъглата. През тези тежки изпарения не можеше да се види нищо на повърхността на езерото.

– С оръдие! – каза Бриан.

Домъкнаха до средата на Спорт-теръс едно от двете малки оръдия на „Слуи“ – това, което се подаваше от една от амбразуриите на залата – и го насочиха както трябва на североизток.

Напълниха го с един от сигналните заряди и Бакстър вече се готвеше да дръпне връвта на фитила, когато Моко предложи да сложат върху заряда шепя трева, напоена с масло. Той смяташе, че това ще даде по-голяма сила на изстрела, и не грешеше.

Екна гръм, който накара Доул и Костър да си запушат ушите.

В толкова спокойния въздух беше немислимо този гърмеж да не се чуе на няколко мили разстояние. Ослушаха се Нищо!

В течение на още един час малкото оръдие стреляше на всеки десет минути. Донифан, Крос и Жак не можеха да не разберат значението на тези повтарящи се изстрели, които показваха местоположението на Френч-ден. Освен това гърмежите сигурно се чуваха над цялата повърхност на Фемели-лейк, защото мъглите спомагат много за разпространяването на звука надалеч и от гъстотата им това тяхно свойство дори се засилва.

Най-носле, малко преди пет часа, от североизток доста ясно се чува два или три още отдалечени пушечни изстрела.

– Те са! – провикна се Сървис.

И Бакстър, тутакси отговори на сигнала на Донифан с последен изстрел.

След няколко минути в мъглата, която при брега не беше толкова гъста, колкото над езерото, се очертаха две сенки. Скоро викове „ура“ се смесиха със същите възгласи, идещи от Спорт-теръс.

Това бяха Донифан и Крос. Жак не беше с тях.

Можем да си представим каква мъчителна тревога изпита Бриан!

Братчето му не бе успяло да открие двамата ловци, които дори не бяха чули сигналите му с тръбата. Всъщност, докато Крос и Донифан в усилията си да се ориентират вече се връщаха към южната част на Фемилилейк, Жак пое на изток, за да се опита да ги настигне. Ако не бяха изстрелите от Френч-ден, те никога нямаше да успеят да намерят сами пътя.

Бриан, който се пренасяше мислено при братчето си, загубено сред мъглата, не възнамеряваше ни най-малко да упреква Донифан, чието непокорство можеше да има сериозни последици. Ако Жак бъде принуден да прекара нощта на езерото при температура, която щеше да спадне може би до петнайсет градуса под нулата, как щеше да понесе толкова силен студ!

– Аз трябваше да тръгна вместо него, аз! – повтаряше Бриан, комуто Гордън и Бакстър се опитваха напразно да вдъхнат малко надежда.

Дадоха още няколко оръдейни изстрела. Ако Жак се е приближил до Френч-ден, вероятно ги е чул и не би пропуснал да сигнализира за присъствието си с тръбата.

Но когато и последният грохот заглъхна в далечината, никой не отговори на изстрелите.

А нощта започваше вече да се спуща, скоро мракът щеше да обвие целия остров.

Ала в този момент настъпи едно много благоприятно обстоятелство. Мъглата като че ли започна да се разсейва. Вятърът, който задуха при залез, както ставаше почти всяка вечер след тих ден, взе да отвява изпаренията към изток, очиствайки повърхността на Фемилилейк. Скоро единствено нощната тъмнина щеше да затруднява намирането на Френч-ден.

При тези условия оставаше само едно: да накладат голям огън на брега, който да послужи за сигнал. И Уилкокс, Бакстър и Сървис вече трупаха сухи клони в средата на Спорт-теръс, но Гордън ги спря.

– Чакайте! – каза той.

С далекоглед пред очите Гордън се взираше внимателно в североизточна посока.

– Струва ми се, че виждам точка – рече той, – точка, която се движи.

Бриан грабна далекогледа и на свой ред загледа.

– Слава богу! Това е той! – извика Бриан. – Жак е! Забелязвам го!

И всички завикаха с все гърло, като че ли можеха да бъдат чути на не по-малко от една миля разстояние!

Обаче това разстояние видимо намаляваше. Жак с кьнки на краката се плъзгаше като стрела по ледената кора на езерото, приближавайки се към Френч-ден. Още няколко минути и щеше да бъде при тях.

– Като че ли не е сам! – извика Бакстър, който неволно разпери учудено ръце.

Действително, като се взряха по-внимателно, забелязаха, че на стотина крачки зад Жак се движеха две други точки.

– Но какво е това? – запита Гордън.

– Дали не са хора? – отвърна Бакстър.

– Не! Май животни! – каза Уилкокс.

– Вероятно хищници! – извика Донифан.

Той не се лъжеше и без да се колебае, с пушка в ръка се втурна по езерото срещу Жак.

За няколко секунди Донифан се озова до малкото момче и даде два изстрела по хищниците, които се обърнаха и бързо изчезнаха.

Това бяха две мечки, каквито съвсем не очакваха да срещнат в животинския свят на остров Черман! Щом такива страшни зверове бродят из острова, как така ловците не са попаднали на следите им? Възможно е тези мечки да не живеят тук, но зиме да идват чак до тия места било като вървят по повърхността на замръзналото море, било като се качват на плаващи ледени блокове. А дали това не показва, че в съседство с остров Черман има някакъв континент? Не би било зле да помислят върху този въпрос.

Но както и да е, Жак беше спасен и брат му го притискаше в обятията си.

Поздравления, целувки, ръкостискания се сипеха щедро върху храброто момче. След като напразно призовавал с тръбата двамата си другари, той сам се загубил в най-гъстата мъгла и не можел вече да се ориентира, когато екнали първите гърмежи.

„Това може да е само оръдието на Френч-ден!“ – си рекъл Жак, мъчейки се да долови откъде иде звукът.

Тогава се намирал на няколко мили от брега в североизточната част на езерото. Тукатси се понесъл с пълната скорост на кьнките си в посоката, от която се чували сигналите.

Изведнъж, тъкмо когато мъглата започнала да се разсейва, видял пред себе си две мечки, които се втурнали към него. Въпреки опасността, хладнокръвието не го напушало нито за миг и благодарение на бързия си бяг съумявал да се държи на разстояние от тези животни. Но не дай си боже да паднел, щял да бъде загубен.

Когато всички стигнаха до Френч-ден, Жак дръпна Бриан настрана и му каза тихо:

– Благодаря, батко, благодаря, че ми позволи да – Бриан му стисна ръката, без да отговори.

После, точно когато Доиифан се канеше да влезе през вратата в залата, той му рече:

– Бях ти забранил да се отдалечаваш и виждаш какво нещастие можеше да причини твоето неподчинение! Но въпреки простъпката ти, Донифан, все пак ти дължа благодарност, загдето се притече да помогнеш на Жак!

– Аз само изпълних дълга си – отвърна хладно Донифан.

И дори не пое ръката, която другарят му протягаше от все сърце.

V

Почивка и южния край на езерото. – Донифан, Крос, Уеб и Уил-кокс. – Раздяла. – Областта на Даунс-лендс. – Ист-ривър. – Надолу по левия бряг. – Пристигане при устието.

Шест седмици след тези събития, към пет часа вечерта четирима от младите колонисти се спряха в южния край на Фемили-лейк.

Беше 10 октомври. Усещаше се влиянието на хубавия сезон. Под дърветата, облечени в съвсем прясна зеленина, земята беше придобила отново пролетния си цвят. Приятен ветрец набръчкваше леко повърхността на езерото, все още осветена от последните лъчи на слънцето, едва докосващи обширната равнина на Саут-мурс, обградена от тесен пясъчен бряг. Многобройни птици прелитаха на кресливи ята, които се прибираха в нощните си убежища под сянката на гората или в пукнатините на скалата. Монотонната пустота на тази част от остров Черман се нарушаваше единствено от различните групи дървета с вечнозелени листа – борове, дъбове и недалеч елова гора от няколко акра. Растителната рамка на езерото беше разчупена на това място и за да навлезе човек отново в гъстия пояс на горите, трябваше да върви няколко мили по единия или другия от двата странични бряга.

В този момент хубав огън, запален в подножието на един приморски бор, изпущаше ароматен дим, който вятърът разнасяше над блатото. Две патици се печаха на пламтящото огнище, стъкмено между два камъка. След вечерята на четирите момчета не оставаше нищо друго освен

да се завият в одеялата си и докато единият от тях дежури, другите трима да спят спокойно до сутринта.

Това бяха Доифан, Крос, Уеб и Уилкокс и ето при какви обстоятелства бяха решили, да се отделят от другарите си. През последните седмици на тази втора зима, която младите колонисти прекарваха във Френч-ден, отношенията между Донифан и Бриан се бяха обтегли. Знаем с какво озлобление се отнесе Донифан към избирането на своя съперник. Станал още по-завистлив, още по-раздразнителен, той е голямо усилие се стараеше да се подчинява па заповедите на новия вожд на остров Черман. Не му се възпротиви открито само защото знаеше добре, че мнозинството няма да го подкрепи. Все пак при различни случаи проявяваше такава неприязън, че Бриан не можеше да се стърпи и му правеше справедливи забележки. След случката с кънките, когато прояви очебийно неподчинение, може би от ловджийска страст или от желание да прави каквото си иска, непокорството му непрекъснато растеше и идваше момент, когато Бриан щеше да се принуди да вземе мерки.

Много обезпокоен от това състояние на нещата, дотогава Гордън разчиташе на обещанието на Бриан да се съдържа. Но чувствуваше, че неговото търпение се изчерпва и че в интерес на всички, за поддържането на добър ред трябва да се даде пример. Напразно се опитваше Гордън да пробуди у Донифан по-добри чувства. Ако някога бе имал известно влияние върху него, то сега трябваше да признае, че го е загубил напълно. Донифан не му прощаваше, че често бе вземал страната на неговия съперник. Затова намесата на Гордън нямаше никакъв резултат и той с дълбока мъка предвиждаше усложнения в най-близко бъдеще.

А поради това положение би рухнал сговорът, толкова необходим за спокойствието на обитателите на Френч-ден. Те се чувствуваха душевно подтиснати, и съвместният живот ставаше още по-тягостен.

Всъщност, като се изключат часовете за ядене, Донифан и привържениците му – Крос, Уеб и Уилкокс, които все повече и повече попадаха под неговото влияние, живееха отделно. Когато лошото време им пречеше да излизат на лов, те се събираха в някое кътче на Залата и там разговаряха тихо помежду си.

– Сигурно – каза един ден Бриан на Гордън – четиримата кроят нещо.

– Дали не е против теб, Бриан? – отвърна Гордън. – Да се опитат да те изместят? Но Донифан няма да посмее! Ти знаеш, че всички ще бъдем на твоя страна, а и той самият не може да не знае това!

– Дали Уилкокс, Крос, Уеб и той не мислят да се отделят от нас?

– Съществува такава опасност, Бриан, но според мен нямаме право да им попречим!

– Допускаш ли, Гордън, че могат да се настанят някъде далеч?

– Може пък да нямат такова намерение, Бриан.

– Напротив, имат! Видях как Уилкокс правеше копие от картата на корабкрушенеца Бодоан, очевидно с цел да го вземе със себе си.

– Уилкокс ли направи това?

– Да, Гордън, и, откровено казано, си мисля: за да сложим край на тези неприятности, не е ли по-добре да се откажа от длъжността си в полза на някой друг на теб, Гордън, или дори на Донифан! Така ще се прекрати всякакво съперничество.

– Не, Бриан! – възрази Гордън разпалено. – Не! Това значи да не изпълниш дълга си към тия, които са те избрали.

В такива неприятни раздори мина зимата. През първите дни на октомври студовите окончателно престанаха и повърхността на езерото и реката се размрази напълно. Тогава именно – вечерта на 9 октомври – Донифан обяви решението си да напусне Френч-ден с Уеб и Уилкокс.

– Значи искате да ни изоставите? – каза Гордън.

– Да ви изоставим ли? Не, Гордън! – отговори Донифан. – Работата е там, че Крос, Уилкокс, Уеб и аз просто намислихме да се заселим в друга част на острова.

– Но защо, Донифан? – обади се Бакстър.

– Чисто и просто, защото желаем да живеем по своя воля и откровено казано, защото не сме съгласни да ни командува Бриан!

– Бих искал да зная в какво ме упрекваш, Донифан? – понита Бриан.

– В нищо само загдето си ни началник! – отвърна Донифан. – Нали вече имахме американец за вожд на колонията? Сега пък ни командува французин! Остава на всичко отгоре да назначим Моко.

– Ти не говориш сериозно, нали? – запита Гордън.

– Съвсем сериозно заявявам – отговори Донифан с високомерен тон, – че ако на нашите другари им харесва да имат за вожд не англичанин, това не се харесва нито на моите приятели, нито на мен!

– Добре! – отвърна Бриан. – Уилкокс, Уеб, Крос и ти, Донифан, сте свободни да заминете и да вземете полагаемата ви се част от нещата!

– Никога и не сме се съмнявали в това, Бриан, тъй че още утре ще напуснем Френч-ден!

– Дано не се разкайвате за решението си! – вметна Гордън, разбрал, че всякакво настояване по този въпрос ще бъде безполезно.

Планът, който Донифан бе решил да изпълни, беше следният:

Няколко седмици преди това, когато разказваше за екскурзията си през източната част на остров Черман, Бриан бе заявил, че малката колония би могла да се настани там при добри условия. В крайбрежните скали имаше много пещери, горите източно от Фемили-лейк стигаха чак до брега, Ист-ривър даваше сладка вода в изобилие, бреговете гъмжаха от всякакъв дивеч, с една дума – животът там щеше да бъде така лесен, както във Френч-ден, и много по-добър отколкото в залива Слуи. При това разстоянието на Френч-ден до брега беше не повече от дванайсет мили по права линия, от които шест – за преминаване на езерото и почти толкова – за спускане по течението на Ист-ривър. Така че при крайна нужда лесно щяха да се свързват с Френч-ден.

Едва след като обмисли сериозно всички тези предимства, Донифан убеди Уилкокс, Крос и Уеб да се настанят с него на другия бряг на острова.

Обаче Донифан не възнамеряваше да стигне до Дисепшън-бей по вода. Той смяташе да вървят по следния маршрут: да се спуснат по брега на Фемили-лейк до южния му край, да го заобиколят, да поемат обратно по отсрещния бряг, за да стигнат до Ист-ривър, като изследват тази местност, за която още не знаеха нищо, а после да продължат покрай реката и през гората до самото ѝ устие. Преходът беше доста дълъг – около петнайсет-шестнайсет мили, – но пътят той и другарите му щяха да покажат ловното си майсторство. По този начин Донифан избягваше използването на яла, за управляването на който беше нужна по-опитна ръка от неговата. Той искаше да вземат гумената лодка, която беше достатъчна за преминаването на Ист-ривър, а при нужда – и на други реки, ако се намереха такива в източната част на острова.

С този първи поход целяха единствено да изследват крайбрежието на Дисепшън-бей, за да изберат там място, където Донифан и тримата му приятели щяха да се върнат, за да се настанят там окончателно. Тъй като не искаха да се обременяват с багаж, решиха да вземат само две пушки, четири револвера, две брадвички, муниции в достатъчно количество, въдици, пътни одеяла, джобен компас, леката гумена лодка и само няколко консерви, като не се съмняваха, че с лов и риболов ще могат да задоволяват достатъчно нуждите си. Впрочем те вярваха, че този поход няма да трае повече от шест-седем дни. Когато си изберат местожителство, ще се върнат във Френч-ден, ще вземат оттам полагаемите им се вещи от „Слуи“ и ще натоварят целия този багаж на колата. Ако Гордън или някой друг благоволи да ги навести, ще го посрещнат добре; но

категорично отказваха да продължават този общ живот при сегашните условия и решението им по въпроса беше неотменимо.

На другия ден още при изгрев слънце Донифан, Крос, Уеб и Уилкокс се сбогуваха с другарите си, които явно бяха много опечалени от тази раздяла. Може би самите те се чувстваха по-развълнувани, отколкото изглеждаше, макар и да бяха твърдо решени да изпълнят проекта си, в който упорството играеше голяма роля. След като прекосиха река Зеландия с яла, който Моко върна обратно при малкия яз, те се отдалечиха, без да бързат много, за да могат да изучават тази долна част на Фемели-лейк, което малко по малко се стесняваше към края си, и обширната равнина на Саут-мурс, простираща се до безкрайност на юг и на запад.

По пътя убиха няколко птици на самия бряг на блатото. Донифан, съзнаващ, че трябва да пестят мунициите, се задоволи само с дивеча, необходим за прехраната им през деня.

Времето беше облачно, но нямаше изгледи да вали, а вятърът явно се бе установил в посока североизток. През този ден четирите момчета изминаха само пет-шест мили и към пет часа вечерта стигнаха до края на езерото, където спряха да пренощуват.

Ето такива събития се бяха разиграли във Френч-ден от последните дни на месец август до 11 октомври.

Така че Донифан, Крос, Уилкокс и Уеб сега се намираха далеч от другарите си, от които нищо не би трябвало да ги разделя! Чувстваха ли се вече самотни? Да, може би! Но решени да изпълнят докрай проекта си, те мислеха само да си създадат нов живот някъде другаде на остров Черман.

На другия ден, след доста студена нощ, която можаха да изтърпят благодарение на големия огън, поддържан чак до зори, четиримата се приготвиха за път. Южният край на Фемели-лейк образуваше много остър ъгъл там, където се съединяваха двата бряга, от които десният вървеше почти перпендикулярно на север. На изток местността беше все още блатиста, макар че водата не заливаше вече тревистата и почва, издигаща се на няколко фута над езерото. Срещаша се малки височинки, покрити с трева и засенчени от хилави дървета. Тъй като тази местност изглежда се състоеше главно от дюни, Донифан я нарече Даунс-лендс (Земи на дюните). После, понеже не желаше да се впуска в неизвестното, той реши да продължат по брега, за да стигнат до Ист-ривър и до оная част от крайбрежието, която Бриан вече бе изследвал. По-късно щяха да се постараят да изучат областта на Даунс-лендс до брега.

Преди да тръгнат на път, Донифан и другарите му обсъдиха този въпрос.

– Ако разстоянията са отбелязани точно на картата – каза Донифан, – трябва да видим Ист-ривър най-много на седем мили от края на езерото и до вечерта ще можем да се доберем до нея без особени усилия.

– Защо не тръгнем на североизток, за да стигнем реката при устието ѝ? – забеляза Уилкокс.

– Вярно, така ще си спестим една трета от пътя – вметна Уеб.

– Няма съмнение – отвърна Донифан, – но защо да се впускаме през тия бластисти местности, които не познаваме, и да става нужда да се връщаме обратно? Напротив, ако вървим все по брега на езерото, има вероятност да не срещнем по пътя си никакво препятствие.

– А освен това – добави Крос – ще бъде полезно да изследваме течението на Ист-ривър.

– Безспорно – отговори Донифан, – защото тази река служи за пряка връзка между брега и Фемили-лейк. Пък и като се спуснем по нея, ще имаме възможност да видим оная част от гората, която тя пресича.

След този разговор потеглиха с бодра крачка. Тясната пътека минаваше на три-четири фута височина над езерото отляво и над дългата равнина с дюните, простираща се отдясно. Тъй като теренът се повдигаше чувствително, можеше да се предположи, че няколко мили по-нататък видът на местността ще се измени напълно.

И наистина към единайсет часа Донифан и другарите му се спряха да обядват на брега на едно малко заливче, засенчено от големи буки. Оттам, додето стигаше погледът в източна посока, се виждаше само тъмна зелена маса, която закриваше хоризонта.

Едно агути, убито сутринта от Уилкокс, послужи за обета, приготвен криво-ляво от Крос, натоварен специално да замества Моко като майстор-готвач. Донифан и другарите му имаха време само колкото да опекаат на жаравя няколко къса месо и да ги излапат, като едновременно с глада утолиха и жаждата си, след което поеха по брега на Фемили-лейк.

Тази гора, граничеща с езерото, се състоеше от същите дървесни породи, както Трапс-уудс в западната част на острова. Само че тук преобладаваха дърветата с вечнозелени листа. Имаше повече приморски борове, ели и дъбове, отколкото брези или буки – все с огромни размери.

Донифан можа да се убеди също – за голямо свое задоволство, – че фауната в тази част от острова беше не по-малко разнообразна. Няколко

пъти се показаха гуанаки и планински лами, както и цяло стадо нанду, които се отдалечиха, след като утолиха жаждата си. Гъстакът гъмжеше от зайци мара, тукутукоси, пекари и пернат дивеч.

Към шест часа вечерта се наложи да спрат. На това място брегът се пресичаше от речица, която служеше за оттичане на езерото. Тя сигурно беше Ист-ривър и действително така се оказа. Това можа лесно да се установи, защото под група дървета в дъното на тясно заливче Донифан откри скорошни следи от лагеруване, тоест пепел от огнище.

Тук именно бяха спирали Бриан, Жак и Моко при похода си до Дисепшън-бей, тук бяха прекарвали и първата си нощ.

Да се разположат на това място, да запалят наново угасналите въглени, а после, след вечерята, да се изтегнат под същите дървета, които бяха приютявали техните другари, беше най-хубавото, което можеха да направят Донифан, Уеб, Уилкокс и Крос, и те го сториха.

Преди осем месеца, когато Бриан се бе спрял на това място, дори през ум не му минаваше, че четирима от другарите му ще дойдат тук на свой ред с намерение да живеят отделно в тази част на остров Черман!

И може би, като се видяха тук, далеч от удобното жилище във Френч-ден, където можеха да останат, ако пожелаеха, Крос, Уилкокс и Уеб съжалиха за своята безразсъдна постъпка! Но тяхната участ сега беше свързана с участта на Донифан, а Донифан беше твърде горд, за да признае грешките си, твърде упорит, за да се откаже от проектите си, твърде завистлив, за да се съгласи да се подчини на своя съперник.

На другата сутрин Донифан предложи да преминат незабавно Ист-ривър.

– По този начин – каза той – ще можем още през деня да стигнем до устието, което отстои на не повече от пет-шест мили!

– Освен това – забеляза Крос – на левия бряг Моко е събирал шишарки, така че по пътя ще можем да се запасим.

Тогава разгънаха гумената лодка и щом я спуснаха във водата, Донифан я насочи към отсрещния стръмен бряг, развивайки подире си едно въже. С няколко замаха на късото весло той бързо измина тридесетте-четиридесетте фута, колкото беше широка реката на това място. После, дърпайки въжетото, чийто край държаша, Уилкокс, Уеб и Крос притеглиха обратно към себе си леката лодка, с която един след друг се прехвърлиха на другия бряг.

След като направиха тона, Уилкокс разглови гумената лодка, сгъна я като пътна чанта, метна я на гърба си и тръгнаха отново на път. Разбира се, би било по-малко уморително да се спуснат с яла по течението на

Ист-ривър, както бяха постъпили Бриан, Жак и Моко; но гумената лодка можеше да носи само един човек, затова се принудиха да се откажат от тактов начин на придвижване.

Този ден беше много тежък. Гъстата гора, почвата, често покрита с буйна трепа, осеяна с клони, откършени от последните бури, многобройните мочурища, които трябваше е големи усилия да заобикалят, забавиха пристигането им на брега. Пътъом Донифан можа да се убеди, че корабкрушенецът – французин явно не е оставил следи от минаването си в тази част от острова, както и под зелените масиви на Трапс-уудс. И все пак нямаше съмнение, че той е изследвал и тази местност, защото на картата му беше обозначено точно течението на Ист-ривър чак до Дисепшън-бей.

Малко преди обед спряха да похапнат точно на мястото, където растяха пиниите. Крос набра от плодовете им, и всички се гостиха. После в разстояние на още две мили трябваше да се провират през гъсталака и дори да си пробиват път с брадва, за да не се отдалечат от реката.

Поради тези отклонения стигнаха края на гората чак към седем часа вечерта. Тъй като се мръкна, Донифан не можа да види нищо от разположението на брега. Все пак различи пенеста ивица и чу продължителния боботещ рев на морето, разбиващо се в брега.

Решиха да спрат на това място, за да преспят на открито. За следващата нощ несъмнено брегът щеше да предложи по-добър подслон в някоя от пещерите недалеч от устието на реката.

Настаниха се на лагер; обедът, или по-право, поради късния час, вечерята се състоеше от няколко диви кокошки, опечени на пламъка на огън от сухи клони и борови шишарки, събрани под дърветата.

От предпазливост се уговориха да поддържат този огън до сутринта и Донифан се нае да се грижи през първите часове за него.

Уилкокс, Крос и Уеб, изтегнати под клоните на една голяма пиния и много уморени от продължителното вървене през деня, заспаха незабавно.

Донифан е голяма мъка се бореше със съня. Но устоя; ала когато дойде време да го смени някой от другарите му, всички бяха потънали в толкова дълбок сън, че не се реши да събуди никого.

Всъщност в гората около лагера беше толкова спокойно, че можеха да се чувствуват в безопасност досуц като във Френч-ден.

Затова, като хвърли в огъня няколко наръча дърва, Донифан се изтегна под дървото. Очите му веднага се затвориха и отново се отвори чак когато слънцето се издигаше над широкия морски хоризонт,

очертаващ се по края на небето.

VI

Изследване на Дисепишън-беи. – Беър-рок-харбър. – Проекти за връщане във Френч-ден. – Изследване в северната част на острова. – Норт-крийк. – Бийчиз-форест. – Страшна буря. – Ноц на халюцинации. – Призори.

Първата работа на Донифан, Уилкокс, Уеб и Крос беше да се спуснат по брега на реката до нейното устие. Оттам погледът им се устреми жадно към морето, което виждаха за пръв път. Но то и тук беше така пусто, както на отсрещния бряг.

– И все пак – забеляза Донифан, – ако, както можем да предположим, остров Черман не е далеч от американския континент, корабите, които излизат от Магелановия пролив и се насочват към пристанищата на Чили и Перу, трябва да минават от изток! Това ни дава още по-голямо основание да се настаним на брега на Дисепшън-бей и макар че Бриан го нарече така, надявам се, че той няма да оправдае задълго това зловещо име!

Като правеше тази забележка, може би Донифан търсеше извинение или най-малкото доводи за скъсването си със своите другари във Френч-ден. Наистина, разумно погледнато, именно през тази част на Тихия океан, източно от остров Черман, трябва да минаваха корабите, пътуващи за южноамериканските пристанища.

След като изучи хоризонта с далекогледа си, Донифан пожела да отиде до устието на Ист-ривър. Също като Бриан, той и другарите му установиха, че природата е създала там малко пристанище, добре защитено от вятъра и морските вълни. Ако шхуната бе се приближила до остров Черман на това място, можеше да избегне засядането и да остане невредима за връщането на младите колонисти в родината им.

Зад скалите, образувачи пристанището, бяха скупчени първите дървета на гората, простираща се не само до Фемили-лейк, но и на север, където погледът срещаше само хоризонт от зеленина. Що се отнася до пещерите, издълбани в крайбрежните гранитни масиви, Бриан никак не бе преувеличил. Единственото затруднение за Донифан беше да избира. Все пак той сметна за най-благоразумно да не се отдалечават от бреговете на Ист-ривър и скоро намери „камина“, застлана със ситен

пясък, с различни ъгли и кътове, в която щяха да им бъдат осигурени не по-малко удобства отколкото във Френч-ден. Тази пещера би побрала дори цялата колония, защото имаше цял низ допълнителни кухни, от които можеха да се направят отделни стаи, докато в старата разполагаха само със Залата и Склада.

Този ден бе използван за обхождане на брега на разстояние една-две мили. Междувременно Донифан и Крос застреляха няколко тинаму, докато Уилкокс и Уеб спуснаха въдица във водите на Ист-ривър, на стотина крачки над устието. Уловиха се половин дузина риби от рода на тия, които се срещаха по горното течение на река Зеландия – между другото и два доста големи костура. Освен това многобройните дупки в подводните скали, предпазващи пристанището на североизток от морските вълни, гъмжаха от раковини. Намираха се в изобилие и доброкачествени миди. Така че щяха да имат под ръка тези мекотели, както и морските риби, които се провираха между големите водорасли в подножието на подводните скали, без да става нужда да ходят да ги търсят на четири-пет мили.

Както знаем, когато изследваше устието на Ист-ривър, Бриан изкачи една висока скала, която приличаше на гигантска мечка, Страхната й форма направи силно впечатление и на Донифан. Ето защо като завоевател той нарече малкото заливче, над което се извисяваше тази скала, Бъър-рок-харбър (Пристанище на мечката скала), и до ден днешен това име фигурира в картата на остров Черман.

След обед Донифан и Уилкокс се покатериха на Мечката скала, за да огледат по-добре залива. Но на изток от острова не се виждаше нито кораб, нито земя. Дори не забелязаха на североизток беззникавото петно, което бе привлякло вниманието на Бриан, може би защото слънцето беше вече много ниско над отсрещния хоризонт или пък понеже това петно не съществуваше и Бриан бе станал жертва на зрителна измама.

Когато се мръкна, Донифан и спътниците му вечеряха под група великолепни железни дървета, чиито долни клони се простираха над реката. После обсъдиха въпроса да се върнат ли незабавно във Френч-ден, за да пренесат оттам необходимите неща за окончателно настаняване в пещерата на Мечката скала.

– Аз мисля – каза Уеб, – че не трябва да се бавим, защото обратният път южно от Фемели-лейк ще ни отнеме няколко дни!

– Но – забеляза Уилкокс – не е ли по-добре, когато се връщаме тук, да прекосим езерото и така да се спуснем по Ист-ривър до устието й? Бриан мина вече по този маршрут с яла, защо да не го минем и ние?

– По този начин ще спечелим време и ще си спестим умора! – добави Уеб.

– Какво мислиш ти, Донифан? – запита Крос. Донифан размишляваше върху това предложение, което наистина криеше предимства.

– Ти имаш право, Уилкокс – отвърна той, – и като се качим на яла, управляван от Моко.

– Стига Моко да се съгласи – забеляза Уеб с тон, в който се долавяше съмнение.

– Че защо да не се съгласи? – възрази Донифан. – Нямам ли право да му заповядвам като Бриан? Пък и от него ще искаме само да ни прекара през езерото.

– Ще му се наложим! – извика Крос. – Ако ще трябва да пренасяме по суша всичките си вещи, край няма! Освен това колата сигурно не ще може да мине през гората. Така че нека използваме яла.

– Ами ако откажат да ни дадат този ял? – продължи настойчиво Уеб.

– Да ни откажат ли? – възкликна Донифан. – Кой ще ни откаже?

– Бриан! Нали той е вожд на колонията.

– Бриан! Да ни откаже! – повтори Донифан. – Че тази лодка да не е само негова? Ако Бриан се осмели да откаже ...

Донифан не довърши; но се чувствуваше, че нито по този, нито по друг някакъв въпрос високомерното момче няма намерение да се подчинява на разпорежданията на своя съперник.

Както и бе забелязал Уилкокс, безполезно беше да се спори на тази тема. Според неговото мнение Бриан щеше да улесни всячески другарите си да се настанят на Мечата скала и нямаше защо да се безпокоят за това. Оставаше да решат дали да се върнат незабавно във Френч-ден.

– Струва ми се належащо! – рече Крос.

– Тогава утре? – попита Уеб.

– Не – отговори Донифан. – Преди да тръгнем, искам да прескочим отатък залива, за да изследваме северната част на острова. За две денонощия можем да стигнем до северния бряг и да се върнем пак при Мечата скала. Кой знае дали в тая посока няма някаква земя, която корабкрушенецът-французин не е могъл да забележи и следователно да нанесе на картата си. Ще бъде неразумно да се заселваме тук, докато не проучим обстановката.

Забележката беше правилна. Ето защо, макар че този проект щеше да удължи отсъствието им с два-три дена, решиха да пристъпят незабавно към неговото изпълнение.

На другия ден, 14 октомври, Донифан и тримата му приятели тръгнаха още призори и се насочиха на север, без да се отделят от брега.

На разстояние около три мили между гората и морето се точеха скални масиви, в подножието на които оставаше само пясъчлив бряг, широк най-много стотина фута.

По пладне момчетата, след като минаха последната скала, спряха да обядват.

На това място в залива се вливаше втора река; но от посоката ѝ – от югоизток към северозапад – можеше да се предположи, че тя не идеше от езерото. Водите ѝ, които се изливаха в едно тясно заливче, сигурно се събираха по пътя и през горната част на острова. Донифан я нарече Норт-крийк (Северна речица) и действително тя не заслужаваше названието река.

Няколко удара с кърмовото весло бяха достатъчни, за да я прекосят с гумената лодка, и не им оставаше нищо друго, освен да карат все покрай гората, която граничеше с левия ѝ бряг.

Пътюм Донифан и Крос дадоха два пушечни изстрела при следните обстоятелства:

Беше около три часа. Движейки се по течението на Норт-крийк, Донифан се бе отклонил по на северозапад, отколкото трябваше, защото искаше да достигне северния бряг. Така че той се канеше да завие отново надясно, когато Крос го спря и извика внезапно:

– Гледай, Донифан, гледай!

И посочи някаква червеникава маса, която видимо се движеше между високите треви и тръстиките на речицата под дървесния свод.

Донифан даде знак на Уеб и Уилкокс да не мърдат. После, придружен от Крос, с готова за стрелба пушка, се запромъква безшумно към движещата се маса.

Това беше огромно животно, за което биха казали, че е носорог, ако на главата си имаше рог и долната му устна беше прекомерно удължена.

В този миг екна изстрел, последван веднага от втори гърмеж. Донифаа! и Крос бяха стреляли почти едновременно.

Несъмнено от такова разстояние – сто и петдесет фута – куршумът не бе дори одраскал дебелината кожа на животното, защото то, втурвайки се през тръстиките, прекоси бързо брега и изчезна в гората.

Донифан успя да го разгледа. Това беше земноводно с кафява козина, всъщност съвсем безвредно – „анта“, с други думи – един от огромните тапири, които се срещат обикновено в съседство с южноамериканските реки. Тъй като от това животно нямаше да имат никаква полза, не

трябваше да съжаляват за изчезването му, освен от гледна точка на ловджийското им честолюбие.

От тази страна на остров Черман, додето стигаше погледът, също се простираха зелени масиви. Растителността тук беше много гъста и тъй като се срещаха хиляди буки, Донифан я нарече Бийчиз-форест (Букова гора) и я нанесе на картата редом до отбелязаните по-рано Бьър-рок и Норт-крийк.

До вечерта изминаха девет мили. Още толкова и младите изследователи щяха да стигнат северния край па острова. Но това беше работа за следващия ден.

При изгрев отново тръгнаха на път. Трябваше да бързат по няколко причини. Имаше опасност времето да се промени. Вятърът, който духаше от запад, постепенно се засилваше. От морето вече прииждаха облаци, които обаче бяха още високо, затова се надяваха, че те няма да се излеят в дъжд. За решителни момчета никак не беше страшно да се борят с вятъра, дори и да станеше ураганен. Но буря със съпровождащия я обикновено проливен дъжд много би ги затруднила и би ги принудила да прекъснат похода си, за да потърсят отново подслон при Мечата скала.

Ето защо те ускориха крачка, макар че им се налагаше да се борят с вихъра, който ги връхлиташе от страни. Денят беше крайно труден и предвещаваше много тежка нощ. Действително над острова се разразяваше буря и в пет часа вечерта сред блясъка на светкавиците заехтяха продължителни гръмотевици.

Донифан и другарите му бяха решени да не отстъпват. Мисълта, че са близо до целта, им вдъхваше кураж. При това масивите на Бийчиз-форест още се открояваха в тази посока и винаги им даваха възможност да се подслонят под дърветата. Вятърът беснееше с такава сила, че едва ли щеше да завали дъжд. А и брегът сигурно не беше далеч.

Към осем часа се чу гръмливият рев на прибоя – това показваше, че около остров Черман има подводни скали.

Междувременно небето, вече забулено от гъсти облаци, постепенно притъмняваше. Трябваше да ускорят крачка, за да могат да виждат в далечината морето, докато последните лъчи още осветяваха пространството. Зад дърветата се простираше пясъчлив бряг, широк четвърт миля, в който се разбиваха побелелите от пяна вълни, след като се удрияха в подводните скали на север.

Донифан, Уеб, Крос и Уилкокс, макар и много уморени, още намираха сили да тичат. Те искаха поне да съзрат тази част от Тихия океан,

докато има още малко светлина. Безкрайно море ли беше това, или само тесен пролив, който отделяше този бряг от някакъв континент или остров?

Внезапно Уилкокс, излязъл малко напред, се спря. Той показваше с ръка някаква възчерна маса, която се открояваше до края на брега. Морско животно ли е това, от големите китовидни, например китче или кит, заседнал на пясъка? А дали не е по-скоро лодка, попаднала тук, след като течението я е откъгнало зад рифовете?

Да, наистина беше лодка, легнала на десния си борд! А по-отсам, близо до ивицата преплетени водорасли, до границата на прилива, Уилкокс посочи две тела, проснати на няколко крачки от лодката.

Донифан, Уеб и Крос отначало се спряха. После, без да мислят, се втурнаха по брега и стигнаха до телата, лежащи на пясъка – може би трупове!

Тогава, обхванати от ужас, без дори да мислят, че в тези тела може да е останал още малко живот, че трябва незабавно да им окажат помощ, те побягнаха обратно да търсят подслон под дърветата.

Нощта беше вече тъмна, макар че от време на време още я озаряваха светкавици, но скоро и те угаснаха. Сред този дълбок мрак воят на вихъра се усилваше от грохота на развълнуваното море.

Каква буря! Дърветата прасяха отвед и имаше опасност за тях, които се бяха подслонили под тях; но беше невъзможно да се разположат на брега, защото пясъкът, вдиган от вятъра, шибаше във въздуха като картеч.

През цялата нощ Донифан, Уилкокс, Уеб и Крос останаха на това място и не можеха нито за миг да склопят очи. Те страдаха ужасно от студа, защото не смееха да запалят огън, който щеше веднага да се разнесе и да подпали сухите клони, натрупани по земята.

А и душевното вълнение не им даваше да заспят. Отде бе дошла тази лодка? От каква националност бяха тези корабкрушенци? Дали наблизо нямаше други земи, щом до острова е могла да стигне лодка? Може би тя принадлежи на някой кораб, който се е разбил в тия брегове в разгара на бурята?

Всички тези предположения бяха допустими и в редките мигове на затишие Донифан и Уилкокс, притиснати един до друг, ги споделяха с тих глас.

Същевременно бяха обзети от халюцинации: когато вятърът поотслабнеше, им се струваше, че чуват далечни викове, и като наостряха уши, се питаха дали и други корабкрушенци не бродят гю пясъчния

бряг? Но не! Всичко това беше измама на сетивата. Никакъв отчаян зов не се разнасяше сред воя от бурята. Сега те се упрекваха, че са се поддали на първоначалния пристъп на ужас! Исаха да се втурнат към подводните скали с риск да бъдат повалени от вятъра! Ала сред тази черна нощ, на открит бряг, обливан от пръските на разбунтувалото се море, как щяха да намерят мястото, където бе заседнала преобърнатата лодка, мястото, където телата лежаха на пясъка?

И без това не им бяха останали нито душевни, нито физически сили. Толкова отдавна предоставени сами на себе си, след като си бяха въобразили, че са вече възрастни, те се чувстваха отново деца в присъствието на първите човешки същества, срещнати от корабокрушението на „Слуи“ насам и изхвърлени от морето като трупове на техния остров!

Накрая хладнокръвието взе връх и те осъзнаха какво им повелява дългът.

На другия ден, още щом се зазори, ще се върнат на брега, ще изкопаят трап в пясъка и ще погребат двамата корабокрушеници, след като прочетат молитва за упокой на душите им.

Колко безкрайна им се стори тази нощ! Струваше им се, че зората няма никога да дойде, за да разпръсне ужасите!

Да можеха да добият представа по часовника си колко време е изтекло! Но им беше невъзможно да запалят кибрит, дори като го заслоняваха под одеялата. Крос, който опита, бе принуден да се откаже.

Тогава на Уилкокс му хрумна да прибегнат до друго средство, за да узнаят приблизително часа. Часовникът му се навиваше на двацет и четири часа, като коронката му се завърташе дванайсет пъти, тоест по едно завъртане за два часа. А тъй като тази вечер го бе навил в осем часа, достатъчно беше да преброи завъртанията, които оставаха, за да определи броя на изтеклите часове. Така и стори, и понеже превъртя четири пъти, заключи, че трябва да е около четири часът сутринта. Значи скоро щеше да се съмне.

И наистина малко след това на изток се очерта първата бяла ивица на зората. Бурята още не бе утихнала, а тъй като облаците надвиснаха над морето, можеше да завали дъжд, преди Донифан и спътниците му да успеят да стигнат до убежището на Мечата скала.

Но по-напред се налагаше да отдадат последна почит на корабокрушенците. Така че, щом зората се процеди през отрупаните в далечината гъсти изпарения, те се домъкнаха до брега, като се бореха с мъка с поривите на бурята. Няколко пъти трябваше да се подкрепят взаимно, за да не бъдат повалени.

Лодката беше заседнала близо до една малка пясъчна издатина. Макар и оставена на произвола на вълните, засилвани от вятъра, те явно я бяха отминавали.

А двата трупа вече ги нямаше там.

Донифан и Уилкокс изминаха двайсетина крачки по брега.

Нищо! Не се виждаха дори следи, които отливът сигурно бе заличил.

– Значи – извика Уилкокс – тези нещастници са били живи, щом са могли да станат!

– Но къде са? – попита Крос.

– Къде ли? – отвърна Донифан, сочейки яростно бушуващото-море.
– Там, където ги е отнесъл отливът!

Тогава Донифан допълзя до края на рифа и обгърна с далекогледа морската повърхност.

Никакъв труп!

Телата на корабкрушенците са били отнесени в морето!

Донифан се върна при Уилкокс, Крос и Уеб, които бяха останали при лодката.

Дали там не се намираше някой оцелял от тази катастрофа?

Лодката се оказа празна.

Това беше голяма лодка на търговски кораб с палуба отпред и кил, дълъг тридесетима фута. Но тя не беше вече годна да плава, защото ударите при засядането бяха пробили обшивката на десния ѝ борд по ватерлинията. Част от мачта, счупена в основата, няколко къса от платно, закачили се на кнехтите⁴¹ на планшира⁴² останки от въжета – ето всичко, което бе останало от такелажата ѝ. В сандъците и под малката палуба при носа нямаше нищо – нито провизии, нито съдини, нито оръжие.

На кърмата две имена показваха на кой кораб е принадлежала лодката и към кое пристанище се е числял този кораб:

Севърн – Сан Франциско

Сан Франциско! Едно от пристанищата по калифорнийския бряг! Значи корабът е бил американски!

А тази част от брега, на която бурята е изхвърлила корабкрушенците от „Севърн“, чак до хоризонта беше обградена от морето.

41. Кнехт – нисък стълб на кораб или лодка за връзване на въжетата. – Б. пр.

42. Планшир – греда, прикрепена към горния край на борда на кораб или лодка. – Б. пр.

VII

Една идея на Бриан. – Радост за малките. – Направа на хвърчило. – Прекъснат опит. – Кейт. – Оцелелите от „Севърн“. – Опасности за Донифан и другарите му. – Самоотвержеността на Бриан. – Всички отново заедно.

Помним при какви условия Донифан, Уеб, Крос и Уилкокс напуснаха Френч-ден. След заминаването им животът на младите колонисти стана много тъжен. С каква дълбока мъка всички бяха следили тази раздяла, последиците от която можеха да се окажат толкова съдбоносни за бъдещето! Разбира се, Бриан не можеше да се упрекне в нищо, но все пак той беше като че ли по-засегнат от другите, защото този разрыв бе станал заради него.

Напразно се мъчеше Гордън да го утеши, като му говореше:

– Те ще се върнат, Бриан, и дори по-скоро, отколкото предполагат! Колкото и упорит да е Донифан, обстоятелствата ще се окажат по-силни от него! Обзалагам се, че преди да настъпи отново лошият сезон, те ще бъдат пак при нас във Френч-ден!

Бриан, клатейки глава, не смееше да отговори нищо. Вярно, някакви обстоятелства може да принудят отсъстващите да се върнат! Но тези обстоятелства сигурно ще бъдат твърде сериозни!

„Преди да настъпи отново лошият сезон!“ – бе казал Гордън. Значи младите колонисти бяха обречени да прекарат трета зима на остров Черман. Нима дотогава нямаше да им дойде никаква помощ? Нима тези краища на Тихия океан не се посещават през лятото от търговски кораби и дали най-после няма да забележат сигналния балон, издигнат на върха на Окланд-хил?

Вярно, този балон, поставен само па двеста фута над равнището на острова, сигурно се виждаше в твърде ограничен район. Ето защо, след като напразно се опита с Бакстър да изработи план за лодка, способна да издържа в море, Бриан бе принуден да търси начин за издигане на сигнал на по-голяма височина. Той често говореше за това и един ден каза на Бакстър, че според него за тази цел може да се използва хвърчило.

– Не ни липсват нито платно, нито въжета – добави той – и като придадем на хвърчилото достатъчни размери, то ще се рее във въздуха на значителна височина – на хиляда фута например!

– С изключение на дните, когато няма да има вятър! – забележа

Бакстър.

– Такива дни се случват рядко – отвърна Бриан, – в тихо време ще го сваляме на земята. През останалото време пък, след като вържем края на въжето за земята, хвърчилото само ще следва движенията на вятъра.

– Трябва да опитаме – каза Бакстър.

– Освен това – продължи Бриан, – ако хвърчилото се вижда денем на голямо разстояние, може би на шейсетина мили, то ще се вижда и нощем, като прикрепим за опашката или за тялото му един от нашите фенери!

С една дума, идеята на Бриан беше целесъобразна: Що се отнася до нейното изпълнение, то не можеше да затрудни момчета, които много пъти бяха вдигали хвърчила над полята на Нова Зеландия.

Така че, когато проектът на Бриан стана известен, той предизвика всеобща радост. Особено малките – Дженкинс, Айвърсън, Доул и Костър – погледнаха на тази работа откъм забавната ѝ страна и изпаднаха във възторг при мисълта за хвърчило, невиджано дотогава. Каква наслада да дърпат силно опънатото въже, докато хвърчилото се поклаща във въздуха!

– Ще му сложим дълга опашка! – казваше един.

– И големи уши! – добавяше друг.

– Ще му рисуваме чудесен палячо, който ще подскача весело във въздуха!

– И ще му пращаме картички!

Каква искрена радост! Но там, където тези деца виждаха само забавление, в действителност имаше много сериозен замисъл и можеха да се надяват, че той ще даде добри резултати.

И тъй, Бакстър и Бриан се заловиха за работа още на втория ден, след като Донифан и тримата му другари напуснаха Френч-ден.

– Ще видите как ще се облещят, като съзрат това чудо! – възкликна Сървис. – Колко жалко, че на моите робинзоновци не им е идвало на ум да вдигнат във въздуха хвърчило!

– Ще може ли да се забелязва от всички точки на нашия остров? – попита Гарнет.

– Не само на нашия остров – отговори Бриан, – но и на голямо разстояние наоколо.

– А ще го видят ли от Окланд? – възкликна Доул.

– Уви, не! – отвърна Бриан, усмихвайки се на това хрумване. – Но в края на краищата, когато Донифан и другите го съгледат, може би то ще ги накара да се върнат!

Както виждаме, доброто момче мислеше единствено за отсъстващите и желаше само едно: тази зловредна раздяла да се прекрати колкото може по-скоро.

Този и следващите дни бяха използвани за направата на хвърчило-то, а Бакстър предложи да му се придаде осмоъгълна форма. Леката и устойчива рамка беше изработена от особен вид много здрави тръстики, растящи по бреговете на Фемили-лейк. Тя беше толкова яка, че можеше да издържи на напора на обикновен вятър. На тази рамка Бриан опъна едно от леките гумирани платна, които служеха да се покриват решетките на шхуната – толкова непромокаема материя, че вятърът не можеше да прониква през тъканта ѝ. За връв щяха да използват едно тънко въже, дълго най-малко две хиляди фута, с много плътни нишки, издръжливо на значително обтягане; на него обикновено закачаха и влачеха лота.

Разбира се, хвърчилото щеше да бъде украсено с великолепна опашка, предназначена да поддържа равновесието му. То беше толкова здраво направено, че можеше без особена опасност да вдигне във въздуха всекиго от младите колонисти! Но за това и не ставаше въпрос, нужно беше само да бъде достатъчно здраво, за да устоява на силните ветрове, достатъчно широко, за да стига определена височина, и достатъчно голямо, за да се забелязва в радиус от петдесет-шестдесет мили.

Естествено, такова хвърчило не можеше да се държи с ръка. Под напора на вятъра то би повлякло всеки член на колонията, дори по-бързо, отколкото би било желателно. Ето защо въжето трябваше да се навие на един от скрипците на шхуната. За целта тази малка хоризонтална лебедка бе докарана в средата на Спорт-теръс и закрепена здраво за земята, за да може да противодействува на тегленето на „Въздушния исполин“ – название, което малките приеха единодушно.

След като свършиха тази работа на 15-и вечерта, Бриан отложи за другия ден след обед пускането на хвърчилото, на което щяха да присъствуват всичките му другари.

Но на другия ден се оказа невъзможно да се пристъпи към опита. Изви се буря и хвърчилото щеше моментално да стане на парчета, ако вятърът го подхванеше.

Това беше същата буря, която връхлетя Донифан и спътниците му в северната част на острова и същевременно изхвърли лодката и корабокрушенците-американци на северните рифове, които впоследствие нарекоха Севърн-шорс (Севърнски брегове).

На следващия ден – 16 октомври – макар и да настъпи известно

затишие, вятърът беше още толкова силен, че Бриан не посмя да пусне хвърчилото си. Но тъй като след обед времето се промени благодарение на това, че вятърът отслабна чувствително и задуха на югоизток, насрочиха опита за другия ден.

Това беше 17 октомври – дата, която щеше да заеме важно място в летописите на остров Черман.

Макар че този ден се падаше петък, Бриан не сметна за нужно от суеверие да чака още едно денонощие. Пък и времето беше станало благоприятно, е хубав, постоянен, равномерен вятър, който щеше да поддържа добре хвърчилото.

Благодарение на наклона, който му придаваха рамената във въздушния поток, то щеше да се издигне на голяма височина, а вечерта щяха да го свалят, за да му прикрепят фенер, чиято светлина щеше да се вижда през цялата нощ.

Сутринта бе посветена на последните приготовления, които продължиха повече от един час след обeda. После всички се отправиха към Спорт-теръс.

– Каква чудесна идея хрумна на Бриан да направи това хвърчило! – повтаряха Айвъърсън и останалите, ръкопляскайки.

Беше един и половина часът. Хвърчилото, проснато на земята, опнало дългата си опашка, беше готово да се понесе по вятъра и само чакаше сигнала на Бриан, ала той прекъсна опита.

Причината беше, че в този момент вниманието му бе привлечено от Фан, който хукна стремглаво към гората, надавайки толкова жален, толкова странен лай, че всички се учудиха.

– Какво му става на Фан? – запита Бриан.

– Дали не е усетил някакво животно под дърветата? – обади се Гордън.

– Не! Тогава щеше да лае другояче!

– Да отидем да видим! – извика Сървис.

– Но първо да се въоръжим! – добави Бриан. Сървис и Жак се заветекоха към Френч-ден, отдето се върнаха всеки със заредена пушка.

– Да вървим – каза Бриан.

И тримата, придружени от Гордън, се насочиха към края на Трапсуудс. Фан вече бе навлязъл в гората и макар да не го виждаха, продължаваха да го чуват.

Бриан и другарите му едва направиха петдесетина крачки и забелязаха, че кучето се е спряло пред едно дърво, под което лежеше човешка фигура.

Там беше просната жена, неподвижна като умряла, жена, чието облекло – пола от груба материя, подобна блузка, кафяв вълнен шал, вързан за кръста – изглеждаше още в доста добро състояние. Но по лицето ѝ имаше следи от непосилни страдания, макар че беше със здраво телосложение, тъй като нямаше повече от четиридесет-четиридесет и пет години. Изтощена от умора, а може би и от глад, тя бе загубила съзнание, но от устните ѝ още се изтръгваше слаб дъх.

Можем да си представим вълнението на младите колонисти пред това първо човешко същество, което срещаша от пристигането си на остров Черман насам!

– Тя диша! Диша! – извика Гордън. – Сигурно гладът, жаждата ...

Жак тутакси се завтече към Френч-ден, откъдето донесе малко сухари и манерка с бренди.

Тогава Бриан, надвесен над жената, разтвори плътно стиснатите ѝ устни и успя да налее няколко капки от живителната напитка.

Жената помръдна, вдигна клепки. Най-напред погледът ѝ се оживи, като видя тези деца, насъбрали се около нея. После поднесе жадно до устата си парчето сухар, което Жак ѝ подаваше.

Явно тази нещастница умираше по-скоро от глад и жажда, отколкото от умора.

Но коя е тази жена? Ще могат ли да разменят няколко думи с нея и да я разберат?

Бриан веднага реши да стори това.

В същото време непознатата се изправи и произнесе на английски следните думи:

– Благодаря мои деца благодаря!

Половин час по-късно Бриан и Бакстър я настаниха в Залата. Там, подпомагани от Гордън и Сървис, те ѝ оказаха всички грижи, необходими в нейното състояние.

Щом се почувствува малко по-добре, жената побърза да разкаже историята си.

Ето какво разправи тя, и ще видим колко интересен се оказа за младите колонисти разказът за премеждията ѝ.

По произход американка, тя живяла дълго из земите на Далечния запад в Съединените щати. Казваше се Кетрин Реди, или по-просто Кейт. Повече, от двайсет години вече изпълнявала длъжността икономка в семейството на Уилям Р. Пенфийлд, жител на Олбани, столица на щат Ню Йорк.

Преди един месец мистър и мисис Пенфийлд, желаейки да отидат в

Чили при един техен роднина, пристигнали в Сан Фрайдиско, главното пристанище на Калифорния, за да се качат на търговския кораб „Севърн“, командван от капитан Джон Ф. Търнър. Тъй като този кораб заминавал за Валпарайсо, мистър и мисис Пенфийлд се настанили на него с Кейт, която била, така да се каже, член на семейството.

„Севърн“ бил добър кораб и несъмнено щял да завърши благополучно пътуването си, ако осемте новоназначени членове на екипажа му не се оказали най-долнопробни негодници. Девет дена след отплаването един от тях, Уолстън, подпомаган от другарите си Брайдт, Рок, Хенли, Кук, Форбс, Коуп и Пайк, предизвикал бунт, при който били убили капитан Търнър и помощникът му, а заедно с тях мистър и мисис Пенфийлд.

Целта на убийците, след като завладели кораба, била да го използват за търговията с роби, която още се водела с някои страни в Южна Америка.

Само двама на борда били пощадени: Кейт, за която се застъпил матросът Форбс – по-малко жесток от съучастниците си, – и шурманът на „Севърн“, човек на тридесетина години на име Ивънс, който им трябвал, за да управлява кораба.

Тези ужасни сцени се разиграли през нощта на 7 срещу 8 октомври, докато „Севърн“ се намирал на около двеста мили от чилийския бряг.

Заплашен със смърт, Ивънс бил принуден да маневрира така, че да заобиколят нос Хорн, за да достигнат районите западно от Африка.

Но след няколко дена – неизвестно по каква причина – на кораба пламнал пожар. За няколко минути той се разбушувал така, че усилията на Уолстън и другарите му да спасят „Севърн“ от пълно унищожение останали напразни. Дори един от тях, Хенли, загинал, като скочил в морето, за да се спаси от огъня. Наложило се да изоставят кораба, да хвърлят набързо в лодката малко провизии, муниции и няколко огнестрелни оръжия и да се отдалечат точно в момента, когато „Севърн“ потъвал сред пламъци.

Положението на корабокрушенците било крайно критично, защото от най-близките земи ги делели двеста мили. Всъщност те биха били справедливо наказани, ако лодката загинела със злодейците на борда, но в нея се намирали Кейт и шурманът Ивънс.

На втория ден се извила силна буря и положението станало още по-ужасно. Но тъй като вятърът духал от морето, лодката със счупена мачта и разкъсано платно била тласната към остров Черман. Знаем как през нощта иа 15-и срещу 16-и, след като се блъснала в подводните скали, тя

заседнала на пясъчния бряг с изпотрошени ребра и пробита обшивка.

Уолстън и другарите му, изтощени от продължителна борба с бурята, с почти изчерпани провизии, изнемогвали от студ и умора. Така че те били почти в безсъзнание, когато лодката се приближила до рифа. Тогава, малко преди да заседнат, една вълна отнесла петима от тях, а след няколко минути останалите двама били изхвърлени на пясъка, докато Кейт паднала откъм противоположната страна на лодката.

Двамата прекарвали доста време в несвяст, а също и Кейт. Тя се свестила скоро, но се стараела да стои неподвижна, макар и да предполагала, че Уолстън и другите са загинали. Чакала да се съмне, за да тръгне да търси помощ из тази непозната земя, когато около три часа сутринта пясъкът около лодката заскърцал от стъпки.

Това били Уолстън, Брандт и Рок, които едва успели да се спасят от вълната, преди лодката да заседне. Като се прехвърлили през подводните скали и стигнали до мястото, където лежали другарите им Форбс и Пайк, те побързали да ги свестят; после взели да се съвещават, докато щурманът Ивънс ги чакал няколкостотин крачки по-далеч под надзора на Коуп и Рок.

И Кейт чула много ясно следния разговор:

– Къде сме? – запитал Рок.

– Не зная! – отвърнал Уолстън. – Но няма значение! Да не оставаме тук, а да тръгнем на изток! Когато се съмне, ще се оправим!

– А оръжието ни? – рекъл Форбс.

– Ето го с мунициите, които не са пострадали! – отговорил Уолстън.

И извадил от сандъка на лодката пет пушки и няколко кутии патрони.

– Малко е, за да се измъкнем от тази дивашка страна! – вметнал Рок.

– Къде е Ивънс? – попитал Брандт.

– Ивънс е там – отвърнал Уолстън, – под надзора на Коуп и Рок. Волю-неволю и той ще трябва да дойде с нас, пък ако вземе да се опъва, аз се наемам да го вразумя!

– Какво ли е станало с Кейт! – казал Рок. – Дали е успяла да се спаси?

– Кейт ли? – повторил Уолстън. – Няма вече защо да се страхуваме от нея! Видях я как се преметна зад борда, преди лодката да заседне, и сега е на дъното!

– Всъщност добре, че се отървахме от нея! – отвърнал Рок. – Тя

знаеше твърде много за нас.

– Но нямаше да го знае задълго! – добавил Уолстън, в чиито намерения не можело да има никакво съмнение.

Кейт, която чула всичко, решила да избяга, щом моряците от „Севърн“ тръгнат.

Само след няколко минути Уолстън и другарите му, подкрепяйки Форбс и Пайк, неспособни да се държат на крака, отнесли със себе си оръжието, мунициите и това, което останало от провизиите в сандъците на лодката – тоест пет-шест фунта солено месо, малко тютюн и две-три манерки джин. Те тръпнали тъкмо когато бурята била в разгара си. Щом се отдалечили на достатъчно разстояние, Кейт се привдигнала. И тъкмо навреме, защото приливът стигнал вече до брега и скоро вълните щели да я отнесат.

Сега става ясно защо Донифан, Уилкокс, Уеб и Крос, когато се върнаха да отдадат последни погребални почести ма корабкрушенците, не намериха на мястото никого. В това време Уолстън и шапката му вече се спущали на изток, докато Кейт, тръгвайки в противоположна посока, без да знае се отправила към северния край на Фемили-лейк.

Тя пристигнала там след обед на 16-и, изтощена от умора и глад. Успяла да се подкрепи само с малко диви плодове. Тогава поела по левия бряг, вървяла цяла нощ, цялата сутрин ма 17-и и паднала на мястото, откъдето Брпан я бе вдигнал полумъртва.

Такива бяха събитията, разказани от Кейт – събития от изключителна важност. Значи на остров Черман, на който младите колонисти бяха живели досега в пълна безопасност, са слезли седем души, способни на всякакви престъпления. Ако открият Френч-ден, дали ще се поколебаят да я нападнат? Ни най-малко! За тях щеше да бъде от много голяма изгода да си присвоят намиращите се в нея материали, да задигнат провизиите, оръжието и най-вече инструментите, без които не биха могли да поправят лодката на „Севърн“ и да поемат отново по море. А в такъв случай каква съпротива можеха да окажат Бриан и другарите му, най-големите от които бяха в момента на не повече от петнайсет години, а най-малките – едва на десет! Па какви ли страшни опасности щяха да бъдат изложени? Ако Уолстън останеше на острова, несъмнено трябваше да се очаква нападение от негова страна!

Не е трудно да си представим с какво вълнение слушаха всички разказа на Кейт.

А докато я слушаше, Бриан мислеше само за едно: ако бъдещето крие такива опасности, дали най-напред няма да бъдат застрашени

Донифан, Уилкокс, Уеб и Крос. И как ще се пазят, като не знаят, че корабкрушенците от „Севърн“ се намират на остров Черман и че точно тази част от крайбрежието изследват те в момента? Достатъчно е някой от тях да стреля с пушката си и местоположението им ще бъде разкрито на Уолстън. Тогава и четиримата ще попаднат в ръцете на злодеите, от които не могат да очакват никаква пощада!

– Трябва да им се притечем на помощ – каза Брианш, – още днес да ги предупредим.

– И да ги върнем във Френч-ден! – добави Гордън. – Сега повече от всякога трябва да бъдем заедно, за да вземем мерки срещу нападението на тези злодеи!

– Да! – продължи Бриан. – И тъй като е необходимо другарите ни да се приберат, те непременно ще се приберат! Аз ще отида да ги търся!

– Ти ли, Бриан?

– Да, Гордън!

– Но как?

– Двамата с Моко ще се качим на яла. За няколко часа ще прекосим езерото и ще се спуснем по Ист-ривър, както направихме миналия път. Има голяма вероятност да срещнем Донифан при устието.

– Кога смяташ да тръгнеш?

– Още тази вечер – отговори Бриан, – веднага щом тъмнината ни позволи да прекосим езерото незабелязано.

– Да дойда ли и аз с теб, бате? – попита Жак.

– Не – отвърна Бриан. – Ще се наложи всички да се върнем с яла, тъй че трудно ще се намери в него място за шестима!

– Значи, решено? – запита Гордън.

– Решено! – каза му Бриан.

Действително това беше най-правилното решение – не само в интерес на Донифан, Уилкокс, Крос и Уеб, но и в интерес на малката колония. Помощта на четири момчета повече, и то не по-малко енергични от останалите, не би била за пренебрегване в случай на нападение. От друга страна, не биваше да губят нито час, ако искаха до едно денонощие всички да бъдат събрани отново във Френч-ден.

Разбира се, вече и въпрос не можеше да става да се вдига хвърчило-то във въздуха. Това би било крайно непредпазливо. То би сигнализиращо за присъствието на младите колонисти този път не на кораби – ако минат такива край острова, – а на Уолстън и неговите съучастници. По тази причина Бриан сметна за най-добре да свалят сигналната мачта, издигната на върха на Окланд-хил.

До вечерта всички стояха затворени в Залата. Кейт чу разказа за приключенията им. Добродушната жена забрави себе си и започна да мисли само за тях. Ако се наложеше да останат заедно ща остров Черман, тя щеше да им помага самоотвержено, да се грижи за тях, да ги обича като майка. И дори вече наричаше малките, Доул, Костър, с галеното име „папузи“, с което се обръщат към пеленачетата от английски произход в териториите на Далечния запад.

А за спомен от любимите си романи Сървис предложи от своя страна да я нарекат Петкана, както сторил Крузо със своя незабравим другар, защото Кейт бе пристигнала във Френч-ден тъкмо в петък.

И добави:

– Тези злодеи са като диваците за Робинзон! Все идва момент, когато довтасват диваци и човек трябва да се справя с тях!

В осем часа приготовленията за отпътуване бяха завършени. Моко, чиято преданост не се разколебаваше пред никаква опасност, се радваше, че ще придружава Бриан в този поход.

Двамата се, качиха на лодката, като се запасиха с малко провизии и всеки се въоръжи с револвер и дълъг нож. След като се сбогуваха с другарите си, които със свити сърца ги гледаха как се отдалечават, те скоро изчезнаха сред сенките на Фемил-лейк. При залез излезе лек ветрец, който духаше от север и ако се задържеше, щеше да помага на яла както на отиване, така и на връщане.

Във всеки случай този вятър остана благоприятен през целия път от запад на изток. Нощта се случи много тъмна – щастливо обстоятелство за Бриан, който искаше да мине незабелязан. Водейки се по компаса, той беше уверен, че ще стигне отсрещния бряг, покрай който след това ще се движи нагоре или надолу, в зависимост от това дали леката лодка се приближава до него по течението или срещу течението. Цялото внимание на Бриан и Моко беше съсредоточено в тази посока, където се бояха, че ще забележат някакъв огън, който по всяка вероятност щеше да издаде присъствието на Уолстън и другарите му, защото Донифан сигурно лагеруваше на брега, до устието на Ист-ривър.

За тези часа изминаха шест мили. Макар че вятърът се бе позасилил, той не пречеше много на яла. Лодката спря близо до мястото, където бе акостирали първия път, и половин час трябваше да плава покрай брега, за да стигне тясното заливче, през което водите на езерото се изтичаха в реката. Това им отне известно време. Сега вятърът беше насрещен, затова се наложи да карат с весла. Всичко изглеждаше спокойно под покрива на дърветата, сведени над водата. От дебрите на гората не

долиташе нито писък, нито вой, никакъв подозрителен огън не се виждаше под тъмната завеса на зеленината.

Към десет и половина обаче Бриан, който седеше при кърмата на яла, улови Моко за ръката. На няколкостотин фута от Ист-ривър, на десния бряг, полуугаснало огнище хвърляше в мрака мъждеещата си светлина. Кой лагеруваше там? Уолстън или Донифан? Трябваше да разберат това, преди да се впускат по течението на реката.

– Свали ме, Моко – каза Бриан.

– Не искате ли да ви придружа, господин Бриан? – попита юнгата шепнешком.

– Не! По-добре да бъда сам! Така има по-малко опасност да ме видят, като се приближа!

Ялът спря до стръмния бряг и Бриан скочи на земята, след като заръча на Моко да го чака. В ръцете му беше ножът, на пояса – револверът, с който бе решил да си послужи само при крайна нужда, за да действува безшумно.

След като се покатери на брега, храброто момче се мушна под дърветата.

Изведнъж се спря. Стори му се, че на двайсетина крачки, в мъждивата светлина, която огънят пръскаше все още, се вижда някаква сянка, която пълзеше в тревата като него.

В този миг се разнесе страшен рев. После някаква маса скочи напред.

Това беше огромен ягуар. Тутакси се чуха писъци:

– Помощ! Помощ!

Бриан позна гласа на Донифан. И наистина беше той. Другарите му бяха останали в лагера си, разположен до брега на речицата.

Донифан, повален от ягуара, се мъчеше да се отскубне, но нямаше възможност да си послужи с оръжието.

Уилкокс, събуден от писъците му, притича с насочена пушка, готова за стрелба.

– Не стреляй! Не стреляй! – извика Бриан.

И преди Уилкокс да успее да го забележи, Бриан се хвърли върху хищника, който се обърна срещу него, докато Донифан се изправи ловко.

За щастие Бриан успя да отскочи настрана, след като удари ягуара с ножа си. Това стана толкова бързо, че нито Донифан, нито Уилкокс имаха време да се намесят. Смъртно раненото животно падна в същия миг, когато Уеб и Крос се завтекоха да помогнат на Донифан.

Но победата струваше скъпо на Бриан: от рамото му, разкъсано от ноктите на звяра, течеше кръв.

– Какво търсиш тук? – възкликна Уилкокс.

– По-късно ще узнаете! – отвърна Бриан. – Елате! Елате!

– Но преди това трябва да ти благодаря, Бриан! – каза Донифан. – Ти ми спаси живота.

– Направих това, което и ти би сторил на мое място! – отговори Бриан. – Да не говорим повече по този въпрос, елате с мен!

Но макар че раната на Бриан не беше сериозна, налагаше се да я превържат здраво с кърпа, и докато Уилкокс вършеше това, смелото момче можа да опише положението на другарите си.

Значи тези хора, които Донифан мислеше за мъртъвци, отнесени от прилива, са живи! Те бродят из острова! Това са злодеи, оцапани с кръв! Заедно с тях с лодката на „Севърн“ се е спасила една жена и тази жена се намира във Френч-ден? На остров Черман вече няма безопасност! Затова Бриан бе извикал на Уилкокс да не стреля срещу ягуара – от страх да не се чуе гърмежът, затова Бриан бе предпочел да си послужи само с ножа, за да срази хищника!

– Ах, Бриан, ти си по-добър от мен! – възкликна Донифан с дълбоко вълнение и в порив на признателност, която взема връх над толкова надмения му нрав.

– Не, Донифан, не, приятелю – отвърна Бриан, – но щом ти държа ръката няма да я пусна, докато не се съгласиш да се върнеш.

– Да, Бриан, трябва! – отговори Донифан. – Разчитай на мен! Занапред аз пръв ще ти се подчинявам! Утре на разсъмване тръгваме.

– Не, веднага – възрази Бриан, – за да пристигнем, преди да са ни забелязали!

– Но как? – запита Крос.

– Моко е там! Чака ни с яла! Ние тъкмо щяхме да поемем по Ист-ривър, когато забелязах светлина на огън, който се оказа ваш.

– И ти пристигна навреме, за да ме спасиш! – повтори Донифан.

– И за да те откарам обратно във Френч-ден!

Но защо Донифан, Уилкокс, Уеб и Крос се бяха настанили да лагеруват на това място, а не при устието на Ист-ривър? Ще обясним това с няколко думи.

След като напуснаха Севърн-шорс, вечерта на 16-и четиримата се върнаха в Беър-рок-харбър. На другия ден сутринта, както се бяха уговорили, тръгнаха по левия бряг на Ист-ривър, докато стигнаха езерото, където се разположиха и зачакаха следващия ден, за да се приберат във

Френч-ден.

Още в зори Бриан и другарите му се настаниха в яла и тъй като той беше твърде тесен за шестима, трябваше да карат внимателно.

Но вятърът беше благоприятен, а Моко управляваше така изкусно лодката си, че пътуването мина без прекеждия.

С каква радост Гордън и останалите посрещнаха отсъстващите, когато към четири часа сутринта те слязоха при яза на река Зеландия! Ако и да ги заплашваха големи опасности, поне всички бяха във Френч-ден!

VIII

Действителното положение. – Вземане на предпазни мерки. – Променилият се живот. – Кравето дърво. – Какво трябваше да знаят. – Предложение на Кейт. – На Бриан му хрумва идея. – Проектът му. – Обсъждане. – До утре.

И тъй, колонията беше в пълен състав и дори увеличена с един нов член – добрата Кейт, изхвърлена на бреговете на остров Черман вследствие на страшна морска драма. Нещо повече, сега във Френч-ден щеше да цари сговор – сговор, който занаят нито не биваше да наруши. Ако и да изпитваше още известно съжаление, че не е вожд на младите колонисти, Донифан поне се бе върнал при тях и вече им принадлежеше всецяло. Да, тази раздяла от два-три дни бе дала своите плодове. Неведнъж вече, без да каже нищо на другарите си, нежелаеики да признае грешките си, докато гласът на самолюбие то беше по-силен у него от гласа на личния интерес, той бе разбрал все пак до каква глупост го водеше упорството му. От друга страна, Уилкокс, Крос и Уеб преживяваха същото. Така че след саможертвата, проявена от Бриан, Донифан се отдаде на добрите си чувства, на които той никога вече не трябваше да изменя.

Междувременно много сериозни опасности заплашваха Френч-ден, изложена на нападенията на седмина злодеи, силни и въоръжени. Несъмнено Уолстън имаше интерес час по-скоро да напусне остров Черман; но ако се усъмнеш, че съществува малка, колония, добре снабдена с всичко, което му липсваше, той не би се поколебал да извърши нападение, при което всички шансове щяха да бъдат на негова страна. Младите колонисти бяха принудени да вземат строги предпазни мерки, за да

не се отдалечават вече от река Зеландия, да не ходят без нужда в околностите на Фемили-лейк, докато Уолстън и шайката му не напуснеха острова.

И преди всичко трябваше да разберат дали по обратния път от Севърн-шорс до Беър-рок Донифан, Крос, Уеб и Уилкокс не са забелязали нещо, което да свидетелства за присъствието на моряците от „Севърн“.

– Нищо – отговори Донифан. – Всъщност на връщане към устието на Ист-ривър ние не вървахме по същия път, по който се движехме на север.

– Все пак няма съмнение, че Уолстън се е отдалечил в източна посока! – забеляза Гордън.

– Съгласен съм – отвърна Донифан, – но трябва да е държал брега, докато ние поехме направо през Бийчиз-форест. Вземете картата и ще видите, че островът образува твърде дълбока извивка над Дисепшън-бей. Там има просторна местност, в която тези злодеи може да са потърсили убежище, без да се отдалечават много от мястото, където са оставили лодката си. Кейт навярно ще ни каже приблизително местоположението на остров Черман?

Кейт, разпитвана вече по този въпрос от Гордън и Бриан, не бе могла да им отговори нищо. След пожара на „Севърн“, когато шурманът Ивънс поел кормилото на лодката, той управлявал така, че да бъдат колкото е възможно по-близо до американския континент, от който остров Черман вероятно не е много отдалечен. Но не произнесъл нито веднъж името на този остров, към който ги тласнала бурята. Все пак, тъй като многобройните ахриелази по крайбрежието вероятно се намират на сравнително късо разстояние, Уолстън има много основателни причини да се опита да ги достигне, а дотогава е в негов интерес да остане на източния бряг. Ако успее да направи лодката си отново годна за плаване, няма да му бъде особено трудно да се насочи към някоя част от Южна Америка.

– При положение – забеляза Бриан, – че като стигне до устието на Ист-ривър и намери там твоите следи, Донифан, Уолстън не реши да продължи търсенето по-нататък!

– Какви следи? – отвърна Донифан. – Купчинка угаснали въглини ли? И какво може да заключи от това? Че островът е населен? Е, в такъв случай тези негодници само ще гледат къде да се скрият.

– Няма съмнение – отговори Бриан, – стига да не разберат, че населението на острова се състои от шепа деца! Затова нека не правим

нищо, което би им разкрило кои сме! Във връзка с това искам да те попитам, Донифан, имал ли си случай да стреляш няколко пъти по обратния път към Дисепшън-бей?

– Не, само по изключение – отвърна Донифан, като се усмихна, – защото си падам малко запаленко по стрелбата! След като се отдалечихме от брега, бяхме достатъчно запасени с дивеч и никакъв гърмеж не е могъл да издаде присъствието ни. Снощи Уилкокс еднa не стреля срещу ягуара; но за щастие ти, Бриан, пристигна навреме, да му попречиш и да ми спасиш живота, като рискува своя!

– Повтарям ти, Донифан, аз направих това, което и ти би сторил на мое място! Но нито изстрел занаяред! Да престанем дори да ходим в Трапс-уудс и да караме само със запасите си!

Разбира се, веднага след пристигането във Френч-ден се погрижиха за раната на Бриан, и тя скоро зарасна напълно. Остана му само известна скованост в ръката, но и тя бързо изчезна.

Междувременно дойде краят на месец октомври, а Уолстън още не бе забелязан в околностите на река Зеландия. Дали не е заминал, след като е поправил лодката си? Това не беше изключено, защото сигурно имаше брадва – както си спомни Кейт, – и можеше да използва също солидните ножове, които моряците носят винаги в джобовете си, пък и в близост до Севърн-шорс не липсваше дървен материал.

Все пак, тъй като не знаеха как стоят нещата, трябваше да променят обичайния си живот. Прекратиха далечните екскурзии, с изключение на деня, когато Бакстър и Донифан отидоха да свалят сигналната мачта, която се издигаше на върха на Окланд-хил.

Оттам Донифан обгърна с далекогледа пространствата зеленина, които завиваха на изток. Макар че погледът му не можа да стигне брега, скрит зад завесата на Бийчиз-форест, ако някакъв дим се издигаше във въздуха, непременно щеше да го забележи – което би показвало, че Уолстън и хората му са се разположили на лагер в тази част на острова. Донифан не видя нищо в тази посока, нито при залива Слуй – около него местността беше все така пуста.

Откакто екскурзиите бяха забранени, откакто се налагаше да оставят пушките на мира, ловците на колонията по принуда се отказаха от любимото си занимание. За щастие капаните и примките, поставени в околностите на Френч-ден, им набавяха дивеч в достатъчно количество. Пък и тинамусите и дроплите се бяха толкова размножили в птичарника, че Сървис и Гарнет се принудиха да пожертвуват много от тях. Тъй като бяха събрали богата реколта от листата на чаеното дърво, както и

сок от клен, който се превръща толкова лесно в захар, не ставаше нужда да ходят чак до Дайк-крийк, за да подновяват запасите си. И дори ако зимата дойдеше, преди младите колонисти да са си възвърнали свободата на действие, те имаха достатъчно масло за фенерите, консерви и дивеч за кухнята. Трябваше да попълнят само запаса си от гориво, като превозят дърва, насечени от масивите на Бог-уудс, без да бъдат забелязани, когато се движат по брега на река Зеландия.

Междувременно едно ново откритие подобри още повече живота във Френч-ден.

Това откритие не се дължеше на Гордън, макар че той беше много сведущ в ботаниката. Не! Цялата заслуга се падаше на Кейт.

На границата на Бог-уудс имаше няколко дървета, високи по петдесет-шестдесет фута. Бравата ги бе пожала досега единствено поради това, че много влакнестата им дървесина не беше твърде подходяща за отопление на Залата и сайванта. Те имаха листа с продълговата форма, наредени около възлите на клоните и завършващи със заострен връх.

Още първия път – 25 октомври, – когато Кейт забеляза едно от тези дървета, тя възкликна:

– Ах! Ето кравето дърво!

Доул и Костър, които я придружаваха, прихнаха да се смеят от все сърце.

– Как така краве дърво? – запита единият.

– Кравите ли го ядат? – каза другият.

– Не, мои папузи, не – отговори Кейт. – Наричат го така, защото дава мляко, и то по-хубаво от млякото на вашите ламии!

Когато се върнаха във Френч-ден, Кейт разказа на Гордън за находката си. Гордън веднага повика Сървис и двамата се върнаха с Кейт на границата на Бог-уудс. След като разгледа въпросното дърво, Гордън заключи, че то трябва да е от „галактендроните“, които растат в много голямо количество из лесовете на Северна Америка, и не се излъга.

Ценна находка! Наистина достатъчно е да се направи нарез на кората на тези „галактендрони“, за да потече оттам млековиден сок с вкуса и хранителните качества на кравето мляко. Освен това, когато се остави млякото да се съсири, се получава нещо като чудесно сирене, а същевременно се образува и много чист восък, подобен на пчелния, от който могат да се правят доброкачествени свещи.

– Е – възкликна Сървис, – ако това е краве дърво, или по-право дърво-крава, трябва да го издоим!

Несъзнателно веселото момче бе употребило израза на индианците, които според обичая казват: „Да отидем да издоим дървото“.

Гордън направи резка в кората на галактендрона и от нея потече сок, от който Кейт събра цели две пинти⁴³ в донесеното от нея гърне.

Това беше ароматна белезникава течност, явно много апетитна и със същите съставки, както кравето мляко, дори по-хранителна, по-гъста и с по-приятен вкус. Във Френч-ден гърнето бе изпразнено само за миг и Костър си нацапа устата като коте. Моко не криеше задоволството си при мисълта за всичко, което можеше да се направи от този нов продукт. Нямаше защо и да го икономисва. „Стадото“ га-лактендрони, което щеше да го снабдява в изобилие от това растително мляко, не беше далеч!

Следователно – излишно е да повтаряме – остров Черман можеше да задоволи нуждите на многобройна колония. Препитанието на момчетата беше осигурено, дори за дълго време. А и идването на Кейт при тях, грижите, които можеха да очакват от тази предана жена – нали те й вдъхваха майчинска любов – всичко това щеше да облекчи живота им!

Нима някогашното спокойствие на остров Черман щеше сега да бъде нарушено! Колко открития несъмнено биха направили Бриан и другарите му, организирайки изследвания в непознатите местности на изток, ала сега трябваше да се откажат от тях! Ще имат ли някога щастие то да възобновят екскурзиите си, когато ще могат да се страхуват само от среща със зверове – всъщност по-малко опасни от тия зверове в човешки образ, от които трябваше да се пазят и денем и нощем!

Ала до първите дни на ноември не забелязаха никаква подозрителна следа в околностите на Френч-ден. Бриан се съмняваше дори дали моряците от „Севърн“ са още на острова. Но нали Донифан се бе убедил със собствените си очи в какво лошо състояние се намираше лодката със счупената си мачта, разкъсаното платно и пробитата от острите подводни скали обшивка? Вярно – и щурманът Ивънс не можеше да не знае това, – че ако остров Черман е близо до континент или архипелаг, може би лодката, закръпена криво-ляво, ще бъде в състояние да извърши сравнително къс преход? Следователно би могло да се предположи, че Уолстън е решил да напусне острова! Да, и това трябваше да се разбере, преди да продължат обичайния си живот.

Няколко пъти на Бриан му хрумна да тръгне да проучи местността, разположена на изток от Фемили-лейк. Донифан, Бакстър и Уилкокс

43. Пинта – стара мярка за вместимост, около един литър. – Б. пр.

искаха да ги вземе със себе си. Но рискът да попаднат в ръцете на Уолстън и така да му дадат възможност да разбере, че има работа с не толкова страшни противници, можеше да има много сериозни последици. Затова Гордън, в чиито съвети винаги се вслушвах, разубеди Бриан да не се впуска в дебрите на Бийчиз-форест.

Тогава Кейт направи едно предложение, което не криеше никоя от тези опасности.

– Господин Бриан – каза тя една вечер, когато всички млади колонисти се бяха събрали в Залата, – ще ми позволите ли утре призори да ви напусна за малко?

– Да ни напуснете ли, Кейт? – възкликна Бриан.

– Да, Вие не може да оставате повече в неизвестност, а за да узнаем дали Уолстън е още на острова, предлагам да отида на мястото, където бурята ги изхвърли. Ако лодката е още там, значи Уолстън не е могъл да замине. Ако я няма, значи няма защо да се страхувате повече от него.

– Това, което искате да направите, Кейт – отвърна Донифан, – Бриан, Бакстър, Уилкокс и аз възнамерявахме да направим сами!

– Не се и съмнявам, господин Донифан – отговори Кейт. – Но това, което е опасно за вас, за мен може да не е опасно.

– Все пак, Кейт – каза Гордън, – ако попаднете в ръцете на Уолстън?

– Е – отвърна Кейт, – в такъв случай ще се окажа отново в същото положение, в което бях, преди да избягам, и толкова!

– Ами ако този негодник ви убие, което не е изключено? – рече Бриан.

– Щом можах да избягам първия път – отговори Кейт, – защо да не избягам и втори път, особено сега, когато зная пътя за Френч-ден? И дори ако успея да избягам с Ивънс, на когото ще разкажа всичко за вас, колко полезен ще ви бъде, колко много може да ви помогне добрият шурман!

– Ако Ивънс имаше възможност да избяга – отвърна Донифан, – щеше ли досега да стори това? Нали е в негов интерес да се спаси?

– Донифан е прав. – каза Гордън. – Ивънс знае тайната на Уолстън и на неговите съучастници, които не биха се поколебали да го убият, когато престане да им бъде нужен, за да управлява лодката към американския континент! Така че, щом не ги е напуснал, значи го държат под око

...

– Или пък вече е заплатил с живота си за опит да избяга! – вметна Донифан. – Затова, Кейт, в случай, че ви уловят ...

– Вярвайте ми – отговори Кейт, – ще правя всичко възможно да не ме уловят!

– Не се и съмнявам – отвърна Бриан, – но никога няма да ви позволим да се излагате на такъв риск! Не! Но-добре да потърсим по безопасен начин да узнаем дали Уолтърс е още на остров Черман!

Той като предложението на Кейт бе отхвърлено, оставаше само да внимават да не извършат някаква непредпазливост. Очевидно, ако Уолстън имаше възможност да напусне острова, той щеше да тръгне преди лошия сезон, за да се добере до някаква земя, където той и хората му ще бъдат посрещнати пак като корабокрушенци, откъдето и да идват те.

От друга страна, при положение, че Уолстън беше още тук, той изглежда нямаше намерение да изследва вътрешността. Няколко пъти в тъмни нощи Бриан, Донифан и Моко обиколиха Фемили-лейк с яла, но ни веднъж не забелязаха светлина от подозрителен огън нито на отсрещния бряг, нито под дърветата, растящи около Ист-ривър.

Обаче беше много тежко да се живее при тези условия, без да излизат от пространството, обградено от река Зеландия, езерото, гората и скалата. Затова Бриан обмисляше непрекъснато как да узнае дали Уолстън е тук и същевременно да разбере на кое място е установил огнището на своя лагер. За да стане това, може би беше достатъчно да се изкачи нощем на някои височина.

Така мислеше Бриан и тази мисъл го преследваше постоянно. За нещастие освен скалата, не по-висока от двеста фута, на остров Черман нямаше никакво друго значително възвишение. Много пъти Донифан и двама-трима други се изкачваха иа върха на Окланд-хил: но, оттам не виждаха дори противоположния бряг на Фемили-лейк. Така че никакъв пушек, никаква светлина не можеше да се забележи над хоризонта на изток. Необходимо беше да се изкачат с още няколкостотин фута по-високо, за да може кръгозорът да се разшири до първите скали на Дисепшън-бей.

Тогава на Бриан му хрумна една толкова смела, би могло да се каже – дори безразсъдна идея, че отначало я отхвърли. Но тя го преследваше така упорито, че накрая се загнезди в мозъка му.

Помним, че опитът с хвърчилото бе прекратен. След идването на Кейт, която донесе вестта, че корабокрушенците от „Севърн“ бродят по източния бряг, се наложи да се откажат от проекта да го вдигнат във въздуха, тъй като можеше да бъде забелязано от всички точки на острова.

Но щом хвърчилото не можеше вече да се употреби като сигнал, не

би ли могло да се използва за разузнаване, толкова необходимо за безопасността на колонията?

Да! И това занимаваше непрекъснато въображението на Бриан. Той си спомняше прочетеното в един английски вестник, че към края на миналия век някаква жена имала смелостта да се издигне във въздуха, увиснала за хвърчило, изработено специално за този рискован полет⁴⁴.

Е, защо едно момче да не се осмели да предприеме това, което бе направила една жена? Че опитът му криеше известни опасности, нямаше значение. Рисковете бяха нищо в сравнение с резултатите, които несъмнено щяха да се получат! Като вземеше всички предпазни мерки, имаше големи шансове начинанието да успее. Ето защо макар и да не можеше да изчисли математически подемната сила, необходима за хвърчило от този род, Бриан все си повтаряше, че такова хвърчило съществува, че е достатъчно да му се придадат по-големи размери и да се направи по-здраво. И тогава, посред нощ, като се издигне на няколкостотин фута във въздуха, може би ще успее да съзри светлика на огън в оная част от острова, която се простира между езерото и Дисепшън-бей.

Нека не свиваме рамене пред идеята па тона смело и предприемчиво момче! Завладяно от тази натрапчива мисъл, то започна да вярва в своя проект, не само приложим – в това нямаше съмнение, – но и не толкова опасен, колкото изглеждаше първоначално.

Така че оставаше, само да бъде приет от другарите му. И вечерта на 4-и, след като помоли Гордън, Донифан, Уилкокс, Уеб и Бакстър да се съберат, той им съобщи предложението си как да се използва хвърчилото.

– Да се използва ли? – отвърна Уилкокс. – Какво имаш предвид? Да го вдигнем във въздуха ли?

– Разбира се – отговори Бриан, – нали за това е направено: да бъде вдигнато.

– Денем ли? – запита Бакстър.

– Не, Бакстър, защото тогава няма да убегне от погледа на Уолстън, докато ношем...

– Но ако окачиш на него фенер – обади се Донифан, – пак ще привлече вниманието му!

44. Замисълът на Бриан бе изпълнен впоследствие във Франция. Няколко години по-късно едно хвърчило с размери двајсет и четири фута ширина и двајсет и седем дължина, с осмоъгълна форма, с тежина на скелета шейсет и осем килограма и на платното и въжето – четиридесет и пет килограма, или общо сто и тринајсет килограма, без затруднение издигна торба пръст, тежаша близо седемдесет килограма. – Б. а.

– Затова няма да сложа фенер.

– А за какво ще ни послужи тогава? – попита Гордън.

– Да можем да видим дали хората от „Севърн“ са още на острова!

И Бриан, не без известно безпокойство, че проектът му ще бъде посрещнат с не твърде насърчително клатене на глава, го изложи с няколко думи.

Другарите му и не мислеха да се смеят. Те нямаха такова желание и с изключение може би на Гордън, който се питаше дали Бриан говори сериозно, останалите изглеждаха много склонни да му дадат своето одобрение. Действително тези момчета сега бяха толкова свикнали с опасностите, че нощен полет, извършен при такива условия, им се струваше напълно осъществим. Те бяха твърдо решени да направят всичко, което би им възвърнало предишния спокоен живот.

– Обаче – забеляза Донифан – дали тежестта на който и да е от нас няма да бъде твърде голяма за хвърчилото, което сме направили?

– Разбира се – отвърна Бриан. – Затуй ще трябва едновременно да увеличим и да заздравим нашето изобретение.

– Само трябва да видим – каза Уилкокс – дали може да издържи ...

– Не ще и дума! – потвърди Бакстър.

– Вече е доказано на дело – вметна Бриан.

И разправи за случая с жената, която преди стотина години извършила такъв опит, и то успешно. После добави:

– Всичко зависи от размерите на хвърчилото и силата на вятъра в момента на излитането.

– Бриан – попита Бакстър, – каква височина според теб трябва да достигне хвърчилото?

– Предполагам, че като се издигне на шестотин или седемстотин фута – отговори Бриан, – ще забележим огън, запален в която и да е част на острова.

– Е, тогава да се залавяме на работа – извика Сървис, – без да чакаме повече! Омръзна ми вече да не мога да влизам и излизам, когато си искам!

– А ние да не можем да обхождаме капаните си! – допълни Уилкокс.

– Пък аз не смея вече да гръмна нито веднъж с пушката си! – обади се Донифан.

– Значи, до утре! – каза Бриан.

После, когато остана насаме с Гордън, той го запитва:

– Ами ти сериозно ли си намислил такава лудост?

- Искам поне да опитам, Гордън!
 – Това е опасна работа!
 – Може би по-малко, отколкото предполагаш!
 – А кой измежду нас ще се съгласи да релскува живота си за такъв опит?
 – Ти, Гордън, тъй като във всичко си пръв – отвърна Бриан, – да, ти самият, ако съдбата те определи!
 – Значи на съдбата разчиташ, Бриан?
 – Не, Гордън! Който от нас се наеме с това, трябва да го стори доброволно!
 – Да разбираме ли, че изборът ти е вече направен, Бриан?
 – Може би!
 И Бриан стисна ръката на Гордън.

IX

Първи опит. – Увеличаване на хвърчилото. – Втори опит. – Отлагане за другия ден. – Предложение на Бриан. – Признанието. – Идеята на Бриан. – Във въздуха посред но. – Какво се вижда. – Вятърът се засилва. – Развързка.

Сутринта на 25 ноември Бриан и Бакстър се заловиха за работа. Преди да придадат на хвърчилото по-значителни размери, трябваше да знаят каква тежест може да вдигне то в сегашния си вид. Така, с налучване, понеже нямаше начин да изчислят това научно, щяха да го направят достатъчно голямо, за да издържи на тежест (без да се смята неговата), която не трябваше да бъде по-малка от сто и двадесет – сто и тридесет фунта.

Не беше иужно да чакат нощта, за да направят първия си опит. В този момент вятърът духаше от югозапад и Бриан реши, че няма никакво неудобство да се възползува от него, при условие, че задържеше хвърчилото на малка височина, за да не бъде забелязано от източния бряг на езерото.

Опитът успя напълно; установиха, че при обикновен вятър хвърчилото вдига торба от дванайсет фунта. С кантарче, взето от „Слуи“, можаха да определят много точно теглото.

Това свалиха хвърчилото на земята и го сложиха легнало на Спорт-теръс.

Най-напред Бакстър заякчи рамката му с помощта на въжета, съединени в централен възел, както пръчките на чадър са свързани с пръс-тена, който се плъзга по дръжката. След това увеличи размерите му, като разшири рамката и добави нови платна. Тук Кейт се оказа много пол-езна. Във Френч-ден имаше и игли, и конци, а сръчната домакиня уме-еше да шие.

Ако Бриан или Бакстър бяха по-силни в механиката, при построява-нето на хвърчилото щяха да се съобразят с главните елементи – тегло, площ, център на тежестта, център на налягането на вятъра (който се бърка с центъра на повърхността) и най-носле мястото, за което е върза-но въжето. След тези изчисления трябваше да определят подезната сила на хвърчилото и височината, която можеше да достигне. Освен това с изчисления щяха да узнаят каква здравина трябва да има въжето, за да издържи на обтягането – едно от най-важните условия, за да се осигури безопасността на наблюдателя.

За щастие, тънкото въже, взето от лота на шхуната, дълго най-мал-ко две хиляди фута, се оказа тъкмо подходящо. Дори и при много силен вятър хвърчилото „тегли“ умерено, когато мястото за окачване на ба-лансира е правилно избрано. Следователно трябваше да се определи с точност това място, от което зависи наклонът на хвърчилото спрямо по-соката на вятъра и неговата устойчивост.

При новото си предназначение хвърчилото не трябваше вече да има опашка в долния си край – за голямо разочарование на Костър и Доул тя щеше да бъде безполезна; вдиганият товар беше достатъчен, за да не позволи „пикиране“.

След няколко опита Бриан и Бакстър забелязаха, че този товар трябва да се завърже на една трета от височината на рамката, като се прикрепи за някоя от напречните пръчки, които опъваха платното на ширина. Две въжета, вързани за тази пръчка, щяха да поддържат товара по такъв начин, че да виси на дваисетина фута отдолу.

Колкото до въжето, приготвиха едно с дължина около хиляда и двеста фута, което, като се приспаднеше извивката, можеше да вдигне хвърчилото на седемстотин-осемстотин фута.

И накрая, за да намалят до минимум опасността от падане, в случай че се скъсаше въжето или се счупеше рамката, решиха вдигането да се извърши над езерото. Разстоянието в хоризонтална посока, където хвър-чилото щеше да падне, нямаше да бъде толкова значително, та един до-бър плувец да не може да стигне до западния бряг.

Когато приключиха с направата на хвърчилото, то имаше площ

седемдесет квадратни метра и осмоъгълна форма, радиус близо петнайсет фута и всяка от страните – по около четири. Със здравата си рамка и непроницаемо от вятъра платно трябваше да вдига лесно тежест от сто – сто и двацет фунта.

А гондолата, в която щеше да се настани наблюдателят, представяваше чисто и просто един плетен от върба кош. Той беше достатъчно дълбок, за да побере до подмишниците едно момче със среден ръст, достатъчно широк, за да се движи то свободно, достатъчно открит, за да може при нужда да се измъкне бързо.

Разбира се, тази работа не стана нито за един, нито дори за два дни. Започната на 5-и сутринта, тя бе завършена след обед на 7-и. Затова отложиха за вечерта подготвителния опит, който щеше да им помогне да определят подемната сила на хвърчилото и устойчивостта му във въздуха.

През тия последни дни не се случи нищо, което да промени положението. Няколко пъти ту едни, ту други оставаха дълги часове да наблюдават от скалата. Те не видяха нищо подозрително нито на север, от края на Трапс-уудс до Френч-ден, нито на юг, отвъд реката, нито на запад, към залива Слуи, нито около Фемили-лейк, където Уолстън би пожелал да отиде, преди да напусне острова. Никакъв гърмеж не се чу в околностите на Окланд-хил. Никакъв дим не се вдигна над хоризонта.

Следователно имаха ли основание Бриан и другарите му да се надяват, че тези злодеи са напуснали окончателно остров Черман? Ще могат ли най-после да се отдадат свободно на предишните си занимания?

Проектираният опит несъмнено щеше да покаже това.

Сега оставаше един последен въпрос: как настанилият се в гондолата ще сигнализира да го свалят на земята, когато сметне това за необходимо?

Ето какво обясни Бриан, когато Донифан и Гордън го запитаха за това.

– Светлинен сигнал е невъзможен – отговори Бриан, – защото има опасност да бъде забелязан от Уолстън. Затова двамата с Бакстър намислихме следното. Една връв, дълга колкото въжето на хвърчилото, предварително вдяната в оловна топка, пробита в средата, ще бъде вързана с единия край за гондолата, а някой от нас ще държи другия. Достатъчно е да се плъзне тази топка по връвта, за да се даде сигнал за смъкване на хвърчилото.

– Добре измислено! – отвърна Донифан.

След като всичко бе уговорено, оставаше само да пристъпят, към

предварителния опит. Месечината трябваше да изгрее едва към два часа след полунощ и имаше хубав вятър, който духаше от югозапад. Така че условията изглеждаха изключително благоприятни за работа още същата вечер.

В девет часа беше съвсем тъмно. Няколко доста гъсти облака се носеха по беззвездното небе. На каквато и височини да се издигнеше хвърчилото, то не можеше да бъде забелязано дори в околностите на Френчден.

И големи, и малки трябваше да присъствуват на този опит и тъй като той щеше да бъде пробен и не криеше опасности, те щяха да следят различните му перипетии повече с удоволствие, отколкото с вълнение.

Брашпилът на „Слуи“ бе сложен в средата на Спорт-теръс и закрепен здраво за земята, за да устоява на тегленето на хвърчилото. Дългото въже, грижливо навито, бе разположено по такъв начин, че да се развива лесно едновременно с връвта, предназначена да дава сигнал. В гондолата Бриан бе поставил торба пръст, която тежеше точно сто и тридесет фунта – товар, превишаващ теглото на най-тежкия от другарите му.

Донифан, Бакстър, Уилкокс и Уеб застанаха до хвърчилото, проснато на земята на сто крачки от брашпила. По команда на Бриан те трябваше да го вдигат малко по малко с помощта на въжетата, вързани за напречните пръчки на рамката. Щом подхванато от вятъра, заемеше нужния наклон според положението на балансира, Бриан, Гордън, Сървис, Крос и Гарнет, определени да управляват брашпила, щяха да започнат да отпускат въжето в зависимост от вдигането на хвърчилото във въздуха.

– Внимание! – извика Бриан.

– Ние сме готови! – отговори Донифан.

– Почвайте!

Хвърчилото се заиздига малко по малко, потрепери от вятъра и се наклони по посоката му.

– Отпусшайте! Отпусшайте! – закрещя Уилкокс.

И брашпилът, дърпан от въжето, взе тутакси да се върти, докато хвърчилото и гондолата се издигаха бавно в простора.

Макар че това беше непредпазливо, когато „Въздушният исполин“ се отдели от земята, екнаха гръмки „ура“. Но той почти веднага изчезна в мрака, за горчиво разочарование на Айвърсън, Дженкинс, Доул и Костър, които не искаха да го губят от очи, докато се полюшваше над Фемили-лейк. Това накара Кейт да им каже:

– Не се отчайвайте, папузите ми! Друг път, когато няма да има

опасност, ще вдигнем вашия исполин посред бял ден и тогава, ако бъдете послушни, ще можете да му прашате картички!

Макар че вече не се виждаше, усещаше се, че хвърчилото дърпа равномерно – доказателство, че във високите слоеве духа постоянен вятър и че тегленето е умерено; доказателство също, че балансирът е разположен както трябва.

Бриан, желайки демонстрацията да бъде убедителна, доколкото позволяваха обстоятелствата, остави въжето да се развие докрай. Тогава можа да определи степента на обтягане, която се оказа съвсем нормална. Брашпилът бе развил хиляда и двеста фута въже и по всяка вероятност апаратът се бе издигнал на седемстотин-осемстотин фута височина. Цялата тази маневра не бе отнела повече от десет минути.

След завършването на опита завъртяха ръчките на брашпила, за да навият въжето. Само че тази втора част от операцията се оказа много по-продължителна. Необходим беше не по-малко от час, за да се намотае хиляда и двеста фута въже.

Както става и при аеростат, приземяването на хвърчилото е винаги най-деликатната работа, ако искаме апаратът да слезе на земята, без да се удари. Но в тоя момент вятърът беше толкова постоянен, че и това завърши с пълен успех. Скоро платненият осмоъгълник се появи отново от мрака и падна меко на земята, почти на същото място, откъдето се бе издигнал.

Пристигането му бе посрещнато с „ура“, както бе приветствувано и неговото излитане.

Така че оставаше само да го задържат на земята, за да не го подхване вятърът. Затова Бакстър и Уилкокс предложиха да бдят над него до зори.

На другия ден, 8 ноември, в същия час трябваше да се проведе окончателният опит.

А сега чакаха само разпорежданията на Бриан, за да се приберат във Френч-ден.

Бриан не казваше нищо и изглеждаше потънал в дълбок размисъл.

За какво мислеше той? Дали за опасностите, свързани с полет, предприет в такива изключителни условия? Или пък за отговорността, която поемаше, като позволяваше на един от другарите си да се вдигне с тази гондола?

– Да се връщаме – каза Гордън. – Късно е.

– Момент – отвърна Бриан. – Гордън, Донифан, почакайте! Искам да направя едно предложение!

– Говори – рече Донифан.

– Току-що направихме опит с нашето хвърчило – поде Бриан – и този опит успя, защото обстоятелствата се оказаха благоприятни, вятърът беше нормален, нито много слаб, нито много силен. Но знаем ли какво ще бъде времето утре и ще ни позволява ли вятърът да задържаме хвърчилото над езерото? Ето защо ми се струва най-разумно да не отлагаме полета!

Наистина нямаше нищо по-разумно от това, щом бяха решили да опитат.

Обаче никой не отговори на неговото предложение. При тези рискове колебанието беше естествено – дори от страна на най-безстрашните.

И все пак, когато Бриан добави: „Кой иска да се вдигне?“, Жак каза бързо:

– Аз!

И почти веднага Донифан, Бакстър, Уилкокс, Крос и Сървис извикаха едновременно:

– Аз!

После настъпи мълчание, което Бриан не бързаше да наруши.

Пръв проговори Жак:

– Бате, на мен се полага да се нагърбя с тази работа! Да ... на мен! Моля те! Позволи ми да замина!

– А защо именно ти, а не аз или някой друг? – възрази Донифан.

– Да Защо? – попита Бакстър.

– Защото съм задължен! – отвърна Жак.

– Задължен ли си? – повтори Гордън.

– Да!

Гордън улови Бриан за ръката, сякаш искаше да го запита какво иска да каже Жак, и усети как тя потрепери в неговата. И ако нощта не беше толкова тъмна, щеше да види дори как преbledняха бузите на другаря му, щеше да види как клепките му се сведоха над навлажените очи.

– Е, бате! – поде отново Жак с решителен тон, неочакван за дете на тази възраст.

– Отговори, Бриан! – каза Донифан. – Жак твърди, че имал право да свърши тази работа! Но нямаме ли и ние същото право като него? Какво е направил, за да го предявява?

– Какво съм направил ли – отвърна Жак, – какво съм направил ей сега ще ви кажа!

– Жак! – извика Бриан, който искаше да попречи на братчето си да

говори.

– Не – продължи Жак със задавен от вълнение глас. – Остави ме да си призная! Много ми тежи! Гордън, Донифан, вие сте тук всички далеч от родителите си на този остров по моя вина единствен аз съм причината за това! „Слуи“ бе отнесена в открито море, защото от глупост не, на шега от вироглавство отвързах въжето, с което беше привързана за окландския кей! Да, на шега! А после, като видях, че яхтата тръгва, загубих ума и дума! Не извиках, когато още имаше време! И чак след един час посред нощ в открито море! Ах, простете ми, приятели, простете ми!

Горкото момче ридаше; Кейт се опитваше да го утеши, но напразно.

– Добре, Жак! – каза тогава Бриан. – Ти призна вината си и сега искаш да рискуваш живота си, за да я изкупиш или поне да поправиш отчасти злото, което си причинил?

– А не го ли поправи вече? – възкликна Донифан, който проявяваше присъщото си великодушие. – Не се ли излага двайсет пъти на опасност, за да ни бъде полезен! Ех, Бриан, чак сега разбирам защо предлагаше все братчето си, когато имаше някаква опасност, и защо Жак беше винаги готов да се жертвува! Значи затова тръгна да търси двама ни с Крос сред мъглата с риск за живота си! Да, приятелю Жак, ние на драго сърце ти прощаваме и повече не е нужно да изкупваш вината си!

Всички наобиколиха Жак, хващаха го за ръцете, ала гърдите му не преставаха да се разтърсват от ридания. Сега вече знаеха защо това дете, най-веселото в целия пансион „Черман“, един от най-големите павлавици, бе станало толкова тъжно и все гледаше да страни от тях! После, по заповед на брат му, но най-вече по собствено желание бе изкупувал вината си всеки път, когато имаше някаква опасност! И смяташе, че още не е направил достатъчно! Искаше да продължава да се жертвува за другите! И щом възвърна способността си да говори, заявя:

– Виждате ли, аз единствен аз трябва да замина! Нали, бате?

– Добре, Жак, добре! – повтори Бриан, прегръщайки братчето си.

Напразно се опитваха Донифан и останалите да го разубедят: след направеното признание Жак държеше твърдо на правото си. Не можеха да сторят нищо друго, освен да го оставят да се отдаде на волята на вятъра, а той като че ли се засилваше.

Жак стисна ръцете на другарите си. После, готов да заеме мястото си в гондолата, от която току-що бяха извадили торбата с пръст, той се обърна отново към Бриан. Брат му стоеше неподвижен на няколко

крачки зад брашпила.

– Дай да те целуна, бате! – каза Жак.

– Добре! Целуни ме! – отвърна Бриан, подтискайки вълнението си.

– Или по-добре нека аз да те целуна защото аз ще полетя!

– Ти? – възкликна Жак.

– Ти ти? – повториха Донифан и Сървис.

– Да аз. Все едно е дали вината на Жак ще бъде изкупена от него или от неговия брат! Всъщност, когато ми хрумна идеята за този опит, нима можехте да предположите, че възнамерявам да предоставя на друг да я изпълни?

– Бате – извика Жак, – моля ти се!

– Не, Жак!

– Тогава – каза Донифан – аз на свой ред предявявам това право.

– Не, Донифан! – отвърна Бриан с тон, който не търпеше възражение. – Аз ще полетя! Такова е моето желание!

– Знаех, че ще постъпиш така, Бриан! – каза Гордън, стискайки ръката на другаря си.

При тия думи Бриан се качи в гондолата и когато се настани удобно, заповяда да вдигнат хвърчилото.

Наклонено по посока на вятъра, отначало то се издигна бавно; после Бакстър, Уилкокс, Крос и Сървис, застанали до брашпила, започнаха да размотават въжето му, докато Гърнет, който държеше сигналната връв я отпускаше между пръстите си.

След десет секунди „Въздушният исполин“ изчезна в мрака, този път не сред възгласи „ура“, които бяха съпровождали пробния му полет, а сред дълбоко мълчание.

С него бе изчезнал и безстрашният вожд на този малък свят, благородният Бриан.

Междувременно хвърчилото се издигаше равномерно бавно. Постоянният вятър му осигуряваше отлична устойчивост. То едва се поклащаше насам-натам. Бриан не усещаше сътресения, които биха направили положението му по-опасно. Затова стоеше неподвижно, уловен с две ръце за въжетата, поддържащи гондолата, която се полюшваше леко като люлка.

Какво странно чувство изпита Бриан отначало, когато се усети увиснал в пространството, на тази широка наклонена плоскост, потрепваща под тласъка на въздушното течение! Струваше му се, че е отнесен от някаква фантастична хищна птица, или по-право закачен за крилата на огромен чер прилеп. Но благодарение на силната си воля можа да

запази необходимото за опита хладнокръвие.

Десет минути след като хвърчилото се отдели от Спорт-теръс, едно слабо сътресение показа, че възходящото му движение е престанало. Опънато на края на въжето си, то се издигна още малко, този път с няколко сътресения. Достигнатата височина по вертикална линия трябва да беше някъде между шестотин и седемстотин фута.

Бриан, напълно спокоен, най-напред опъна връвта, вдяната в топката; после се залови да наблюдава пространството. С една ръка той се държеше за едно от въжетата на гондолата, а в другата стискаше далекогледа.

Под него – дълбок мрак. Езерото, горите и скалата образуваха неясна маса, в която не се различаваше никаква подробност.

Крайщата на острова се пресичаха от заобикалящото го море, и от мястото, което заемаше, Бриан можеше да обхване с поглед всичко наоколо.

Вярно, ако се бе издигнал посред бял ден и обърнал очи към облян от светлина хоризонт, сигурно щеше да забележи било други острови, било дори континент, ако съществуваше такъв в радиус от четиридесет-петдесет мили – разстояние, до което погледът му безспорно би стигнал?

Докато на запад, север и юг в момента небето беше толкова замъглено, че нищо не можеше да се види, не беше така в източна посока, където в малко късче от небосвода, за кратко време очистено от облаци, блестяха няколко звезди.

И тъкмо откъм тази страна вниманието на Бриан бе привлечено от доста силна светлина, който се отразяваше чак в ниските облачни слоеве.

„Това е светлина на огън! – рече си той. – Дали Уолстън е разположил лагера си на това място? Не! Този огън е много далеч и сигурно се намира отгатък острова! Дали не е изригващ вулкан и дали на изток няма някаква земя?“

Бриан си спомни, че при първия си поход до Дисепшън-бей в ползрението на далекогледа му се бе появило беззникаво петно.

„Да – каза си той, – точно от тази страна беше. А може това петно да е отражение от ледник? На изток, близо до остров Черман, трябва да има някаква земя!“

Бриан насочи далекогледа си към тази светлина, която в тъмнината се открояваше още по-ясно. Несъмнено там, в съседство със забелязания ледник, имаше някаква огнедишаща планина, принадлежаща или към

континент, или към архипелаг и отстояща на не повече от тридесетима мили разстояние.

В този миг Бриан забеляза нова светла точка. Между дърветата на запад от Фемили-лейк блестеше друга светлина, която се намираше много по-близо до него – на около пет-шест мили, следователно на по-върхността на острова.

„Този път това е в гората – си рече той – и дори в самия и край, на брега!“

Но тази светлина изглежда само се появи и изчезна, защото, макар и да се виждаше внимателно, Бриан не можа да я види повече.

Ах, колко силно биеше сърцето му, а ръката му трепереше така, че не можеше да насочва далекогледа както трябва!

Така или иначе, там, недалеч от устието на Ист-ривър, имаше лагерен огън. Бриан го бе съзрял и скоро се убеди, че светлината му още се отразява от гъстите дървета.

Значи Уолстън и шайката му лагеруват на това място, в близост до малкото заливче при Мечата скала! Убийците от „Севърн“ не са напуснали остров Черман! Младите колонисти продължаваха да бъдат изложени на опасност и нямаше да има вече спокойствие за Френч-ден!

Какво разочарование изпита Бриан! Очевидно, тъй като не можеше да поправи лодката си, Уолстън се е отказал от идеята да тръгне отново по море, за да се насочи към някоя съседна земя! И сега се намираше в околността! В това нямаше вече никакво съмнение!

След като завърши наблюденията си, Бриан сметна за безполезно да продължава това въздушно разузнаване. Ето защо се приготви да слиза. Вятърът се засилваше чувствително. Стресенията също се засилиха и вече клатеха гондолата до такава степен, че затрудняваха приземяването.

Като се увери, че сигналната връв е достатъчно опъната, Бриан пусна топката, която се плъзна и след няколко секунди се озова в ръката на Гарнет.

Въжето на брашпила тутакси започна да притегля апарата към земята.

Но докато хвърчилото слизаше, Бриан продължаваше да гледа по посока на забелязаните светлини. Той видя отново отражението от изригването, а после, по-наблизо, до брега – лагерния огън.

Можем да си представим с какво нетърпение Гордън и другите бяха чакали сигнала за спущане. Колко дълги им се сториха двайсетте минути, прекарани от Бриан в простора!

В това време Донифан, Бакстър, Уилкокс, Сървис и Уеб въртяха енергично ръчките на брашпила. Те също бяха забелязали, че вятърът се засилва и не духа вече така равномерно. Усещаха това по клатенето на въжето и мислеха с дълбока тревога за Бриан, който сигурно изпитваше последиците от тези сътресения.

Така че брашпилът работеше бързо, за да навие хиляда и двеста фута развито въже. Вятърът продължаваше да се засилва и три четвърти час след дадения от Бриан сигнал вече духаше здравата.

В този момент хвърчилото навярно се намираше на повече от сто фута над езерото.

Изведнъж се почувствува силен трус. Уилкокс, Донифан, Сървис, Уеб и Бакстър, загубвайки опора, насмалко не се търкулнаха на земята. Въжето на хпърчилото се бе скъсало.

И сред виковете на ужас двайсет пъти се повтори едно и също име:

– Бриан! Бриан!

Няколко минути след това Бриан изскочи на брега и завика силно.

– Бате! – Бате! – възкликна Жак, който пръв го притисна в прегръдките си.

– Уолстън е още тук!

Това бяха първите думи на Бриан, когато другарите му го наобиколиха.

В момента, когато въжето се скъса, Бриан се почувствува понесен надолу, но косо и сравнително бавно, защото хвърчилото бе образувало нещо като парашут над него. Трябваше непременно да се измъкне от гондолата, преди тя да е стигнала повърхността на езерото. Точно когато тя щеше да потъне, Бриан се хвърли с главата надолу и като добър плувец не му беше трудно да се добере до брега, отстоящ на не повече от четиристотин-петстотин фута.

През това време хвърчилото, освободено от своя товар, изчезна на североизток, подхванато от вятъра като гигантска отломка от въздушно корабокрушение.

Х

Лодката на „Севърн“. – Костър болен. – Връщането на лястовиците. – Отчаяние. – Хищните птици. – Гуанакото, убито с куршум. – Гърнето на лулата. – По-зорко наблюдение. – Силна буря. – Гърмеж отвън. – Викът на Кейт.

На другата сутрин след нощта, през която Моко стоя да пази Френч-ден, младите колонисти, уморени от вълненията на предишния ден, се събудиха много късно. Щом станаха, Гордън, Донифан, Бриан и Бакстър минаха в Склада, където Кейт се занимаваше с обичайната си работа.

Там те обсъдиха положението, което беше твърде обезпокоително.

Всъщност, както изтъкна Гордън, бяха минали повече от две седмици, откакто Уолстън и другарите му се намираха на острова. Така че ако лодката все още не беше поправена, това се дължеше единствено ка липсата на необходимите за тази цел инструменти.

– Сигурно такава е причината – каза Донифан, – защото тази лодка изобщо нямаше големи повреди. Ако нашата „Слуи“ не беше толкова пострадала при засядането, можехме да я направим годна за плаване!

Но при все че Уолстън не бе заминал, това не значеше, че възнамерява да се настани на остров Черман, защото в такъв случай щеше да направи няколко екскурзии във вътрешността и непременно да попадне на Френч-ден.

Нали Бриан разказа какво бе видял при полета си – за земите, които сигурно се намираха на много близко разстояние в източна посока.

– Вероятно не сте забравили – каза той, – че при похода ни до устието на Ист-ривър аз забелязах белезникаво петно малко над хоризонта, но не можех да си обясня неговото появяване.

– Обаче ние с Уилкокс не открихме нищо подобно – възрази Донифан, – колкото и да се мъчихме да намерим това петно.

– И Моко го забеляза ясно като мен – отвърна Бриан.

– Добре де! Възможно е! – тросна се Донифан. – Но какво те кара да мислиш, Бриан, че сме близо до континент или до група острови?

– Ето какво – каза Бриан. – Вчера, докато наблюдавах хоризонта в тая посока, различих много яono далеч от брега някаква светлина, която може да бъде само от изригващ вулкан. Отгук заключавам, че наблизо има някаква земя! А матросите от „Севърн“ не може да не знаят това и ще направят всичко възможно, за да се доберат до нея.

– Няма съмнение! – обади се Бакстър. – Каква полза да остават тук? Очевидно не сме се избавили от присъствието им единствено защото още не са успели да си поправят лодката!

Това, което Бриан съобщаваше на другарите си, беше извънредно важно. То доказваше, че остров Черман не е изолиран в тази част от

Тихия океан, както мислеха. Но положението се усложняваше още повече от обстоятелството, че ако се съдеше по разстоянието до лагера му, Уолстън се намираше в момента около устието на Ист-ривър. След като бе напуснал Севърн-шорс, той се бе приближил с десетина мили. Така че достатъчно беше да поеме срещу течението на Ист-ривър, да стигне до езерото и да го заобиколи от юг, за да открие Френч-ден!

Ето защо Бриан трябваше да вземе по-строги мерки. Занапред екскурзиите се ограничаваха до най-необходимите, като се забраняваше да се ходи дори по левия бряг на реката до Бог-уудс. Същевременно Бакстър скри оградата на заслона, а също и входовете на залата и на склада зад завеса от храсти и трева. И най-последно, забраняваше се да се показват в оная част от острова, която се простираше между езерото и Окландхил. Вярно, че спазването на тези сурови предпазни мерки създаваше допълнителни мъчнотии към и без това трудното положение!

На всичко отгоре имаше и други причини за безпокойство. Костър заболя от треска, която постави живота му в опасност. Гордън бе принуден да прибягне до аптечката на шхуната, но със страх да не направи някаква грешка! За щастие Кейт се отнасяше към Костър като майка към детето си. Тя се грижеше за него и бдеше денонощно с всеотдайност, която е нещо като инстинкт у жените. Благодарение на нейната самоотверженост най-последно треската премина, положението на болния видимо се подобри и той започна бързо да се поправя. Дали Костър се бе намирал в смъртна опасност? Трудно може да се каже нещо определено. Но ако не бяха положени такива грижи, може би треската щеше напълно да изтощи малкия болен.

Да, ако Кейт не беше тук, кой знае какво би се случило! Излишно е да повтаряме, че това прекрасно създание бе пренесло върху най-малките деца от колонията цялата майчинска нежност, която се таеше в сърцето му, и никога не се скъпеше на ласки.

– Такава съм си, папузите ми! – повтаряше тя. – Свикнала съм да плета, да шетам и да готвя.

И наистина, тя беше въплъщение на истинска жена! Кейт се грижеше главно да поддържа доколкото е възможно бельото на обитателите на Френч-ден. За голямо нейно огорчение то беше твърде износено, след като бе служило вече близо двайсет месеца! С какво да го замени, когато стане съвсем негодно? А и обувките бяха в много лошо състояние, колкото и да се стараеха да ги пазят, като ходеха боси, когато времето позволяваше! Всичко това не можеше да не безпокои предвидливата домакиня!

Първата половина на ноември се отличаваше с чести проливни дъждове. После пък, от 17-и, барометърът се установи отново на постоянно хубаво време и настъпи периодът на обичайните горещини. Дърветата, храсти, всички растения скоро се раззелениха и разцъфтяха. Неизменните обитатели на Саут-мурс долетяха на многочислени ята. Колко го беше яд Донифан, че е лишен от възможността да ходи на лов из блатата, а Уилкокс – че не може да опъва мрежи, от страх да не бъдат забелязани от долните брегове на Фемили-лейк!

А тези птици гъмжаха не само в тази част на острова, но и около Френч-ден, където много от тях се улавяха в капаните.

Един ден между уловените Уилкокс намери една от прелетните птици, които зимата прогонваше към непознатите земи на север. Това беше лястовица, която още носеше торбичката, прикрепена под крилото ѝ. Дали в тази торбичка нямаше писъмце за младите корабкрушенци от „Слуи“? Уви, не! Пратеницата се бе върнала без отговор!

През дългите дни, когато нямаха какво да правят, прекарваха по цели часове в Залата. Бакстър, натоварен да води дневника, нямаше вече нищо за отбелязване. А след по-малко от четири месеца щеше да започне третата зима за младите колонисти на остров Черман!

Забеляваше се, че дори най-енергичните са изпаднали в отчаяние – с изключение на Гордън, който като отговорник беше винаги погълнат в работата си. Бриан също се чувствуваше понякога подтиснат, макар че напрягаше всички душевни сили да не се издаде. Той се мъчеше да превъзмogne това състояние, като подканяше другарите си да продължават учебните занимания, да организират събеседвания и четения на висок глас. Непрекъснато им напомняше за родината, за семействата им, уверявайки, че някой ден ще ги видят отново! Изобщо се опитваше да повдигне духа им, но без особен успех и най-много се страхуваше да не би отчаянието да сломи самия него. Ала това не стана. Пък и извънредно важни събития скоро поставиха на изпитание всички.

На 21 ноември към два часа след обед Донифан се занимаваше с риболов по бреговете на Фемили-лейк, когато изведнъж вниманието му бе привлечено от пронизителните крясъци на двайсетина птици, които се рееха над левия бряг на реката. Тези птици не бяха врани, макар че приличаха малко на такива, но по лакомия и кресливост заслужаваха да се причислят към техния род.

Така че Донифан нямаше и да обърне внимание на това кресливо ято, ако не бе го учудило неговото държане. И наистина тези птици описваха широки кръгове, които с приближаването им до земята все

повече се стесняваха, а после, като се скупчиха близо една до друга, се устремиха надолу.

В този момент кръсците им се засилиха, а Донифан напразно се мъчеше да ги различи сред високата трева, в която бяха изчезнали.

Изведнъж се сети, че на това място трябва да има леш на някакво животно. И от любопитство да разбере какво е то, се върна във Френч-ден и помоли Моко да го прекара с яла на другия бряг на река Зеландия.

Двамата се качиха в лодката и след десетина минути вече се промъкнаха през гъстата трева на стръмния бряг. Птиците веднага се развърчаха, изразявайки с кръсци недоволството си от натрапниците, които си позволяваха да развалят угощението им.

На това място лелееше труп на младо гуанакото, умряло само преди няколко часа, защото още не бе загубило напълно естествената си топлина.

Донифан и Моко никак не бяха склонни да използват за нуждите на кухнята останките от пиршеството на хищните птици и се готвеха да им ги предоставят, когато изведнъж възникна един въпрос: как и по какъв начин гуанакото е паднало до края на тресавището, далеч от горите на изток, от които тези животни обикновено не се отделят?

Донифан огледа животното. На хълбока му имаше още кървяща рана – рана не от зъбите на ягуар или друг хищник.

– По това гуанакото сигурно е стреляно! – забеляза Донифан.

– Ето доказателството! – отвърна юнгата, който, след като порови из раната с ножа си, извади оттам един куршум.

Този куршум не беше от ловна пушка, а вероятно от моряшка. Следователно можеше да е бил изстрелян единствено от Уолстън или някой от спътниците му.

Оставяйки трупа на гуанакото на птиците, Донифан и Моко се върнаха във Френч-ден да се посъветват с другарите си.

Нямаше никакво съмнение, че гуанакото е улучено от някой от матросите на „Севърн“, защото нито Донифан, нито който и да било друг не беше стрелял повече от месец. Но трябваше да се разбере кога и на кое място гуанакото е било улучено.

След като обсъдиха всички хипотези, стигнаха до извода, че това трябва да е станало само преди пет-шест часа – време, необходимо на животното, за да прекоси дюнните и да стигне на няколко крачки от реката. Следователно можеше да се предположи, че сутринта някой от хората на Уолстън, тръгнал на лов, се е приближил до южния край на Фемили-лейк и че бандата, след като е преминала Ист-ривър, малко по

малко напредва към Френч-ден.

Така положението се влошаваше, макар че може би нямаше още непосредствена опасност. Работата е там, че в южната част на острова се простираше обширна равнина, пресичана от потоци, изпъстрена с езерца и покрита с дюни, където дивечът едва ли е достатъчен за ежедневната прехрана на бандата. Така че Уолстън вероятно не се е впуснал през Даунс-ленд. Не бяха чули и никакъв подозрителен изстрел, който вятърът би донесъл до Спорт-теръс, и можеха да се надяват, че местоположението на Френч-ден все още не е открито.

Все пак трябваше да се вземат още по-строги предпазни мерки. Нападение можеше да се отблъсне единствено при условие, че младите колонисти не бъдат издебнати извън Залата.

След три дена едно по-значително обстоятелство засили опасенията и всички бяха принудени да признаят, че сигурността им е вече непосредствено застрашена.

На 24-и към девет часа сутринта Бриан и Гордън бяха се прехвърлили отвъд река Зеландия, за да проверят дали няма възможност да се направи нещо като насип през тясната пътека, която лъкатушеше между езерото и блатото. Под прикритието на този насип Донифан и най-добрите стрелци лесно и бързо можеха да застанат в засада, в случай че се забележеше навреме приближаването на Уолстън.

Двамата се намираха най-много на триста крачки отвъд реката, когато Бриан настъпи някакъв предмет и го смачка. Той не му обърна внимание, мислейки го за една от безбройните раковини, изхвърляни от силните приливи, които заливаха равнината на Саут-мурс. Но Гордън, който вървеше отзад, се спря и каза:

– Чакай, Бриан, почакай де!

– Какво има?

Гордън се наведе и вдигна смачкания предмет.

– Гледай! – рече той.

– Но това не е раковина – отвърна Бриан, – а ...

– Лула!

И наистина Гордън държеше в ръка възчерна лула с тръбица, счупена до гърнето.

– Тъй като никой от нас не пуши – каза Гордън, – значи тази лула е била загубена от ...

– Някой от бандата – допълни Бриан, – освен ако не е принадлежала на френския корабокрушенец, дошъл преди нас на остров Черман.

Не, тази лула, явно счупена неотдавна, не можеше да е

принадлежала на Франсоа Бодоан, умрял преди повече от двайсет години. Наскоро някой я беше изгървал точно на това място и ето доказателството – в лулата имаше още малко тютюн. Значи преди няколко дни, а може би преди няколко часа някой от другарите на Уолстън или самият Уолстън беше стигнал до тоя бряг на Фемили-лейк.

Гордън и Бриан се върнаха веднага във Френч-ден. Там Кейт, на която Бриан показва гърнето на лулата, потвърди, че я е виждала в ръцете на Уолстън.

Така не остана никакво съмнение, че злодеите са заобиколили края на езерото. През нощта може да са стигнали чак до брега на река Зеландия. И ако са забелязали Френч-ден, ако Уолстън е разбрал какви са обитателите на малката колония, дали нямаше да се сети, че там има сечива, инструменти, мунициии, провизии – изобщо всичко, което му липсва, и че шестима силни мъже лесно могат да се справят с петнайсет малки момчета – особено ако успеят да ги нападнат ненадейно?

Във всеки случай нямаше вече никакво съмнение, че бандата се приближава все повече и повече.

С оглед на опасностите Бриан в съгласие с другарите си се постара да организира по-зорко бдене. През деня на върха на Окланд-хил стоеше непрекъснато наблюдателен пост, за да сигнализира незабавно за всякакво подозрително приближаване откъм блатото, откъм Трапс-уудс или откъм езерото. През нощта двама от големите трябваше да пазят входа на Залата и на Склада и да следят шумовете отвън. Двете врати бяха подсилени с подпорни греди и за миг можеха да се барикадират с големите, камъни, струпани във Френч-ден. А тесните прозорци, пробити в стената, служеха за амбразури на двете малки оръдия, едното от които щеше да защитава страната откъм река Зеландия, а другото – страната откъм Фемили-лейк. Освен това пушките и револверите бяха готови за стрелба при най-малката тревога.

Разбира се, Кейт одобряваше всички тия мерки. Тази енергична жена внимаваше да не издава безпокойството си – уви, напълно основателно! – когато мислеше за рисковете на едно сблъскване с моряците от „Севърн“. Тя познаваше тези хора и главатаря им. Макар и недостатъчно въоръжени, нямаше ли да ги изненадат въпреки най-строгата бдителност? И с тях ще трябва да се бият няколко малки момчета, най-голямото от които още не бе навършило шестнайсет години! Наистина, борбата щеше да бъде твърде неравна! Ах, защо не е тук храбрият Ивънс! Защо не бе избягал с Кейт! Може би той щеше да съумее по-добре да организира отбраната, така че Френч-ден да устои на атаките на Уолстън.

За нещастие Ивънс сигурно е под строг надзор, ако другарите му вече не са се отървали от него като опасен свидетел, от когото вече не се нуждаят.

Такива бяха размишленията на Кейт. Тя се страхуваше не за себе си, а за тия деца, над които бдеше непрестанно, добре подпомагана от Моко, а той не ѝ отстъпваше по самоотверженост.

Беше 27 ноември. От два дни цареше задушлива горещина. Големи облаци се носеха тежко над острова и няколко далечни гръмотевици предвещаваха буря. Барометърът също показваше предстояща борба между стихииите.

Тази вечер Бриан и другарите му се прибраха в залата по-рано от обикновено, след като от предпазливост – както правеха от известно време – домъкнаха яла в Склада. После залостиха добре вратите, прочетоха молитвата, спомняйки си за своите семейства „там“, и не им оставаше нищо друго, освен да чакат да ги обори сънят.

Към девет и половина часа бурята вилнееше с цялата си сила. Залата се осветяваше от яркия отблясък на светкавиците, който проникваше през амбразуриите. Непрекъснато се раздаваха гръмотевици; като че целият Окланд-хил трепереше сред този оглушителен грохот. Това беше едно от ония атмосферни явления, които, макар и без дъжд и вятър, пак са страшни, защото неподвижните облаци изпразват на едно място всичкото натрупало се в тях електричество и често цяла нощ не е достатъчна, за да го изчерпи.

Костър, Доул, Айвърсън и Дженкинс, сгушени на койките си, подкачаха при ужасното прашене, подобно на съдиране на платно, което предшествуваше тези светкавици. Но в непоклатимата пещера нямаше от какво да се страхуват. Гръмотевицата можеше да удари два-сет пъти, сто пъти хребета на скалата! Тя не можеше да мине през дебелиите стени на Френч-ден, непроницаеми за електрическия ток и недостъпни за бурите. От време на време Бриан, Донифан или Бакстър ставаха, пооткрехваха вратата и като хвърляха бърз поглед навън, веднага се връщаха, заслепени от светкавиците. Цялото пространство гореше, и по езерото, в което се отразяваха небесните мълнии, сякаш се търкаляше огромна маса от пламъци.

От десет до единайсет часа светкавиците и гръмотевиците не преставаха нито за миг. Едва малко преди полунощ започна да утихва. Гръмотевиците ставаха все по-редки, по-далечни и по-приглушени. Тогава задуха вятър, подгони облациите, надвиснали над земята, и скоро рукна проливен дъжд.

Малките започнаха да се успокояват. Две-три главици, скрити под одеялата, се престрашиха да надзърнат, макар че беше време всички да спят. Бриан и останалите, след като взеха обичайните предпазни мерки, също се приготвиха да си лягат, когато изведнъж Фан даде явни признаци на необяснимо безпокойство. Той се изправяше на задните си крака, хвърляше се към вратата на Залата, ръмжеше глухо и проточено.

– Дали Фан е усетил нещо? – каза Донифан, опитвайки се да успокои кучето.

– Много пъти вече сме го виждали да се държи така особено – забеляза Бакстър – и умното животно никога не се е лъгало!

– Преди да си легнем, трябва да разберем какво значи това! – добави Гордън.

– Добре – рече Бриан, – но никой да не излиза и да бъдем готови да се защитаваме!

Всеки взе пушката или револвера си. После Донифан се приближи до входа на Залата, а Моко – до входа на Склада. И двамата прилепиха ухо до вратите, но не доловиха никакъв шум отвън, макар че Фан продължаваше да се вълнува. Скоро кучето залая толкова силно, че Гордън не можа да го успокои. Това беше много неприятно. В моментите на затишие лесно можеше да се чуе шум на стъпки по брега, така както ляят на Фан можеше да се чуе отвън.

Внезапно ечна гърмеж, който никак не приличаше на трясък от гръмотевица. Това беше изстрел, даден най-малко на двеста крачки от Френч-ден.

Всички заеха отбранителна позиция. Донифан, Бакстър, Уилкокс и Крос, въоръжени с пушки и застанали до двете врати, бяха готови да открият огън срещу всеки, който се опиташе да нахълта. Другите се заловиха да ги барикадират с камъните, пригответни за тази цел, когато някакъв глас отвън извика:

– Помощ! Помощ!

Там несъмнено имаше човек в смъртна опасност, който зовеше за помощ.

– Помощ! – повтори гласът, този път само на няколко крачки от вратата.

Кейт, застанала до вратата, се ослушваше.

– Това е той! – извика тя.

– Той ли? – учуди се Бриан.

– Отворете! Отворете! – повтаряше Кейт. Отвориха вратата и в Залата се втурна човек, от когото се стичаше вода. Той беше Ивънс,

щурманът на „Севърн“.

XI

Кейт и щурманът. – Разказът на Ивънс. – След засядането на лодката. – Уолстън в Беър-рок-харбър. – Хвърчилото. – Френч-ден открита. – Бягството на Ивънс. – Прехвърляне през реката. – Проекти. – Предложение на Гордън. – Земите на изток. – Остров Черман-Хановер.

Първоначално Гордън, Бриан и Донифан останаха неподвижни пред толкова неочакваното появяване на Ивънс. После инстинктивно се втурнаха към щурмана като към спасител.

Той беше двайсет и пет – трийсет годишен човек, широкоплещест, със здраво телосложение, с живи очи, открито чело, умно и симпатично лице, с твърда и решителна походка; лицето му беше отчасти скрито под гъста брада, непростригвана от корабокрушението на „Севърн“.

Щом влезе, Ивънс тутакси затръшна вратата, обърна се и прилепи ухо до нея. Като не чу нищо отвън, той пристъпи към средата на Залата. Там под светлината на висящия ог свода фенер огледа малката група, която го заобикаляше, и промълви следните думи:

– Да ... деца! Само деца!

Изведнъж погледът му се оживи, лицето му светна от радост, ръцете му се разпериха.

– Кейт! – извика той. – Кейт, ти си жива!

И я улови за ръцете, сякаш да се увери, че не са ръце на призрак.

– Да, жива като вас, Ивънс! – отвърна Кейт. – Бог ме спаси, както спаси вас и ви праща да помогнете на тези деца!

Щурманът преброи с поглед момчетата, събрали се около масата в Залата.

– Петнайсет – каза той, – и едва пет-шест в състояние да се защитават! Но това няма значение!

– Има ли опасност да бъдем нападнати, щурман Ивънс? – запита Бриан.

– Не, момчето ми, не ... поне засега! – отговори Ивънс.

Разбира се, всички горяха от нетърпение да узнаят историята на щурмана и иай-вече какво се бе случило, след като лодката е била изхвърлена на Севърн-шорс. Нито големите, нито малките не искаха да

лягат да спят, докато не чуят тоя разказ, толкова важен за тях. Но преди това Ивънс трябваше да свали мокрите си дрехи и да похапне. От дрехите му се стичаше вода, понеже се бе наложило да преплава река Зеландия. Той беше изтощен от умора и глад, защото от дванайсет часа не бе ял и от сутринта нито миг не бе почивал.

Бриан го заведе незабавно в Склада, където Гордън му даде хубаво моряшко облекло. След това Моко му поднесе студено месо от дивеч, сухари, няколко чаши горещ чай и солидна чаша бренди.

Четвърт час по-късно Ивънс, седнал пред масата в Залата, разказваше за събитията, станали след изхвърлянето на моряците от „Севърн“ на острова.

– Няколко минути преди лодката да се приближи до брега – каза той, – петима души, между които бях и аз, бяхме изхвърлени на първите подводни скали. Никой от нас не пострада сериозно при премятането. Никакви наранявания, само натъртвания. Но все пак трудно ни беше да излезем от прибой сред тоя мрак и това разярено море, разбунено от вятъра.

След продължителни усилия обаче се измъкнахме от вълните живи и здрави – Уолстъп, Брандт, Рок, Кук, Коуп и аз. Липсваха само двама – Форбс и Пайк. Не знаехме дали са били отнесени от някоя вълна или пък са се спасили, когато лодката е стигнала до брега. А за Кейт мислех, че вълните са я отвлекли, и не се надявах повече да я видя.

И като говореше така, Ивънс не се опитваше да скрие вълнението и радостта си, че е намерил смелата жена, спасила се с него от клането на „Севърн“! След като и двамата са се намирали в ръцете на тия убийци, сега те бяха извън властта им, макар и не извън обсега им в бъдеще:

Ивънс продължи:

– Когато се озовахме на брега, доста време трябваше да търсим лодката. Навярно тя е била изхвърлена към седем часа вечерта, а едва към полунощ я забелязахме преобърната на пясъка. Най-напред се спуснахме покрай брега.

– Покрай Севърн-шорс – вметна Бриан. – Така го нарекоха някои от другарите ни, които намериха лодката на „Севърн“, предиоще Кейт да ни бе разказала за корабкрушението.

– Как преди?! – учуди се Ивънс.

– Да, шурман Ивънс – каза Донифан. – Ние пристигнахме на това място същата вечер, когато е станало корабкрушението и двамата ви другари още лежаха на пясъка! Но на другия ден, като дойдохме да; изпълним последния си дълг към тях, те бяха изчезнали.

– Тъй ли? – продължи Ивънс. – Сега всичко ми става ясно! Мислехме, че Форбс и Пайк са се удавили – и щеше да бъде по-добре, двама негодници по-малко! – но те са били изхвърлени на неголямо разстояние от лодката. Там Уолстън и останалите ги намериха и ги съживиха с няколко глътки джин.

За тяхно щастие – и може би за наше нещастие – сандъците на лодката не бяха разбити при корабокрушението, нито залети от морската вода. Мунициите, оръжието, петте бордови пушки, останалите провизии, натоварени набързо при пожара на „Севърн“ – всичко бе извадено от лодката, защото имаше опасност следващият прилив да я унищожи напълно. След като свършихме тази работа, напуснахме мястото на корабокрушението и по брега поехме в източна посока. В този момент един от тия мерзавци – мисля, че беше Рок, – забеляза, че Кейт я няма. А Уолстън отговори: „Отнесла я е някоя вълна! Добре, че се отървахме от нея!“ Тогава си помислих: щом бандата се радва, че се е отървала от Кейт сега, когато вече няма нужда от нея, същото ще бъде и с шурмана Ивънс, когато стане излишен. Но къде бяхте вие, Кейт?

– Аз се намирах близо до лодката, откъм морето – отговори Кейт, – на мястото, където бях изхвърлена след корабокрушението. Там никой не можеше да ме види и чух всичко, което Уолстън и останалите си говореха. Но когато те си заминаха, Ивънс, аз станах и за да не попадна отново в ръцете на Уолстън, побягнах в обратна посока. След тридесет и шест часа, полумъртва от глад, тези добри деца ме прибраха и доведоха във Френч-ден.

– Френч-ден ли? – повтори Ивънс.

– Така наричаме жилището си – отвърна Гордън, – в памет на един корабокрушенец-французин, който го е обитавал много години преди нас!

– Френч-ден Севърн-шорс – каза Ивънс. – Виждам, момчетата ми, че сте дали имена на различни части от този остров! Това е хубаво!

– Да, шурман Ивънс, и все хубави имена – отвърна Сървис, – а има и още много други: Фемели-лейк, Даунс-лендс, Саут-мурс, река Зеландия, Трапс-уудс...

– Добре! Добре! Ще ми разкажете за всичко по-късно ... утре! А сега да продължа моята история. Нищо ли не се чува отвън?

– Нищо – отговори Моко, който стоеше на пост до вратата на Залата.

– Отлично! – рече Ивънс. – Продължавам. Един час след като напуснахме лодката, стигнахме до някаква гора и там се настанихме да

лагеруваме. На другия ден и през следващите няколко дни се връщаме на мястото, където бе заседнала лодката, и се опитвахме да я поправим; но тъй като нямахме други сечива, освен една обикновена брадва, невъзможно беше да сменим разкъсаната обшивка и да направим лодката годна за плаване по море дори на малко разстояние. Пък и там беше много неудобно за такава работа.

Затова тръгнахме да търсим друго място за лагер в не толкова пуста местност, където с лов да можем да осигуряваме прехраната си и същевременно ще бъдем близо до река, от която да се снабдяваме с прясна вода, защото запасите ни се бяха напълно изчерпили. След като извървахме десетина мили край брега, стигнахме до една речица ...

– Ист-ривър! – каза Сървис.

– Добре, нека бъде Ист-ривър! – съгласи се Ивънс. – Там, в дъното на голям залив ...

– Дисепшън-бей! – обади се Дженкинс.

– Добре, Дисепшън-бей. – усмихна се Ивънс. – Сред скалите имаше удобно убежище ...

– Мечата скала! – извика Костър на свой ред.

– Добре, малкият, нека бъде Мечата скала! – отвърна Ивънс, кимвайки одобрително с глава. – Лесно можехме да се настаним на това място и ако домъкнем лодката, която първата буря би разбила окончателно, може би щяхме да успеем да я поправим.

Затова се върнахме да търсим лодката и след като я облекчихме доколкото е възможно от товара ѝ, спуснахме я отново във водата. После, като я теглехме с въже покрай брега, макар че водата стигаше до планшира и, успяхме да я домъкнем до залива, където сега е на сигурно място.

– Значи лодката е при Мечата скала? – попита Бриан.

– Да, момчето ми, и мисля, че ще може да се поправи ако разполагаме с необходимите инструменти ...

– Но ние имаме такива инструменти, шурман Ивънс – побърза да отговори Донифан.

– Е, така и предположи Уолстън, когато случайно узна, че островът е обитаван и кои се намират на него!

– А как узна? – запита Гордън.

– Ето как – отговори Ивънс. – Преди осем дни Уолстън, другарите му и аз – защото никога не ме оставяха сам – тръгнахме на разузнаване през гората. След три-четири часа път срещу течението на Ист-ривър стигнахме бреговете на едно голямо езеро, откъдето изтичаше тази река.

И на това място, представете си учудването ни, намерихме някакъв странен уред, паднал на брега Той представляваше нещо като скелет от тръстика, на който беше опънато платно.

– Нашето хвърчило! – възкликна Донифан.

– Нашето хвърчило, което падна в езерото – добави Бриан, – а вятърът го е домъкнал чак до там!

– А, хвърчило ли било? – запита Ивънс. – Честна дума, не се сетихме, и този уред много ни заинтригува! Във всеки случай той не се появи току-тъй! Беше изработен на острова! Нямаше никакво съмнение! Значи островът беше населен! Но от кого? Уолстън искаше на всяка цена да узнае. А пък аз от тоя ден реших, да бягам. Каквито и да бяха обитателите на тоя остров – дори и диваци, – те не можеха да бъдат по-лоши от убийците от „Севърн“! Но от този момент нататък аз бях под денонощно наблюдение!

– А как бе открита Френч-ден? – попита Бакстър.

– След малко ще чуете – отвърна Ивънс. – Но преди да продължа разказа си, кажете ми, момчета, за какво ви беше това огромно хвърчило? Сигнал ли давахте с него?

Гордън разправи на Ивънс за опита, с каква цел го бяха предприели, как Бриан бе рискувал живота си за спасението на всички и по какъв начин бе узкал, че Уолстън е още на острова.

– Вие сте смело момче! – каза Ивънс, като улови ръката на Бриан и я раздруса дружелюбно.

След това продължи:

– Разбирате ли, сега Уолстън имаше само една грижа: да узнае какви са обитателите на тоя остров. Ако са туземци, възможно е да се спогодим с тях? Ако са корабкрушенци, може би ще имат необходимите инструменти? В такъв случай няма да му откажат помощта си да поправи лодката, за да поеме отново по море.

И тъй, започна дирене – трябва да ви кажа, много предпазливо. Напредвахме малко по малко, като изследвахме горите по десния бряг на езерото, за да се приближим до южния му край. Но не забелязахме никакъв човек. Никакъв изстрел не се чуваше в тази част на острова.

– Защото никой от нас не се отдалечаваше вече от Френч-ден – каза Бриан, – а и стрелянето беше забранено!

– И все пак ви открихме! – продължи Ивънс. – Пък и не можеше да бъде другояче. Това стана през нощта на 23 срещу 24 ноември, когато един от другарите на Уолстън стигнал до Фрейч-ден по южния бряг на езерото. За нещастие по едно време той забелязал светлина, която се

процеждала през скалата – несъмнено светлината от вашия фенер блеснала за миг в откренатата врата. На другия ден лично Уолстън тръгна насам и вечерта остана скрит във високите треви на няколко крачки от реката ...

– Ние разбрахме – каза Бриан.

– Разбрахте ли?

– Да, защото на това място двамата с Гордън намерихме парчета от лула и Кейт позна, че това е лулата на Уолстън!

– Вярно! – потвърди Ивънс. – Уолстън я загуби точно тогава и когато се върна, много се ядосва. Но той вече знаеше за съществуването на малката колония. И наистина, докато стоял залегнал в тревата, забелязал повечето от вас – ходели сте назад-напред по десния бряг на реката. Просто деца, с които седем мъже лесно можеха да се справят; Уолстън се върна да съобщи на другарите си какво беше видял. От един разговор между него и Брандт, който случайно дочух, разбрах какво се готви срещу Френч-ден.

– Зверове! – извика Кейт. – Не биха пожалили дори тия деца.

– Да, Кейт – отвърна Ивънс, – както не пожалиха капитана и пътниците на „Севърн“! Зверове! Правилно ги нарекохте, и ги предвожда най-жестокият измежду тях, Уолстън – дано не избегне възмездието за своите престъпления!

– Най-после, слава богу, успяхте да избягате, Ивънс! – рече Кейт.

– Да, Кейт. Преди дванайсетина часа можах да се възползувам от отсъствието на Уолстън и другите, които ме бяха оставили под надзора на Форбс и Рок. Моментът ми се стори удобен за бягство. Разчитах да заблудя тия двамата негодници или поне да ги изпреваря, ако успея да взема известна преднина!

Беше около два часа сутринта, когато хукнах през гората Форбс и Рок почти ведн-ага откриха бягството ми и се втурнаха подире ми. Те бяха въоръжени с пушки. Аз имах за защита само моряшкия си нож и краката си и се носех с бързината на делфин!

Преследването продължи цял ден. Като ударих косо през гората, аз стигнах левия бряг на езерото. Оставаше да го заобиколя, защото от дочутия разговор бях научил, че сте се настанили на бреговете на река, която тече на запад.

Откровено казано, никога в живота си не съм тичал така стремглаво и толкова продължително: през тоя ден изминах близо петнайсет мили! Но дявол да го вземе! Негодниците тичаха бързо като мен, а куршумите им летяха още по-бързо. Няколко пъти те изсвистяваха край ушите ми.

Представете си! Аз знаех тяхната тайна! Ако им се изплъзneh, можех да ги издам! Трябваше да ме уловят на всяка цена! Вярно, ако нямаха огнестрелно оръжие, можех да ги причакам спокойно с нож в ръка! Или аз щях да ги убия, или те мен! Да, Кейт! Предпочитах да умра, но да не се върна в лагера при тия разбойници! Все пак се надявах, че с настъпването на нощта тази проклетата гонитба ще спре! Ала надеждата ми не се сбъдна. Вече бях заобиколил завоя на езерото и се изкачвах от другата страна, а чувствавах, че Форбс и Рок са непрекъснато по петите ми. В този момент се разрази бурята, която назряваше от няколко часа. Тя затрудни преследването, защото само при светлината на светкавиците тия мерзавци можеха да ме забелязват между тръстиките на стръмния бряг. Най-после стигнах на стотина крачки от реката. Ако успееш да я премина, тия негодници щяха да ме оставят на мира и можех да се смятам за спасен! Те никога не биха се осмелили да я прекосят, тъй като знаеха, че Френч-ден е близо.

Затова побягнах и тъкмо стигнах левия бряг на реката, една последна светкавица освети пространството. Туктаки екна гърмеж.

– Тоя, който чухме ли? – запита Донифан.

– Очевидно! – отговори Ивънс. – Един куршум одраска рамото ми. Сkochих и се хвърлих в реката. С няколко замаха се озовах на другия бряг и се скрих в тревата, докато Рок и Форбс, които бяха стигнали до противоположния бряг, си говореха: „Мислиш ли, че сме го уллучили? – Положително! – В такъв случай трябва да е на дъното?. – Сигурно, и вече е умрял, непременно е умрял! – Тогава още по-добре!“ И си отидоха.

Да, още по-добре за мен и за Кейт! Ах, мерзавци такива! Ще видите вие дали съм умрял! След няколко минути се измъкнах от тревата и тръгнах към ъгъла на скалата Чух лай. Извиках. Вратата на Френч-ден се отвори. А сега – добави Ивънс, протягайки ръка по посока на езерото, – ние, момчета, трябва да очистим тия негодници и да избавим вашия остров от тях!

Той произнесе тия думи с такава пламенност, че всички се изправиха, готови да го следват.

Сега беше техен ред да разкажат на Ивънс какво се бе случило през тия двайсет месеца, да му опишат при какви условия „Слуи“ бе напуснала Нова Зеландия, дългото ѝ скитане по Тихия океан до острова, откриването на останките на корабокрушенеца-французин, настаняването на малката колония във Френч-ден, екскурзиите през топлия сезон, работата през зимата и как най-после животът им бе сравнително осигурен и избавен от опасности, до пристигането на Уолстън и съучастниците

му.

– И в продължение на двайсет месеца нито един кораб не се е показвал около острова? – запита Ивънс.

– Във всеки случай не сме забелязали нито един в морето – отговори Бриан.

– Слагайте ли сигнали?

– Да! На най-високия връх на скалата издигнахме мачта.

– И никой ли не я е забелязал?

– Не, шурман Ивънс – отвърна Донифан. – Но трябва да признаем, че преди шест седмици я свалихме, за да не привлича вниманието на Уолстън.

– И добре сте сторили, момчетата ми! Вярно, че сега този негодник е запознат с положението! Затова денонощно ще бъдем нащрек!

– Жалко – забеляза тогава Гордън, – жалко, че ще имаме работа с такива престъпници вместо с честни хора, на които с удоволствие бихме помогнали! Така нашата малка колония би се засилила! А занаятчиците ни чака борба, трябва да браним живота си, а знаем какъв ще бъде изходът от тази борба!

– Бог ни е закрилял досега, деца мои – обади се Кейт, – и той няма да ни изостави! Нали ни прати смелия Ивънс, а с него и ...

– Ивънс! Ура за Ивънс! – завикаха в един глас всички млади колонисти.

– Разчитайте на мен, момчета – отвърна шурманът, – а тъй като и аз разчитам на вас, обещавам ви да се защитаваме добре!

– И все пак – подхвана Гордън, – ако може да се избегне тази борба, ако Уолстън се съгласи да напусне острова.

– Какво искаш да кажеш, Гордън? – попита Бриан.

– Искам да кажа, че другарите му и той отдавна да са се махнали, ако имаха възможност да използват лодката! Нали така, шурман Ивънс?

– Не ще и дума.

– Така че ако влезем в преговори с тях, ако им набавим нужните сечива, не е изключено да се съгласят? Зная много добре, че е гнусно да се установят отношения с убийците от „Севърн“! Но това е необходимо, за да се избавим от тях, да осуетим нападение, което може да доведе до голямо кръвопролитие! Е, вие какво мислите, шурман Ивънс?

Ивънс изслуша внимателно Гордън. Предложението му показваше практичен ум, които не допуска неразумни увлечения, и характер, който разглежда спокойно всяко положение. Той смяташе – и не се лъжеше, –

че Гордън е най-сериозният и забележката му явно заслужава да бъде обсъдена.

– Действително, господин Гордън – отговори той, – трябва да използваме всички средства, за да се отървем от присъствието на тези злодеи. Ето защо, ако се съгласят да се махнат, по-добре да им дадем възможност да поправят лодката си, отколкото да водим с тях борба, като не знаем как ще свърши. Но можем ли да имаме вяра на Уолстън? Когато се свържете с него, няма ли той да се възползува от това, за да се опита да нападне Френч-ден, да сложи ръка на всичко, което ви принадлежи? Няма ли да си помисли, че сте скрили някакви пари, от корабокрушението? Повярвайте ми, тези негодници в отплата за вашите услуги ще гледат само да ви причинят някакво зло! В такива души няма място за признателност! Да се сговорите с тях, значи да се предадете в ръцете им.

– Не! Не! – извикаха Бакстър и Донифан, към които се присъединиха и другарите им с пламенност, която зарадва шурмана.

– Не! – добави Бриан. – Не бива да имаме нищо общо с Уолстън и неговата банда!

– Освен това – продължи Ивънс – те се нуждаят не само от инструменти, но и от муниции! Няма съмнение, че разполагат още с достатъчно боеприпаси, за да се опитат да ви нападнат! Но за да отидат по-далеч добре въоръжени, няма да им стигнат барутът и оловото, които са им останали! Те ще ви поискат! Дори ще настояват! Ще им дадете ли?

– Не, разбира се! – отговори Гордън.

– Тогава те ще се помъчат да си ги набавят със сила! Вие само ще отложите схватката, тя ще стане при по-неблагоприятни за вас условия!

– Имате право, шурман Ивънс! – отвърна Гордън. – Да бъдем готови за отбрана и да чакаме!

– Да, така е най-разумно! Да чакаме, господин Гордън. Има и една друга причина да чакаме, която ме засяга по непосредствено.

– Каква е тя?

– Слушайте добре! Вие знаете, че Уолстън може да напусне острова само с лодката на „Севърн“, нали?

– Това е ясно! – отвърна Бриан.

– А според мен тази лодка може напълно да се поправи и Уолстън се е отказвал досега да я направи годна за плаване само защото е нямал инструменти.

– Иначе – каза Бакстър – щеше да бъде вече далеч отук!

– Точно така, момчето ми. Следователно, ако дадете на Уолстън

възможност да поправи лодката – допускам, че тогава ще се откаже от намерението си да разграби Френч-ден, – той ще побърза да замине, без да го е грижа за нас.

– О, да не би да му е за пръв път! – извика Сървис.

– Дявол да го вземе, щом и друг път е постъпвал така – отвърна Ивънс, – как тогава ще можем да заминем без лодката на „Севърн“?

– Какво, шурман Ивънс – запита Гордън, – нима вие разчитате на тази лодка, за да напуснете острова?

– На всяка цена, господин Гордън!

– За да стигнете до Нова Зеландия, да прекосите Тихия океан? – добави Донифан.

– Тихия океан ли? Не момчета – отвърна Ивънс, – за да стигнем поне до някое близко пристанище, където ще чакаме случай да се приберем в Окланд!

– Наистина ли мислите така, господин Ивънс? – извика Бриан.

И същевременно двама-трима от другарите му понечиха да отрупат шурмана с въпроси.

– Как, ще бъде ли тази лодка в състояние да измине няколкостотин мили? – забеляза Бакстър.

– Няколкостотин мили ли? – отвърна Ивънс. – Не е нужно! Само тридесет!

– Но нали островът е заобиколен отвсякъде с море? – запита Донифан.

– На запад, да! – отговори Ивънс. – Но на юг, север и изток има само протоци, които могат да се прекосят лесно за шейсет часа!

– Значи не сме се лъгали, когато мислехме, че наблизно има земи? – каза Гордън.

– Ни най-малко – отвърна Ивънс, – и дори обширни земи, простиращи се на изток.

– Да, на изток! – извика Бриан. – Белезникавото петно, после светлината, която забелязах в тая посока...

– Белезникаво петно ли казвате? – попита Ивънс. – Това е навярно някакъв ледник, а светлината е пламък на вулкан, който трябва да е отбелязан на картите! Е, в такъв случай как мислите, къде се намираме, ако може да зная?

– На някой от уединените острови в западната част на Тихия океан! – отговори Гордън.

– Остров ли? Да! Но не уединен! Знайте, че той спада към един от многобройните архипелази, простиращи се до бреговете на Южна

Америка! И макар че сте дали имена на носовете, заливите, реките на вашия остров, всъщност вие не ми казахте как го наричате!

– Остров Черман, както се казва нашият пансион – отговори Донифан.

– Остров Черман! – повтори Ивънс. – Е, така той ще има две имена, защото първото му име е остров Хановер!

След това, като взеха обичайните предпазни мерки и поставиха в Залата една койка за щурмана, всички си легнаха да спят. В този момент младите колонисти се измъчваха от мисълта за две неща, които не им даваха да мигнат: от една страна, изгледите за кървава борба, и от друга – възможността да се върнат в родината си.

Щурманът Ивънс бе отложил по-нататъшните, си обяснения за другия ден, когато трябваше да посочи на атласа точното местоположение на остров Хановер, и докато Моко и Гордън дежуреха, нощта във Френч-ден мина спокойно.

XII

Магелановият пролив. – Земите и островите около него. – Установените там колонии. – Планове за бъдещето. – Сила или хитрост? – Рок и Форбс. – Мнимите корабокрушения. – Радушен прием. – Между единайсет часа и полунощ. – Изстрелът на Ивънс. Намесата на Кейт.

Един проток, дълъг около триста и осемдесет мили, се извива от запад на изток, от нос Вирхенес в Атлантическия океан до нос Лос Пиларес в Тихия океан. Той е обграден от много стръмни брегове, над които се издигат планини до три хиляди фута над морското равнище, прорязан е от заливи с много пристанища и извори, откъдето корабите могат лесно да се запасяват с вода, опасан е от гъсти гори, гъмжащи от дивеч, кънти от грохота на множество водопади, спускащи се в безброй заливчета, и предлага на корабите, които идват от изток или запад, по-къс път отколкото проливът Льомер между остров Естадос и Огнена земя и по-малко брулен от бурите, отколкото проливът при нос Хорн. Такъв е Магелановият пролив, открит от знаменития португалски мореплавател в 1520 година.

В продължение на половин век само испанците посещавали земите около Магелановия пролив и основали на полуостров Брънзуик колония, наречена Гладното пристанище. След испанците дошли

англичаните – Дрейк, Кевъндиш, Чидли, Хокинс; после холандците – де Веерт, де Корд, де Ноорт, Льомер и Скоутен, които открили в 1610 г. пролива, наречен на името на Льомер. И най-сетне в 1696 и 1712 г. там се появили французите – Дьожен, Бошен–Гуен, Фръозие, и оттогава тези места станали достъпни за най-прочутите мореплаватели от края на века – Ансън, Кук, Байрън, Бугенвил и други.

Оттогава Магелановият пролив е воден път, използван често за преминаване от единия в другия океан, особено откакто бяха открити параходите. Неблагоприятните ветрове и течения не бяха вече опасни и оттам се минаваше при изключително добри условия за мореплаване.

Такъв е проливът, който на другия ден, 23 ноември, Ивънс показваше на Бриан, Гордън и другарите им върху картата на Щилеровия атлас.

Докато Патагония – тази последна провинция на Южна Америка, Земята на крал Вилхелм и полуостров Брънзуик образуват северната граница на пролива, на юг той е обграден от Магелановия архипелаг, състоящ се от големите острови Огнена земя, Десоласион, Кларънс, Хост, Гордън, Наварин, Уоластън, Стюарт и множество други по-незначителни, до последните – архипелага Хермити, един от островите на който, представляващ всъщност последният връх на Кордилерите, се връзва между двата океана под името нос Хорн.

На изток Магелановият пролив се разширява на един-два протока между нос Вирхенес и Патагония и нос Еспириту Санто в Огнена земя. Но не е така на запад, както забеляза Ивънс. От тая страна се преплитат до безкрайност разни острови, островчета, архипелази, протоци, канали, морски ръкави. Проливът излиза на Тихия океан чрез естествен канал, разположен между нос Лос Пиларес и най-южната точка на големия остров Кралица Аделаида. По-нататък се простира цял низ острови, пръснати безразборно от протока Нелсън до архипелазите Чонос и Чилое, намиращи се близо до чилийския бряг.

– А сега – добави Ивънс, – виждате ли, отвъд Магелановия пролив има един остров, който обикновени протоци делят от остров Кембридж на юг и островите Мадре де Диос и Чатъм на север? Е, та този остров, на петдесет градуса ширина, е остров ХанOVER, наречен от нас Черман, където живеете повече от двацет месеца!

Бриан, Гордън и Донифан, наведени над атласа, гледаха с любопитство този остров, който бяха смятали отдалечен от всякаква земя, но се бе оказал близо до американския бряг.

– Какво – каза Гордън, – значи от Чили ни делят само морски ръкави?

– Да, момчета – отвърна Ивънс. – Но между остров ХанOVER и американския континент има само пусти острови като тоя. И като се прехвърлите на континента, ще трябва да изминете стотици мили, за да стигнете до населени места в Чили или Република Аржентина! А с колко трудности ще бъде съпроводено това, да не говорим за опасностите, тъй като индианците пуелчес, бродещи из пампасите, не са твърде гостоприемни! Ето защо според мен добре сте сторили, че не сте напуснали вашия остров: материално тук сте осигурени, а и се надявам, че с божия помощ ще успеем да отпътуваме заедно!

Така че тези различни протоци, заобикалящи остров ХанOVER, на някои места бяха широки не повече от петнайсет-двайсет мили, и при хубаво време Моко би могъл лесно да ги прекоси със своя ял. Бриан, Гордън и Донифан при екскурзиите си на север и изток не бяха забелязали тия земи, защото те са много ниски. Белезникавото петно беше един от ледниците във вътрешността; а изригващата планина – един от вулканите на магелановата област.

Като разгледа по-внимателно картата, Бриан забеляза също, че при екскурзиите си те случайно бяха попаднали именно в най-отдалечените от съседните острови части на крайбрежието. Наистина, когато Донифан стигна до Севърн-шорс, можеше да съзре южния бряг на остров Чатъм, ако през тоя ден хоризонтът, замъглен от изпаренията на бурята, не се виждаше само в един малък отрязък. Ала от Дисепшън-бей, връзан дълбоко в остров ХанOVER, както и от устието на Ист-ривър и от височините на Мечата скала е невъзможно да се види нито островчето, разположено на изток, нито остров Есперанса, който е на двайсетина мили разстояние. За да забележиш съседните земи, трябва да се прехвърлиш или на Норт-кейп, отдето зад пролива Консепсион се виждат бреговете на остров Чатъм и остров Мадре де Диос, или на Саут-кейп – оттам личат очертанията на островите Кралица Аделаида и Кембридж, или, най-после, от брега, където свършват Даунс-лендс, а над тях се извисяват върховете на остров Оуен или ледниците на югоизточните земи.

Ала младите колонисти при изследователските си походи никога не бяха отивали толкова далеч. Колкото до картата на Франсоа Бодоан, Ивънс недоумяваше защо на нея не са обозначени тези острови и земи. Щом корабкрушенецът-французин е успял да определи доста точно очертанията на остров ХанOVER, значи го е обиколил. Може би мъглите са ограничавали кръгозора му само до няколко мили? В края на краищата това е твърде вероятно.

А сега, в случай че успееш да завладеят лодката на „Севърн“ и да я

поправят, накъде ще иле да я насочи Ивънс?

Именно този въпрос му зададе Гордън.

– Момчета – отговори Ивънс, – няма да карам нито на север, нито на изток. Колкото по-далеч отидем на море, толкова по-добре. Очевидно при попътен вятър лодката ще може да ни заведе до някое чилийско пристанище, където ще ни окажат добър прием. Но морето е извънредно бурно край тия брегове, докато по протоците на архипелага ще можем да минем доста лесно.

– Вярно – обади се Бриан. – Само че ще намерим ли селища по тия места, а в селищата – начин да се върнем в родината?

– Не се съмнявам – отвърна Ивънс. – Ето, вижте картата. След като минем архипелага Кралица Аделаида по протока Смит, къде ще се озове? В Магелановия пролив, нали? Е, почти до входа на пролива е разположено пристанището Тамар, което спада към земята Десоласион, а оттам лесно ще можем да се върнем.

– Ами ако не срещнем там никакъв кораб – запита Бриан, – ще чакаме ли, докато дойде?

– Не, господин Бриан. Проследете с мен Магелановия пролив по-нататък. Виждате ли този голям полуостров Брънзуик? Там, в дъното на залива Фортескю, в Порт-Галант, често се отбиват кораби. Нужно ли е да продължаваме към южната част на полуострова и да заобикаляме нос Форуърд? Ето залива Свети Никола или залива Бугенвил, където спират повечето от корабите, минаващи през пролива. И най-после, по-нататък е Гладното пристанище, а още по на север – Пунта Аренас.

Щурманът беше прав. Щом навлязат в пролива, лодката ще има възможност да спира на много места. Следователно при тези условия връщането им в родината е осигурено, без да се смятат срещите с кораби, пътуващи за Австралия или Нова Зеландия. Докато в Порт Тамар, Порт Галант и Гладното пристанище продоволствието е оскъдно, то Пунта Аренас, напротив, разполага с всичко необходимо за препитание. Тази голяма колония, създадена от чилийското правителство, представлява истинско градче, построено на брега, с хубава църква, чиято камбанария стърчи над великолепните дървета на полуостров Брънзуик. Тя е в пълен разцвет, докато колонията Гладното пристанище, създадена в края на Х век, днес е само селище в развалини.

Впрочем в сегашно време по на юг има и други колонии, посещавани от научни експедиции – например станцията Ливия на остров Наварин и особено Ушуая в протока Бийгъл, под Огнена земя. От втората благодарение на отзивчивостта на английските мисионери могат да се

проучат тези области, където французите са оставили много следи от своето присъствие, за което свидетелствуват имена като Дюма, Клуе, Пастьор, Шанзи, Греви, дадени на някои острови от Магелановия архипелаг.

Следователно спасението на младите колонисти ще бъде осигурено, ако успеят да се доберат до пролива. Вярно, за да го стигнат, ще трябва да поправят лодката на „Се-върн“, а за да я поправят – да сложат ръка на нея, което пък може да стане само след като обезвредят Уолстън и съучастниците му.

Ако тази лодка е останала на мястото, където я бе видял Донифан – на Севърн-шорс, биха могли да се опитат да си я присвоят. Уолстън, настанил се в момента на петнайсет мили оттук, в дъното на Дисепшън-бей, сигурно няма да узнае нищо за този опит. Това, което бе направил той, би могъл да го стори и Ивънс, тоест да докара лодката не в устието на Ист-ривър, а в устието на река Зеландия и като продължи по нея, да стигне дори до Френч-ден. Там под ръководството на шурмана ще може да се пристъпи към поправянето и при по-добри условия. След това, като подготвят лодката и я натоварят с муниции, провизии и някои неща, с които ще им бъде жал да се разделят, те ще се отдалечат от острова, преди злодеите да успеят да я нападнат.

За нещастие този план беше вече неприложим. Въпросът за заминаването можеше да се реши само със сила: или като преминат към нападение, или като се приготвят за отбрана. Нищо друго не бяха в състояние да направят, докато не се справеха с екипажа на „Севърн“!

Ивънс се ползуваше с пълното доверие на младите колонисти. Кейт им бе говорила толкова за него и с такива ласкави думи! Откакто шурманът подстрига косата и брадата си, човек с удоволствие можеше да гледа неговото смело и прямо лице. Той беше енергичен и храбър, но се чувствуваше също, че е добър и решителен по характер, способен на всякакви саможертви.

Наистина, както бе казала Кейт, самото небе беше изпратило във Френч-ден този мъж сред тия деца!

Най-напред шурманът пожела да узнае какви средства би могъл да използва за съпротива.

Складът и Залата му се сториха удобни за отбрана. Складът беше обърнат към брега и коритото на реката, а Залата – към Спорт-теръс до брега на езерото. Амбразуриите позволяваха да се стреля във всички посоки, като стрелците стоят през всичкото време под прикритие. С осемте си пушки обсадените можеха да държат нападателите на разстояние,

а ако те се приближеха до Френч-ден, да ги обстрелват с картеч от двете малки оръдия. Колкото до револверите брадвите и моряшките саби, всички щяха да съумеят да си послужат с тях, ако се стигнеше до ръкопашен бой.

Ивънс одобри мярката на Бриан, който се бе разпоредил да се натрупат отвътре камъни, за да се барикадират двете врати. Вътре защитниците бяха сравнително силни, ала навън щяха да бъдат слаби. Не бива да се забравя, че те бяха само шест момчета от тринайсет до петнайсет години срещу седем силни мъже, свикнали да си служат с оръжие и толкова дръзки, че не биха се спрели и пред убийство.

– Смятате ли ги за опасни злодеи, шурман Ивънс? – запита Гордън.

– Да, господин Гордън, много опасни!

– С изключение на един, който може би не е паднал дотам! – обади се Кейт. – Става дума за Форбс, който ми спаси живота...

– Форбс ли? – повтори Ивънс. – Ех, дяволите да го вземат! Под влиянието на лоши съвети или на страх от другарите си той също е замесен в клането на „Севърн“! Пък и нима този негодник не се впусна да ме гони с Рок? Нима не стреля в мен като по див звяр? И сигурно се е радвал при мисълта, че съм се удавил в реката? Не, добра ми Кейт, боя се, че той не е по-добър от другите! Пошадил ви е, защото е знаел, че тези мерзавци още имат нужда от вас, и няма да остане назад, когато решат да атакуват Френч-ден!

Обаче минаха няколко дни и младите колонисти, които наблюдаваха околностите от върха на Окланд-хил, все още не забелязваха нищо подозрително. Това учудваше Ивънс.

Тъй като проектите на Уолстън му бяха известни и знаеше, че той трябва да бърза, недоумяваше защо от 27 до 30 ноември още не бе предприел нищо.

Тогава се сети, че навярно Уолстън, за да проникне във Френч-ден, иска да си послужи с хитрост вместо със сила. Той сподели опасенията си с Бриан, Гордън, Донифан и Бакстър, с които най-често се съвещаваше.

– Докато стоим затворени във Френч-ден – каза той, – Уолстън не ще успее да разбие нито едната, нито другата врата, ако няма кой да му ги отвори! Затова може да се опита да се промъкне тук с хитрост.

– Но как? – запита Гордън.

– Може би по начина, който току-що ми дойде на ум – отговори Ивънс. – Вие знаете, момчета, че само Кейт и аз сме в състояние да разобличим Уолстън като главатар на шайка негодници, способни да

нападнат малката колония. Уолстън не се съмнява, че Кейт е загинала при корабокрушението. А за мен те чисто и просто смятат, че съм се удавил в реката, улучен от куршумите на Рок и Форбс, и както ви е известно, аз ги чух да изразяват задоволството си от тази благополучна развързка. Ето защо Уолстън сигурно смята, че вие не знаете нищо – дори за присъствието на моряците от „Севърн“ на вашия остров, – и че ако някой от тях се яви във Френч-ден, ще му окажете прием, какъвто се полага на всеки корабокрушенец. А щом този нехранимайко влезе тук, много лесно ще може да вмъкне другарите си и така всякаква съпротива ще стане невъзможна!

– Е – отвърна Бриан, – ако Уолстън или някой друг от бандата дойде да ни поиска гостоприемство, ще го посрещнем с пушечни изстрели.

– А може би по-тактично ще е да го посрещнем любезно! – забеляза Гордън.

– Възможно е да сте прав, господин Гордън! – отвърна шурманът. – Така ще бъде по-добре! На хитростта с хитрост. Когато се стигне дотам, ще мислим как да постъпим!

Да, трябваше да се действа крайно предпазливо. Действително, ако нещата се развиеха благоприятно и Ивънс завземеше лодката на „Севърн“, можеха да се надяват, че часът на спасението не е далеч, но колко още опасности ги очакваха! И дали всички щяха да бъдат налице, когато поемеха пътя към Нова Зеландия?

Следващата сутрин премина без произшествия. Шурманът, придружен от Донифан и Бакстър, дори се придвижи половин миля по посока на Трапс-уудс, криейки се зад дърветата в подножието на Окланд-хил. Той не забеляза нищо необичайно, а и Фан, който го следваше, не откри нищо подозрително.

Но вечерта, малко преди залез, се вдигна тревога. Уеб и Крос, които дежуреха на скалата, се спуснаха бързо оттам, за да съобщят, че се приближават двама души; те вървят по южния бряг на езерото, от друга-та страна на река Зеландия.

Кейт и Ивънс, които не искаха да бъдат разпознати, се прибраха веднага в Склада. После, като гледаха през една от бойниците, взеха да следят забелязаните хора. Те бяха двама от другаритена Уолстън – Рок и Форбс.

– Очевидно – каза шурманът – искат да действуват с хитрост и ще се представят тук като моряци, току-що спасили се от корабокрушение!

– Какво да правим? – попита Бриан.

– Да ги посрещнем добре – отвърна Ивънс.

– Добър прием за тия мерзавци ли!? – извика Бриан. – Аз никога не бих могъл...

– Аз се заемам това – обади се Гордън.

– Добре, господин Гордън! – каза шурманът. – Още повече, че те съвсем не подозират нашето присъствие! Ние с Кейт ще се покажем, когато му дойде времето!

Ивънс и спътницата му се скриха в дъното на едно от разклоненията на коридора и вратата се затвори подире им.

След няколко минути Гордън, Бриан, Донифан и Бакстър притичаха до брега на река Зеландия. Като ги забелязаха, двамата се престориха на крайно изненадани; и Гордън на свой ред се показа не по-малко изненадан.

Рок и Форбс изглеждаха капнали от умора и щом стигнаха до реката, ето какви думи се размениха между двата бряга:

– Кои сте вие?

– Корабокрушенци. Попаднахме в южната част на острова с лодката на тримачтовия кораб „Севърн“.

– Англичани ли сте?

– Не, американци.

– А другарите ви?

– Те загинаха! Само ние се спасихме от корабокрушението и вече нямаме сили! С кого имаме честта да разговаряме, моля?

– С колонистите на остров Черман.

– Нека колонистите се съжалят над нас и ни приемат, защото не ни е останало нищо.

– Корабокрушенците винаги имат право на помощ от ближните си! – отговори Гордън. – Ще бъдете посрещнати както, се полага!

По знак на Гордън Моко се качи на яла, който беше привързан до малкия яз, и с няколко замаха на веслото прекара двамата моряци до десния бряг на река Зеландия.

Сигурно Уолстън не е имал друг избор, но трябва да се признае, че лицето на Рок никак не вдъхваше доверие – дори на деца, така несвикнали да разгадват човешката, физиономия; Макар че се опитваше да се преструва на честен човек, какъв разбойнически вид имаше тоя Рок с тясното си чело, разширена назад глава, и силно издадена напред долна челюст! Форбс – този, у когото, както бе казала Кейт, може би още не бе угаснало всякакво човешко чувство – беше с по-приветлива външност. Навярно затова Уолстън го бе пратил с другия.

Така че сега двамата играеха ролята си на мними корабокрушенци.

Но от страх да не събудят подозрения, ако се изпуснат, да зададат твърде определени въпроси, те се представяха за по-изтощени, отколкото беше нужно, и поискаха да им позволят да си починат и дори да пренощуват във Френч-ден. Веднага бяха заведени там. Наистина, когато влязоха – това не убягна от вниманието на Гордън, – те не можаха да се съдържат да не огледат изпитателно разположението на Залата. Дори като че ли се изненадаха доста, като видяха с какви отбранителни средства разполага малката колония – особено оръдието, насочено през амбразурата.

Разбира се, не стана нужда младите колонисти да продължават да играят ролята си – която впрочем им беше много противна, – защото Рок и Форбс побързаха да си легнат, като отложиха за другия ден разказа за своите прекеждия.

– Достатъчен ни е сноп трева – каза Рок. – Но тъй като не искаме да ви притесняваме, ако имате някоя друга стая освен тази ...

– Да – отговори Гордън, – помещението, което ни служи за кухня; можете да се настаните там до утре!

Рок и другарят му минаха в Склада, като го огледаха набързо и забелязаха, че вратата му води към реката.

Откровено казано, едва ли би могъл да се окаже по-радушен прием на такива клетки корабокрушеници! Двата негодници сигурно си мислеха, че не е нужно да напъргат въображението си, за да се справят с тези деца!

И тъй, Рок и Форбс се изтегнаха в един ъгъл на Склада. Вярно, те нямаше да бъдат сами, защото там спеше и Моко; но този хлапак никак не ги смущаваше, тъй като бяха решили да го удушат на бърза ръка, ако се изхитри да ги следи с едно око. В уредения час Рок и Форбс трябваше да отворят вратата на Склада, и Уолстън, който щеше да се навърта край брега с четиримата си другари, незабавно щеше да завладее Френч-ден.

Към девет часа, докато Рок и Форбс се преструваха на заспали, Моко се прибра и веднага се тръшна на койката си, готов всеки момент да вдигне тревога.

Бриан и другите бяха останали в Залага. После, когато затвориха вратата на коридора, към тях се присъединиха Ивънс и Кейт. Всичко се развиваше така, както бе предвидил шурманът, който не се съмняваше, че Уолстън е в околностите на Френч-ден, чакайки сгоден момент да се вмъкне вътре.

– Да бъдем нащрек! – каза той.

Изтекоха обаче два часа и Моко взе да се пита дали Рок и Форбс не са отложили изпълнението на плана си за друга нощ, когато вниманието

му бе привлечено от лек шум, който идеше от дъното на Склада.

При светлината на фенера, закачен на свода, той видя тогава как Рок и Форбс се измъкват от ъгъла, където бяха легнали, и пълзят към вратата.

Тази врата беше укрепена с купчина големи камъни – същинска барикада, която беше трудно, да не кажем невъзможно, да се събори.

Затова двамата моряци започнаха да вдигат камъните и да ги слагат един по един до дясната стена. За няколко минути вратата се освободи напълно. Оставаше само да издърпат резето, с което беше залостена отвътре, за да може спокойно да се влезе във Френч-ден.

Но в момента, когато Рок, след като издърпа резето, отваряше вратата, една ръка се стовари върху рамото му. Той се обърна и позна шурмана, с лице ярко осветено от фенера.

– Ивънс! – възкликна той. – Ти тук ли си, Ивънс!

– Тичайте, момчета! – извика шурманът.

Бриан и другарите му тутакси се втурнаха към Склада. Там четиримата най-силни – Бакстър, Уилкокс, Донифан и Бриан – най-напред уловиха Форбс и го лишиха от възможността да избяга.

Ала Рок с бързо движение отблъсна Ивънс, като му нанесе удар с нож и го одраска леко по лявата ръка. После през отворената врата се втурна навън. Не бе направил и десет крачки и ечна гърмеж.

Шурманът бе стрелял в Рок. По всяка вероятност беглецът не беше засегнат, защото не се чу никакъв вик.

– Дявол да го вземе! Не можах да улуча тоя негодник! – извика Ивънс. – Но с другия все пак ще станат с един по-малко!

И вдигна нож в ръка над Форбс.

– Пощадете ме! Пощадете ме! – извика нещастникът, когото момчетата притискаха о земята.

– Да, пощадете го, Ивънс! – повтори Кейт, която се хвърли между шурмана и Форбс. – Пощадете го, нали той ми спаси живота!

– Добре! – отвърна Ивънс. – Съгласен съм, Кейт, поне засега!

И Форбс, здраво завързан, бе сложен в едно от разклоненията на коридора.

След това, като затвориха и барикадираха отново вратата на Склада, всички стояха нащрек до зори.

XIII

Разпит на Форбс. – Положението. – Проектирано разузнаване. – Преценка на силите. – Останки от лагер. – Бриан изчезнал. – Донифан му се притичва на помощ. – Тежка рана. – Викове откъм Френч-ден. – Появяване на Форбс. – Оръдеен изстрел на Моко.

Колкото и уморителна да беше тази безсънна нощ, на другия ден никой не мислеше дори за час почивка. Сега вече нямаше съмнение, че Уолстън ще си послужи със сила, щом хитростта му не бе успяла. Рок, неулучен от шурмана, навярно се е върнал при него да му съобщи, че плановете му са разкрити, че не може вече да се проникне във Френч-ден, без да се разбият вратите й.

На разсъмване Ивънс, Бриан, Донифан и Гордън излязоха предпазливо от Залата. С изгрева сутрешните мъгли малко по малко се разпръсваха и разкриваха езерото, набръчкано от лек източен ветреца.

Всичко беше спокойно около Френч-ден и откъм река Зеландия, и откъм Трапс-уудс. Вътре в заслона домашните животни както винаги сновяха насам-натам. Фан, който припикаше по Спорт-теръс, не даваше никакъв признак на тревога.

Ивънс се зае най-напред да търси по земята отпечатащи от стъпки. И наистина той откри по нея много следи, най-вече около Френч-ден. Те се пресичаха в различни посоки и несъмнено показваха, че през нощта Уолстън и другарите му са стигнали до реката и са чакали там да им бъде отворена вратата на Склада.

По пясъка не се виждаха следи от кръв – доказателство, че Рок дори не е бил ранен от пушечния изстрел на шурмана.

Но възникваше друг въпрос: дали Уолстън е дошъл, като мнимите корабкрушеници, откъм южната част на Фемили-лейк, или е предпочел да се спусне до Френч-ден от север? В такъв случай Рок трябва да е побягнал към Трапс-уудс, за да се присъедини към шайката?

И тъй като беше важно да се изясни този въпрос, решиха да разпитат Форбс, за да разберат по какъв път се е движил Уолстън. Ще се съгласи ли Форбс да говори, а ако проговори, ще каже ли истината? От признателност за това, че Кейт му бе спасила живота, в дъното на сърцето му няма ли да се пробуди някакво добро чувство? Ще забрави ли, че бе поискал гостоприемство от стопаните на Френч-ден с намерение да ги предаде?

Желаете да го разпита, Ивънс влезе в Залата, отвори вратата на помещението, където беше затворен Форбс, отвърза въжетата и го доведе в Залата.

– Форбс – заговори Ивънс, – хитростта, която сте замислили с Рок, не успя. Искам да зная проектите на Уолстън, които не може да не са ти известни. Ще отговаряш ли?

Форбс бе навел глава и мълчеше, не смеейки да вдигне очи към Ивънс, Кейт и момчетата, пред които шурманът го бе изправил.

Кейт се намеси.

– Форбс – каза тя, – вие за пръв път проявихте малко милост, като попречихте на другарите си да ме убият по време на клането на „Севърн“. Е, няма ли да направите нещо, за да спасите тези деца от още по-страшно клане?

Форбс не отговори.

– Форбс – продължи Кейт, – те ви пощадиха живота, когато заслужахте смърт! Невъзможно е да е угаснало всякакво човешко чувство у вас! След като сте сторили толкова злини, вие можете да се върнете към доброто! Помислете си на какво ужасно престъпление ставате съучастник!

Сподавена въздишка се изтръгна с мъка от гърдите на Форбс.

– Но какво мога да направя аз? – отвърна той с глух глас.

– Можеш да ни разкажеш например – подзе Ивънс – какво е трябвало да стане тази нощ и какво предстои да стане по-късно. Чакал ли си Уолстън и другите, щяха ли те да се вмъкнат тук, щом се отвори някоя врата?

– Да! – потвърди Форбс.

– И тези деца, които ти оказаха гостоприемство, щяха да бъдат убити?

Форбс наведе още по-ниско глава и този път нямаше сила да отговори.

– А сега кажи от коя страна дойдоха дотук Уолстън и другите? – запита шурманът.

– От северния край на езерото – отвърна Форбс.

– А вие с Рок дойдохте от юг, така ли?

– Да!

– Ходили ли са в другата част на острова, на запад?

– Не още.

– Къде може да са сега?

– Не зная.

– Нищо повече ли не можеш да кажеш, Форбс?

– Не, Ивънс нищо!

– А мислиш ли, че Уолстън ще дойде пак?

– Да!

Очевидно Уолстън и хората му, уплашени от изстрела на шурмана и разбрали, че хитростта им е разкрита, са сметнали за разумно да стоят по-надалеч, докато се представи по-благоприятен случай.

Тъй като не се надяваше да научи нищо повече от Форбс, Ивънс го заведе обратно в отделението и заключи вратата отвън.

Значи, положението продължаваше да бъде крайно сериозно. Къде се намираше сега Уолстън? Дали се е настанил под високите дървета на Трапс-уудс? Форбс не можеше или не искаше да каже. А това трябваше на всяка цена да се разбере. Тогава на шурмана му хрумна да разузнае в тази посока, макар това да беше рисковано.

Към обед Моко донесе малко храна на пленника. Форбс, изпаднал в униние, едва се допря до нея. Какво ставаше в душата на този нещастник? Дали съвестта бе започнала да го гризе? Никой не знаеше.

След обета Ивънс съобщи на момчетата за намерението си да стигне до края на Трапс-уудс, толкова искаше да узнае дали злодеите са още в околностите на Френч-ден. Това предложение бе прието единодушно, но бяха взети мерки срещу всякаква неприятна изненада.

След залавянето на Форбс сигурно Уолстън и другарите му не наброяваха повече от шестима, докато малката колония се състоеше от петнайсет момчета, без да се смятат Кейт и Ивънс – общо седемнайсет души. Но от това число трябваше да се приспадат най-малките, които не можеха да вземат пряко участие в борбата. Затова бе решено, докато шурманът разузнава, Айвъърсън, Дженкинс, Доул и Костър да останат в Залата с Кейт, Моко и Жак, под надзора на Бакстър. А големите – Бриан, Гордън, Донифан, Крос, Сървис, Уеб, Уилкокс и Гарнет да придружат Ивънс. Осем момчета срещу шестима зрели мъже – силите бяха твърде неравни. Вярно, че всяко момче бе въоръжено с пушка и револвер, а Уолстън разполагаше само с петте пушки, взети от „Севърн“, При тези условия бой от разстояние би предлагал по-големи шансове, защото Донифан, Уилкокс и Крос бяха добри стрелци и превъзхожда многократно американските моряци. Освен това имаха достатъчно муниции, докато Уолстън, както бе казал шурманът, сигурно трябваше да се задоволява само с няколко патрона.

Беше два часа след обед, когато се събра малкият отряд, предвождан от Ивънс. Бакстър, Жак, Моко, Кейт и малките се прибраха

незабавно във Френч-ден и затвориха вратите, но не ги барикадираха, за да може при нужда шурманът и другите бързо да се скрият зад тях.

Впрочем нямаше никаква опасност нито от юг, нито дори от запад, защото, за да дойде от тази посока, Уолстън трябваше да стигне до залива Слуди и да поеме по долината на река Зеландия, което изискваше много време. Освен това, според отговора на Форбс, той се бе спуснал по западния бряг на езерото и никак не познаваше тази част от острова. Ето защо Ивънс не се страхуваше от изненадващо нападение в тил – то можеше да бъде извършено само от север.

Момчетата и шурманът се придвижваха предпазливо в подножието на Окланд-хил. Храстите и купчинките дървета зад заслона им позволяваха да стигнат почти незабелязано гората.

Ивънс крачеше начело, след като се бе наложило да обуздае пламенността на Донифан, винаги готов да изпреварва другите. Когато минаваха край малката могила, под която лежах останките на корабкрушенеца-французин, шурманът сметна за уместно да ударят косо, за да се приближат до брега на Фемили-лейк.

Фан, който Гордън напразно се опитваше да задържи, душеше със забит в земята нос и наострени уши и скоро като че ли попадна на следа.

– Внимание! – каза Бриан.

– Да – отвърна Гордън. – Това не е следа на животно! Гледайте как се държи Фан!

– Нека се скрием в тревата – обади се Ивънс – и ако някой от тия негодници се покаже на удобно разстояние, вие, господин Донифан, като добър стрелец няма да го изпуснете! Никога няма да ви се удаде да насочвате куршум така на място.

След няколко минути всички стигнаха до първите групи дървета. Там, на границата на Трапс-уудс, още имаше следи от скорошно лагеруване – полуизгорели клони и неизстинали въглени.

– Сигурно Уолстън е прекарал тук предишната нощ – забеляза Гордън.

– А може да е бил на това място само преди няколко часа? – отвърна Ивънс. – Според мен най-добре е да завием към скалата.

Още не бе се доизказал и отдясно екна гърмеж. Куршумът одраска главата на Бриан и се заби в дървото, на което се бе облегал.

Почти в същото време се чу друг изстрел, а след него – вик, и на петдесет крачки от групата някакъв силует се строполи внезапно под дърветата.

Бе стрелял Донифаи, водейки се по дима от първия изстрел.

Но кучето вече не се спираше, и Донифан, увлечен от устрема му, се втурна след него.

– Напред! – изкомандува Ивънс. – Не бива да го оставяме сам!

След миг всички настигнаха Донифан и наобиколиха тялото, проснато в тревата, което вече не даваше признаци на живот.

– Това е Пайк! – каза Ивънс. – Негодникът е мъртъв! Ако дяволът е тръгнал днес на лов, няма да се върне с празни ръце! Един по-малко!

– Другите сигурно не са далеч! – забеляза Бакстър.

– Да, момчето ми! Затова да не се излагаме! Приклекнете! Приклекнете!

Раздаде се трети изстрел, този път отляво. Сървис, който не свари да наведе навреме глава, бе пернат по челото от куршума.

– Ранен ли си? – извика Гордън, като се завтече към него.

– Нищо ми няма, Гордън, нищо ми няма! – отговори Сървис. – Само драскотина!

В този момент не биваше да се разпръсват. Пайк беше убит, но оставаха още Уолстън и четирима от хората му, които сигурно се намираха наблизко зад дърветата. Затова Ивънс и другите, клекнали в тревата, образуваха плътна група, готова за отбрана, от която и страна да дойдеше нападението.

Изведнъж, Гарнет извика:

– Но къде е Бриан?

– Не го виждам! – отвърна Уилкокс.

Наистина Бриан бе изчезнал и тъй като Фан лаеше още по-силно, можеха да се опасяват, че смелото момче се е счепкало с някой от бандата.

– Бриан! Бриан! – викаше Донифан.

И всички, може би безразсъдно, се втурнаха по следите на Фан. Ивънс не можеше вече да ги възпира. Те притичваха от дърво на дърво и напредваха неотстъпно.

– Пази се, шурмане, пази се! – извика внезапно Крос, залягайки.

Щурманът инстинктивно наведе глава точно когато един куршум прелетя на няколко инча над него.

После, като се изправи, забеляза един от другарите на Уолстън, който бягаше през гората.

Това беше именно Рок, който им се бе изплъзнал предишния ден.

– Твой ред е, Рок! – кресна Ивънс.

Той стреля, но Рок изчезна, сякаш земята се бе разтворила внезапно под нозете му.

– И тоя път ли не го улучих? – възкликна Ивънс. – Тю да се не види! Не ми върви!

Всичко това стана за няколко секунди. Изведнъж кучето се разля наблизо. Веднага след това се чу гласът на Донифан:

– Дръж се, Бриан! Дръж се! – викаше той.

Ивънс и другите се втурнаха в тази посока и двайсет крачки по-натък забелязаха Бриан, вкопчен с Коуп.

Този негодник бе повалил момчето и се готвеше да го промуши с ножа си, когато Донифан, пристигнал тъкмо навреме, за да предотврати удара, се нахвърли върху Коуп, ала не успя да извади револвера си.

Ножът го прониза право в гърдите. Той падна, без да издаде звук.

Тогава, като видя, че Ивънс, Гарнет и Уеб искат да му пресекат пътя за отстъпление, Коуп хукна на север. Няколко изстрела бяха дадени едновременно подире му. Той изчезна, а Фан се върна, без да успее да го настигне.

Щом се привдигна, Бриан се хвърли към Донифан и като му подкрепяше главата, се опита да го свести.

Ивънс и останалите отидоха при тях, след като бързо заредиха ново оръжието си.

Всъщност борбата бе започнала неизгодно за Уолстън, понеже Пайк лежеше убит, а Коуп и Рок по всяка вероятност бяха извадени от строя.

За нещастие Донифан беше ранен в гърдите, и то изглежда смъртоносно. Със затворени очи, с бяло като восък лице, той вече не помръдваше, дори не чуваше Бриан, който го зовеше.

В това време Ивънс се бе навел над тялото на момчето. Той разкопча куртката му, после разкъса ризата му, пропита с кръв. Кръвта течеше от тясна триъгълна рана на височина на четвъртото ребро от лявата страна. Дали върхът на ножа не бе засегнал сърцето? Не, защото Донифан още дишаше. Но имаше опасност да е пострадал белият дроб, понеже дишането на ранения беше крайно слабо.

– Да го пренесем във Френч-ден! – каза Гордън. – Само там ще можем да се погрижим за него.

– И да го спасим! – извика Бриан. – Ах, клетви ми приятелю! Заради мен ти се изложи на опасност!

Ивънс одобри предложението да се отнесе Донифан във Френч-ден – още повече, че в момента като че ли имаше известно затишие в боя. Вероятно Уолстън, като е видял, че работите вървят зле, е решил да се оттегли в дебрите на Трапс-уудс.

Все пак Ивънс се безпокоеше, че не е забелязал нито Уолстън, нито Брандт, нито Кук, а те бяха най-опасните от бандата.

Състоянието на Донифан налагаше да бъде пренесен без сътресение. Затова Бакстър и Сървис побързаха да направят носилка от клони и положиха на нея момчето, което все още не идваше в съзнание. След това четирима от другарите му го вдигнаха внимателно, докато другите го наобиколиха със заредени пушки и револвери в ръце.

Процесията се насочи право към подножието на Окланд хил. Това беше по-удобно, отколкото да вървят по брега на езерото. Като се движеха покрай скалата, трябваше да гледат само наляво и назад. Но нищо не наруши това тъжно шествие. От време на време Донифан изпущаше такава болезнена въздишка, че Гордън даваше знак да спрат, за да се вслуша в дишането му, и след миг поемаха отново.

Три четвърти от пътя изминаха така. Оставаха им само осемстотин-деветстотин крачки, за да стигнат до Френч-ден, но вратата, скрита зад една издатина на скалата, още не се виждаше.

Изведнъж откъм река Зеландия се раздадоха викове. Фан се втурна в тая посока.

Очевидно Уолстън и двамата му съучастници бяха нападнали Френч-ден.

Всъщност ето какво се бе случило – както узнаха по-късно.

Докато Рок, Коуп и Пайк, скрити зад дърветата на Трапс-уудс, отвлечаха вниманието на малкия отряд около шурмана, Уолстън, Брандт и Кук се бяха изкачили на Окланд-хил по изсъхналото корито на Дайк-крик. След като прекосиха бързо горното плато, те се спуснаха по клисурата, която стигаше до речния бряг, недалеч от входа на Склада. Щом се озоваха там, те успяха да изкъртят небарикадираната врата и да нахълтат във Френч-ден.

А сега ще успее ли Ивънс да пристигне навреме, за да предотврати катастрофата?

Шурманът взе бързо решение. Докато Крос, Уеб и Гарнет останаха при Донифан, когото не можеха да оставят сам, Гордън, Бриан, Сървис, Уилкокс и Ивънс се втурнаха към Френч-ден по най-късия път. След няколко минути, когато се показа Спорт-теръс, пред очите им се разкри гледка, способна да им отнеме всякаква надежда!

В този миг Уолстън излизаше през вратата на залата, държейки едно дете, което мъknеше към реката.

Това дете беше Жак. Кейт, която се бе нахвърлила върху Уолстън, напразно се мъчеше да го изтръгне от ръцете му.

След миг се появи вторият другар на Уолстън, Бранд, който бе уловил малкия Костър и го отнасяше в същата посока.

Бакстър на свой ред се нахвърли върху Брандт, но бе отблъснат с такава сила, че се търколи на земята.

Останалите деца – Доул, Дженкинс, Айвърсън, а също и Моко – не се виждаха. Дали не бяха убити във Френч-ден?

В това време Уолстън и Бранд се приближаваха бързо до брега на реката. Имаха ли възможност да я преминат другояче, освен с плаване? Да, защото Кук стоеше там с яла, който бе измъкнал от Склада.

Щом стигнеха левия бряг, тримата щяха да бъдат във от опасност. Преди да им бъде пресечен пътят за отстъпление, те щяха да се доберат до лагера си при Мечата скала с Жак и Костър, станали заложници в ръцете им!

Затова Ивънс, Бриан, Гордън, Крос и Уилкокс тичаха до задъхване с надежда да стигнат до Спорт-теръс, преди Уолстън, Кук и Брандт да се озоват отвъд реката, където щяха да бъдат в безопасност. Да стрелят по тях от разстоянието, на което се намираха, значеше да улучат същевременно и Жак и Костър.

Но Фан беше вече там. Той се хвърли върху Брандт и се впи в гърлото му. За да се брани от кучето, Брандт се принуди да пусне Костър, който му пречеше, докато Уолстън бързаше да замъкне Жак към яла.

Внезапно от залата изскочи някакъв човек.

Това беше Форбс.

Дали ще се присъедини към предишните си престъпни другари, след като е разбил вратата на своята килия? Уолстън не се съмняваше в това.

– При мен, Форбс! Ела! Ела! – завика му той.

Ивънс се бе спрял и се готвеше да стреля, когато видя, че Форбс се нахвърли върху Уолстън.

Уолстън, изненадан от това нападение, което никак не очакваше, бе принуден да остави Жак и като се обърна, удари Форбс с ножа си.

Форбс падна в краката на Уолстън.

Това стана толкова бързо, че в този момент Ивънс, Бриан, Гордън, Сървис и Уилкокс бяха вече на стотина крачки от Спорт-теръс.

Тогава Уолстън понечи да хване отново Жак, за да го отведе до яла, където чакаха Кук и Брандт, който бе успял да се отскубне от кучето.

Но какъсна. Жак, въоръжен с револвер, стреля право в гърдите му. Тежко ранен, Уолстън едва има сила да допълзи до двамата си другари, които го взеха на ръце и като го качиха, отблъснаха енергично яла.

В този миг ечна силен гърмеж. Сноп картеч шибна водите на реката.

Юнгата бе стрелял с малкото оръдие през амбразурата на Склада.

Така че сега, с изключение на двамата негодници, които бяха изчезнали в гъсталаците на Трапс-уудс, остров Черман беше избавен от убийците от „Севърн“, отнесени в морето от течението на река Зеландия!

XIV

Реакция. – Героите на битката. – Краят на един нещастник. – Екскурзия в гората. – Оздравяване на Донифан. – В заливчето на Мечата скала. – Ремонтът. – Отпътуването на 12 февруари. – Спущане по река Зеландия. – Поздрав на залива Слуи. – Последната точка на остров Черман.

Сега за младите колонисти на остров Черман започваше нов живот.

След като се бяха борили толкова време да осигурят съществуването си при доста тежки условия, предстоеше им да работят за своето изобавление – да направят последно усилие да видят отново семействата и родината си.

След силното вълнение, предизвикано от перипетиите на боя, у тях настъпи една напълно естествена реакция. Те бяха като смазани от успеха си, в който не можеха да повярват. Когато опасността мина, тя им се стори по-голяма, отколкото бе изглеждала първоначално – тоест такава, каквато беше в действителност. Наистина след първата схватка в края на Трапс-уудс шансовете им се бяха увеличили до известна степен. Но ако Форбс не бе се намесил така неочаквано, Уолстън, Кук и Брандт щяха да им се изплъзнат! Моко нямаше да посмее да ги обсипе с картеч, за да не засегне заедно с похитителите Жак и Костър! Какво щеше да стане тогава? Каква отстъпка щяха да направят против волята си, за да освободят двете деца?

Така че, когато Бриан и дргарите му можаха да обмислят спокойно това положение, обзе ги нещо като закъснял ужас. Той трая малко и маркар че съдбата на Рок и Коуп оставаше неизвестна, безопасността на остров Черман беше донякъде възстановена.

Що се отнася до героите на битката, те бяха поздравени според заслугите: Моко – за така навременния оръдеен изстрел през амбразурата на Склада, Жак – за хладнокръвието, което бе проявил, стреляйки с

револвера си в Уолстън, и най-после Костър, който би „постъпил по същия начин – каза той, – ако имаше пистолет!“ Но нямаше!

Но остана забравен и Фан, комуто се падна голяма част от ласките, без да се смята купчината тлъсти кокали, с които Моко го възнагради, загдето бе захапал тоя мерзавец Брандт.

Разбира се, след оръдейния изстрел на Моко Бриан побърза да се върне на мястото, където другарите му пазеха носилката. След няколко минути настаниха Донифан в Залата, все още в несвяст, а Форбс, вдигнат от Ивънс, лежеше на койката в Склада. През цялата нощ Кейт, Гордън, Бриан, Уилкокс и шурманът бяха над двамата ранени.

Нямаше съмнение, че Донифан е сериозно ранен. Но тъй като дишаше доста правилно, изглежда белият му дроб не беше пронизан от ножа на Коуп. За да превърже раната му, Кейт си послужи с листа, употребявани обикновено в Далечния запад, които откъсна от няколко храста по бреговете на река Зеландия. Това бяха листа на елша; смачкани и сложени като компрес, те са много ефикасно средства против загнояване, от което в случая имаше най-голяма опасност. Но не беше така с Форбс, когото Уолстън бе промушил в корема. Той знаеше, че е смъртно ранен, и когато се свести, докато Кейт, надвесена над койката му, полагаше грижи за него, прошепна:

– Благодаря, добра Кейт, благодаря! Но това е безполезно! Аз ще умра!

И от очите му потекоха сълзи.

Дали угризенията на съвестта бяха пробудили доброто, което все още тлееше в сърцето на този нещастник? Навярно! Той бе участвувал в кланетата на „Севърн“, подведен главно от лоши съвети и лош пример, но с цялото си същество се бе възмутил от ужасната съдба, която застрашаваше младите колонисти, и бе рискувал живота си за тях.

– Не се отчайвай, Форбс! – му рече Ивънс. – Ти изкупи злодеянията си и ще живееш.

Но не, нещастникът беше обречен на смърт! Въпреки всеотдайните грижи от час на час положението му все повече се влошаваше. През няколкото минути, когато болката се притъпяваше, неспокойните му очи се обръщаха към Кейт, към Ивънс! Той бе пролял кръв, и кръвта му изтичаше, за да изкупи миналите му деяния.

Към четири часа сутринта Форбс угасна. Той умря разкаян, простен от хората, простен от бога, който го избави от продължителна агония, и изпусна последния си дъх почти без страдание.

Погребаха го на другия ден в яма, изкопана до мястото, където

почиваше корабокрушенецът-французин, и сега два кръста бележат техните гробове.

Обаче присъствието на Рок и Коуп още представляваше опасност; не можеше да има пълна сигурност, докато те не бъдат обезвредени.

Затова Ивънс реши да се справи с тях, преди да поеме към заливчето на Мечата скала.

Гордън, Бриан, Бакстър, Уилкокс и той тръгнаха още същия ден с пушки под мишница и револвери на колана, придружени от Фан, защото можеха да се опанят напълно на инстинкта му за откриване на следи.

Търсенето не беше нито трудно, нито продължително и, трябва да добавим, нито опасно. Нямахме вече защо да се страхуват от двамата съучастници на Уолстън. Коул, който можеше да се проследи по кървавите дири през гъсталаците на Трапс-уудс, бе намерен мъртъв на няколкостотин крачки от мястото, където го бе улучил куршумът. Вдигнаха също трупа на Пайк, убит в началото на схватката. Що се отнася до Рок, изчезнал така неочаквано, като че потънал в дън земя, Ивънс скоро изясни тази загадка: негодникът бе паднал смъртно ранен в една от ямите, изкопани от Уилкокс. Трите трупа бяха заровени в тази яма, която им стана общ гроб. След това шурманът и другарите му се върнаха във Френч-ден с добрата вест, че колонията няма вече от какво да се страхува.

Радостта им щеше да бъде пълна, ако Донифан не беше така тежко ранен! Но сега в сърцата на всички грееше надежда.

На другия ден Ивънс, Гордън, Бриан и Бакстър обсъдиха плана, който час по-скоро трябваше да изпълнят. Най-важното беше да сложат ръка на лодката от „Севърн“. За тази цел трябваше да отидат при Мечата скала и дори да прекарат известно време там, за да поправят лодката така, че да стане годна за плаване.

Ето защо бе решено Ивънс, Бриан и Бакстър да тръгнат натам през езерото и Ист-ривър. Този път беше и по-сигурен, и по-къс.

Ялът, намерен във водовъртежа на реката, никак не бе пострадал от картеча, прелетял над него. Натовариха го с инструментите за ремонта, с провизии, муниции, оръжие и сутринта на 6 декември при благоприятен страничен вятър той потегли под управлението на Ивънс.

Прекосяха Фемили-лейк доста бързо. Не ставаше нужда дори да отпускат или да затягат шкота, толкова равномерен и постоянен беше вятърът. Малко преди единайсет и половина часа Бриан посочи на шурна на малкото заливче, през което водите на езерото се изливаха в коритото на Ист-ривър, и ялът, използвайки отлива, се спусна между двата

бряга на реката.

Недалеч от устието изтеглиха лодката на пясъка под Мечата скала.

След много подробен оглед на повредите, които трябваше да се отстранят, ето какво каза Ивънс:

– Момчета, ние разполагаме с достатъчно инструменти, но нямаме материал за ребрата и обшивката. Във Френч-ден има дъски и ребра, останали от корпуса на „Слуи“, и ако успеем да закараме лодката до река Зеландия...

– Точно това си мислех и аз – отвърна Бриан. – Ще бъде ли възможно, шурман Ивънс?

– Смятам, че е възможно – продължи Ивънс. – Щом лодката можа да отиде от Севърн-шорс до Мечата скала, защо да не стигне от Мечата скала до река Зеландия? Там ще се работи по-лесно, пък и нали от Френч-ден ще тръгнем за залива Слуи, откъдето ще поемем по море!

Безспорно този проект беше осъществим, по-добър и не ожеше да се измисли. Затова решиха да използват прилива на другия ден, за да навлязат в Ист-ривър, като дърпат лодката с помощта на яла.

Най-напред Ивънс се залови да затъкне криво-ляво дупките на лодката със запушалки от кълчища, които бе донесъл от Френч-ден, и тази първоначална работа завърши едва привечер.

Нощта мина спокойно в пещерата, където Донифан и другарите му се бяха приютили при първия си поход до Дисепшън-бей.

Рано на другата сутрин вързаха лодката зад яла и с настъпването на прилива Ивънс, Бриан и Бакстър потеглиха отново. Докато приливът беше слаб, използваха веслата. Но колкото по се усилваше, толкова по-мъчно се теглеше лодката, натежала от проникващата в нея вода. Така че ялт стигна десния бряг на Фемили-лейк чак в пет часа вечерта.

Щурманът сметна за неблагоприятно да пътуват нощем.

А и надвечер вятърът взе да отслабва, но по всяка вероятност, както се случваше през хубавия сезон, с първите слънчеви лъчи щеше да се засили отново.

Разположиха се да лагеруват, ядоха с добър апетит и спаха сладко, подпрели глави на дънера на един голям бук и опънали крака към искрящия огън, който горя до зори.

– Да се качваме! – такива бяха първите думи, произнесени от шурмана, щом утринните лъчи осветиха водите на езерото.

Както и очакваха, с настъпването на деня североизточният вятър задуха отново. Щурманът не можеше и да желае по-благоприятно време, за да поеме към Френч-ден.

Вдигнаха платното, и ялът, влачейки тежката лодка, потопена от планшира във водата, се насочи на запад.

Нищо особено не се случи при прекосяването на Фемили-лейк. От предпазливост Ивънс беше винаги готов да пререже буксирното въже в случай, че лодката започнеше да потъва, защото тя щеше да повлече със себе си и яла. А това беше наистина сериозна опасност! Действително, ако лодката потънеше, отпътуването щеше да се отложи кой знае за колко време и може би щяха да прекарат още дълго на остров Черман!

Най-сетне към три часа след обед на запад се показаха височините на Окланд-хил. В пет часа ялът и лодката навлязоха в река Зеландия и спряха до малкия яз. Викове „ура“ посрещнаха Ивънс и другарите му, очаквани тук най-рано след няколко дни.

В тяхно отсъствие състоянието на Доифан се бе малко подобрило. Така че смелото момче можа да отговори на ръкостискането на приятеля си Бриан. Дишането му беше по-свободно, тъй като белият дроб не бе засегнат. Макар че го държах на много строга диета, силите му започваха да се възвръщат и благодарение на компресите от билки, които Кейт сменяше на всеки два часа, раната му вероятно щеше скоро да зарасне. Несъмнено Донифан щеше да оздравее бавно, но той притежаваше такава жизненост, че пълното му излекуване беше само въпрос на време.

На другия ден започна ремонтът на лодката. Най-напред с големи усилия я измъкнаха на суша. Дълга тридесет фута, широка шест в средата, тя трябваше да побере седемнайсетте пътника, колкото наброяваше сега малката колония, като се смятаха Кейт и шурманът.

След като свършиха това, работата тръгна нормално. Ивънс, който беше не само добър моряк, но и добър дърводелец, разбираше какво трябва да се прави и има възможност да оцени сръчността на Бакстър. Материали не липсваха, инструменти – също. С останките от корпуса на шхуната можаха да поправят счупените ребра и напречните греди, разклабената обшивка; накрая със старите кълчища, натопени в борова смола, запушиха здраво шевовете на корпуса.

След това продължиха палубата на лодката при носа до около две трети от дължината ѝ – така си осигуряваха подслон за лошо време, макар през тази втора половина на лятото да нямаше такава опасност; Пътниците можеха според желанието си да стоят под палубата и над нея. Стенгата на „Слуи“ послужи за направа на гротмачта, а Кейт по указания на Ивънс успя да скрои фок от резервния бизан на яхтата, а също – задно платно за кърмата и кливер за носа. Така лодката щеше да бъде

по-уравновесена и можеше да използва вятъра при всякаква скорост.

Целият този ремонт трая тридесет дни и завърши едва на 8 януари. Оставаше да доизпипат някои подробности около обзавеждането.

Щурманът вложи голямо старание в поправянето на лодката. Тя трябваше да бъде в състояние да плава по протоците на Магелановия архипелаг и ако станеше нужда, да измине няколкостотин мили, в случай че се наложи да стигне до селището Пунта Аренас на източния бряг на полуостров Брънзуик.

Трябва да споменем, че през това време бе отпразнувана с известна тържественост Коледа, а също и 1 януари 1862 година, която младите колонисти се надяваха да не завършат на остров Черман.

През това време Донифан бе укрепнал толкова, че можеше да излиза от Залата, макар и да беше още много слаб. Хубавият въздух и попитателната храна видимо възвръщаха силите му. И без това другарите му не смятаха да заминават, докато той не бъде в състояние да понесе няколко-седмично пътуване без опасност за здравето му.

Междувременно обичайният живот във Френч-ден потече както преди.

Уроците, занятията, събеседванията обаче бяха донякъде прекратени. Нали Дженкинс, Айвърсън, Доул и Костър се смятаха във ваканция?

Както и може да се предположи, Уилкокс, Крос и Уеб тръгнаха отново на лов в околностите на Саут-мурс и в гъсталациите на Трапс-уудс. Те вече не се занимаваха с примки и капани въпреки съветите на Гордън винаги да пестят мунициите. Така че гърмежите им се чуваха навред и килерът на Моко се обогатяваше с пресен дивеч, а консервите се пазеха за пътуването.

Наистина, ако Донифан можеше да влезе отново в ролята си на главен ловец на малката колония, с какво настървение би гонил този бягаш и хвъркат дивеч, без да го е грижа да пести изстрелите си! Как се късаше сърцето му, че не може да се присъедини към другарите си! Но трябваше да се примирява и да бъде разумен.

Най-после през последните десет дни на януари Ивънс започна да товари лодката. Разбира се, Бриан и другите искаха да отнесат всичко, което бяха спасили от корабкрушението на своята „Слуи“ Но поради липса на място това беше невъзможно и трябваше да правят подбор.

На първо място Гордън отдели парите, които бе прибрал от яхтата – те можеха да потръбват на младите колонисти за връщането им в родината. Моко натовари хранителни припаси в достатъчно количество за изхранването на седемнайсетте пътника не само през предполагаемото

триседмично пътуване, но и в случай, че някакво преমেждие по море ги принудеше да слязат на някой от островите на архипелага, преди да стигнат до Пунта Аренас, Порт-Галант или Порт Тамар.

След това в сандъците на лодката сложиха останалите муниции, пушките и револверите от Френч-ден. Донифан поиска дори да натоварят двете малки оръдия на яхтата.

Ако натежеха в лодката, из пътя лесно можеха да ги изхвърлят във водата.

Бриан взе също целия комплект от запасни дрехи, повечето от книгите на библиотеката, най-важните съдове, които щяха да се използват за готвене на борда, между другото и една от печките на Склада, и най-после необходимите за плаването уреди – морски часовници, далекогледа, компаси, лаг,⁴⁵ фенери, като не забрави и гумената лодка. Уилкокс избра от мрежите и въдиците онези, които можеха да им послужат за риболов из пътя.

Гордън напълни от река Зеландия дванайсет буренца вода за пиене и ги наредиха едно до друго по дължината на кила, на дъното на лодката. Не забравиха също остатъците от бренди, джин и други напитки, направени от плодовете на трулка и алгароба.

Най-после на 3 февруари целият товар беше на мястото си. Оставаше да определят деня на заминаването, стига Донифан да се чувствуваше в състояние да понесе пътуването.

Да! Смелото момче беше готово на всичко! Раната му бе напълно зараснала, апетитът му се бе възвърнал, трябваше само да се пази. Сега, подкрепян от Бриан и Кейт, той се разхождаше на Спорт-теръс по няколко часа всеки ден.

– Да тръгваме! Да тръгваме! – повтаряше той. – Искам да заминем колкото се може по-скоро! Морето ще ме излекува окончателно.

Отпътуването бе определено за 5 февруари.

Предишният ден Гордън пусна домашните животни. Гуанаки, ламы, дропли и всички пернати, не особено признателни за полаганите за тях грижи, се пръснаха, едни – като тичаха бързо, други – като махаха бързо с криле, толкова неудържим беше инстинктът им за свобода.

– Неблагодарници! – извика Гарнет. – И то след като се грижехме за тях!

– Такъв е животът! – отвърна Сървис с толкова комичен тон, че това философско разсъждение бе посрещнато с всеобщ смях.

45. Лаг – уред за измерване скоростта на плавателен съд – Б. пр.

На другия ден младите пътници се качиха на лодката, която щеше да влачи подире си яла, за да бъде използван от Ивънс като резерв.

Но преди да отвържат въжето, което ги държеше за брега, Бриан и другарите му поискаха да се съберат още веднъж пред гробовете на Франсоа Бодоан и Форбс. Те тръгнаха натам с благоговение и последната им молитва беше същевременно последен спомен за тези нещастници.

Донифан застана при кърмата на лодката, до Ивънс, който щеше да управлява. Бриан и Моко стояха на носа, до въжетата на платната, макар че при спущането по река Зеландия можеше да се разчита повече на течението, отколкото на вятъра, защото посоката му непрекъснато се менеше поради масива на Окланд-хил.

Останалите заедно с Фан бяха заели места кой където завърне в предната част на палубата.

Отвързаха въжето, и греблата пляснаха водата.

В този момент трикратно „ура“ приветствува гостоприемното жилище, толкова месеца давало такъв сигурен подслон на младите колонисти, които не без вълнение – с изключение на Гордън, много натъжен, че напуска своя остров – гледаха как Окланд-хил изчезва зад крайбрежните дървета.

Спускаяки се по река Зеландия, лодката не можеше да се движи бързо, защото течението не беше много силно. А към обед, когато се изравниха с тресавището на Богс-уудс, Ивънс бе принуден да хвърли котва.

Действително тук коритото на реката беше толкова плитко, че имаше опасност претоварената лодка да заседне. По-добре да дочакат прилива, а после да потеглят отново с отлива.

Престоят трая около шест часа. Пътниците се възползуваха, за да хапнат добре, а след това Уилкокс и Крос тръгнаха на лов и убиха няколко бекасини на края на Саут-мурс.

От кърмата на лодката Донифан можа да повали две великолепни тинаму, които се рееха над десния бряг. Той изведнъж се почувствува излекуван.

Беше много късно, когато лодката стигна до устието на реката. Тъй като тъмнината не позволяваше да се ориентират в протоците между рифовете, Ивънс като благоразумен моряк реши да чака до другия ден, за да излезе в морето.

Нощта беше необикновено тиха. Вечерта вятърът бе замрял и когато морските птици – буревестници, чайки се прибраха в дупките си по

скалите, над залива Слуди се възцари пълна тишина.

На другия ден вятърът духаше от сушата, затова морето обещаващо да бъде спокойно до края на Саут-мурс. Трябваше да се възползуват от това, за да изминат поне двайсетина мили, защото, ако междуременно вятърът задухаше откъм морето, щеше да се образува силно вълнение.

Щом се пукна зората, Ивънс вдигна фока, задното платно и кливера. Тогава лодката, управлявана с уверена ръка от щурмана, излезе от река Зеландия.

В този момент погледите на всички се насочиха към билото на Окланд-хил, а после към последните скали на залива Слуди, които изчезнаха, щом завиха край Америкън-кейп.

Дадоха оръдеен изстрел, последван от трикратно „ура“, когато на гафела на лодката се развя знамето на Обединеното кралство.

След осем часа лодката влезе в пролива покрай бреговете на остров Кембридж, заобиколи Саут-кейп и пое успоредно на остров Кралица Аделаида.

Крайната точка на остров Черман се скри зад хоризонта на север.

XV

По протоците. – Забавания поради насрецини ветрове. – Проливът. – Параходът „Графтън“. – Завръщане в Окланд. – Посрещане в столицата на Нова Зеландия. – Ивънс и Кейт. – Заключение.

Излишно е да описваме подробно това пътуване по протоците на Магелановия архипелаг. То не се отличи с никакво важно събитие. Времето се задържа все хубаво. Пък и в тези протоци, широки шест-седем мили, морето нямаше възможност да се развълнува под напора на буря.

Всички тези протоци бяха пусти и по-добре беше човек да не среща тукашните туземци, не винаги настроени гостоприемно. Веднъж-дваж през нощта се забелязаха огньовете във вътрешността на островите, но никакъв туземец не се показваше на песъчливите брегове.

На 11 февруари лодката, подпомагана непрекъснато от попътен вятър, навлезе в Магелановия пролив през протока Смит между западния бряг на остров Кралица Аделаида и височините на Земята на крал Вилхелм. Отдясно се издигаше връх Света Ана. Отляво, в дъното на залива Бофор, се трупаха един над друг няколко от великолепните ледници, най-високият от които Бриан бе забелязал на изток от остров Хановър

(младите колонисти продължаваха да го наричат остров Черман).

Всичко на борда вървеше добре; можеше да се предполага, че въздухът, напоен с морски миризми, действува благотворно на Донифан, защото той ядеше, спеше и се чувствуваше достатъчно силен, за да може да слезе на суша, ако му се представеше случай да се впусне отново с другарите си в робинзоновски живот.

На 12-и през деня лодката се приближи до остров Тамар, на Земята на крал Вилхелм, чието пристанище, или по-право заливче, беше в момента пусто. Затова, без да спира тук, след като заобиколи нос Тамар, Ивънс пое в югоизточна посока през Магелановия пролив.

От едната страна продълговатата земя Десоласион простираше равните си и неплодни брегове, лишени от зеленото богатство на остров Черман. От другата страна се очертаваха причудливо нарязаните зъбести скали на полуостров Крукър. Тук Ивънс смяташе да търси южните протоци, за да заобиколи нос Форуърд и покрай източния бряг на полуостров Брънзуик да стигне до колонията Пунта Арена.

Не стана нужда да се отива толкова далеч.

Сутринта на 13-и Сървис, застанал прав на носа, се провикна:

– Дим отдысно!

– Дали не е дим от огън на рибари? – попита Гордън.

– Не! По-скоро дим от параход! – отвърна Ивънс. Наистина земите в тази посока бяха толкова далеч, че не можеше да се види пушек от рибарски лагер.

Бриан веднага се втурна към фок-мачтата, изкачи се на върха и и на свой ред закрещя:

– Кораб! Кораб!

Корабът скоро се показа. Той беше параход от осемстотин-деветстотин тона, който се движеше със скорост единайсет-дванайсет мили в час.

От лодката се раздадоха викове „ура“ и пушечни изстрели.

Лодката бе забелязана и след десет минути я привързаха за парахода „Графтън“, който пътуваше за Австралия.

Веднага разказаха на капитана на „Графтън“, Том Лонг, за приключенията на „Слуи“. Изчезването на шхуната бе предизвикало голям отзвук както в Англия, така и в Америка. Том Лонг побърза да прибере на кораба си пътниците от лодката. Той предложи дори да ги закара направо в Окланд – така щеше да се отклони съвсем малко от пътя си, защото „Графтън“ отиваше в Мелбърн, столицата на провинция Аделаида, в южната част на Австралия.

Пътуването мина бързо и на 25 февруари „Графтън“ се закотви, в Окландския залив.

Оставаха само няколко дни, за да се навършат две години, откакто петнайсетте ученика от пансиона „Черман“ бяха отнесени на хиляда и осемстотин левги от Нова Зеландия.

Невъзможно ни е да опишем радостта на семействата, чиито деца се бяха върнали – тия деца, смятани за погълнати от Тихия океан. Не липсваше нито едно от тия, които бурята бе отмъкнала чак до бреговете на Южна Америка.

За миг из целия град се разнесе вестта, че „Графтън“ носи малките корабкрушенци. Цялото население се стече и ги привествува, когато те се хвърлиха в обятията на своите родители.

И колко жадуваха всички да узнаят подробно какво се бе случило на остров Черман! Но скоро любопитството бе задоволено. Най-напред Донифан изнесе няколко публични сказки на тази тема – сказки, които имаха истински успех, и момчето много се възгордя от това. След това дневникът, воден от Бакстър – може да се каже, ежечасно – дневникът на Френч-ден бе отпечатан в хиляди и хиляди екземпляри, за да задоволи интереса на читателите само от Нова Зеландия. И най-после вестниците в Стария и Новия свят го препечатаха на всички езици, защото нямаше човек, който да не се интересува от преमेждията на „Слуи“. Благодарумието на Гордън, самоотвержеността на Бриан, смелостта на Донифан, търпеливостта на всички, малки и големи, предизвикваха всеобщо възхищение.

Излишно е да описваме как бяха посрещнати Кейт и шурманът Ивънс. Та нали те се бяха отдали всецяло на тия деца? Ето защо бе открита публична подписка в полза на храбрия Ивънс и закупен търговският кораб „Черман“, на който той стана едновременно и собственик, и капитан при условие, че Окланд ще му бъде главното пристанище. И когато при пътуванията си минаваше през Нова Зеландия, той винаги намираще в семействата на „своите момчета“ най-сърдечен прием.

Що се отнася до добрата Кейт, семействата на Бриан, на Гарнет, на Уилкокс и много други я канеха, оспорваха си я. Накрая тя се установи в дома на Донифан, чийто живот бе спасила с грижите си.

И като заключителна поука, ето какво трябва да се за помни от този разказ, който, струва ни се, оправдава заглавието си „Две години ваканция“.

Безспорно никога ученици от пансион няма да бъдат принудени да прекарат ваканцията си при такива условия. Но – нека знаят добре

всички деца – при ред, усърдие и смелост няма положения, колкото и опасни да са те, от които човек да не може да се измъкне. И като мислят за младите корабкрушенци от „Слуй“, закалени от изпитанията и школувани от суровото училище на живота, най-вече да не забравят, че при завръщането си малките бяха станали почти големи, а големите – почти зрели мъже.

КРАЙ

© 1982 Борис Миндов, превод от френски

Jules Verne
Deux Ans de vacances, 1888

Сканиране и разпознаване: unicode, 2007
Редакция: xsenedra, 2007

Публикация:

Жул Верн
Две години ваканция
роман в две части
Художник: Христо Брайков
Издавателство „Отечество“, София, 1982

DEUX ANS DE VACANCES
J. Hetzel et Cie
Paris, 1888

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3566>]